

УДК 167/168:2

ББК 86.1

У.В. Чащіхін

Науковий атеїзм / Адапт. пер. з рос. Анонімус (Легіон мені ймення).
— Маріуполь: Самвидав, 2017. – 258 с.

Автор: Устин Валерійович Чащіхін

<http://ateism.biz> <http://atheismbook.narod.ru>

*До 150-річчя видання книги великого російського вченого
і засновника фізіології Івана Михайловича Сеченова
«Рефлекси головного мозку»,
де науково доведено відсутність душі, раю і некла,
і ім'я якого носить Московська Медична Академія*

Устин Чащіхін народився 22 квітня 1975 року в Москві. Росіянин за національністю. Без шкідливих звичок. Атеїст і антиклерикал. Автор книг «Науковий атеїзм», «Науковий метод пізнання», «Основи світської етики» та «Вихід з кризи».

Устин Чащіхін здобув вищу освіту у наступних вузах: Нідерландський Інститут Маркетингу, Вища Школа Економіки (ВШЕ), Вища Школа Маркетингу та Розвитку Бізнесу, Московський Державний Університет ім. М.В. Ломоносова (МДУ)

Він має сертифікати Європейської Конфедерації Маркетингу та Російської Асоціації Маркетингу і вільно володіє англійською мовою. Навчався у фізико-математичній та хімічній спецшколах, переможець Всесоюзної олімпіади з хімії (1991).

У книзі детально викладені науковий метод пізнання і докази атеїзму. Спростовано креаціонізм. Представлені теорія еволюції Дарвіна, теорія великого вибуху, введення в наукову світську етику і науковий підхід у політиці й економіці та багато іншого. Запропоновано варіант виходу з кризи.

Книга містить і практичні завдання для розвитку самостійних наукових досліджень. Видання призначене для старшокласників і студентів, а також для широкої аудиторії, яка цікавиться стосунками науки і релігії, розвитком цивілізацій і науковим підходом до вирішення будь-яких завдань.

Обкладинка: Фото Вадима Садовського на основі світлини НАСА.

© Авторські права У.В. Чащіхін, 2017. Усі права захищені.

Вступ. Навіщо потрібен науковий атеїзм

Науковий підхід потрібен усім

Багато людей нашої країни мають неприязнь до всього, що асоціюється з СРСР, включно з атеїзмом. Однак це скоріше фобія, несвідомий рефлекс на надзвичайно стомливу для народу радянську владу, а не прояв розумного зваженого підходу, який обов'язково включає в себе логічний аналіз плюсів і мінусів, сильних і слабких сторін аналізованого явища.

Розумний підхід — це збереження сильних сторін минулого нашої країни, виправлення слабких сторін і засвоєння сильних сторін інших країн. Розум — шлях до успіху.

Науковий метод пізнання істини, закони логіки і науковий світогляд детально і доступно представлені в даній книзі. При цьому книга зрозуміла навіть старшокласнику. Ви навчитеся самостійно робити правильні висновки.

Нааявність природного моралі, аморальність Біблії і проблема клерикалізації України

Крім популістських гасел, Біблія навіть у Новому Завіті схвалює і багато аморальних справ, наприклад:

1. геноцид невинних народів (Діян. 13:19; Числа 31: 14-18; 25: 16-17; Вих. 32: 27-28; 1Цар. 15: 3,7-35; 2Цар. 12:31; 24 : 15)
2. людські жертвоприношення — спалення невинних дітей на багатті (Бут. 22: 2-10, Суд. 11: 30-40; Євр. 11:17)
3. беззаперечне виконання злочинних наказів (1Цар. 15: 7-35; Євр. 11:17)

4. рабство (Еф. 6: 5; 1 Петра 2:18)

5. викрадення і зґвалтування жінок (Суд. 21: 14-23)

і багато іншого, що люди визнають аморальним і неприпустимим. А отже, у людей є природна мораль, незалежна від релігії — розум і інстинкти, яка відкидає вищевказані вчення Біблії. Отже, для моралі суспільству не потрібна релігія (Докладніше в Частині 3).

Християни не поспішають виконувати заклики Христа до кастрації (Мф. 19:12) і «зненавидіти батька і матір, дружину і дітей» (Лк. 14:26, Мт. 10: 34-36). Значить, навіть у віруючих є природна мораль (розум і інстинкти), яка відкидає ці заповіді Христа. Навіть їм релігія не потрібна для моралі!

Тому люди, які говорять, що релігія нібито потрібна для моралі, явно не читали Біблію і не аналізували її розумом, інстинктами і совістю. Ці факти спростовують поширену оману Ф.М. Достоевського «Якщо бога немає, то все можна».

І Біблія, що підтримує цю таку колосальну жорстокість до людей, визнається всіма церквами як «Святе Письмо», а УПЦ МП, яка практикувала інквізицію до революції 1917 року [15], до останнього часу підтримувалася політиками і державою та пропагувалася в ЗМІ. І з 2011 року в школах Харківської області ввели «Основи православної культури» в 6 класі. Навіщо треба привчати дітей до біблійної «моралі», що схвалює колосальну жорстокість до невинних?

Згадайте уроки історії — всього за 30 років після встановлення «державно-твірної» християнської релігії звалилася Римська імперія (380-410 рр.), А Русь роздібилася всього за 65 років (989-1054 рр.) (Докладніше у главі 2.8.).

Клерикалізація порушує статтю 35 Конституції України, згідно з якою Україна — світська держава. Однак віруючих це явно не хвилює.

Тому і була написана книга «Науковий атеїзм».

Прогрес Європи і Японії викликаний мораллю розуму, а не мораллю віри

В Японії і в Північній Європі взагалі немає корупції [6] і більшості проблем, що існують в Україні століттями і бувших в Європі також століттями. І там же вища концентрація атеїстів в світі [7] і вищий рівень природно-

наукової освіти. Високий рівень життя Європи і Японії заснований на розумі, на науковому підході, а не на релігійній вірі.

Ці факти теж спростовують оману Ф. М. Достоевського «Якщо бога немає, то все можна». Науково-атеїстична мораль, заснована на розумі, без бога побудувала в Європі відносно справедливий і процвітаюче суспільство без корупції. І наші предки першими в світі вирвалися в космос теж без бога, але з розумом. Якщо бога немає, то можна все розумне і інстинктивне. І це добре, розумно і приємно.

Завдяки науково-атеїстичному підходу в епоху Просвітництва Європа стала такою прекрасною! Але ж кілька століть назад при пануванні релігії в Європі були інквізиція і тортури, антисанітарія і чума.

Отже, науковий атеїзм необхідний для моралі, заснованої на розумі і інстинктах, а не на вірі. Також науковий світогляд необхідно для науково-технічного прогресу, який уже вирішив дуже багато проблем людства.

Україна теж може швидко стати квітучою і справедливою країною, як Європа і навіть краще, якщо звернеться до наукового підходу, викладеному в даній книзі.

Атеїзм без комунізму

Україна у складі СРСР після Жовтневого перевороту 1917 року теж намагалася піти шляхом розуму, а не віри. І багато чого досягла, побудувала багато міст, АЕС і ГЕС, заводів і фабрик та доклала руку до виходу першої людини в космос.

І СРСР впав не через науковий атеїзм, а через догматизм КПРС — відсутність вільної конкуренції в економіці і в політиці, викликані помилковістю ідеології комунізму та відсутністю свободи слова — карною заборонаю на критику радянської влади. А догматизм неприпустимий у науці, наслідком якої є і науковий атеїзм (див. главу 1.2.).

Тому причина розквіту Європи і СРСР — наука взагалі й науковий атеїзм зокрема, а причина наступного економічного краху СРСР — догматизм комуністів, недолік наукового підходу — вільнодумства — в політиці та економіці, заборона на критику влади і наслідок догматизму — колосальні політичні репресії інакодумців [8-9], які по суті те ж саме, що й церковна інквізиція [1-5].

Багато людей в нашій країні помилково ототожнюють атеїзм і комунізм. Однак атеїзм був і в Стародавній Греції і є в країнах Заходу, де ніколи не було комунізму.

Тому в Частині 4 книги проведений вільний науковий конструктивний аналіз сильних і слабких сторін комунізму і капіталізму — причин розквіту і краху СРСР, запропонований капіталістичний шлях до свободи від гніту — кредити на створення бізнесу, а також надані інші корисні й актуальні ідеї автора для побудови успішної держави.

Навіщо потрібен науковий атеїзм

Науковий атеїзм корисний людям тим, що він:

- формує наукове мислення, здатне вирішити будь-які проблеми людства, тренує інтелект, вчить думати і розумом знаходити вирішення своїх проблем
- скорочує величезні фінансові витрати на релігію
- скорочує витрати часу на молитви
- припиняє релігійні війни і релігійну ненависть

Переваги даної книги перед радянськими аналогами

У вузах СРСР був курс «Основи наукового атеїзму» [10-11]. Однак після його скасування в 1991 році багато жителів України стали віруючими і, що особливо дивно, до релігії звернулися навіть багато представників інтелігенції, навіть люди з вищою природно-науковою освітою.

Це свідчить про глибоку неефективності радянського курсу з атеїзму, необхідності його значного поліпшення, що і було досягнуто в цій книзі.

Радянський курс «Основи наукового атеїзму» [10-11] мав багато недоліків: він не викладався в школах СРСР, його автори не мали природно-наукової освіти, в ньому відсутній виклад наукового методу пізнання, погано

представлена наукова картина світу, відсутня критика креаціонізму, який вже тоді був відомий у США, відсутні практичні завдання для самостійного виконання учнями, а також присутня комуністична ідеологія, яка привела до краху СРСР і відштовхнула багатьох людей від атеїзму (див. Частина 4).

Дана книга позбавлена всіх цих недоліків і має наступні переваги над радянськими аналогами:

1. автор має профільну освіту — природничо-наукову, — а не філософську
2. науково-популярне видання, доступне навіть для старшокласників
3. детально викладено науковий метод пізнання (Частина 1), який застосовується в хімії, фізиці, біології та ін.
4. детально викладена наукова картина світу (Частина 2)
5. є наукова критика сучасного американського креаціонізму (Глава 2.4.)
6. наявність практикуму з наукового атеїзму — для проходження даного курсу читачеві рекомендується завести лабораторний зошит, щоб навчитися самостійним дослідженням
7. проведений конструктивний аналіз сильних і слабких сторін комунізму і капіталізму — причин розквіту і краху СРСР і запропонований капіталістичний шлях до свободи від гніту — кредити на створення бізнесу (Частина 4) (автор має також економічну освіту, ВШЕ і НІМА)

Слід підкреслити, що дана книга зберігає ці переваги навіть перед сучасною атеїстичною літературою, наприклад [12-13].

У ці роки руйнується прекрасна радянська система освіти в нашій країні. Недолік наукового підходу призводить до деградації в усіх сферах життя. В умовах клерикалізації України і деградації освіти дана книга «Науковий атеїзм», у першій частині якої детально викладено науковий метод пізнання, дозволяє також допомогти батькам школярів компенсувати головний недолік нинішньої системи освіти — сформуванню наукового мислення, запоруку успіху в житті.

Курс «Науковий атеїзм» необхідний також ще і з тієї причини, що він є науковим фундаментом наукової світської етики, без якої вона стає просто традицією — тобто такою ж релігією.

Для захисту нашої свободи і демократії від клерикалізації і середньовіччя я пропоную домагатися введення курсу «Основи наукового атеїзму» в шко-

лах і вузах України. Шкільний варіант курсу може викладатися в 9-11 класах, а вузівський — на 1 курсі ВНЗ усіх спеціальностей і являти собою розширену версію шкільного курсу.

Список літератури

- [1] Гордиенко Н.С. «Крещение Руси» — факты против легенд и мифов, Ленинград, Лениздат, 1986
- [2] Грекулов Е. Ф. «Православная инквизиция в России». Академия наук СССР. Научно-популярная серия. М., Наука, 1964 г.
- [3] А. Вязовский «Инквизиция в российской православной церкви»
<http://www.ateism.ru/articles/inkvisit.htm>
- [4] Дулуман Е.К. Православие сеяло на Руси тьму мракобесия и тушило свет науки. Документы, <http://www.ateism.ru/article.htm?no=1921>
- [5] https://ru.wikipedia.org/wiki/Преследования_язычников_в_христианской_Римской_империи
- [6] Наименее коррумпированные страны мира в 2011 г. — страны Северо-Западной Европы: <http://cpi.transparency.org/cpi2011/results/>
<http://gtmarket.ru/news/state/2011/12/02/3750>
- [7] Наибольшее количество атеистов проживает в Северной Европе
<http://www.greek.ru/news/eu/36722/>
- [8] С. Кургуа и др. Чёрная книга коммунизма: преступления, террор, репрессии, М., Три Века Истории, 2001 http://goldentime.ru/nbk_01.htm
- [9] Національний банк даних жертв політичних репресій радянської доби в Україні <http://www.reabit.org.ua>
- [10] Круглов А.А. Основы научного атеизма, Минск, Беларусь, 1983
- [11] Гордиенко Н.С., Основы научного атеизма, Москва, Просвещение, 1988
- [12] Ричард Докинз, Иллюзия бога, М., Колибри, 2008, стр. 251-260
- [13] Научный атеизм, под. ред. Андрея Куликова, М., 2008

Передмова для віруючих

Ця книга написана для щирих чесних людей, у яких є совість, які хочуть знати істину і яких турбує майбутнє нашої країни.

Православні мотивують введення «Основ православної культури» тим, що в нашому суспільстві сьогодні пропагуються деякі суспільно небезпечні явища, наприклад, ювенальна юстиція руйнує сім'ї. Однак у главі 3.2.5 цієї книги показано, що ювенальна юстиція суперечить інстинкту продовження роду, але вона згодна зі вченням Христа «розділити людини з батьком його, дочку з її матір'ю її» (Мф. 10: 34-36). А інстинкти — це світська етика, а не релігійна (Частина 3). Інший приклад — з точки зору теорії еволюції Дарвіна, все, що веде до виживання роду, розумно і морально, наприклад, більш виживаємий той біологічний вид, представники якого більш згуртовані. Це стосується і людей. Для розуміння цього не потрібна релігія.

Більш того, релігія, маючи антинауковий фундамент, тільки девальвує ті цінності, які проповідує. Це може багатьох підштовхнути до крадіжок. Однак наукова етика, заснована на розумі і інстинктах, включаючи інстинкт виживання роду, набагато краще сприяє моралі людей.

Апостол Петро писав: «будьте завжди готові всякому, хто домагається від вас звіту про ваше уповання, дати відповідь з лагідністю і благоговінням» (1 Петра 3:15). Але перш ніж дати атеїстам необхідну апостолу Петру відповідь «з лагідністю і благоговінням», Вам необхідно уважно прочитати книгу «Науковий атеїзм», потім як слід подумати і дати відповідь по суті, а не чіпляючись до дрібниць. Причому, щоб вловити логічний ланцюжок, треба прочитати її послідовно від початку до кінця, а не уривками.

Тим більше, що сам бог у Біблії вимагає, щоб його відчули: «Мене випробуйте, промовляє Господь» (Мал. 3:10). Ось і випробуйте, перевірте.

Розроблене в Римській імперії римське право зобов'язувало вислуховувати обидві сторони в суперечці, а не тільки одну. Не можна судити, маючи однобічний погляд. Тому дана книга дозволить читачеві винести виважене судження. Прочитайте і цю книгу «Науковий атеїзм» і книги з релігійної апологетики, потім порівняйте їх і зробіть свої висновки. Тільки тоді Ваші висновки будуть вільними, а не заангажованими.

Аргументована і системна відповідь атеїстів необхідна з поваги до опонентів в діалозі — до віруючих, до агностиків, і до людей, які шукають істину і бажаючи порівняти атеїзм і релігію. Щоб у вас був усвідомлений вибір між науковим атеїзмом і релігією.

Тому в книзі представлена повноцінна наукова картина походження світу і основи наукової світської етики.

Якщо ви впевнені в тому, що знаєте істину, то майте на увазі, що істина витримує перевірку досвідом. Наприклад, в математиці є метод докази «від протилежного» — тобто для перевірки якогось твердження на істинність корисно засумніватися в ньому. Адже ми всі знаємо це зі школи, коли на уроках геометрії доводили деякі теореми методом від протилежного — сумніваючись в істині!

Деякі люди, не будучи знайомі з наукою, називають атеїзм релігією і кажуть, ніби атеїзм недовідний. Дана книга розвінчує ці міфи — в ній подані переконливі наукові докази на користь атеїзму і проти релігії. Тут спростована не тільки Біблія, але й усі релігії взагалі.

Частина 1

Науковий метод пізнання

1.1. Науковий метод пізнання — експеримент і логіка, а не віра і авторитети

1.1.1. Основа наукового підходу — факти і логіка

Основа науки — експеримент і спостереження. З фактів робляться висновки. Звідки ми знаємо, що залізна гайка і камінь тонуть у воді, шматок дерева не тоне, а лужний метал натрій розчиняється у воді з виділенням водню? Тому що ми провели такі експерименти і зробили з них висновки.

Наукова теорія створюється в результаті логічного узагальнення експериментальних фактів. В результаті логічного узагальнення численних експериментів люди створили теорію: переконалися в тому, що в воді плавають ті предмети, щільність яких менше щільності води, а тонуть — ті, щільність яких більше щільності води. Коли ми збираємо факти і намагаємося їх логічно узагальнити, ми висуваємо різні гіпотези, припущення. Наукова гіпотеза повинна бути заснована на фактах і пояснювати факти. Робити логічно правильні узагальнення фактів ми навчимося у главі 1.6.

Теорії і гіпотези перевіряються іншими експериментами. Аналогічним чином кулька, надута легким газом — воднем або гелієм, — піднімається в

повітрі вгору, тому що щільність і водню, і гелію менше щільності повітря. А сталева гиря, що легко тоне у воді, не зможе потонути у ртуті, бо щільність ртуті ще більше, ніж щільність заліза. Сучасні кораблі, зроблені зі сталі, не тонуть у воді тому, що вони містять багато повітря і сумарна щільність корабля (сталевий корпус і повітряні камери всередині) менше щільності води. А корабель з пробоїною тоне, як звичайне залізо у воді, тому що вода витісняє повітря і в результаті щільність корабля стає вже більше щільності води.

З цих фактів випливає загальний висновок про те, що до Землі сильніше притягуються тіла з більш високою щільністю. Ще більш узагальнений висновок міститься в загальній теорії відносності — щільність енергії-імпульсу є джерелом гравітаційного поля.

Таким чином, наукове знання видобувається досвідом — експериментами. Досліди узагальнюються логікою і так створюються гіпотези — припущення. Гіпотези, засновані на одних дослідах, перевіряються іншими дослідженнями. Гіпотези, що суперечать іншим дослідженням, визнаються помилковими. А припущення, що мають логічне пояснення і узгоджуються з іншими дослідженнями, називаються теоріями. Так створюється наукова теорія. Це — природний метод пізнання, доступний навіть дитині. Як дитина з незапудреними мізками пізнає світ? Тільки власним досвідом. І робить висновки з дослідів. Пристрасть до досвіду і пізнання заклалася генетично у людини розумної.

1.1.2. Протилежне ставлення до фактів у науці і релігії

Ставлення до фактів в науці і релігії діаметрально протилежне.

- Науковий метод: «Ось факти. Які висновки ми можемо з них зробити?»
- Релігійний метод: «Ось висновок. Які факти ми можемо знайти, щоб підтвердити його?»

Аналогічно і відношення до фактів, що спростовують наші погляди:

- Науковий метод: «Якщо теорія суперечить фактам, отже, вона помилкова».
- Релігійний метод: «Якщо релігія суперечить фактам, то як ми можемо підігнати факти під віру або віру під факти або приховати/знищити факти?»

Віруючі вигадують дуже спритні тлумачення будь-яких протиріч для заспокоєння свого розуму.

Приклад. Раніше церква вчила, що вік світу близько 6-7 тисяч років. А коли вчені з'ясували, що вік Землі та інших небесних тіл обчислюється мільярдами років (світло від далеких галактик, радіометричне датування, геохронологічна шкала та ін.), то апологети релігії почали тлумачити «дні творіння» образно, тобто підганяти віру під факти. Однак у главі 2.6.9 цієї книги показано, що таке образне тлумачення днів творіння суперечить самій Біблії.

У науці подібне неприпустимо. Якщо основа релігії — віра, то основа науки — факти.

Як бачите, науковий метод — це об'єктивний пошук істини, а не підгонка під відповідь, тому він чесний і об'єктивний, а отже, і моральний.

Зрозуміло, що в такій розмові неможливий консенсус між наукою і релігією — якщо людина не хоче шукати істину, то вона її і не прийме, навіть якщо їй її покажуть.

У даній книзі було зібрано стільки матеріалів, що практично нереально буде їх підігнати під віру і доведеться зробити з них очевидні висновки.

1.1.3. Якості вченого — відсутність авторитетів, самостійність, незалежність, сміливість, ініціативність

У науці ми не віримо, ми знаємо. Не тому, що нам сказали і ми повірили. Не тому, що так заявив якийсь авторитет або є така традиція, звичай, мода чи так написано в якійсь книзі, яку поважає натовп з виряченими очима. А тому і тільки тому, що ми провели самостійні експерименти і з'ясували це самостійно. Все знання в науці здобуто вченими шляхом експериментів і його можна перевірити ще раз самостійно і кожен має на це право.

Під час навчання в природничо-наукових вузах є практикум. Практика дозволяє студенту виробити самостійність в знаходженні істини через проведення досліджень. Тому в даній книзі теж є практикум.

У науці немає і не повинно бути авторитетів. У принципі. Ніколи. Тільки досвід і логіка. І якщо хтось в науковому середовищі і починає схилитися перед авторитетами або «канонізує» якусь теорію, то це — антинауковий

релігійний підхід, неприпустимий у науці. Адже такий догматизм нічим по суті не відрізняється від схиляння перед авторитетом «святих отців» і «священного писання» в релігії.

Консерватизм шкодить науці — він перешкоджає відкриттям. Відкриття здійснюють тільки ті люди, у яких менше догм, які можуть вийти за рамки, шаблони, стереотипи натовпу. Наука вчить вільнодумству й волелюбності і відучує від стадності і зашкарублості в мисленні.

Боягузливий в мисленні людина ніколи не зможе вийти за рамки, шаблони натовпу, її мислення статичне, догматичне і тому вона відкидає будь-які великі ідеї тільки тому, що вони великі, а тому незвичні для неї, суперечать її шаблонам. Не виходячи за рамки в мисленні, зробити відкриття в принципі неможливо. Щоб зробити відкриття, треба спочатку «порвати шаблон». Колумб, знаючи про кулястість Землі, поплив на захід у пошуках Індії, а натовп йому не вірив. Він не знайшов Індію, але знайшов Америку. І тоді Магеллан поплив на південний захід і обігнув Америку з півдня, переплив Тихий океан, а після загибелі Магеллана його експедиція перетнула Індійський океан, обігнула Африку, і за три роки повернулася до Іспанії і так довела кулястість Землі.

Практиковане в науці пізнання істини через самостійні експерименти і самостійне логічне мислення вчить людей самостійності, ініціативності, відкиданню авторитетів, незалежності в мисленні — тим якостям характеру, які діаметрально протилежні якостям характеру, необхідним в релігії: сліпій покірності авторитетам (священникам), залежності від них, сліпій вірі в непогрішність догматів релігії, стадності в мисленні і ставленні до себе, як до стада (Ін. 10: 11-16) і, як наслідок, — відсутності ініціативи і страху перед експериментом.

У науці розумна людина, що опанувала самостійний науковий методом пізнання істини, повинна по праву пишатися своїм розумом. Наука вже вирішила масу проблем людства і довела тисячі разів, що може вирішити абсолютно будь-яку проблему людей. Проблеми в світі існують лише там, куди наука поки не дійшла або там, де науку свідомо ігнорують. Наприклад, в середньовіччі чи в сучасній Україні, де наука практично не фінансується. І розумні люди по праву пишаються могутністю науки. А в релігії гордість — гріх.

Інший аспект несумісності наукової етики з релігійною полягає в підході до помилок.

З одного боку, свобода експерименту дає право на помилку — досвід і є метод проб і помилок. Вчені знають, що помилитися може кожен і знайти помилку науковим методом теж може кожен, тому немає сенсу боятися помилитися. Боягуз боїться помилитися і тому програє більше, упускаючи можливості, — боягуз ніколи не робить великих відкриттів, а сміливий не боїться помилитися і тому, хоча і робить помилки, але зате здатний на відкриття, наприклад, Колумб шукав Індію, але помилився і знайшов Америку. Рентген також відкрив рентгенівські промені ненавмисно. І хімія виросла з алхімії.

Отже, в науці помилка — невід’ємна частина науково-дослідного процесу пошуку істини. Експеримент — і є метод проб і помилок. Тому в науці не можна боятися помилитися. З помилок треба робити правильні висновки. І якщо вони зроблені, то помилка навіть корисна (якщо, звичайно, вона не принесла шкоди людям). Тому в науці немає поняття гріха в принципі, немає страху перед досвідом і помилкою.

А з іншого боку, в науці прийнято виправляти справжні помилки у міру можливості. У релігії ж по-перше, сіється страх перед гріхом, а по-друге, через сповідь просто знімається відповідальність і переноситься на жертвовну тварину або жертвовного «агнца Божого» — Христа. Однак сповідь і виправлення — різні речі.

Як бачимо, вже з самого початку наукового методу, якості характеру, які виховують наука і релігія, діаметрально протилежні. Освічена людина, знайома з науковим методом пізнання, може сказати наступне про релігію:

1. У релігії метод пізнання — віра, а не логіка і не експеримент. Вже з однієї цієї причини релігія в принципі несумісна з наукою і неприйнятна з наукової точки зору. З цієї причини навіть якби і було якийсь науковий доказ буття бога, то він не дав би вченому достатньої підстави для прийняття релігійних догматів і виконання заповідей і обрядів, бо вони засновані на сліпій вірі, а не на фактах і не на логіці. Приклад: сам факт буття Сталіна не давав українським партизанам підставу для виконання його наказів! Та ж ситуація і з богом. Навіть якби креаціонізм і був істиною, то він не був би достатнім науковим підґрунтям для християнства.

2. У науки і релігії протилежне ставлення до фактів. Наука робить висновки з фактів, а релігія — навпаки.

3. Мораль науки діаметрально протилежна моралі релігії. Якості справжнього вченого — відсутність авторитетів, самостійність, ініціативність, незалежність — діаметрально протилежні вимогам релігії про сліпий покірності священикам. З цієї причини наука і релігія настільки несумісні, що вченим і віруючим навіть важко вести дискусію. Наука зжила таку тваринне стадно-ієрархічне поняття, як авторитет. Поняття вищого авторитету, окремим випадком якого є поняття про бога, відсутнє в науці і неприпустиме в ній.

4. Немає фактів і спостережень бога, немає фактів, на основі яких можна було б висунути наукову гіпотезу про бога, немає науково прийнятних доказів буття бога.

Ніхто не бачив і не чув бога, його не може зареєструвати жоден сучасний науковий прилад, хоча розум вчених давно вже проник далеко за межі нашої галактики Чумацький Шлях і глибоко всередину атомного ядра. З цим навіть релігія не сперечається — «бога не бачив ніхто ніколи» (Ін. 1:18). І сучасна наука для пояснення всіх явищ природи не потребує гіпотези про існування бога.

5. Факти і логіка повністю спростовують будь-яку релігію (див. Частина 2 цієї книги).

1.2. Необхідність сумнівів і свободи слова і неприпустимість догматизму і цензури. Критерій Поппера

1.2.1. Необхідність сумнівів і свободи слова для наукового прогресу

Сумнів корисний, він дозволяє знаходити, підтверджувати і уточнювати істину і відсівати брехню. Сумнів і повторний огляд викривають брехню і помилки, але лише зміцнюють істину і тим корисні для наукової істини. Для мовця істини сумнів не страшний — віно страшний тільки для брехунів.

Наприклад, є твердження «цукор розчиняється у воді». Хоч скільки сумнівайся в цьому, не перевіряй ще раз — тільки зайвий раз на власному досвіді переконаєшся в істинності цього твердження. У науці немає сенсу канонізувати ніяке твердження, охороняти його цензурою від сумнівів і розганяти поліцейськими тих, хто в це не вірить. Тому що істину легко перевірити скільки завгодно раз. І істина анітрохи не програє від того, що хтось в неї не вірить або захоче перевірити її ще раз.

Інша справа — для брехні або помилки перепереверка згубна. І це дуже добре, якщо ми шукаємо істину. Припустимо, вчений Іваненко допустив помилку в розрахунках. Вчений Петренко йому сліпо повірив і процитував помилку. А вчений Коваленко засумнівався і вирішив перевірити розрахунки Іваненка і в результаті нових розрахунків (або досліджень) виявив помилку і виправив її, надавши новий розрахунок. Вчинок Коваленка — розумний, а тому хороший з точки зору наукової моралі. Якщо Іваненко і Петренко по-справжньому вчені, а не брехуни, то вони визнають свої помилки і будуть вдячні своєму шановному колезі Коваленку за уважність і сумлінність. Ніхто не буде вважати Коваленка еретиком. Тому розумні люди відкриті до конструктивної аргументованої критики і визнають право на помилку як для себе, так і для інших людей.

Навіть коли у нас є наукова теорія, перевірена багатьма експериментальними фактами, вчений має право в ній сумніватися, якщо у нього є для цього підстави — наприклад, якщо теорія не може пояснити якесь явище чи є інша теорія, яка простіше або точніше описує деякий явище. Тоді можна порівнювати дві теорії в світлі експериментальних даних і вибирати ту, яка краще, точніше і простіше пояснює факти. Як відомо з економіки, конкуренція призводить до виживання кращої якості, тому конкуренція — це добре.

Іноді на основі нових експериментальних даних ми знаходимо межі застосування тієї чи іншої теорії і ми знову і знову починаємо сумніватися в тому, до чого звикли. Наприклад, у класичної механіки Ньютона є дві межі застосовності — вона неприйнятна ні для субатомних відстаней, ні для релятивістських швидкостей — там працюють квантова механіка і теорія відносності відповідно. А для обох випадків — і квантових відстаней і релятивістських швидкостей — працює квантова електродинаміка.

Однак, для того, щоб висунути квантову теорію, Макс Планк змушений був відмовитися від одного з основних припущень класичної фізики про безперервному випромінюванні енергії та прийняти нову гіпотезу: випромінювання енергії може відбуватися тільки окремими (дискретними) порціями — квантами. Гіпотеза Планка про кванти, яка представляла собою сумнів у класичній механіці, змогла, нарешті, пояснити досліди з теплового випромінювання, які не могла пояснити класична фізика. Хоча, треба визнати, Планк з великими труднощами наважився на це сумнів в істинності класичної фізики, проте саме це сумнів і призвів до глибшого й істинного розуміння природи мікросвіту. І Планка, природно, ніхто не спалив на багатті інквізиції, як це зробила церква з Джордано Бруно в 1600 році. Навпаки, квантову теорію підтверджували все більш і більш точні експерименти і її розвивали інші вчені — Бор, Гейзенберг, Шредінгер і Дірак.

Інший приклад — російський учений Михайло Васильович Ломоносов відкрив закон збереження маси, і вчені давно звикли до його непорушності, однак при ядерних реакціях спостерігається дефект маси — маса ядра трохи менше сумарної маси нуклонів, з яких воно складається. Знову знайшлася межа застосовності теорії, до якої ми звикли. Дефект маси, тим не менш, не суперечить більш загальному закону збереження релятивістської енергії, хоча в ядерних реакціях порушуються нерелятивістські закони збереження енергії та маси, але порушуються на однакову величину, точніше різниця в масі m і різниця в енергії E пов'язані формулою $E = mc^2$, де c — швидкість світла у вакуумі, $c = 3 \times 10^8$ м/с. При цьому треба зазначити, що в науці завжди глибша і загальна теорія містить у собі в окремому випадку менш загальну — в даному випадку квантова механіка і теорія відносності не скасовують зовсім класичну механіку, а містять її в окремому випадку, а саме — для великих відстаней, малих швидкостей і слабких гравітаційних полів теорія відносності і квантова теорія зводяться до класичної механіки Ньютона — тут можна знехтувати релятивістськими і квантовими поправками. Це легко доводиться математично — при класичній межі, тобто при $c \rightarrow \infty$ і $h \rightarrow 0$, де h — постійна Планка, формули квантової механіки і теорії відносності переходять у формули класичної механіки.

Тому створення квантової теорії і теорії відносності не цілком коректно називати революцією в науці, бо революція — це докорінна заміна одного на принципово інше.

У результаті відмова від догматичності в науці призводить тільки до прогресу, до глибшого розуміння природи. Ось чому сумнів так важливий у науці, життєво необхідно для пошуку наукової істини. У науці в принципі не можна канонізувати ніяку теорію, якою б непорушною вона не здавалася.

Тут доречно згадати слова видатного російського письменника і драматурга А. П. Чехова: «Моя порада: в п'єсі старайся бути оригінальним і по можливості розумним, але не бійся здатися дурним; потрібно вільнодумство, а тільки той вільнодумець, хто не боїться писати дурниць». [1]

Як бачите, великі люди сміливі в думках — вони не бояться сумніватися і помилятися. У такому випадку людина частіше приходиться до істинних висновків і навіть до великих відкриттів. Здійснив великий мореплавець Христофор Колумб помилку, не знайшовши Індію? Так, зробив. Але що з того? Зате він відкрив Америку і довів, що розміри Землі набагато більше, ніж вважалося до Колумба! А боягузи, що бояться помилитися, в принципі не здатні на жодні відкриття — їх страх сковує їхню ініціативу, заважає йти на розумний ризик. І в підсумку боягузи упускають великі можливості і в цьому полягає їх 100% ризик.

1.2.2. Заборона на сумніви в релігії антинаукова. Мораль релігії протилежна моралі науки

Антонімом сумніву є догматизм — якість, властива релігії, але в принципі неприпустима для науки. Релігія канонізує свої догмати, оформляючи їх у «святе письмо» і «священний переказ», сумніви в яких вважаються в релігії страшним гріхом.

Оскільки чеснота наукової моралі — сумнів — релігія називає гріхом, а колосальний порок наукової моралі — догматизм — релігія називає чесною, то це доводить, що мораль релігії протилежна моралі науки.

1.2.3. Критерій Поппера, фальсифікованість

Корисність сумнівів в науці можна проілюструвати критерієм Поппера — фальсифікованістю теорії.

Критерій Поппера був розроблений для відмінності наукової теорії від псевдонаукових здогадок, навіть якщо ті відповідають досвідченим даними, а наукова теорія ще поки не перевірена.

Згідно з критерієм Поппера, науковою є тільки та теорія, яку в принципі можна не тільки підтвердити, а й спростувати досвідченим шляхом, навіть якщо такий експеримент поки важко поставити. Головне — наявність теоретичної можливості спростування. Тому якщо якесь твердження не відповідає критерію Поппера, то воно явно псевдонаукове.

Критерій Поппера — наслідок законів математичної логіки (глава 1.6.). Навіть дуже велике число підтверджувальних фактів щодо якогось висловлювання, отриманого шляхом індуктивного узагальнення, робить його лише досить імовірним, але все-таки не істинним. Однак досить одного надійного спростовує факту для того, щоб довести хибність цього індуктивного узагальнення. Розглянемо приклади.

Загальна теорія відносності (ЗТВ) передбачає, що світло від однієї зірки, проходячи повз іншу зірку, повинно відхилитися. Якщо в результаті експерименту виявиться, що світ не відхиляється, то це довело б хибність ЗТВ. Таким чином, ще до проведення такого експерименту ЗТВ вже відповідає критерію Поппера про фальсифікації і тому має право називатися науковою гіпотезою. Перший такий експеримент був проведений Еддінгтоном під час повного сонячного затемнення 29 травня 1919 р. Місяць закривав Сонце і дозволяв бачити зірки поруч із Сонцем. Досвід продемонстрував відхилення променя гравітаційним полем Сонця в повній відповідності з ЗТВ. Що і підтвердило правильність ЗТВ.

Створивши періодичну таблицю в 1869 році, Д. І. Менделєєв, передбачив існування і докладні властивості хімічних елементів, які в той час ще поки не були відкриті. Наприклад, згідно з його теорією, повинен бути хімічний елемент з атомним вагою близько 70 і він повинен бути тривалентним, тобто його оксид повинен мати формулу GaO . Такі точні прогнози вже показували, що періодична таблиця Д. І. Менделєєва відповідає критерію Поппера, а тому є науковою. Спростувати періодичну таблицю Менделєєва не становило жодних проблем — достатньо, щоб знайдений елемент з вагою

70 мав валентність не III, а будь-яку іншу — I або II, або IV, або V, або VI, або VII. На досліді все саме так і сталося, як передбачав Д.І. Менделєєв. Знайдений елемент отримав назву галій.

Теорія еволюції Дарвіна задовольняє критерію Поппера. Досить знайти в породах докембрію або палеозою скелет ссавця або який-небудь штучний об'єкт, зроблений людиною — хоча б сокиру або спис. Теорія еволюції Дарвіна передбачає, що хвороботворні бактерії повинні поступово пристосовуватися до антибіотиків і це спостерігається — саме в результаті еволюції і виникли нові види бактерій, стійких до антибіотиків. Минуло всього кілька десятиліть, навіть не мільйон років, а вже з'явився новий вид.

Астрологічні прогнози часто складаються настільки розпливчасто, що їх неможливо спростувати. Тому такі прогнози, згідно з критерієм Поппера, не мають ніякої наукової цінності. Наукову цінність має теорія, випадкове виконання передбачення якої вкрай мало ймовірно — саме внаслідок цього і виникає критерій Поппера. Про теорії ймовірностей і математико-статистичної обробки експериментальних даних ми поговоримо у главі 1.5.

Атеїзм, на відміну від релігії, відповідає критерію Поппера — адже досить продемонструвати бога атеїстам. Поки нікому не вдалося це зробити навіть за мільйон доларів (див. главу 2.12). А тому у віруючих немає наукових підстав для віри в бога.

Однак критерій Поппера — необхідна ознака наукового знання, але не достатня. Якщо якусь концепцію можна спростувати експериментально, то вона є перевіряється науковою гіпотезою, але поки ще не істиною. Якщо в результаті перевірки теорії експеримент спростовує її, то ми визнаємо її помилковою. Таким чином, ця гіпотеза, хоч і виявилася помилковою, але вона була науково прийнятною гіпотезою. Однак, псевдонаука, навіть якщо і відповідає досліді, відрізняється тим, що принципово теоретично неможливо поставити експеримент на її передбачуване спростування. Яскравий приклад — сучасні гороскопи.

Критерій Поппера має відношення до передбачуваної сили наукової теорії, про яку ми поговоримо у главі 1.7.

1.2.4. Цензура і заборони на свободу слова в політиці антинаукові

З наукової доцільності свободи слова логічно випливає необхідність законодавчого закріплення свободи слова. У Частині 4 даної книги докладно продемонстровано, яким саме чином заборона на свободу слова, заборона на критику помилок комунізму і радянської влади знищила СРСР. Там показано, що цензура і заборони на критику — механізм неминучої загибелі країни і будь-якої системи взагалі.

Науковий атеїзм історично почався зі вільнодумства, а вільнодумство було якраз заборонено в СРСР. Стаття 19 Загальної Декларації прав людини ООН 1948 року [3] говорить: «Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, одержувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів».

Ця Декларація ховалася від народу в СРСР. Ось чому причиною свободи є істина, просвіта.

Для прогресу необхідно більше вільнодумних людей з аналітичним складом розуму, які вміють думати і аналізувати, ставити під сумнів і перевіряти те, що їм говорять, а не вірити сліпо — адже для будь-якої брехні сумнів і аналіз небезпечні викриттям.

Список літератури

[1] А.П. Чехов, письмо от 11 апреля 1889 г. брату Александру, Полн. собр. соч. Т. XIV. М., 1949

[2] Загальна декларація прав людини:

[http://www.un.org.ua/images/documents/3722/Загальна декларація прав людини.pdf](http://www.un.org.ua/images/documents/3722/Загальна_декларація_прав_людини.pdf)

1.3. Причинно-наслідковий зв'язок подій матеріального світу

Усі події в світі відбуваються не самі по собі, а внаслідок своїх причин. Причина викликає наслідок. Якщо кинути камінь у воду — він потоне. Причиною попадання каменю у воду є кидок, а причиною занурення каменю

на дно — те, що щільність каменю більша за густину води, а також гравітаційна взаємодія. Траєкторії падіння каменю визначається гравітацією, опором повітря і води.

Якщо хто-небудь намагається зв'язати два явища, то необхідно пояснити причинно-наслідковий зв'язок між цими явищами. Інакше такій теорії — гріш ціна.

Причинно-наслідковий зв'язок подій матеріального світу існує на самому фундаментальному рівні будови матерії — серед елементарних частинок, які взаємодіють один з одним за допомогою фізичних сил (полів, взаємодій). У світі є величезне різноманіття сил, які можна звести всього до 4 фундаментальних сил (взаємодій):

- Гравітація. Приклади гравітаційної взаємодії — притягання предметів до Землі, припливи і відливи — Місяць притягує земну воду, обертання Землі та інших планет навколо Сонця, обертання галактик. Вестибулярний апарат — орган, який відчуває вектор сили тяжіння, а також інерційні сили, які еквіваленти тяжінню.

- Електромагнетизм. Приклади електромагнітної взаємодії найширші — всі наші органи чуття, за винятком вестибулярного апарату, вся хімія, вся біологія, електричні і магнітні явища, світло, радіохвилі, звук, будь-яка техніка. Те, що ми не падаємо в центр Землі під дією сили тяжіння, також викликано електромагнітним взаємодією — відштовхуванням між однойменно зарядженими електронами в атомах, що входять до складу підшви взуття і підлоги.

- Сильна ядерна взаємодія. Тяжіння між нуклонами в атомному ядрі — нейтронами і позитивно зарядженими протонами, яке за силою перевершує електромагнітне відштовхування між однойменно зарядженими протонами. Ядерний вибух.

- Слабка ядерна взаємодія. Бета-розпад і деякі інші канали розпадів елементарних частинок.

З цих 4 фундаментальних взаємодій гравітація і електромагнетизм мають нескінченний радіус дії, а сильна і слабка взаємодія — вельми маленький радіус дії, обмежений розмірами атомного ядра. Поки нема інших сил, які могли б спонукати нові причинно-наслідкові зв'язки.

Якщо Ви щось скажете людині, то вона Вас почує, якщо вона не глуха, а якщо будете молитися «всечуючому» богу — ніхто на Вашу молитву не відповість. Можете перевірити на досвіді. Взаємодія від однієї людини іншій передається через середу — повітря: кажучи, людина видає акустичні хвилі в повітрі, які сприймаються вухом іншої людини — вона чує. Акустичні хвилі зводяться до електромагнітної взаємодії між електронами в молекулах азоту і кисню, з яких складається повітря. А через яку взаємодію передається передбачуваний віруючими сигнал від людини до Бога?

Інший приклад — помилковість астрології. Немає механізму причинно-наслідкового впливу планет і зірок на людей, який би стояв за астрологією. Місяць викликає припливи і відливи (гравітація), а Сонце — випромінювання (електромагнетизм). Планети і тим більше зірки не можуть ніяк впливати на Землю і тим більше на людей, навіть космічні промені від вибухів наднових зірок нехтує для життя людей, хоча і реєстрованих приладами. Життя людини визначається її вчинками, вчинками інших людей і явищами навколишнього середовища, що безпосередньо стосуються людини в місці її життя, а не в глибокому космосі. Життя людини залежить від її можливостей пристосування до навколишнього середовища і від її можливостей впливу на нього.

Не потрібно перекладати відповідальність за своє життя на зірки або надприродні явища. Ми можемо самі змінити своє життя. Що ми зробимо, те й буде.

1.4. Принцип достатньої підстави Аристотеля, бритва Оккама

У главі 1.3. ми розглянули наявність в світі причинно-наслідкових зв'язків у світі. Логічне мислення людини будується так, щоб простежити за матеріальними причинно-наслідковими зв'язками. При цьому, якщо якась причина або кілька причин викликають якесь явище, то вони є достатніми і тому немає сенсу для пояснення даного явища вигадувати нові причини. Цей принцип носить назву принцип достатньої підстави, він був розроблений ще великим давньогрецьким вченим Аристотелем у IV столітті до н. е.

Таким чином, з уявлення про причинно-наслідкові зв'язки логічно випливає принцип достатньої підстави Аристотеля.

Англійський учений Вільям Оккам у XIV столітті сформулював принцип Аристотеля наступним чином: «Для пояснення причин явищ не слід залучати нові поняття без крайньої необхідності». Це формулювання принципу Аристотеля називається бритвою Оккама.

Якщо явище має достатні підстави, то додаткові пояснення явища — помилкові, їх винаходити не потрібно. Зайві, непотрібні, поняття як би «зрізаються бритвою» Оккама для спрощення картини світу. Все слід спрощувати в міру можливості, не потрібно нічого ускладнювати.

Великий англійський учений Ісаак Ньютон сформулював цей принцип так: «Не повинно приймати в природі інших причин понад ті, які істинні та достатні для пояснення явищ... Природа проста і не розкошує зайвими причинами речей». Інший альтернативної формулюванням принципу достатньої підстави Аристотеля — бритви Оккама — є що став крилатим вираз А.П.Чехова «стислість — сестра таланту». В англійській літературі цей принцип також відомий як принцип KISS — Keep It Short and Simple — «підтримуй стислість і простоту».

Бритва Оккама використовується в науці наступним чином: якщо якийсь факт може бути пояснений двома способами, наприклад, першим — через залучення понять А і В, а другим — через поняття А, В і С, і при цьому обидва способи дають однаковий результат, то поняття С зайве, і вірним є перший спосіб (який може обійтися без залучення зайвих понять).

Коли великий французький математик і фізик П.С. Лаплас створив теорію виникнення Сонячної системи, Наполеон запитав його: «Чому слово «бог» не зустрічається у Вашому творі?». На що Лаплас відповів: «Тому, що я не потребував цієї гіпотези».

Сучасна наука не потребує гіпотези про бога для пояснення будь-яких явищ природи. Також науці не потрібні гіпотези про будь-яких інших надприродних силах. Чотирьох фундаментальних сил природи — гравітації, електромагнетизму, сильної і слабкої взаємодій — досить для опису всього світу. Навіть від поняття «душа» світова наука відмовилася після того, як в позаминулому столітті — в 1863 році російський учений, основоположник фізіології, І.М. Сеченов опублікував свою знамениту книгу «Рефлекси голо-

вного мозку», де пояснив усі душевні явища з позицій матеріалізму. Міжнародний астрономічний союз присвоїв ім'я І. М. Сеченова кратеру на зворотному боці Місяця й астероїду головного поясу 5234.

А якщо матеріальних причин досить для пояснення всіх явищ світу, то все надприродне не існує відповідно до принципу достатньої підстави Аристотеля.

Віруючі вірять у те, ніби матеріальний світ створений богом. Але тоді виникає закономірне питання: «А хто створив бога? Звідки він узявся?». Релігія відповідає на це: «А бог вічний і нестворений». Але в такому разі і атеїсти теж можуть заявити про те, що матерія вічна і нестворена, і вона була завжди. Начебто на перший погляд ці два твердження рівноцінні.

Однак ті факти, що:

- матерія є всюди і всі її бачать, навіть віруючі, а бога не бачить ніхто, навіть віруючі,
- є закони збереження маси і енергії, але немає закону збереження «душі» (люди народжуються і вмирають) дозволяють назвати вічність матерії наслідком закону збереження енергії, а вічність бога — помилкової сліпою вірою.

З огляду на це, бритва Оккама дозволяє тільки на основі логіки відмовитися від релігійних догматів про бога і створення.

Таким чином, бритва Оккама — принцип достатньої підстави Аристотеля — вже дозволяє зробити науковий висновок про атеїзм. Якщо матерії досить для пояснення всіх явищ природи, то ніякого бога немає.

1.5. Мірило випадковості збігу, математико-статистична обробка експериментальних даних. Експериментальний доказ атеїзму

Тут немає сенсу повторювати теорію ймовірностей і математичну статистику і краще порекомендувати читачеві вивчити будь-який підручник з цієї теми. Проте слід коротко згадати основні моменти, бо багато релігійних висновків робляться людьми, які не знають теорію ймовірностей.

Люди часто роблять помилкові висновки, провівши всього лише один досвід, збіг в якому між припущенням і експериментом може виявитися ви-

падковим. Наприклад, повно таких випадків, коли хтось про щось помолився і раптом це отримав — не потрібно на одному цьому випадковому збігу робити релігійні висновки, бо це некоректно з точки зору теорії ймовірностей.

Важлива якість вірної теорії — повторюваність, відтворюваність результату.

Для того, щоб виключити вплив фактора випадковості, випадковий збіг, необхідно провести хоча б кілька сотень аналогічних експериментів. Тільки так можна виявити закономірність і виключити випадковість. Саме тому ніяка наукова теорія не може ґрунтуватися на одному єдиному досвіді — потрібні сотні аналогічних дослідів, щоб накопичити статистично значущу кількість даних. Наприклад, можна провести 10 або 100 дослідів для перевірки висловлювання «залізо розчиняється в соляній кислоті» і в 100% випадків ми підтвердимо його.

У будь-якій галузі науки — у фізиці, хімії, економіці та ін. — скрізь використовується статистична похибка. Якщо ми хочемо перевірити закон Ома, то можна провести кілька сотень вимірювань різної сили струму і різної напруги при різних опорах, щоб переконатися в істинності закону Ома в перевіреному діапазоні величин напруги, опору і сили струму. Або, наприклад, при проведенні маркетингових досліджень з опитуванням споживачів ні в якому разі не можна будувати маркетингову стратегію компанії на думці одного або навіть десяти споживачів. Тому що ймовірність статистичної помилки буде дуже висока. При проведенні маркетингових досліджень краще опитати, скажімо, 1000 або більш споживачів. Після такого опитування відділ маркетингу компанії отримає більш-менш об'єктивні дані про потреби споживачів у даному товарі на даному сегменті ринку. І чим більше вибірка — тим менш імовірна статистична помилка. Тому великі компанії витрачають дуже великі гроші на точні маркетингові дослідження з детальним опитуванням дуже великої кількості споживачів, щоб тим самим скоротити ризики бізнесу і щоб точно знати, що даний товар за даною ціною купить таку-то кількість споживачів на даному сегменті ринку, і отже, можна отримати таку-то науково прогнозований прибуток. Дотримуючись наукового підходу — розуміння теорії ймовірностей і математичної статистики — розумний бізнес може прогнозувати свій прибуток,

заздалегідь розраховувати витрати на рекламу, які точно окупляться і значно знизити (практично ліквідувати) ринкові ризики бізнесу.

Але статистична помилка буде завжди. Тому в точних науках результат дається з похибкою, наприклад: $x = (34 \pm 2)$, $CL = 95\%$. Це означає, що на рівні достовірності 95% величина x лежить в інтервалі від 32 до 36. І ще є ймовірність 5% того, що величина x знаходиться поза цим інтервалом. CL — confidence level — рівень достовірності (англ.).

Усі випадкові величини підкоряються розподілу Гауса в межі при кількості елементів вибірки, які прагнуть до нескінченності. Згідно з розподілом Гауса, найбільш імовірна величина — середнє арифметичне нескінченно великої вибірки. Однак реальні вибірки аж ніяк не нескінченно великі, а 100 або 1000 або будь-яке інше число елементів. Причому, середнє арифметичне реальної вибірки далеко не завжди дорівнює середньому арифметичному нескінченно великої вибірки.

Наприклад, в якомусь ресторані зазвичай близько 1000 відвідувачів в місяць, а середня сума чека — 300 гривень. Але одного разу там ще 10 чоловік відсвяткували весілля з сумою чека 120 000 гривень. Якщо ми підрахуємо середнє арифметичне за даний місяць, то у нас вийде $(300 \times 1000 + 120\,000) / 1010 = 416$ грн. Чи можна казати, що «бізнес росте»? Зрозуміло, ні. Тому що середнє арифметичне даної вибірки за даний місяць — 416 грн. — сильно відрізняється від середнього арифметичного більшої вибірки — за рік, де воно дорівнює 300 грн. Але що робити, якщо в даному конкретному випадку у нас немає фізичної можливості збільшення обсягу вибірки для наближення її до розподілу Гауса?

Для вирішення цього завдання були введені інші мірила для знаходження середньо-статистичної величини, що дозволяють в таких випадках підійти ближче до середнього арифметичного кривої розподілу Гауса — мода і медіана.

Мода — це значення змінної, що найчастіше зустрічається. Мода дозволяє вибрати в якості середнього найбільш імовірне значення. В даному випадку мода буде дорівнює 300 грн.

Медіана — середнє за рахунком значення в ряду значень змінної, впорядкованого в порядку зростання або зменшення. Медіана дозволяє відкидати як край великі, так і край малі значення змінної. В даному випадку

ми просто відкидаємо крайнє значення суми чека і отримуємо, що медіана дорівнює 300 грн.

ДОСЛІД 1. «Екстрасенси».

Розрахуємо ймовірність випадкового вгадування предмета екстрасенсами, що не має відношення до надприродних здібностей. Припустимо, у нас є 3 коробки, і тільки в одній з них захований якийсь предмет, який екстрасенси повинні знайти. Припустимо, що це — перша коробка. І у нас є 1 екстрасенс. Щоб обчислити вірогідність, звернемо увагу на те, що тут є 3 елементарних події — екстрасенс назвав першу коробку або другу коробку або третю коробку. Їх можна записати для наочності таким чином:

1 0 0 — вгадав

0 1 0 — не вгадав

0 0 1 — не вгадав

Ймовірність випадкового вгадування дорівнює $\frac{1}{3}$, тобто 33%, ймовірність промаху $\frac{2}{3} = 67\%$. І зауважте — в таких дослідях — поодиночі — екстрасенси чомусь не беруть участь!

А тепер розглянемо другий варіант — ті ж 3 коробки, але вже 2 екстрасенса. Їх відповіді позначимо числами 1 і 2. Ймовірність того, що хоча б один вгадає, істотно підвищується. Ось елементарні події:

1 2 0

2 1 0

2 0 1

1 0 2

0 1 2

0 2 1

(12) 0 0 - тут обидва вгадали

0 (12) 0

0 0 (12)

Як бачимо, в 5 з 9 подій хоча б 1 екстрасенс вгадав відповідь. Значить, ймовірність випадкового вгадування вже дорівнює $\frac{5}{9}$, тобто 55%.

Математично ймовірність промаху в другому випадку дорівнює добутку ймовірностей промаху кожного з випадків:

$$\left(\frac{2}{3}\right) = \frac{4}{9}$$

А значить, ймовірність вгадування дорівнює $1 - 4/9 = 5/9 = 55\%$.

А тепер додамо 3-го екстрасенса. Легко бачити, що і тут кількість промахів зменшується — він уже дорівнює добутку трьох ймовірностей: $(2/3) = 8/27 = 30\%$

А ймовірність вгадування дорівнює вже 70%. А якщо над трьома коробками ворожать 5 екстрасенсів, шаманів і чаклунів, то ймовірність промаху дорівнює: $(2/3) = 32/243 = 13\%$

А значить, ймовірність випадкового вгадування дорівнює вже 87%:

$$100\% - 13\% = 87\%$$

Це вже ймовірний подія.

А коли в такому «досліді» бере участь 10 екстрасенсів, чаклунів, магів і шаманів, то ймовірність промаху дорівнює всього 2%:

$$(2/3) = 2\%$$

А значить, ймовірність випадкового вгадування дорівнює вже 98%! Це вже практично достовірна подія.

Отже, на так званих «битви екстрасенсів» експеримент поставлений вже спочатку антинауково, математично некоректно. Замість екстрасенсів можна поставити будь-яких людей або навіть тварин або комп'ютери — результат випадкового вгадування буде в точності таким же!

І це все, природно, тільки в тому випадку, якщо екстрасенси не змовляються і не бачать попередні результати. Якщо ж вони бачать попередні результати або змовилися, то досить називати наступну коробку і з ймовірністю 100% всього 3 екстрасенса вгадають правильну.

Щоб перевірити здібності екстрасенсів по-науковому, треба суттєво знизити фактор випадкового збігу. Для цього треба поставити математично коректний досвід — з 1000 коробками, 1 предметом і 1 екстрасенсом — його і перевіряти. Тоді ймовірність випадкового вгадування буде дорівнює $1/1000 = 0,1\%$. І добитися можливості перевірки — поставити такий експеримент 1000 разів з одним і тим же екстрасенсом і кожен раз тасувати коробки. При цьому майте на увазі — навіть якщо він і вгадає 1 раз з 1000, то це не зарахується, бо це потрапляння знаходиться в межах фону 0,1% — воно ймовірно. А ось якщо його результат в тисячі таких дослідів істотно перевищить 0,1% і становитиме близько 100%, то тоді можна було б говорити про якісь

паранормальні здібності. А поки результати екстрасенсів в цьому математично коректний досвіді будуть не більше 0,1%, то вчені всього світу будуть твердо стояти на позиціях матеріалізму-атеїзму і продовжать заявляти, що віра в екстрасенсів — антинаукова брехня, спростована фактами.

Таким чином, знання теорії ймовірностей і математичної статистики хоча б на початковому рівні вже дозволяє захистити себе від обману, шахрайства, промивання мізків і маніпуляції свідомістю. І в результаті цього заощадити значні гроші на екстрасенсів, магів, чаклунів і шаманів.

ДОСЛІД 2. Якщо чорний кіт дорогу перейде.

Не для фанатиків. Ви можете поекспериментувати з чорним котом, щоб він переходив Вам дорогу кожен день протягом 100 днів (мотивуючи його шматочками сиру або ковбаси), і потім порівняти ці 100 днів свого життя з іншими 100 днями свого життя, протягом яких чорний кіт не переходив Вам дорогу.

Результати обох дослідів запишіть в лабораторний зошит в процентному відношенні і порівняйте. Знайдіть середнє арифметичне, моду і медіану кожної вибірки і порівняйте їх.

Однак слід мати на увазі, що є явище психосоматичних захворювань — коли людина може навіть чомусь захворіти через надзвичайно сильне психічне напруження, наприклад якщо людина, віруючий в прикмети, накрутить собі нерви при вигляді чорного kota, а потім в такому нервовому стані сам собі створить проблеми. В даному досвіді цей фактор треба виключити. Для цього треба проводити досвід як мінімум двом людям — атеїсту і людині, яка вірує в прикмети. Контрольний дослід за участю атеїста виключить вплив психосоматичних факторів, які можуть проявитися у віруючого і можуть бути їм сприйняті, як нібито підтвердження поганої прикмети.

Як показують численні досліді, чорні коти ніяк не впливають на життя атеїстів, так само як і інші прикмети. Як співається в одній пісні, «а поки навпаки — тільки чорному коту і не щастить!».

Але лише деякі прикмети мають наукове пояснення і тому підтверджуються дослідями — наприклад хліб з маслом падає маслом вниз з тієї причини, що щільність масла більша за густину пухкого хліба. Так що навіть і

тут немає ніякого «злої долі» і «закону Мерфі». Це легко пояснюється шкільним курсом фізики.

ДОСЛІД 3. Експериментальний доказ атеїзму.

Не для фанатиків. Можна дослідним шляхом перевірити, чи відповідає бог на молитви чи ні, тобто перевірити слова Христа «все, чого ви в молитві попросите з вірою, то одержите» (Мф. 21:22), «просіть, і дасться вам» (Мф. 7:7). Тим більше, що сам бог у Біблії настійно вимагає, щоб його відчули: «Мене випробуйте, промовляє Господь» (Мал. 3:10). Ось і випробуйте, перевірте.

Попередження. Молячись на території РФ, будьте гранично обережні: не рекомендую молитися в храмі вголос на очах у публіки, щоб Вас ненароком не посадили до в'язниці за необережну молитву в храмі, як Pussy Riot — хіба мало що. Адже, відповідно до релігії, бог всечучий і Христос учив молитися таємно наодинці, «зачинивши двері» (Мф. 6: 6), і вдома перед іконою багато моляться, тому саме так і моліться, щоб ніхто не зміг зірвати проведення наукового експерименту.

Для того, щоб провести статистично правильний експеримент, треба зібрати статистично значущу кількість фактів — наприклад помоліться хоча б 100 раз про 100 різні речі і запишіть результат у лабораторний зошит — скільки почутих молитов, а скільки молитов були віроломно проігноровані богом.

Крім того, заради математико-статистичної чистоти експерименту необхідно молитися тільки про ті події, ймовірність випадкового виконання яких мінімальна або дорівнює нулю, тобто про вкрай мало ймовірні або неможливі події — наприклад, зараз же розбагатіти рівно на 835 мільярдів доларів, помолодіти рівно на 17 років і стати вічно молодим, щоб груди (у жінки) виросла до 5 розміру, вилікувати всіх хворих від невиліковних хвороб, воскресити зараз же конкретно Лавуазьє і Теслу, Шевченка і Моцарта, пересунути гору Еверест в Антарктиду, а кубічний кілометр льоду з Антарктиди — в пустелю Сахара й ін. Будьте сміливі і креативні в польоті фантазії Ваших бажань — адже якщо бог всемогутній, то для нього немає нічого неможливого — «все, чого ви в молитві попросите з вірою, то одержите» (Мф.

21:22), «просіть, і дано буде вам» (Мф. 7: 7), «істинно кажу вам: якщо ви будете мати віру з гірчичне зерно і скажете горі цій: «перейди звідси туди», і вона переїде, і нічого не матимете неможливого!» (Мф. 17:20). Так що держайте без тіні сумніву! До експерименту можете підключити і знайомих, щоб і вони могли отримати все, чого тільки не попросять в молитві з вірою.

Після кожної молитви записуйте результат — виконано чи ні. Виконання молитви позначимо 1, а невиконання — 0.

Потім отримані досвідчені дані про результати 100 молитов ми піддаємо математико-статистичної обробки. Припустимо, з 100 молитов тільки 5 були виконані. Тоді у нас є послідовність з 95 нулів і 5 одиниць. Немає сенсу вважати середнє арифметичне результату молитви 0,05 — адже, відповідно до теорії ймовірностей, ці 5 відповідей є випадковим збігом. Статистично точніше будуть мода і медіана. Мода — найбільш часто зустрічається значення змінної — тут воно дорівнює 0. Також і медіана — середнє число в ряду зростаючої послідовності — також тут буде дорівнювати нулю.

Тому математико-статистично коректна відповідь: 0. Що значить — бога немає і відповідати на молитви нікому.

Проведіть самі такий експеримент і запишіть у свій лабораторний зошит свої дані. Порівняйте їх з даними сусідів і знайомих.

Якщо християнський бог буде наполегливо ігнорувати Ваші благання, проведіть аналогічні досліді над іншими богами — моліться Зевсу, Перуну, Велесу та ін. Молитву про збагачення можете піднести відповідному «фахівцю» — богу торгівлі Меркурія, а молитву про збільшення сексуальної привабливості — богині Венері і заодно богині Ладі. Теж запишіть усі дані в лабораторний зошит.

Отримання бажаного — 1, а неотримання — 0. І потім обчисліть і запишіть моду і медіану цієї числової послідовності.

Після 100 таких перевірок сили молитви самим різним богам і їх математико-статистичної обробки можна буде констатувати математико-статистично коректний науковий факт, що сила молитви з вірою дорівнює абсолютному нулю і християнське вчення хибне. Нема всечуючого бога, який відповідав би на молитви. Хочу особливо підкреслити, що це — експеримен-

тальне підтвердження атеїзму, яке може перевірити будь-яка людина, навіть Ви. Тому не можна говорити, що атеїзм недовідний — таке кажуть тільки малоосвічені люди, які не знають вищу математику.

Дуже часто люди роблять релігійні висновки через незнання теорії ймовірностей — молився все життя і один раз випадково бажання здійснилося і відразу на основі цього людина робить математично помилковий висновок про буття бога. Однак людина, знайома хоча б з азами теорії ймовірностей і математичної статистики, може відрізнити закономірність від випадковості. 1 відповідь із сотні — це випадковий збіг. Тут мода і медіана дорівнюють нулю.

Таким чином, причина виникнення релігії — недолік знань, а причина виникнення атеїзму — наявність знань. Науково-атеїстичні знання корисні людям тим, що скорочують витрати часу на молитви, на які все одно нікому відповідати, і вчать думати і розумом знаходити вирішення своїх проблем.

1.6. Основи математичної логіки. Дедукція і індукція. Необхідність і достатність

Ми не будемо тут докладно розглядати предмет математичної логіки — є багато інших підручників з логіки, проте загальне коротке уявлення про закони логіки вкрай важливе для формування наукового методу мислення і розуміння наукового атеїзму. Адже в основі багатьох релігійних висновків, прикмет і псевдонауки часто лежать логічні помилки.

Не всякий висновок є правильним. Щоб робити правильні висновки, треба знати закони математичної логіки.

1.6.1. Дедукція і індукція — логічні переходи від загального до приватного і навпаки. Метод повної математичної індукції та логічна помилка неповної індукції

Дедукція — логічний перехід від загального до конкретного. Якщо якийсь елемент належить деякій безлічі елементів, і якийсь висловлювання вірне для всієї множини, то воно вірне і для цього елемента. Індукція —

логічний перехід від часткового до загального. Якщо якийсь елемент належить деякій безлічі елементів, і якесь висловлювання вірне для одного елемента, то воно аж ніяк не завжди вірне для всієї множини. Індукція, на відміну від дедукції, вірна не завжди. Істинність індуктивного переходу треба завжди доводити. Для цього є метод повної математичної індукції. Суть цього методу полягає в наступному:

1. спочатку висловлювання перевіряється для одного елемента безлічі (для $n = 1$)
2. потім перевіряється крок індукції — якщо з передумови про вірність висловлювання для одного елемента виходить його вірність і для іншого елемента (якщо з передумови вірність для $n = k$ впливає вірність і для $n = k + 1$)

Якщо висловлювання вірне для обох пунктів, тоді воно вірне для всіх елементів множини. Якщо висловлювання невірне хоча б для одного пункту, то воно невірне і для всієї множини елементів.

Приклади застосування методу повної математичної індукції є в підручниках з математики.

Дуже часто логічна помилка — неповна індукція. Наприклад: «1 січня — свято, 2 січня — свято, 3 січня — свято, значить усі дні — свята». Тут не доведений крок індукції. В результаті логічної помилки неповної індукції виникають прикмети, релігії та інші помилкові погляди. Наприклад, після 2-3 спостережень хтось зробив висновок про наявність якоїсь прикмети або передбачуваної закономірності. Але математична логіка забороняє так робити.

У природничих науках — у фізиці, хімії та ін. — крок повної математичної індукції може бути доведений за допомогою знаходження матеріальної причинно-наслідкового зв'язку між явищами природи. Наприклад, закони збереження маси, енергії та імпульсу пояснюються через однорідність часу і простору (рівноцінність всіх моментів часу, точок простору), закон збереження моменту імпульсу — через ізотропність простору (рівноцінність усіх напрямків). Біологічна еволюція пояснюється мінливістю, мутаціями, спадковістю і природним відбором. Другий закон термодинаміки має статистичне пояснення за Больцманом. Закон Габбла пояснюється розширенням Усесвіту — розбіганням галактик та ін.

Знаходження логічного причинно-наслідкового пояснення тієї чи іншої закономірності принципово важливо — це крок повної математичної індукції (глава 1.3). Без нього накопичені факти навіть у дуже великій кількості ще поки не дають підстав робити висновок про закономірності. Факти дають лише право на висунення гіпотези — передбачуваної закономірності. Гіпотеза повинна бути перевірена, причому не тільки спробою підтвердження, але і спробою спростування за Поппером.

Якщо матеріальний причинно-наслідковий зв'язок між явищами природи не доведений, то ні в якому разі не можна робити індуктивний висновок. Наприклад, в астрології навіть якщо Ви і знайдете кілька випадкових збігів між передбаченнями астрологів і досвідом, то відсутність кроку індукції — причинно-наслідкового зв'язку між рухом планет і життям людей — доводить антинауковість астрології в принципі.

1.6.2. Необхідність і достатність

Також важливо бачити різницю між поняттями необхідно і достатньо. Для підтвердження теорії необхідно, щоб вона була заснована на фактах, і необхідно, щоб її малоімовірні передбачення підтверджувалися експериментальними фактами, і необхідно, щоб вона пояснювала взаємозв'язок явищ природи матеріальними причинно-наслідковими зв'язками, і необхідно, щоб вона відповідала попередньому науковому знанню (або в разі більш загальної теорії — щоб вона містила в собі старі теорії в якості окремого випадку, наприклад, загальна теорія відносності містить у собі класичну теорію гравітації Ньютона в якості окремого випадку для слабких гравітаційних полів).

Але навіть усього цього недостатньо для абсолютної істинності теорії з точки зору повної математичної індукції. Ми лише можемо сказати, що дана теорія працює на даній області застосовності. Але ми повинні розуміти, що наша теорія може виявитися помилковою — можливо, в майбутньому, ми розробимо кращу теорію, яка опише ці ж дані краще, точніше, зрозуміліше.

Однак, з точки зору математичної логіки, не тільки необхідно, але і до-сить знайти всього хоча б одне протиріччя теорії з експериментом, або одне внутрішнє протиріччя в ній, щоб довести, що вона є хибною.

Наприклад, знаходження хоча одного невірною астрологічного про-гнозу спростовує всю астрологію на корені. А таких помилкових прогнозів у астрологів повно.

1.7. Передбачувальна сила наукової теорії

Серйозна наукова теорія повинна володіти сильною прогностичною си-люю. Чим більше точні її передбачення, тим менше ймовірність їх випадко-вого збігу з досвідом. Тому тим сильніше передбачувальна сила наукової теорії і тим більше ми переконуємося в тому, що перед нами — істина.

Навпаки, відсутність у теорії передбачувальної сили або розпливчастість прогнозів робить її ненауковою і непотрібною.

Розглянемо пару яскравих прикладів.

Періодична таблиця Д.І. Менделєєва

Створивши свою періодичну таблицю в 1869 році, Д. І. Менделєєв дета-льно передбачив фізичні й хімічні властивості поки не відкритих в той час хімічних елементів, які добре збіглися з досвідом — скандій, галій, технецій і германій.

Наприклад, повинен бути елемент з атомною вагою близько 70, він має бути легкоплавким, тривалентним, його оксид повинен мати формулу GaO і бути амфотерним, тобто розчинятися і в кислотах, і в лугах. На досліді все саме так і сталося — був знайдений елемент галій з саме такими властиво-стями. Він легкоплавкий — температура плавлення галію: $30^{\circ}C$, атомна вага 70.

Квантова електродинаміка (КЕД)

Квантова електродинаміка (КЕД) пророкує таке значення аномального магнітного моменту електрона [1]:

$\mu = 1,001159652236(28)\mu_B$, де $\mu_B = e\hbar/2mc$ — магнітний момент електрона з те-орії Дірака (магнетон Бора).

Експеримент відмінно збігається з теорією [2]:

$\mu = 1,0011596521869 (41)\mu$ з точністю $\pm 4 \times 10$. Наукова теорія цінується за такі конкретні і точні прогнози.

А яка передбачувальна сила релігії і псевдонауки на кшталт астрології або графології? Нульова. Скільки разів ще з доби середньовіччя в очікуванні швидкого кінця світу віруючі продавали майно, не засівали поля і гинули від злиднів і голоду!

Список літератури

[1] «Физика микромира», гл. ред. Д. В. Ширков, «Советская энциклопедия», М., 1980

[2] Яворский Б. М. «Справочник по физике для инженеров и студентов вузов», Б. М. Яворский, А. А. Детлаф, А. К. Лебедев, 8-е изд., М., Оникс, Мир и образование, 2006

1.8. Нехтувано малі чинники

Якщо вклад якогось явища, реального або передбачуваного, важко виміряти, тобто якщо він дуже малий, то у фізиці зазвичай говорять, що таким явищем можна знехтувати в даному досвіді.

Наприклад, на відливи і припливи на Землі впливає, в основному, гравітаційне поле Місяця. Внесок гравітаційного поля Сонця вже дуже малий, хоча і вимірюваний. Однак у даному експерименті можна знехтувати гравітаційним полем інших планет Сонячної системи, зірок, галактик і сміливо сказати, що астрологія — антинаукова брехня.

Таким чином, у земному експерименті ми можемо знехтувати навіть реально існуючим спостережуваним об'єктом колосальних розмірів, неймовірно переважаючим людей за масою і розмірами — наприклад, галактикою Андромеди, маса якої в мільярди разів більша за масу Сонця і тим більше людини. І зрозуміло, гравітаційне поле галактики Андромеди, досить величезне для того, щоб взаємодіяти з нашою галактикою Чумацький Шлях. Однак у земному експерименті зі спостереження за відливами і припливами можна знехтувати гравітаційним полем галактики Андромеди.

Аналогічним чином у будь-якому іншому земному досліді можна знехтувати існуванням бога (навіть якби він і був), бо жоден прилад не може зареєструвати внесок передбачуваного бога в життя людей — вплив бога дуже малий. Зрозуміло, мається на увазі, що ми працюємо з експериментальними даними, обробленими в злагоді з математичною статистикою, див. главу 1.5.

1.9. Пізнаваність світу і хибність агностицизму

Будь-який науковець, постійно пізнаючи світ науковим методом, стикається з фактом пізнаваності світу і прекрасно усвідомлює помилковість агностицизму. Для вчених факт пізнаваності світу входить у повсякденну звичку.

Суть у тому, що матерія є об'єктивною реальністю. Тому світ пізнаваний. Ми можемо перевіряти те знання, яке ми знайшли науковим методом. Ось припустимо — камінь тоне у воді — це перевірюване і пізнаване.

Так, є речі, які важко вивчити даними методами на даному етапі розвитку науки. Але це не означає, що вони непізнавані. Наприклад, тільки винайшовши електронний мікроскоп, люди вперше побачили атоми.

Причиною виникнення агностицизму, також, як і різних забобонів, є невміння людей користуватися науковим методом пізнання — такі люди і стають агностиками.

Філософи, захищаючи агностицизм, кажуть, що, мовляв є різні поняття — «річ у собі» і «річ для нас». Давайте проаналізуємо це науково на прикладах. Температура кипіння води = 100°C. Що тут «річ у собі» і «річ для нас»? Наука цілком пізнала процес кипіння — це газоутворення по всьому об'єму рідини, а не тільки з поверхні. Коли кінетична енергія молекул рідини перевершує хімічну енергію їхніх міжмолекулярних зв'язків, то рідина перетворюється в газ — кипить. Ось вам і «річ у собі», яка пізнавана вченими в найдрібніших деталях.

Просто філософія, так само як і релігія — донаукова форма інтелектуальної діяльності людини. З позицій еволюції, філософія — це перехідна ланка між релігією і наукою. Спочатку люди мислили страхами, образами, персоніфікуючи природу — так виникла релігія.

Потім стали трохи сумніватися, сперечатися і дивитися на речі з різних сторін — так виникла філософія зі своїм агностицизмом. Потім люди навчилися проникати глибоко в суть речей — так виникла наука з твердим знанням про пізнаваність світу науковим методом. Філософія еволюціонувала в науку — наприклад, Ісаак Ньютон виклав свою класичну механіку в своїй книзі під назвою «Математичні початки натуральної філософії». Тоді це називалося натуральною філософією. Сьогодні праці Ньютона входять у поняття «фізика».

Навіть завершуюча розвиток філософії марксистсько-ленінська філософія матеріалізму визнала науковий факт пізнаваності світу [1]. Так що в нашій країні з помилкою агностицизму порвали вже при Леніні.

Сьогодні філософія — такий же пережиток минулого, як і релігія.

З позицій принципу Оккама, якщо науки цілком достатньо для правильного пізнання світу в будь-якій області знань, то ні філософія, ні релігія більше не потрібні.

У діалогах з атеїстами віруючі часто вимагають від нас, атеїстів, довести, що бога немає. І при цьому деякі недостатньо освічені атеїсти, не знайомі з представленим вище науковим методом пізнання, з критеріями можливості перевірки і фальсифікації, потрапляють в концептуальну пастку — зрозуміло, важче довести, що у всьому всесвіті немає якогось абстрактного об'єкта з невідомими властивостями, бо взагалі важко перевіряти занадто абстрактну теорію з наукової точки зору. І деякі стають агностиками, тобто заперечують пізнаваність бога.

Деякі атеїсти справедливо парирують, говорячи віруючим, що саме вони повинні доводити предмет своєї віри відповідно до принципу Оккама. Але на це віруючі відповідають атеїстам: «Якщо ви не можете довести, що бога немає, то атеїзм — теж віра, релігія».

Тому віруючим треба відповідати: «Наявність якогось конкретного бога Ви хочете перевірити і яким конкретно досвідом?»

Тому у главі 2.6. науково доведено відсутність конкретного бога — біблійного. У главі 2.5. представлені докази матеріальної природи свідомості і відсутності раю, пекла і реінкарнації, зроблені ще в позаминулому столітті. Знову є конкретика — наукові докази відсутності душі у людини. В інших

главах даної книги доведено, що світ виник у результаті еволюції, а не створення.

Що стосується віри в абстрактного бога без конкретних властивостей, то вона не відповідає принципам можливості перевірки, Оккама і Поппера, тобто науковому методу пізнання, а тому вона свідомо антинаукова. Тому людина стає агностиком у результаті некоректної антинаукової постановки питання. При коректній науковій постановці питання атеїзм цілком пізнаваний, перевірюваний і довідний — наприклад, науково встановленими фактами є відсутність біблійного бога (глава 2.6), душі (глава 2.5), створення світу (Частина 2), суперечливість Біблії (глава 2.7), відсутність відповіді на молитви (глава 1.5), і т. п. і наслідок наукової картини світу — атеїзм.

Таким чином, позбутися від агностицизму і навчитися пізнавати можна за допомогою конкретизації.

Література

[1] Гордиенко Н.С., Основы научного атеизма, М., Просвещение, 1988

1.10. Як відрізнити науку від псевдонауки

Щоб відрізнити науку від псевдонауки, не треба бути академіком або доктором наук. Для цього всього лише на-всього необхідно і достатньо застосувати науковий метод пізнання, детально і повністю представлений у Частині 1 цієї книги.

Науковий метод пізнання істини універсальний і застосовний до абсолютно будь-якої області знання. Скрізь він дозволяє відрізнити істину від брехні.

Якщо хто-небудь висуває якусь нову ідею, то можна задати її автору ці питання:

1. Чи виходить цей висновок з фактів?
2. Логічна ідея? Наскільки вона відповідає законам математичної логіки? Чи немає в ній суперечностей?
3. Чи задовольняє ідея принципу достатньої підстави Аристотеля — бритви Оккама? Якщо ідея залучає принципове нове поняття, то чи можна пояснити явища без залучення даного поняття або не можна?

4. Що передбачає теорія? Чи можна провести додаткові досліді для перевірки ідеї? Чи перевірювана ідея? Наскільки точно узгоджуються передбачення теорії з експериментом?
5. Чи задовольняє ідея критерію Поппера? Чи можна хоча б теоретично поставити експеримент зі спростування ідеї? Візьміть під сумнів ідею і постарайтеся її спростувати.
6. Якщо експеримент зі спростування ідеї можливий, чи був він проведений?
7. Чи відповідає ідея причинно-наслідковим зв'язкам у природі? Яка причина цього явища?
8. Чи накопичена статистично значуща кількість експериментальних даних для перевірки ідеї?
9. Якщо так, то чи була проведена математико-статистична обробка експериментальних даних? Які її результати?
10. Наскільки ідея узгоджується з сучасним науковим знанням? Якщо вона вносить щось принципово нове, то чи містить вона існуючу наукову теорію в окремому випадку? Якщо ідея конкурує з існуючою науковою теорією, то яка теорія краще узгоджується з експериментальними даними? Чи можна поставити експеримент, що дозволяє однозначно вибрати з двох теорій одну і спростувати іншу?

Якщо якась концепція не витримує перевірки хоча б по одному пункту з даного переліку, то вона є псевдонауковою. Якщо витримує всі 10 пунктів — то вона наукова.

Зверніть увагу — в цьому переліку немає пункту «авторитетність автора ідеї». Тому що це — суб'єктивне судження. Як показує досвід, і академік може помилитися, і студент може його спростувати, наприклад, Лисенко, Слюсарчук (Доктор Пі).

Цей науковий підхід абсолютно універсальний для всіх галузей знань, його можна застосувати для перевірки найрізноманітніших ідей.

На наше глибоке переконання, найкращий спосіб боротьби зі псевдонаукою — навчання людей науковому методу пізнання.

1.11. Практикум з тренування наукового мислення й інтелекту

Тут представлені практичні вправи для самостійного виконання з метою тренування наукового мислення і підвищення рівня інтелекту за зростаючою складністю.

Вибір саме цих завдань пояснюється тим, що є багато різних чаклунів, шаманів, ворожок, які обіцяють зцілення від усіх хвороб, успіх у будь-якому бізнесі тощо. При цьому наука не обіцяє, скажімо, лікування від усіх хвороб, хоча в результаті наукових досліджень саме наука перемагає все більше і більше хвороб, а не релігія.

Заведіть собі лабораторний зошит і ведіть у ньому всі записи.

Практична робота 1. Лікування від хвороб

1. Науковий підхід мислячої людини.

А. Досліди, наукове дослідження. Тут — медицина. Звернутися до лікаря з медичною освітою. Він проводить наукове дослідження — медичні аналізи. В результаті цих експериментів лікар виявляє наявність тих чи інших захворювань.

Б. Логічний аналіз дослідів. Лікар з медичною освітою аналізує результати проведення експерименту — медичних аналізів — і на основі цих досвідчених даних ставить діагноз і приписує лікування.

2. Підхід віруючого. Молитися, постити, цілувати ікони й мощі, ходити на прощу, дотримуватися постів і прикмет, звертатися до астрологів, ворожок, шаманів тощо.

Як показує досвід, науковий підхід працює. А релігійний підхід не працює, хоча на релігію люди витрачають багато грошей.

Узагальніть досвід 100 людей, що маливилікувані сучасною наукою хвороби і які лікувалися по-науковому у професійних лікарів з профільною медичною освітою. Чи допомогла їм наука? Запишіть результати в лабораторний зошит — наявність позитивного результату відзначайте як 1, а відсутність результату — як 0. Розмістіть нулі й одиниці у вигляді зростаючої числової послідовності та обчисліть її моду і медіану, а також відсоток позитивного результату. Запишіть ці дані у свій лабораторний зошит.

Узагальніть досвід 100 віруючих, які намагалися лікувати ті ж самі хвороби молитвами та ін. Чи допомогла їм релігія? Аналогічним чином обчисліть моду і медіану послідовності, а також відсоток позитивного результату. Запишіть ці дані у свій лабораторний зошит.

Чому працює науковий підхід? Чому не працює релігійний підхід? Що можна сказати про матеріальні причинно-наслідкові зв'язки в науковому підході і в релігійному підході?

Ви станете дружити з людиною, який постійно ігнорує Ваші прохання і мовчить, коли ви до нього звертаєтесь? Ви станете виконувати його команди? Ваш потрібен бог, який не відповідає на Ваші молитви?

У першому випадку мода і медіана рівні одиниці, а в другому — нулю, що математично доводить працездатність наукового методу і помилковість релігійного.

Що стосується відсотка, то 1-у випадку виходять числа, близькі до 100%, а в другому — близько 0-1%, що пояснюється випадковим збігом з точки зору теорії ймовірностей.

Працездатність наукового методу пояснюється матеріальної причинно-наслідковим зв'язком подій світу. Непрацездатність релігійного підходу пояснюється відсутністю таких.

Практична робота 2. Створення успішного бізнесу з нуля

1. Науковий підхід мислячої людини.

А. Досліди, наукове дослідження. Тут — маркетинг. Звернутися до маркетолога з економічною освітою.

Він проводить наукове дослідження — маркетингове дослідження з опитуванням споживачів, з'ясовує потреби цільової аудиторії, накопичує статистично значущу кількість експериментальних даних про потреби цільового сегмента ринку, потім обробляє отримані експериментальні дані опитування за законами математичної статистики. В результаті цих наукових досліджень маркетолог знаходить недостатньо задоволений сегмент ринку. Він проводить SWOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін компанії, можливостей і загроз ринкового середовища), аналіз конкуренції та інші види маркетингового аналізу.

Б. Логічний аналіз дослідів. Директор з маркетингу з економічною освітою аналізує результати проведеного маркетингового дослідження і маркетингового аналізу і на основі цих наукових даних виробляє стратегію і тактику компанії. Проводить сегментування ринку — вибирає найбільш вигідний сегмент ринку і розробляє позиціонування на цьому сегменті ринку. Розробляє ціноутворення не «зі стелі», а на основі експериментальних даних про цінову еластичність попиту даного товару на даному сегменті ринку в даний час. Розробляє комплекс маркетингу, відмінні риси продукції фірми, створює бренд, керує рекламою.

2. Підхід віруючого. Освячувати офіс святою водою, молитися, постити, цілувати ікони й мощі, ходити на прощу, дотримуватися постів і прикмет, звертатися до графологів, астрологів, ворожок, шаманів тощо. Як показує досвід, релігійний підхід не працює через відсутність матеріальної причинно-наслідкового зв'язку між явищами .

Як показує досвід, науковий підхід працює. Фірми, що дотримуються законів маркетингу, мають великий стабільний і науково прогнозований прибуток, ростуть і часто стають лідерами ринку. А компанії, котрі ігнорують закони маркетингу, піддаються великим ринковим ризикам, дуже часто йдуть з ринку і виживають чисто випадково завдяки відсутності конкуренції. І тим не менше в нашій країні багато таких хитких фірм, які ігнорують маркетинг і не бажають розвиватися.

Узагальніть досвід 10-30 компаній, які щорічно проводять маркетингові дослідження. Чи допомогла їм наука? Обчисліть моду і медіану послідовності так, як показано в практичній роботі 1, а також відсоток позитивного результату. Запишіть ці дані у свій лабораторний зошит.

Узагальніть досвід 10-30 компаній, які застосовували релігійний підхід без наукових досліджень, в яких при наявності високої конкуренції на їхньому ринку відділ маркетингу відсутній — таких у нашій країні поки що повним повно. Природно, для статистичної чистоти експерименту необхідно виключити компанії, що працюють на ринках з низьким рівнем конкуренції, наприклад, сировинні. Чи допомогла релігія фірмам, які ігнорують маркетинг? Аналогічним чином обчисліть моду і медіану послідовності, а також відсоток позитивного результату. Запишіть ці дані у свій лабораторний зошит.

Практична робота 3. Вихід з кризи і побудова процвітаючої країни

1. Науковий підхід мислячої людини.

А. Досліди, спостереження, наукове дослідження.

Економічні розвинені країни світу не продають свої ресурси, не тримають капітали за кордоном, а інвестують їх у розвиток своєї економіки — сільського господарства, промисловості, сфери послуг.

Б. Логічний аналіз дослідів. Узагальнити ці факти і висновки очевидні. Треба витратити бюджетні гроші не на храми, а роздати їх людям з економічною освітою (у вигляді довгострокових кредитів на створення бізнесу), щоб вони створювали бізнес і робочі місця, розвивали промисловість і сільське господарство країни.

2. Підхід віруючого. Стояти на колінах перед Заходом/богом і молитися йому. Інквізиція, полювання на «відьом», будівництво храмів. Освячувати офіси, молитися, постити, цілувати ікони й мощі, ходити на прощу, дотримуватися постів і прикмет, звертатися до графологів, астрологів, ворожок, шаманів та іншого роду антинаукових «радників». Як показує досвід, релігійний підхід не працює через відсутність матеріальної причинно-наслідкового зв'язку між явищами, хоча на релігію Україна витрачає мільйони.

Як показує досвід, науковий підхід працює. Навіть комуністичний Китай, слідуючи цим європейським ринковим принципам, домігся величезних економічних успіхів у побудові капіталізму в комуністичній країні. І домігся всього за кілька років наполегливої капіталістичної праці. Аналогічного успіху всього за кілька років могла б досягти й Україна, якби захотіла і може домогтися за кілька років, якщо захоче зараз. Але для цього треба прийняти науковий підхід і відмовитися від релігійного.

Узагальніть досвід 10 високорозвинених країн сучасної світської Європи за вищевказаними критеріями. Допоміг їм розум? Обчисліть моду і медіану послідовності так, як показано в практичній роботі 1, а також відсоток позитивного результату. Запишіть ці дані у свій лабораторний зошит.

Узагальніть досвід 10 тих же самих країн, але в середньовіччі, в епоху полювання на відьом і інквізиції. Чи допомогла їм релігія? Аналогічним чином обчисліть моду і медіану послідовності, а також відсоток позитивного результату. Запишіть ці дані у свій лабораторний зошит.

Порівняйте, яких успіхів домоглася Європа за 1400 років відносного панування релігії (400-1800 рр. н. е.) і за 100-200 років відносного розвитку науки і світської політики — для Франції рахуйте після 1789 року, для України — після 1917 року, і т.п.

Практична робота 4. Успіх у будь-якій царині життя

1. Науковий підхід мислячої людини.

А. Досліди, наукове дослідження. Проведення наукового дослідження предмета, накопичення статистично значущої кількості фактів.

Б. Логічний аналіз дослідів. Узагальнення фактів за допомогою наукового методу пізнання і формування наукових висновків — гіпотез. Перевірка гіпотез новими експериментами. Відсів помилкових гіпотез. Знаходження причинно-наслідкових зв'язків. Формування теорії.

2. Підхід віруючого. Молитися, постити, цілувати ікони й мощі, ходити на прощу, дотримуватися постів і прикмет, звертатися до астрологів, ворожок, шаманів тощо. Як показує досвід, релігійний підхід не працює через відсутність матеріального причинно-наслідкового зв'язку між явищами.

Як показує досвід, науковий підхід працює, а релігійний — ні.

Практична робота 5. Тренування інтелекту

Час виконання експерименту — як мінімум кілька років.

Інтелект потрібен завжди і його тренування може тривати все життя.

Інтелект можна натренувати. Зрозуміло, в силу біологічної мінливості у всіх людей різна генетична схильність до інтелекту, проте тренування підвищує інтелект.

Бодібілдери накачують свої м'язи в спортзалі, піддаючи свої м'язи все більше і більше сильним виснажливим фізичним навантаженням. Аналогічним чином можна накачати інтелект, вирішуючи все більш і більш складні завдання з математики, фізики та хімії, в бізнесі та ін.

Але для того, щоб зацікавити себе природничими науками, отримати мотивацію, сходіть у Планетарій і в інші природно-наукові музеї і прочитайте кілька науково-популярних книг з астрономії, біології, фізики, хімії, математики. Наприклад, випущені в радянські часи книги «Бібліотечки Квант», Я.І. Перельмана «Жива математика», «Цікава астрономія», «Цікава фізика»

та ін., «Енциклопедичний словник юного астронома», а також багато інших їм подібних. Розв'яжіть усі ті завдання.

Вивчаючи книги з природничих наук, замислюйтесь над прочитаним, вникати в причини і слідства явищ природи. Вивчаючи науку, намагайтеся не зубрити і не приймати на віру, а намагайтеся зрозуміти причинно-наслідкові зв'язки і вирішувати складні завдання. Чим більше Ви будете тренувати свій інтелект, тим легше Ви будете вирішувати життєві завдання і тим легше, цікавіше і приємніше Вам буде жити і тим важче Вас буде обдурити. Крім того, крім природничих наук, рекомендуються і шахи. Це інтелектуальний вид дозвілля, який учить людину думати, прораховувати на багато кроків уперед, розробляти і порівнювати різні сценарії розвитку майбутнього, варіанти, комбінації, виробляти тактику і стратегію. Тому замість алкоголю для себе і комп'ютерних ігор для дітей краще купіть шахи і грайте в них з дітьми. Вчіться думати і привчайте дітей думати.

Також слід мінімізувати в своєму житті те, що руйнує мозок і притуплює інтелект — наприклад, алкоголь і телевізор:

Алкоголь руйнує мозок — це давно науково доведено [1-3]. Згідно ДСТУ, «Спирт етиловий ректифікований — токсична речовина наркотичного характеру дії, за ступенем дії на організм людини належить до четвертого класу небезпечних речовин...» [1], а ось цитата зі шкільного підручника з хімії: «Етиловий спирт завдає шкоди здоров'ю. Він швидко всмоктується у кров. Людина в стані алкогольного сп'яніння поводиться неприродно, перестає контролювати свої дії, втрачає пам'ять, у неї порушується координація. Постійне вживання спиртних напоїв спричиняє алкоголізм. Ця хвороба вражає нервову та серцево-судинну системи, руйнує печінку; людина деградує як особистість.»[2]. Більш докладно шкода алкоголю описана в оглядовій статті «Токсикологія етанолу» у Вікіпедії [3] з посиланнями на більш ніж 100 наукових робіт. Звичайно, можна заперечити, що шкода від рідкісного вживання малих доз алкоголю мала і порівнянна зі шкодою антибіотиків для печінки. Але здоровій людині, що займається спортом, не хочеться вживати алкоголь узагалі в жодних дозах — так само, як здоровій людині не потрібні антибіотики. Сильні і розумні люди знімають стрес спортом, а слабкі — алкоголем. Якщо після стресу, коли немає можливості ліквідувати причину стресу, Ви завдасте сотню ударів по боксерській груші

(або по подушці), то Ви відчуєте себе значно краще, ніж після чарки горілки. Перевірте це твердження на власному досвіді. Проведіть опитування в декількох фітнес-клубах — який відсоток щотижня займаються спортом з 100 опитаних людина вживає алкоголь, в яких дозах і як часто. Дані опитування запишіть у свій лабораторний зошит і знайдіть відсоток непитущих серед спортсменів, а також моду і медіану числової послідовності й запишіть результат у лабораторний зошит. Проведіть аналогічне опитування серед 100 наукових співробітників декількох науково-дослідних інститутів. Дані опитування також запишіть у свій лабораторний зошит і знайдіть відсоток непитущих серед учених, а також моду і медіану і теж запишіть результат. Після цього не можна казати, що «всі п'ють».

Телебачення притупляє інтелект. Навіть якби по телевізору завжди говорили правду і тільки правду і нічого, крім правди, а також намагалися б дати максимально повну та об'єктивну картину подій зі свободою слова і можливістю висловитися критикованій стороні (чого, як правило, немає [4]), телебачення за методом подачі інформації сильно відрізняється від розмови з людиною, читання книги, і перегляду фільму на медіапрогравачі чи статті на комп'ютері. Читаючи паперову книгу або текст в інтернеті або дивлячись відео, завжди можна зробити паузу і задуматися над прочитаним/переглянутим, а в телевізорі немає такої фізичної можливості — там летиться невинний потік інформації, який не дає можливості включити критичне мислення. Саме тому мислячій людині незручний сам технічний формат подачі інформації в телебаченні: тільки починаєш думати — прослухаєш інше, бо в телебаченні технічно неможлива кнопка «пауза». В результаті людина змушена або вимкнути телевізор, щоб подумати над почутим, або відключити критичне мислення, щоб прослухати далі передачу. І так щоразу і тому формується той чи інший рефлекс — або людина припинить дивитися телевізор узагалі, або у нього буде поступово атрофуватися логічне мислення. В результаті відбувається природний відбір — найбільш розсудливі люди з вищою природно-науковою освітою просто не можуть дивитися телевізор, а у завязятих телеглядачів з часом все більше і більше притупляється логічне мислення, потім атрофується — мозок зникає до сліпої віри, інтелект деградує, що і спостерігається [5]. Телевізор формує сліпу

віру подібно до релігії, завзятий телеглядач звикає сліпо вірити всьому почутому. Тому телеглядачі відвикають думати, тому їх обдурити легше, ніж читачів книг. Навіть якщо одну і ту ж телепередачу записати на флеш-пам'ять або DVD-RW-диск і потім дивитися її з можливістю поставити на паузу для критичного осмислення почутого, то збиток від неї для інтелекту вже буде менше, ніж якщо її прямо дивитися по телебаченню. А ще до цього невід'ємного технологічного дефекту телебачення додайте ймовірно — що інформація по телебаченню далеко не завжди є науково доведеною істиною, а навпаки, спеціально оброблена і подана в тому вигляді, який схвалений начальниками і власниками телеканалу і вигідний їм. По-третє, дайте собі відповідь, коли Ви чули, щоб по телебаченню в нашій країні читали текст Загальної Декларації прав людини ООН 1948 року [6], яка ховалася від нашого народу ще з часів Сталіна. Але ж наша країна входить в ООН аж з 1945 року. По-четверте, телеглядачам не дають можливості впливати на телебачення, змінити його в корені — міняти зміст телепередач і склад співробітників ТБ. І нарешті, по-п'яте, низький інтелектуальний рівень, низька об'єктивність і навіть антинауковість ряду телепередач, м'яко кажучи, залишають бажати кращого [4]. Висновки очевидні. Люди, які не дивляться телевізор роками, а замість нього читають книги, значно спокійніше і розумніше.

Тренуючи свій інтелект таким чином, рано чи пізно Ви навчитеся знаходити відповіді практично на будь-які Ваші питання, вирішувати все більше і більше проблем і відповідно, будете менше боятися різних викликів життя і перестанете вживати терміни малоосвічених телеглядачів «нерозв'язна проблема», «ніхто не знає...». Усе вирішується! Чим більше розуму — тим менше страхів і фобій.

А чим більше проблем суспільства Ви навчитеся вирішувати — тим легше Ви навчитеся створювати успішний бізнес — той, що потрібен людям — і тим самим знайдете фінансову незалежність.

Список літератури

[1] ДСТУ 4221:2003 Спирт етиловий ректифікований. Технічні умови, пункт 5.1.1

[2] Попель П.П. Хімія: підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (академічний рівень) / П.П. Попель, Л.С. Крикля. — К.: ВЦ «Академія», 2011., с. 141

[3] https://ru.wikipedia.org/wiki/Токсикология_этанола

[4] щоб дізнатися, що освічений народ каже про телебачення, пошукайте в інтернеті за запитом «телебачення бреше», «брехня телебачення» та ін.

[5] http://psylib.org.ua/books/_kolis01.htm

[6] Загальна декларація прав людини:

[http://www.un.org.ua/images/documents/3722/Загальна декларація прав людини.pdf](http://www.un.org.ua/images/documents/3722/Загальна_декларация_прав_людини.pdf)

1.12. Спростування деяких антинаукових помилок — астрології, графології і нової хронології Фоменко — і демонстрація відсутності в них наукового методу

Не тільки релігія, але й інші антинаукові помилки — астрологія і графологія (ворожіння по почерку) — популярні сьогодні серед людей, які не мають природно-наукової освіти. Графологія, на жаль, популярна серед кадрів у ряді фірм, що не мають, як правило, не тільки природничо-наукової, але навіть і економічної освіти.

Для того, щоб продемонструвати, що релігія, астрологія і графологія — помилкова антинаукова омана, можна провести кілька сотень експериментів для накопичення статистики та потім виявити відсутність закономірності в їхніх прогнозах. Однак це можна зробити і набагато простіше — досить продемонструвати відсутність наукового підходу в цих помилках, щоб показати, що це — антинаукова брехня.

1. ПІДСТАВА НА ФАКТАХ. Якщо перевірюване висловлювання являє собою науково необґрунтоване марновірство типу «з етичних міркувань», «мені наснилося», «я в цьому переконаний», «такі традиції» та ін., то його треба відкинути відразу як антинаукову оману. Якщо ж воно засноване на фактах, то переходимо до наступного пункту. Астрологія, графологія і релігія не засновані на жодних наукових фактах, їхня основа — сліпа віра без якої б то не було аргументації. Тому їх відразу можна відкинути як антинаукові помилки. Ви ж не вірите в літаючих рожевих слонів і тим більше не

ненавидите тих, хто в це не вірить. А чому? Тому що немає фактів спостереження літаючих рожевих слонів. Немає фактів — немає теорії. Тому і немає сенсу вірити в те, що Христос нібито воскрес.

- В основі астрології лежить сліпа віра у взаємозв'язок між розташуванням планет і зірок і особистістю людини.
- В основі графології лежить сліпа віра у взаємозв'язок між почерком людини і його особистістю.
- Неможливо зареєструвати бога ніяким приладом — ні почути, ні побачити, ніяк відчути. Сліпа віра.

2. НАКОПИЧЕННЯ ФАКТІВ І МАТЕМАТИЧНО-СТАТИСТИЧНА ОБРОБКА ДОСЛІДНИХ ДАНИХ. Треба накопичити статистично значущу кількість фактів. Чим більше, тим краще. Бо чим більше фактів, тим більша ймовірність знайти закономірність і тим менше статистична похибка. А чим менше фактів — тим більше ймовірно випадковий збіг. Вибірка з тисячі фактів — цілком придатна в першому наближенні. У другому наближенні потрібні більш точні і чималі вибірки.

- Іноді бувають випадкові збіги — помолився віруючий про дощ і пішов дощ. Але замість того, щоб робити поспішні висновки про силу молитви, треба по-перше, подивитися прогноз погоди і побачити, що дощ пішов у силу природних причин, які вже були задовго до молитви. А спробуйте в Єгипті помолитися про дощ — там дощів може не бути і роками. А по-друге, треба набрати статистику — помоліться сто разів про щось мало ймовірному, наприклад, «знайти сьогодні валізу грошей на вулиці», «стати вічно молодим, здоровим і щасливим» та ін. І відразу видно, що молитва не працює.

3. ЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ДАНИХ І ФОРМУВАННЯ ГІПОТЕЗ. Створюючи будь-яку наукову теорію, необхідно пояснити причинно-наслідковий зв'язок явищ природи, що мають відношення до даної теорії. У цих псевдовченнях відсутній причинно-наслідковий зв'язок між планетами і людьми в астрології, і між характером і почерком у графології:

- Є тільки два небесних тіла, вплив яких на Землю вимірюється — Сонце та Місяць. Під вимірністю розуміється то, що сигнал вище фону. Причому Місяць — переважно через гравітаційну взаємодію (припливи й відливи), а

Сонце — переважно через електромагнітне випромінювання. Навіть сонячні припливи й відливи на Землі нехтувано малі, хоча і вимірні. А планети і тим більше зірки взагалі ніяк не можуть впливати на Землю і тим більше на людей. Відсутність причинно-наслідкового зв'язку доводить антинауковість астрології.

- Що стосується графології — ворожіння по почерку, — то різні відділи людського мозку відповідають за почерк і за поведінку. За почерк відповідає мозочок, який перебуває в потилиці, а за поведінку і характер — передня лобова частина мозку. Ці частини мозку знаходяться далеко одна від одної. Просто графологи про це не знають. Відсутність причинно-наслідкового зв'язку доводить антинауковість графології.

- Відсутній причинно-наслідковий зв'язок між неіснуючим нематеріальним богом і матеріальним світом.

4. ПЕРЕВІРЮВАНІСТЬ ФАКТАМИ І ВІДТВОРЮВАНІСТЬ. Будь-яку правильну теорію можна перевірити фактами хоч мільйон разів — вона буде тільки зайвий раз підтверджуватися. А помилкова теорія при перевірці фактами призводить до протиріч між фактами і передбаченнями теорії. Крім того, хороша наукова теорія повинна мати точну прогностичну силу, її передбачення повинні бути малоймовірні і кількісно вимірні. А теорія, яка не може нічого передбачити — сміття.

- Астрологічні прогнози настільки розпливчасті, двозначні і часом навіть вірогідні для випадкового виконання для людини будь-якого знака зодіаку, що тут навіть і перевіряти нічого.

- Графологи не можуть правильно передбачити поведінку за почерком. Приклад — у всіх лікарів, навіть у найкращих, кривий нерозбірливий почерк. Проведіть експеримент — ідіть з рідними і друзями в поліклініку, візьміть свої медичні карти і помилуйтеся карлючками. У всіх картах кривий почерк лікарів. Мені невідомий жоден лікар з хорошим зрозумілим почерком. І тим не менше вони лікують людей і в багатьох випадках успішно. Якби лікарів на роботу набирали графологи за красою почерку, то медицини взагалі не було б — лікарі мучилися б від безробіття, пацієнти — від хвороб, а керівники порожніх поліклінік стогнали б про «дефіцит кваліфікованих кадрів». Вам це нічого не нагадує? Що доводить неправдивість графології.

- Моліться про що завгодно якому завгодно богу — Вам ніхто ніколи не відповість. Тільки не моліться про ймовірні речі, які можуть статися самі собою без гіпотетичного надприродного втручання — адже вони відбудуться і без Вас і без бога.

Тому підтверджується закономірність — будь-які помилки походять від нестачі природничо-наукової освіти.

Аналогічним чином за допомогою наукового методу можна перевірити будь-яку іншу теорію або гіпотезу, див. главу 1.10.

Нова хронологія Фоменко давно спростована

Є така популярна псевдонаукова теорія — «нова хронологія» Фоменко-Носівського, на спростування якої Ви зможете перевірити своє критичне мислення.

Вона створена академіком РАН, доктором фізико-математичних наук, професором МДУ, А.Т. Фоменко. Однак при всій повазі до академіка Фоменка і його вкладу в диференціальну геометрію, слід зазначити, що його робота в галузі історії — нова хронологія — є помилковою, тому що вона була багаторазово спростована астрономами, математиками, фізиками, археологами, лінгвістами, істориками, наприклад [1-4]. Але, крім помилковості, вона ще й спочатку псевдонаукова в принципі з тієї причини, що в її основі немає наукового методу пізнання, викладеного в Частині 1 цієї книги, наприклад:

1. Фоменко використовує Біблію як історичне джерело (!), Але ж це — вкрай недостовірний текст з безліччю внутрішніх протиріч, які свідчать про численні правки (див. главу 2.5. Приклади логічних протиріч у Біблії),
2. в його так званих «статистичних» методах відсутня статистична похибка (і це пише математик!)
3. він ігнорує голосні літери в усіх історичних джерелах, хоча голосні писалися завжди в усіх рукописах і написах на пам'ятниках на всіх мовах Європи — цей факт відомий кожному історику, але тільки не Фоменко. Фоменко ігнорує голосні в усіх рукописах тому, що в якості основного джерела своїх фантастичних «одкровенень» він використовує Біблію, а вона написана на івриті, в якому немає голосних. Однак всесвітня історія не писалася на івриті, тому методи Фоменко-Носівського від початку хибні й антинаукові.

Також «нова хронологія» Фоменко заснована на помилках і підтасовуваннях — наприклад, при альтернативному середньовічному датуванні античних сонячних затемнень. Яскравий приклад — опис 3-годинної темряви в Євангелії від Матвія 27:45 під час розп'яття Христа на юдейську Пасху Фоменко розглядає в якості сонячного затемнення і датує його 1054 роком [5], а потім пересуває всю античну історію в середні століття! Доводиться адептам Фоменко пояснювати, що:

1. Євангелія — вигадка, міфи, казки, а не історичні джерела. У них, як і у всій Біблії, є протиріччя. Наприклад, в Євангелії від Луки заперечується втеча в Єгипет, описана в Євангелії від Матвія.
2. Сонячне затемнення фізично неможливо в повний місяць — коли відзначається іудейська пасха.
3. Повне сонячне затемнення триває всього 2-3 хвилини, а не 3 години. При поодинокому сонячному затемненні не буває темряви, а місячне затемнення не буває вдень. Тому тригодинна тьма, описана в Євангелії від Матфея. 27:45, не є наслідком ні сонячного, ні місячного затемнень. Це просто байка, вигадана для згущення фарб у міфі про розп'яття Христа.

Читання творів Фоменко викликає гомеричний регіт навіть у студентів-істориків, не кажучи вже про професорів. Однак «нова хронологія» Фоменко користується популярністю навіть серед впливових людей, не знайомих з науковим методом дослідження — також як астрологія, графологія і релігія.

Самостійне спростування будь-якого омани на кшталт «нової хронології» Фоменко — один з варіантів тренування наукового мислення, що підходить для тих, хто з нею знайомий. Проаналізуйте її науковим методом і Ви зможете її легко спростувати, знайшовши в творах Фоменко десятки інших суперечностей, як внутрішніх, так і зовнішніх. Фахівці бачать сотні і тисячі помилок Фоменка [1-4].

Список літератури

- [1] История и антиистория. Критика «новой хронологии» академика А.Т. Фоменко, М., Языки русской культуры, 2000, <http://hbar.phys.msu.ru/gorm/library/book1.htm>

- [2] Антифоменко, Сборник русского исторического общества N3 (151). М., Русская панорама, 2000, <http://hbar.phys.msu.ru/gorm/library/book2.htm>
- [3] Ю.Н. Ефремов, Ю.А. Завенягин. О так называемой «новой хронологии» А.Т.Фоменко, Вестник РАН № 12 (1999) с. 1081-1092
- [4] У.В. Чащихин. Астрономические ошибки в новой хронологии Фоменко, Вестник РАН № 7 (2000) с. 645
- [5] Фоменко А.Т. Новая хронология Греции. Античность в средневековье. Том 1 — М., МГУ, 1996, с. 73-75

Частина 2

Основи наукового атеїзму в різних науках

2.1. Основи теорії великого вибуху, походження галактик, зірок і планет у результаті природних причин

2.1.1. Великий вибух

Основний хімічний елемент, з якого складаються зірки і галактики — водень. Астроном Габбл у результаті спостереження спектра водню з галактик виявив, що у галактик спектр водню зміщений у червону область. Причому, чим далі знаходиться від нас галактика, тим більшою мірою її спектр водню зрушений у червону область — це формулювання закону Габбла. Червоному зсуву можуть бути тільки два можливих пояснення — гравітаційне червоне зміщення, що пояснюється загальною теорією відносності і залежне від маси галактики, і доплерівське червоне зміщення, викликане віддаленням галактики від нас і залежне від її швидкості. Однак гравітаційне червоне зміщення не пояснює закону Габбла. Інакше довелося б припустити, що чим далі галактика — тим більше її маса, але в такому випадку була б більше і її світність, проте це не так, що свідчить про нехтувано малий внесок гравітаційного червоного зсуву в загальне червоне зміщення галактик. Тільки доплерівське червоне зміщення, викликане віддаленням галактики від нас, пояснює знайдений дослідним шляхом закон Габбла. А це

означає, що всі галактики одна від одної віддаляються, розбігаються, причому чим більше відстані — тим більше швидкість. З цього випливає, що Всесвіт розширюється. Якщо ми екстраполюємо розширення всесвіту в минуле, застосувавши закон збереження імпульсу, то ми прийдемо до висновку про те, що всесвіт виник у результаті великого вибуху близько 13 мільярдів років тому.

2.1.2. Причина великого вибуху — велике стиснення

Що було до великого вибуху? В результаті чого він стався? Відповісти на ці питання може тільки квантова теорія гравітації. Загальна теорія відносності непридатна для опису квантово-гравітаційних явищ, яким є великий вибух.

Для вирішення цього завдання я запропонував квантовий рішення проблеми сингулярностей усередині чорних дір у загальній теорії відносності [1-3]. Згідно з моїми розрахунками, по-перше, існує максимальна щільність матерії — щільність ультрарелятивістської ферміонної топ-кваркової плазми, яка нестислива за принципом Паулі, тому сингулярність під горизонтом подій неможлива в квантовій теорії гравітації, і по-друге, при квантовому гравітаційному колапсі як завгодно великої маси повинен відбуватися вибух наднової. А значить, і велике стиснення попереднього всесвіту при квантовому гравітаційному колапсі мало викликати великий вибух.

Таким чином, з позицій квантово-гравітаційних розрахунків можна зробити висновок про те, що до великого вибуху існував інший всесвіт, який стискався під дією гравітаційних сил, потім піддався квантовому гравітаційному колапсу, який і зробив великий вибух.

Тому не можна говорити, що великий вибух був нібито проведений богом.

Крім того, із законів збереження маси і енергії випливає, що матерія була завжди. Про споконвічності матерії ми вже казали в главі 1.4.

2.1.3. Походження зірок і галактик

Великий вибух створив колосальну кількість елементарних часток — електронів, протонів, фотонів та ін., що рухалися зі швидкістю, близької до швидкості світла, і колосальними ультрарелятивістськими енергіями в різні боки. Позитивно заряджені протони і негативно заряджені електрони в силу природних причин — електромагнетизму — притягались один до одного і утворювали атоми водню, які потім об'єднувалися в молекули водню. Так виник перший хімічний елемент всесвіту — водень. При розширенні після великого вибуху щільність усесвіту падала, утворювалися порожнечі і окремі хмари водню, які під впливом гравітації стискалися і утворювали зірки і скупчення зірок — галактики.

Так що пояснення виникнення галактик і зірок не потребує гіпотези про бога.

2.1.4. Походження планет

Усередині зірок під дією сили тяжіння температура піднімається до дуже високих температур, при яких починається термоядерна реакція перетворення водню в гелій — так зірки світять. Потім, коли водень вигорає, важкі зірки перетворюються на червоні гіганти, і всередині них починається термоядерний синтез інших хімічних елементів періодичної таблиці Менделєєва (в залежності від початкової маси зірки). Потім червоний гігант великої маси скидає оболонку і перетворюється в планетарну туманність, що містить в собі багато хімічних елементів. Приклад — планетарна туманність Котяче Око.

Більш масивні зірки в кінці свого життя зазнають вибух наднової і також подальше утворення туманності. Приклад — Крабоподібна туманність. При цьому синтезуються багато хімічних елементів аж до заліза. При термоядерному синтезі з гелію-4 синтезуються вуглець-12 і кисень-16, потім з них уже — кремній-28 ($12 + 16 = 28$), а з кремнію — залізо-56 ($28 + 28 = 56$). Ось як еволюція зірок пояснює, чому саме ці елементи є найбільш поширеними в складі твердих планет — Землі, Венери, Марса, Меркурія та ін. В кінці зоряної еволюції в результаті термоядерного синтезу в зірках можуть синтезуватися багато хімічних елементів аж до технецію, що підтверджується спостереженнями ліній спектра технецію [4-5]. Потім скинута газопилової

оболонка опромінюється нейтронами з залишку зірки — нейтронної зірки — в результаті чого в газопиловій хмарі утворюються всі інші елементи періодичної таблиці Менделєєва, аж до радіоактивних.

Газопилові хмари, скинуті надною, рухаються з дуже великими швидкостями аж до 1% від швидкості світла, стикаються з іншими газопиловими хмарами, з міжзоряним газом, і в результаті подібного зіткнення сильно збільшується щільність речовини і, як наслідок — збільшуються гравітаційні сили, які починають стискати міжзоряну газопилову хмару. В результаті такого гравітаційного стиснення основна маса водню стискається в новонароджену зірку, а більш важкі елементи — в тверді планети — як Земля, Венера, Марс, Меркурій. Залежно від неоднорідностей вихідної суміші газопилової хмари і міжзоряного газу можуть утворитися одна зірка, дві зірки (подвійна зірка), або, якщо залишки водню по масі недостатні для утворення зірки, то вони стискаються в газові планети — такі як Юпітер і Сатурн. Поки з протопланетного диска формувалися планети навколо формованої зірки, залишки речовини також продовжували колапсувати в астероїди, які розносилися по всій Сонячній системі мінливими гравітаційними полями формованих гігантських газових планет — Юпітера, Сатурна. Астероїди різної маси притягувалися до новостворених планет і тим самим, падаючи на них, бомбардували їх і утворювали кратери, які ми спостерігаємо сьогодні на Місяці, Марсі, Меркурії. За Нептуном у Сонячній системі знаходяться пояс Койпера (до складу якого входить Плутон), розсіяний диск і гіпотетична хмара Оорта, що представляють собою розсіяні скупчення маленьких крижаних тіл і дають початок більшості спостережуваних у Сонячній системі комет [6]. Усе це — також залишки вихідної газопилової туманності, з якої утворилася Сонячна система близько 4,8 мільярдів років тому.

Як бачите, пояснення виникнення планет Сонячної системи також не потребує гіпотези про бога.

2.1.5. Екзопланети, де може бути життя

Одним з дуже серйозних спростувань релігійного догмату про створення (креаціонізму) є виявлення будь-яких сторонніх планет, особливо планет

біля інших зірок. Справді — адже Біблія починається словами «На початку створив Бог небо і землю» (Буття 1:1), в яких навіть не передбачається наявність мільярдів інших планет, тим більше потенційно населеними іншими живими істотами. У Біблії навіть не описано наявність у Сонячній системі інших планет, крім Землі, для існування яких людство вже давно звикло, але віруючі люди навіть не замислюються про те, що навіть існування Венери і Юпітера спростовує Біблію — настільки вони відвикли думати, порівнювати факти, аналізувати, робити висновки. А з точки зору еволюції — це природно — земноподібні тверді планети повинні закономірно бути в усіх зірок, що виникли з газопилових хмар — газ колапсує в зірку і газові планети типу Юпітера, а пил — у тверді планети типу Землі. Тому наявність у Сонця планет, їхніх супутників, астероїдів і комет — абсолютно звичайне і закономірне явище в космосі.

Планети, виявлені у інших зірок, називаються екзопланети. До серпня 2012 року достовірно підтверджено існування 778 екзопланет у 623 планетних системах, з яких у 105 є більше однієї планети [7]! Загальна кількість екзопланет тільки в нашій галактиці Чумацький Шлях має бути від 100 мільярдів [8-9], з яких близько від 5 до 20 мільярдів є землеподібними, причому близько 34% сонцеподібних зірок мають в населеній зоні планети, які можна порівняти з Землею [10-11]. І це тільки в одній нашій галактиці Чумацький Шлях. А в видимій частині всесвіту мільярди галактик. Це означає, що у всесвіті може бути близько мільярда мільярдів світів, схожих на Землю, що знаходяться в зоні життя зірок. Тому на цих планетах може виникнути життя.

Ідею множинності населених світів висловив Джордано Бруно. За це церква спалила його на багатті інквізиції в 1600 році. Тому що ця ідея знищує догмати християнства.

Список літератури

[1] Чащихин У.В., Квантовое решение проблемы сингулярностей в общей теории относительности, в: 10 Российская гравитационная конференция «Теоретические и экспериментальные проблемы общей теории относительности и гравитации», г. Владимир, 20-27 июня 1999 года. Тезисы докладов (Москва, 1999, Российское гравитационное общество), с. 197

[2] Ustin Chashchikhin, Quantum solution of singularities problem in general relativity, в: 2-я Международная школа-семинар «Проблемы теоретической космологии-II», г. Ульяновск, 11-21 сентября 2000 года. (Ульяновск, Ульяновский Государственный Университет, 2000), с. 42

[3] Чащихин У.В., Единая теория материи, М., 2010

2.2. Основи теорії хімічної еволюції та виникнення життя на Землі

У СРСР у 1924 році вийшла в світ книга «Походження життя» радянського вченого О. І. Опаріна, де він доводив, що органічні речовини можуть утворюватися абіогенним шляхом з неорганічних. Потім у 1953 році С. Міллер експериментально підтвердив погляди Опаріна — він здійснив абіогенний синтез амінокислот й інших органічних речовин в умовах, що відтворюють умови первісної Землі. Він провів наступний експеримент з походження життя на Землі. У запаяну колбу з електродами були поміщені різні речовини, які були на Землі під час виникнення життя — вуглецевий газ, чадний газ, вода, аміак, водень, метан та інші. Колба нагрівалася і через запаяні електроди пропускалися електричні розряди, що симулювали розряди блискавок, а також колба опромінювалася жорстким ультрафіолетовим світлом, що ініціювало фотохімічні реакції — ним опромінювалася Земля від Сонця, коли на ній не було озонового шару в атмосфері. Умови були наближені до тих, які були на Землі близько 4 мільярдів років тому. Не довелося чекати навіть мільйони років еволюції — в результаті експерименту досить швидко утворилися найпростіші амінокислоти і азотисті основи — як раз ті самі, які входять до складу білків і ДНК абсолютно всіх сучасних живих організмів.

Таким чином, вже при виникненні Землі з газопилової хмари на ній почався синтез речовин, необхідних для виникнення життя.

Цей дослід навіть в першому наближенні демонструє, що для виникнення життя на Землі не потрібен ніякий бог.

Цей експеримент можете повторити Ви.

Більш того, Ви можете його вдосконалити, максимально наблизивши умови досвіду до умов виникнення життя і можливо, Вам вдасться отримати перші мікроорганізми з неорганічних сполук. Тоді Нобелівська премія

з хімії Вам гарантована. Звичайно, для виконання цього досвіду потрібно багато років, і треба ставити багато таких запаяних колб з різним хімічним складом і в різних умовах, щоб хоч в одній з них виникло життя, проте в Україні праця вчених не оплачується адекватно, держава сильно гальмує розвиток науки, вченим нема на що жити, держава змушує вчених працювати не за фахом.

Багато органічних речовин нерозчинні в воді і за щільністю легше води і тому в силу цих природних причин на зорі виникнення життя на Землі в результаті хімічної еволюції вони накопичувалися на поверхні океану, де вже вступали в подальші реакції одна з одною, а також переходили в колідний розчин, з'єднуючись у мікроскопічні крапельки. Ці крапельки в силу випадковості мали різний хімічний склад і в них відбувалися різні реакції. В результаті у природи були мільярди різних сценаріїв виникнення тих чи інших форм найпростіших організмів. І в результаті природного відбору вижили ті, які змогли пристосуватися до навколишнього середовища. Тому одними з перших на Землі з'явилися ціанобактерії близько 3,5 мільярдів років тому, які через каталізатор хлорофіл накопичували енергію сонячного світла в вуглеводи. Ціанобактерії існують на Землі до сих пір, вони мають зелений колір через наявність у них хлорофілу. В Україні таких представників ціанобактерій, як носток, анабена, мікроцистис, можна зустріти по всюди. Ціанобактерії отримували енергію з сонячного світла, поглинули з атмосфери практично весь вуглекислий газ і синтезували кисень в атмосфері Землі, і вуглеводи в біосфері. Цей період зміни архей атмосфери Землі називається кисневою катастрофою. В результаті її утворився озоновий шар і були окислені гірські породи.

Як бачите, виникнення життя можна пояснити без залучення гіпотези про бога.

Наявність кисню і вуглеводів створило умови для появи аеробних форм життя.

2.3. Основи теорії біологічної еволюції Дарвіна і походження людини

2.3.1. Короткий вступ у теорію еволюції Дарвіна

У 1859 році великий англійський учений Чарльз Дарвін опублікував свою знамениту працю «Походження видів шляхом природного відбору», відому нині як теорія еволюції Дарвіна. Зрозуміло, теорія еволюції Дарвіна є в кожному підручнику з біології, а в спеціальній науковій літературі вона розглянута набагато більш докладно. Навіть в інтернеті за запитом «Докази еволюції» можна знайти масу прикладів, які доводять істинність теорії еволюції Дарвіна, наприклад, рудиментарні органи, перехідні форми, подібності зародків і ін. Проте, в даній книзі має сенс коротко згадати основні моменти, особливо еволюційне походження людини.

Основні принципи теорії біологічної еволюції Дарвіна — мінливість, спадковість і природний добір. Гени батьків переходять до дітей — це спадковість, проте гени дітей трохи відрізняються й один від одного і від батьків — це мінливість. Різні особи, що несуть різні гени, по-різному пристосовуються до навколишнього середовища. В результаті природний добір відбирає одних і відбраковує інших. У результаті друге покоління трохи відрізняється від першого.

Звичайно, за кожне покоління накопичується мала різниця, але чим менше час одного покоління, тобто чим швидше розмножується вид, тим легше помітити еволюційні зміни.

Наприклад, сьогодні люди труять хвороботворних бактерій антибіотиками. Багато вимирають, але деякі виживають і розмножуються. Так тиск природного добору приводить до видоутворення — виникають стійкі до антибіотиків хвороботворні бактерії. Це — нові види живих організмів, яких не було раніше.

Тому я хочу особливо підкреслити, що еволюція — не гіпотеза, а легко перевірюваний науковий факт.

Перші багатоклітинні рослини з'явилися близько 1 мільярда років тому. Багатоклітинні змогли виживати легше, ніж одноклітинні. Причому, внаслідок чисто природних причин.

Розглянемо, як утворювалися рослини, травоїдні і м'ясоїдні. Коли після заселення Землі архебактеріями й іншими представниками флори, основний їхній ресурс — вуглекислий газ — почав закінчуватися, еволюція почала виробляти нові види живих організмів, які могли пристосуватися до

таких нових умов навколишнього середовища — вони могли вживати в їжу існуючі в достатку вуглеводи і дихати киснем, виробляючи при цьому вуглекислий газ. Потім і травоядні населили всю Землю, створили брак рослинної їжі і під час чергової нестачі ресурсів настала нова тиск природного відбору — черга м'ясоїдних. Таким чином, виникнення рослин, які отримують енергію з сонячного світла, виникнення травоядних тварин і потім м'ясоїдних тварин, легко пояснюється природними причинами.

Коли життя в воді була вже дуже розвиненою, ресурсів на всіх не вистачало, а конкуренція була дуже великою, і в той же час, на суші було дуже багато рослинності і її ніхто не їв, то створилася своєрідна різниця потенціалів, тиск природного відбору, яке і приводило до нового кроку видоутворення — виходу на сушу спочатку травоядних тварин, а потім і м'ясоїдних. Риби, у яких плавники були трохи більше і які могли відкладати ікру хоча б в піску на березі, а не в морі, вже отримували суттєві конкурентні переваги — велика кількість їжі, відсутність ворогів і конкурентів. Тому вони і розмножувалися значно більше. Поступово риби перетворилися в земноводних. Це сталося близько 360 мільйонів років тому.

Але земноводні могли жити тільки на березі водойм. Коли вони заселили всі берега і знову вичерпали свої ресурси, виникла нова тиск природного відбору — на березі і в морі висока конкуренція і нестача їжі, а в глибині материка продовжувало залишатися достаток рослинної їжі і відсутність конкуренції. У підсумку серед земноводних стали виживати ті, які могли жити далеко від води. Так з'явилися рептилії. На суші в більшій мірі могли виживати такі ікринки земноводних, які мали більш тверду оболонку — так і виникли яйця і яйцеродні тварини — рептилії близько 300 мільйонів років тому. Одні з перших таких представників — черепахи. До речі, черепахи можуть жити і в воді, і на суші, і кладуть яйця. Поступово у рептилій зябра зникли за непотрібністю.

Коли все більше і більше рептилій могли розселятися в глибині материків, перед ними виникла можливість поїдання колосальної кількості рослинності. А при виникненні конкуренції виживали ті, хто був більше і вище — так виникли динозаври близько 250 мільйонів років тому.

Але і рептилії, включаючи динозаврів, які не були теплокровними, вони могли жити тільки в спекотному кліматі. Потім, згідно з однією з гіпотез, в

результаті падіння астероїда сталося серйозне похолодання. Динозаври вимерли 65 мільйонів років тому. Їм на зміну прийшли теплокровні, виникли ссавці. Теплокровні могли підтримувати температуру тіла вище температури навколишнього середовища і могли виживати в холодних районах Землі, які виникли в результаті катастрофи, що знищила динозаврів.

Серед рослин під тиском природного відбору — прагнення до сонця і захист від травоядних — виживали дерева. Потім виникли мавпи, здатні лазити по деревах і на них захищатися від хижаків.

Саме теорія еволюції пояснює, чому ті чи інші види рослин і тварин саме такі, як є, а не інші. А догмат створення не може пояснити, наприклад, навіщо творити хижаків, які протягом історії з'їли величезну кількість людей. Як бачите, походження видів тварин і рослин можна пояснити без залучення гіпотези про бога.

Нижче дана приблизна хронологія еволюції [1]:

- ✓ 4,5-4,8 мільярда років тому з газопилової туманності виникли Сонце, Земля та інші об'єкти сонячної системи
- ✓ 3,8 мільярда років тому з'явилися перші доядерні організми (прокаріоти),
- ✓ 3 мільярди років тому з'явилися перші організми, здатні до фотосинтезу,
- ✓ 2 мільярди років тому з'явилися перші клітини, що мають ядро (еукаріоти),
- ✓ 1 мільярд років тому з'явилися перші багатоклітинні організми,
- ✓ 570 мільйонів років членистоногим (предкам комах, павукоподібних і ракоподібних),
- ✓ 500 мільйонів років риbam і протоамфібіям,
- ✓ 475 млн років наземним рослинам,
- ✓ 400 мільйонів років кохам і насінню,
- ✓ 360 мільйонів років тому з'явилися перші земноводні,
- ✓ 300 мільйонів років тому з'явилися перші плазуни (рептилії),
- ✓ 200 мільйонів років тому з'явилися перші ссавці,
- ✓ 150 мільйонів років тому з'явилися перші птахи,
- ✓ 130 мільйонів років тому з'явилися перші квіткові рослини,
- ✓ 65 мільйонів років тому вимерли нептаходобні динозаври,

- ✓ 2,5-3 мільйони років тому з'явився рід Номо (людина),
- ✓ 200 тисяч років тому з'явилися люди сучасного виду,
- ✓ 25 тисяч років тому вимерли неандертальці

2.3.2. Походження людини в результаті еволюції

Давайте коротко розглянемо еволюцію людини, щоб ясно зрозуміти, як у результаті еволюції у людини виникли саме ті ознаки, які відрізняють її від мавпи.

Високий інтелект. Заселеність усіх ніш і висока конкуренція вивела на сцену інтелект — з'явилася людина близько 3 мільйонів років тому. В результаті еволюції найрозумніші з мавп створили списи, змогли захиститися від хижаків, які нападали на них — наприклад, шаблезубих тигрів. Тому що спис довше, ніж кіло шаблезубого тигра. Коли мавпа зрозуміла цей факт, вона посмілішала і змогла захищатися від хижака, вбиваючи його саморобним списом. Трохи більше розумна мавпа з списом отримувала конкурентну перевагу над іншими родичами і над хижаками — вона могла їсти м'ясо вбитого нею хижака, могла безпечніше пересуватися по більшій території і тому могла краще харчуватися і більше розмножуватися. З кожним поколінням нащадки такої мавпи все краще і краще опановували спис. У результаті природного відбору більш розумні виживали, а більш дурні вмирали в сутичках з жорстокими кровожерливими хижаками. В результаті виживали особини зі все більшим і більшим мозком.

Так виникла людина і вижила в найжорстокішій сутичці з хижаками, перемігши шаблезубих тигрів зброєю власного виготовлення — списками, сокирами, луком зі стрілами, вогнем і мечем, й ін. Людина виявилася розумнішою і її спис довше, ніж зуби у шаблезубого тигра і бивні мамонта, тому люди вижили, а шаблезубі тигри і мамонти вимерли, ставши їжею первісних людей. А коли люди з'їли всіх шаблезубих тигрів і мамонтів на Землі, вони полювали на кабанів і потім зайнялися тваринництвом. Люди звикли до м'ясної їжі і змушені були знайти нове джерело м'яса. Цей пошук — уже новий поштовх для розвитку інтелекту, який вивів на сцену тваринництво.

Тиск природного відбору призводило до розмноження все більш і більш розумних людей — так кожному поколінню доставити гени, відповідальні на все більш і більш високий інтелект.

Всеїдність. Мавпи — травоядні, а люди стали всеїдними в результаті постійних сутичок з хижаками — хижаки постійно нападали на людей, люди їх вбивали списами і змушені були їсти їхнє м'ясо. Еволюція дозволяє пояснити, чому люди стали всеїдними і чому вимерли шаблезубі тигри і мамонти.

Відсутність хвоста і прямоходіння. Еволюція відсікає непотрібні органи — які не використовуються, тому що особина з меншим непотрібним органом потребує трохи в меншій кількості їжі і тому у неї трохи більше шансів на виживання. Мавпі хвіст життєво важливий для того, щоб триматися на гілках дерева і як наслідок — виживати при нападах хижаків. Завдяки мінливості у кожного покоління хвоста різної довжини (й інші параметри). Більш короткохвостих мавп хижаки з'їдали і так природний відбір лишав при житті тільки гени, що відповідають за довгі хвости у мавп.

Але людина, почавши вбивати хижаків списом, злізла з дерева і втратила потребу в хвості. Тому цей тиск природного добору з формування довгого міцного хвоста відпав. Більш того, короткий хвіст у людини сприяв прямоходінню, а прямоходіння — вдалому триманню списа в руці. Більш короткохвості предки людини могли легше вбити хижака, ніж довгохвості родичі. Тому по відношенню до людини тиск природного відбору формувало поступове вкорочення хвоста з кожним поколінням. Тому в силу природного добору через кілька поколінь хвіст людини поступово зменшувався і потім настільки деградував, що перетворився в куприк, який якраз сприяє прямоходінню.

Також, як і 360 мільйонів років тому у деяких земноводних за непотрібністю зникли зябра і так виникли рептилії, також і у перших людей після розвитку інтелекту в лобовій частині мозку, пропала потреба ховатися від хижаків на деревах, тримаючись за гілки хвостом — людина могла захищатися від хижаків списами, камінням і вогнем і навіть нападати на хижаків. Інтелект людини розвивався, лобова частина мозку збільшувалася.

Відсутність волосся на тілі. Люди одягалися в шкури з'єдених хижаків, щоб захиститися від холоду, оволоділи вогнем і виробленням хутряних виробів. В результаті цього люди втратили своє хутро на шкірі тіла через відсутність його необхідності людині для виживання — адже є шкури тварин.

Тому у людини хутро деградувало. Причому більшою мірою це торкнулося жінок, які мільйонами років сиділи в печерах з дітьми, захищені від хижаків вогнем і холодною зброєю, коли чоловіки полювали. Під час полювання на холоді борода все-таки була потрібна чоловікові — вона служила шарфом і захищала від простудних захворювань. Тому ця ознака еволюція закріпила. А ось жінці в печері біля багаття борода була зовсім не потрібна — їй і так там було тепло. Тому жінки більшою мірою втратили волосся на тілі, ніж чоловіки. Крім того, оголене тіло, позбавлене волосся, стало більш сексуально привабливим. І ці чинники природного добору пояснюють, чому людина позбулася волосся на тілі, причому чому саме у жінок менше волосся на тілі, ніж у чоловіків.

Деградація пальців ніг. Оскільки людині не потрібно було триматися ногами за дерево, як мавпі, людина використовувала ноги тільки для ходьби, то і ступні ніг людини еволюціонували так, що пальці на них вже майже деградували.

Деградація щелепи. Люди полювали списами і створювали собі іншу зброю, а також ножі та інші предмети кухонного вжитку. Потім навчилися смажити м'ясо на багатті, а смажене м'ясо ставало м'якше і жувати його було легше. Тому людям не треба було розвинена щелепа, щоб когось кусати, розкушувати сиру плоть і тому щелепа також дещо деградувала, зменшившись у розмірах. Ось так і виникла з мавпи людина — з розвиненим інтелектом — з розвиненим мозком у лобовій частині голови, всеїдна, без хвоста, практично без волосся на тілі, з деградованою щелепою і деградованими пальцями на ногах.

2.3.3. Експериментальна перевірка теорії еволюції

Тепер можна порівняти теорію еволюції і релігійний догмат створення людини та перевірити їх фактами.

- Відповідно до теорії еволюції, перші якості первісних людей — інтелект і всеїдність: людина перемагала нападального на нього хижака списом, їла його м'ясо і одягалася в його шкуру 3 мільйони років — увесь цей час мозок, що розвивався, брав ресурси для свого розвитку саме з м'ясної їжі. Еволюція мозку людини було тісно пов'язана з поїданням м'яса хижаків, мамонтів, а потім і інших тварин. Крім того, як тільки чоловік убивав хижака, він міг його м'ясом нагодувати улюблену жінку і дати потомство. Тому для еволюції було б вигідно, щоб м'ясна їжа сприяла сперматогенезу і ерекції у чоловіка. Отже, відповідно до теорії еволюції, м'ясна їжа повинна бути незамінна для людей і особливо важливою для життєдіяльності саме головного мозку і статевої системи чоловіка.

А згідно з релігійним догмату створення в Біблії, бог нібито створив людину травоядним (Бут. 1:29), тому він абсолютно безболісно може відмовитися від м'яса назавсім.

Факти на стороні теорії еволюції. Той факт, що вживання м'яса покращує сперматогенез і ерекцію у чоловіка, перевірений багаторазово багатьма людьми і Ви його можете перевірити самі стільки раз, скільки хочете. Еволюція закріпила причинно-наслідковий зв'язок між перемогою чоловіки над хижакком і народженням його дітей.

Учені з Оксфордського університету провели дослідження більше сотні людей протягом 5 років і з'ясували, що відмова від м'ясної їжі веде до зниження маси і об'єму головного мозку, негативно позначається на роботі мозку, призводить до погіршення пам'яті, а в самих екстремальних випадках веде до порушення функцій мозку [2-3]. Вчені пояснили ці факти нестачею вітаміну B₁₂ тваринного походження, що веде до анемії і пошкоджень центральної нервової системи. Факти знову підтверджують теорію еволюції Дарвіна. Дійсно, під час еволюції мозок людини, що розвивався, черпав ресурси з м'ясної їжі і тому людина не травоядна, а всеїдна — потребує м'ясної їжі, на відміну від травоядної мавпи.

Інший експеримент, доступний для кожного — вегетаріанський православний піст — багатьом людям вкрай важко витримувати відмова від м'ясної їжі, що свідчить про те, що людина всеїдна, потребує м'яси і не був створена як вегетаріанець, а в результаті еволюції перетворився з вегетаріанської мавпи у всеїдну людину.

Часто вчені звинувачують догмат створення в протиріччі науковому методу за критеріями верифікованості (перевірка) і фальсифікованості (критерій Поппера). Зрозуміло, загальний догмат створення володіє даними недоліками в силу розпливчастості формулювань, і тому він повинен бути відкинутий вже за цими достатнім причин. Однак вище все ж я привів спосіб експериментальної перевірки саме біблійного догмату створення, оскільки той все-таки володіє деякою конкретикою, і як наслідок — відповідає критерію Поппера (див. також главу 2.6), якщо, звичайно ж, розуміти біблійний догмат створення буквально, а не тлумачити його до невпізнання, як це роблять богослови. Тому що будь-який розпливчає тлумачення догмату створення автоматично перестає задовольняти критерію Поппера, тобто загальний креаціонізм стає за визначенням антинауковим.

Завершуючи розповідь про походження людини, слід уточнити. Децю неточно казати, що людина походить від сучасних мавп. Ні — у сучасних людей і у сучасних мавп спільні предки. Були древні мавпи, які не були схожі ні на сучасних людей, ні на сучасних мавп. Їхня найбільш розумна частина еволюціонувала в людей, а решта краще пристосувалися до повзання по деревах — їхні передні лапи і хвости стали довшими. Тому у спільних предків людей і мавп хвіст був коротший, ніж у сучасних мавп. Але тиск природного добору, видоутворення йшло різними шляхами — у мавп природний добір сприяв подовження рук і хвоста з кожним поколінням для все кращого і кращого пристосування до повзання по деревах, а у людей — до зменшення хвоста з кожним поколінням для все кращого і кращого пристосування до прямоходіння і атакою звіра списом у руці.

2.4. Спростування креаціонізму — релігійного догмату про створення. Другий закон термодинаміки та перехідні форми

Креаціонізм — релігійний догмат про створення світу, заснований на Біблії (Буття 1-2). У США креаціонізм вельми поширений — там видається багато книг і журналів на цю тему, що підсилює релігійний фундаменталізм.

Креационізм не відповідає критеріям наукового методу пізнання — підстави висновків на фактах, а не на вірі, можливості сумнівів у Біблії, принципу Оккама, критерією Поппера, а також суперечить науковим даним, багато з яких ми вже проаналізували вище. Бритва Оккама «зголює» гіпотезу про бога-творця — якщо все можна пояснити природними причинами, тоді навіть потрібна гіпотеза про бога? Принцип достатньої підстави Аристотеля показує нам, що якщо еволюції цілком достатньо, то бога немає. Вчений може висунути гіпотезу про якоїсь нової сутності — наприклад про бога — тільки в тому випадку, якщо на те є достатні підстави, які не можна пояснити нинішньою теорією, а не через релігійної віри. А достатніх наукових підстав для гіпотези про бога немає.

Проте, креационістів не хвилює відсутність у них наукового методу і основні аргументи креационістів проти еволюції — це зростання молекулярного хаосу внаслідок другого закону термодинаміки і убогість перехідних форм у літописі скам'янілостей, які нібито спростовують теорію еволюції Дарвіна. Давайте розглянемо їх і продемонструємо, що вони викликані невіглаством, нерозумінням термодинаміки і еволюції.

2.4.1. Другий закон термодинаміки згоден з еволюцією

Згідно з другим законом термодинаміки, стосовно теплових процесів у закритій системі зростає міра хаосу — ентропія S , що супроводжується виграшем в енергії ΔE :

$$\Delta E = - T \Delta S,$$

де T — температура, а ΔS — різниця в ентропії між кінцевим і початковим станами закритої системи. Це вірно для закритих систем-систем, які не обмінюються масою і енергією з навколишнім середовищем.

Креационісти застосовують другий закон термодинаміки до хімічних реакцій і живим організмам і роблять узагальнення — індуктивний висновок — еволюційний прогрес від одноклітинних мікроорганізмів до складних багатоклітинних організмів, видоутворення, нібито суперечить другому закону термодинаміки, оскільки при цьому ускладненні повинна зменшуватися ентропія системи, що, нібито, неможливо за другим законом термодинаміки. А значить, мовляв, світ був створений богом.

Однак живі організми утворюються в результаті хімічних реакцій, а не теплових процесів. А для хімічних реакцій справедливе рівняння Гіббса:

$$\Delta G = \Delta H - T\Delta S,$$

де ΔG — різниця в енергії Гіббса, ΔH — різниця в ентальпії між продуктами і вихідними речовинами. Це рівняння Гіббса відомо кожному хіміку. З нього випливає, що вигреш в ентальпії може переkritи програш в ентропії і хімічна реакція може пройти з падінням ентропії — зростанням порядку, самоорганізацією.

Навчитися застосовувати рівняння Гіббса можна з будь-якого підручника з фізичної хімії.

Енергія Гіббса показує напрямок хімічної реакції — при негативній енергії Гіббса реакція може йти, при нульовій є хімічна рівновага, а при позитивній енергії Гіббса можлива зворотна реакція. При цьому питання про швидкість реакції вирішується хімічної кінетикою.

Приклади збільшення порядку з виграшем в ентальпії ΔH і програшем в ентропії ΔS — кристалізація, випадання осаду в хімічній реакції, фотосинтез із поглинанням квантів світла й ін. Для пояснення всіх цих явищ природи, що йдуть з програшем ентропії, але виграшем в ентальпії, нам не потрібна гіпотеза бога!

Сніжинки мають дуже вигадливу красиву форму, причому кожна сніжинка унікальна, неповторна. І для пояснення структури сніжинок не потрібна гіпотеза бога, вони утворюються мимовільно в силу природних причин. Падіння ентропії при утворенні сніжинок компенсується виграшем в ентальпії. Тому зниження ентропії при утворенні сніжинок який суперечить другому закону термодинаміки. Крім того, не станете ж Ви стверджувати, що кожна сніжинку творить бог — йому, що робити нічого — займатися такою нісенітницею, коли мільйони людей страждають від різних проблем, хвороб і несправедливості.

Тепер розглянемо більш складний хімічний процес — народження живого організму. Людина — складний багатоклітинний організм, який має свідомість — з'являється на світ в результаті злиття двох одноклітинних — чоловічого сперматозоїда і жіночої яйцеклітини. Це експериментальний факт. Як бачимо, процес народження людини з одноклітинних мікроорганізмів існує в природі і ні в якій мірі не потребує божественного втручання.

Чи є народження багатоклітинного організму з одноклітинних — сперматозоїда і яйцеклітини — порушенням другого закону термодинаміки? Ні, тому що тут програш в ентропії ΔS компенсується і навіть перекивається більш значним виграшем в ентальпії ΔH — адже вагітна самка тварини або жінка не є закритою системою, а споживає багато їжі з навколишнього середовища. І в підсумку спостерігається виграш в енергії Гіббса ΔG — процес триває.

І що чудово — при народженні нової людини еволюція повторює весь шлях від одноклітинних до людини.

А еволюція — по суті хімічно те ж саме, що і народження людини, тільки цей процес сильно розтягнутий у часі. Але саме так усе і сталося — з одноклітинних виникли багатоклітинні.

Як тепер після цього можна говорити, що еволюція від одноклітинних мікроорганізмів до людини чомусь суперечить?

Живі організми — відкриті системи, які обмінюються енергією, масою і випромінюванням з навколишнім середовищем.

Інша ілюстрація. У живій природі хижак з'їдає найменш пристосованих до довкілля жертв, в результаті чого виживають більш пристосовані і вже в наступному поколінні їхній генофонд дещо змінюється в напрямку пристосування до навколишнього середовища — так і відбувається еволюція. У живій природі — у відкритій системі — антилопа може втекти від лева дуже далеко. Але якщо зробити систему хоч частково закритою — наприклад, посадити стадо антилоп і зграю левів в одну величезну клітку, то відразу пропаде фактор природного добору — скільки б антилопи не бігали, леви все одно з'їдять усіх антилоп у клітці. Таким чином, умова закритої системи відразу ж ліквідує виживальний фактор природного добору. А якщо лева і антилопу посадити в різні клітини — як у зоопарку, то також пропадає фактор природного добору.

Видоутворення в результаті актів природного добору відбувається і сьогодні абсолютно природним шляхом без найменшого божественного втручання. Часом навіть усупереч людському втручанням — наприклад, безліч видів хвороботворних бактерій регулярно труять антибіотиками. Багато бактерій гинуть, але через цей тиск природного відбору виникають нові види бактерій, стійких до антибіотиків. Але ж не минуло й сотні років. І ніякий

бог їх не творив — вони самі виникли в результаті всього декількох десятиліть еволюції.

Як бачите, досвідченим шляхом встановлено, що видоутворення не суперечить 2-му закону термодинаміки і не потребує божественного створення.

У живій природі в біологічному виді внаслідок статистики виникає мінливість, випадкові мутації. Батьки дають потомство з дещо іншими генами — у дітей різні гени. Мінливість і мутації анітрохи не суперечать другому закону термодинаміки. Навіть навпаки — це зростання хаосу, зростання ентропії, розмивання вихідної генетичної інформації в повній відповідності з нормальним розподілом Гауса. Потім у результаті природного відбору виживають носії одних генів, більш пристосовані до навколишнього середовища в даному місці в даний час і вмирають носії інших — тут відсікається частина генетичної інформації, що також аж ніяк не суперечить другому закону термодинаміки.

Отже, науково доведено, що теорія еволюції Дарвіна відповідає другому закону термодинаміки!

Більш докладно відповідність теорії еволюції другому закону термодинаміки розглянуто в книгах [1-2].

2.4.2. Мізерність перехідних форм в літописі скам'янілостей

Креаціоністи наївно вважають, ніби еволюція йшла з однаковою швидкістю завжди, і тому припускають, ніби перехідних форм повинно було бути дуже багато, потім бачать, що факти в літописі скам'янілостей спростовують цей їх постулат і тому відкидають еволюцію.

Ця аргументація викликана незнанням і нерозумінням еволюції.

По-перше, перехідні ланки знайдені — наприклад між рибами і земноводними [3-8]. А про археоптерикса вже давно знає весь освічений світ — це напіврептилія-напівптаха із зубами, хвостом і лапами ящірки і крилами і пір'ям птиці. І це вже доводить еволюцію і спростовує створення.

По-друге, давайте замислюватимемося — як тривала еволюція. Адже еволюційний перехід від одного виду до іншого — скажімо від риб до земноводних — відбувається тільки тоді, коли є тиск природного добору. А

коли його немає, він і не може статися — ось і живе один і той же вид мільярд років незмінно. А той чи інший фактор, що викликає тиск природного добору, не є постійним. Тому і еволюційні переходи також стрибкоподібні. Наприклад, живуть одні і ті ж види бактерій мільярди років без змін, але видоутворення бактерій, стійких до антибіотиків, відбулося за термін менше 100 років! Ось і стрибкоподібний еволюційний перехід від одного виду до іншого. Як бачимо, стрибкуватість видоутворення доведена експериментально на прикладі виникнення інфекцій, стійких до антибіотиків.

Розглянемо вихід риб на сушу. Поки риби жили в воді і їм там вистачало їжі для виживання, не було тиску природного добору, який виводив би їх, зголоднілих, на сушу в пошуках їжі і тому при відсутності тиску природного добору вид може практично не змінюватися як завгодно довго — навіть сотнями мільйонів років. Але цей тиск добору виник у результаті комбінації ряду причин, точніше, я б висловився мовою фізики, різниці потенціалів — виснаження їжі та посилення конкуренції в воді з одного боку і достаток їжі і відсутність конкуренції на суші з іншого. Зрозуміло, ця можливість була тільки у прибережних риб, і вона була тільки в той час, а зараз такої можливості вже немає. Тому ті риби, в яких плавники були трохи більше, ніж у інших, вже отримували конкурентну перевагу — вони могли хоча б іноді харчуватися близько суші і відкладати там ікру. Інші риби з більш короткими плавниками рідше користувалися такою можливістю. Тому вже через одне покоління нащадки цієї популяції в даних умовах отримали трохи довші плавники. У наступному поколінні також виникає мінливість — є риби як довшими плавниками, ніж у батьків, так і з більш короткими. Знову природний відбір забезпечує достаток для риб з найдовшими плавниками, які в силу мінливості виявилися ще довше, ніж у батьків. Наступному поколінню передається інша генетична інформація — ще довші плавники. Так з кожним роком в популяції прибережних риб виживали і розмножувалися риби з усе більшими і більшими плавниками. Тут не потрібно чекати мільярд років — усього за кілька поколінь генофонд прибережних риб значно змінився, «вирости» довгі плавники з більш розвинутою кістковою системою. І ще через кілька сотень років уже у них щось на кшталт лапок. Вони можуть робити малі прогулянки по берегу. А потім у результаті такого ж тиску природного добору ікра еволюціонує в яйця, здатні вижити без

вологи на повітрі, виникли прототипи легень для дихання на суші й ін. Виникли перші земноводні. І це — перевірений науковий факт, підтверджений знахідками перехідних форм між рибами і земноводними — таких, як тіктаалік [5-8]. Це вже не риби, але ще не жаби, а предки жаб. І оскільки тиск природного відбору не припинився, то еволюційний перехід тривав з кожним поколінням. І тільки тоді, коли вже з перехідної ланки з'явилися жаби, виник новий стабільний вид, здатний існувати мільйони років. У підсумку виходить, що еволюційний перехід є дуже швидким за геологічними мірками — всього кілька поколінь, а аж ніяк не мільйони років.

З цього випливає, що час життя перехідної ланки — в даному випадку напівриби-напівземноводного — вельми малий, можливо, десятки-сотні тисяч років, а не сотні мільйонів років.

А тепер уявіть — скільки скам'янілостей зможе залишити нестабільна перехідна ланка — вид, що жив декілька тисяч років, а скільки — стабільні види риб і жаб — види, що живуть сотні мільйонів років. Природно, в десятки тисяч разів більше. Тому їх і знаходять палеонтологи в величезних кількостях, а нестабільні перехідні форми знаходять вкрай рідко. І все ж знаходять, наприклад недавно знайшли викопну перехідну ланку між звичайною рибою і сучасною рибою камбалою [3-4]. Такі знахідки підтверджують наукову теорію еволюції Дарвіна і спростовують релігійний догмат про створення.

Отже, еволюція і відбувалася саме такими стрімкими стрибками, які викикалися змінним тиском природного добору, який змінювався в залежності від природних умов — різниці в ресурсах і рівня конкуренції у флорі і фауні. Цим і пояснюється мізерність перехідних форм у літописі скам'янілостей.

Крім того, ми вважаємо, що по відношенню кількості скам'янілостей перехідних форм до кількості скам'янілостей стабільних видів можна в першому наближенні оцінити час еволюційного переходу. Наприклад, птахи існують 150 мільйонів років. Якщо при цьому кількість знайдених скам'янілостей археоптерикса (перехідна форма) дорівнює x штук, а кількість знайдених скам'янілостей звичайних птахів (стабільних видів) дорівнює y штук, тоді час еволюційного переходу в першому наближенні дорівнює:

$$t = 150\,000\,000 \cdot x/y$$

Скажімо, якщо $x = 10$, а $y = 100\,000$, то $1 = 15\,000$ років. Усього-навсього! І в загальному випадку, якщо якийсь вид існує T років, кількість знайдених скам'янілостей перехідної форми дорівнює x штук, а кількість знайдених скам'янілостей стабільного виду дорівнює y штук, то час еволюційного переходу в першому наближенні дорівнює:

$$1 = T x/y$$

Я вивів цю формулу в першому наближенні. У другому наближенні треба враховувати статистичну похибку. Але вже в першому наближенні очевидно, що ключові еволюційні переходи були стрибкоподібними.

Отже, аргументація креаціоністів помилкова, а теорія еволюції експериментально підтверджений науковий факт.

Список літератури

- [1] Эрвин Шредингер, Что такое жизнь с точки зрения физики? (М., Римис, 2009)
- [2] Блюменфельд Л.А. Проблемы биологической физики, Физматгиз, 1974
- [3] Matt Friedman. The evolutionary origin of flatfish asymmetry // Nature. 2008. V. 454. P. 209-212

2.5. Матеріальна природа свідомості, відсутність душі, раю, пекла і реінкарнації

У 1863 році великий російський вчений і засновник фізіології Іван Михайлович Сеченов опублікував свою книгу «Рефлекси головного мозку», в якій експериментально довів матеріальну природу свідомості, тобто що свідомість — робота мозку, і тим самим на дослідах спростував наявність душі у людини, і як наслідок — існування раю, пекла і реінкарнації. Ім'я цього російського генія носить Московська Медична Академія ім. І. М. Сеченова.

А півтора століття потому, в 2012 році, безробітний неосвічений православний віруючий, який не читав книги великого Сеченова, зарізав своїх дітей і матір, щоб відправити їх у рай [1-4]. І терористи теж вірять, що потраплять у рай. Вони теж не читали Сеченова. І середньовічні християнські великомученики теж катували себе з цією ж метою. Тому що вони не читали Епікура і не думали над своєю релігією. Релігія знецінює матеріальне життя

людини на Землі і приписує цінність ілюзорного загробного світу. Але чи є він?

Релігія вчить ідеалізму — наявності душі — нематеріальної субстанції у людини. Нібито праведники будуть жити вічно в раю, а грішники — мучитися в пеклі, врятуватися від якого можна «тільки через нашу церкву». Аналогічне вчення є і в ісламі. В язичництві теж присутня віра в наявність душі, однак там є вчення про реінкарнацію — переселення душ: якщо живеш як свиня, значить у наступному житті будеш свинею згідно з рішенням Сварога/Зевса.

Експеримент. Давайте порівняємо ідеалізм і матеріалізм на простому прикладі ставлення свідомості до роботи мозку і роботі комп'ютера. При виключенні комп'ютера ми можемо усвідомити, що комп'ютер вимкнений. Тому що свідомість людини відмінно від роботи комп'ютера. А при засинанні — деякому виключенні мозку — свідомість вимикається. Це означає, що свідомість є роботою мозку. Якби свідомість представляло собою якусь нематеріальну субстанцію, відмінну від мозку, — душу, — то при засинанні ми могли б абсолютно ясно усвідомлювати, що мозок спить — також як при вимкненні комп'ютера ми можемо ясно усвідомити, що комп'ютер вимкнений. Але ми не можемо усвідомлювати себе під час сну — навіть якщо людина хропе, вона не чує свій храп. Отже, свідомість є роботою мозку. Отже, свідомість не може існувати поза роботою мозку. Отже, свідомість зникає назавсім при смерті мозку. Отже, немає ні пекла, ні раю. Аналогічно і з реінкарнацією — при її наявності ми б пам'ятали всі наші минулі життя. Але це помилково.

Отже, матеріальна природа свідомості доводить відсутність душі, пекла, раю і реінкарнації. Немає ніякого загробного світу.

Також матеріальна природа свідомості доводить принципову неможливість існування будь-якого бога, демона, духу або ангела. Оскільки свідомість не може існувати поза мозком, то нематеріального бога в принципі не може бути.

Це — експеримент, який можете провести Ви.

Спостереження.

Залежність ясності свідомості від рівня розвитку головного мозку людини підтверджується ще і тим, що пам'ять у дорослих краще, ніж пам'ять

у дітей і літніх — ми не пам'ятаємо ні внутрішньоутробного життя, ні акту свого народження, ні ранні роки дитинства, а коли мозок літньої людини старіє, то і порушується його свідомість — наприклад, погіршується пам'ять.

Якби при зачатті або народженні нематеріальний бог творив би нематеріальну душу, то свідомість виникала б стрибкоподібно. Але це не так. Вона виникає поступово — разом з ростом мозку. Під час вагітності у міру формування нижчих рухових сегментів мозку зародок починає трохи рухатися — його нервова система тільки зароджується і починає будуватися. У новонародженого також поки є лише нижчі рефлекси — кричати, плакати, смоктати материнські груди й ін. У міру розвитку головного мозку у дитини формується свідомість, як відбивна здатність вищої нервової діяльності. І нарешті, статеві частини свідомості утворюються в підлітковому віці при формуванні частин мозку, відповідальних за статеве життя — вони виробляють чоловічі і жіночі статеві гормони — тестостерон і естроген, — за рахунок біохімічної діяльності яких людина усвідомлює себе відповідно чоловіком або жінкою.

Те, що свідомість — прояв роботи мозку, доводиться і тим, що при пошкодженні мозку руйнуються і частини свідомості. Наприклад, після враження лобової частини мозку поведінка хворого різко деградує. При пошкодженні потилично-тім'яних відділів кори головного мозку порушуються сприйняття простору й орієнтування в просторі, і т. п.

У печерах виявлені примітивні наскельні малюнки древніх людей, але без писемності. З цього можна зробити висновок про те, що свідомість давньої людини відображала образи, але ще поки не співвідносила їх зі словом. Потім виникло усне мовлення, потім письмове. За рахунок еволюції свідомість людини поступово прогресувала — ті первісні люди, хто могли хоч якось спілкуватися звуками, створювали більш сильні колективи, і вони виживали краще за інших.

Отже, головний мозок є органом свідомості, свідомість — один із проявів роботи мозку, відображення матеріального світу.

Фундаментальні праці з фізіології вищої нервової діяльності — роботи великих російських учених минулого і позаминулого століть: І.М. Сеченов,

«Рефлекси головного мозку», 1863 р., І.П. Павлов, «Лекції про роботу великих півкуль головного мозку», 1927 р.

Уперше в історії природознавства великий російський вчений Іван Михайлович Сеченов у своїй знаменитій праці «Рефлекси головного мозку» в 1863 році, ще за життя Чарльза Дарвіна, дав матеріалістичне пояснення психічної діяльності людини. У цій роботі вперше сформульовані поняття рефлексу й ідея про рефлекторний принцип роботи мозку. Геніальні ідеї І.М. Сеченова були підтверджені експериментально. І.М. Сеченов і І.П. Павлов є основоположниками рефлекторної теорії, що матеріалістично пояснює принципи відображення людиною навколишнього матеріального світу. Павлов розвинув рефлекторну теорію і створив вчення про вищу нервову діяльність. Йому вдалося відкрити нервовий механізм, що забезпечує складні форми реагування людини і вищих тварин на вплив зовнішнього середовища. Цим механізмом є умовний рефлекс.

Сеченов і Павлов були переконаними і послідовними матеріалістами, їхнє вчення завдало сильного удару прихильникам ідеалістичних релігійних уявлень. Завдяки Сеченову і Павлову «душевна» діяльність стала предметом глибокого вивчення фізіологів. Сукупність складних форм діяльності кори великих півкуль головного мозку і найближчих до неї підкіркових утворень, що забезпечує взаємодію цілісного організму з зовнішнім середовищем, називають вищою нервовою діяльністю. У вченні про вищу нервову діяльність розкриті фізіологічні механізми найскладніших процесів відображення людиною зовнішнього об'єктивного світу. На рефлексах засновано формування психічних реакцій всіх живих організмів, включаючи мислення людини.

Зрозуміло, сучасна нейрофізіологія зробила крок далеко вперед після основних робіт Сеченова і Павлова.

Процес мислення людини сучасного виду базується не на одному, а на чотирьох видах умовних рефлексів.

1. Перший вид умовних рефлексів — це рефлекси на співвідношення образів сприйняття об'єктів дійсності. Цей вид рефлексів визначає організацію життєдіяльності основної маси живих організмів на Землі.

2. Другий вид — це рефлекс на співвідношення образів уявлення, ранише сприйнятих індивідом об'єктів дійсності. Відповідає рівню розвитку мозку вищих мавп.

3. Третій вид — рефлекс на співвідношення узагальнених образів, рефлекс, що формують поки ще не відбитий сучасною психологією мислення і відповідає рівню розвитку мозку неандертальця, узагальнено-образний вид мислення.

4. Четвертий вид — рефлекс на співвідношення всіх вище перерахованих образів, умовно-рефлекторно пов'язаних з умовним позначенням відповідного способу — словом. Тобто це відповідає рівню розвитку мозку людини сучасного виду умовний рефлекс на співвідношення понять, або, що те ж саме, понятійний вид мислення.

Як бачите, походження свідомості людини можна пояснити без залучення гіпотези про бога і душі.

Застосування знання про матеріальну природу свідомості для інтерпретації сновидінь

Знання матеріальної природи свідомості дозволяє людині не боятися неприємних снів, які іноді сняться деяким неспокійним людям, коли вони сильно нервують.

Матеріаліст знає, що уві сні підсвідома частина мозку обробляє інформацію, перебираючи різні варіанти вирішення завдань, над якими думає людина. Тому, як правило, сні сняться частіше, коли людина про щось переживає під час неспання.

Тому, якщо людині приснилося, наприклад, що у нього, наприклад, випадають зуби, то віруючий часто відразу впадає в паніку, істеріку і вважає, що це, мовляв, віщій сон і що скоро він втратить зубів. Але атеїст сприймає це, як настійну рекомендацію підсвідомості поліпшити гігієну порожнини рота для запобігання пародонтозу.

Крім того, страшні сні можуть бути також викликані надмірною вразливістю деяких людей. І знову-таки — це не привід для істеріки.

Ще одна причина кошмарів ночами — куріння, нічні кошмари часто мучать курців, які палять кожну годину — за 8 годин сну мозок не отримує

щогодинну дозу наркотику (нікотину) і з цієї причини у курців часто виникають нічні кошмари, навіть буває щоночі. А коли людина кидає палити, то нічні кошмари незабаром залишають його і він значно заспокоюється. Нечурців нічні кошмари не мучать ніколи.

Також для здорового сну не можна пити ввечері чай і каву і треба провітрити спальню.

З усього видно, розумним, спокійним і здоровим людям погані сни не сняться. А якщо кому і сняться кошмари, то науковий атеїзм дозволяє знайти і усунути матеріальну причину кошмару.

2.6. Наукові докази помилковості Біблії та відсутності біблійного бога

Вступ

У попередніх главах уже було досить переконливо доведено відсутність яких би то не було богів узагалі, а також те, що світ виник у результаті еволюції, а не створення.

Разом з тим, з позицій принципів можливості перевірюваності й Поппера, набагато легше і яскравіше можна довести відсутність конкретного бога з конкретними властивостями. Бо конкретне завдання, що має конкретні прогнози, і задовольняє критерію Поппера, можна вирішити науковим методом. Більш конкретну задачу легше вирішити і простіше зрозуміти її рішення.

Тому необхідно звзвити постановку задачі — наприклад перевірити буття біблійного бога. Для цього достатньо просто порівняти вчення Біблії з науковими даними, тим більш, що християни розглядають Біблію як абсолютну істину, божественне одкровення.

Крім того, це — більш актуальне, прикладне питання для сучасної України — адже християни і без атеїстів не вірять, скажімо, в Зевса і Перуна. Тому доводити християнам небуття язичницьких богів — справа непотрібна. З представником монотеїзму необхідно і достатньо спростувати буття одного єдиного бога з конкретними властивостями, описаними в Біблії.

З цих двох причин — конкретика і актуальність — на питання віруючого «Як атеїсти можуть довести, що бога немає?» треба завжди обов'язково уточнювати: «Небуття якого конкретного бога з якими конкретними властивостями Ви хочете перевірити?»

Тому тут представлено багато яскравих доказів відсутності саме біблійного бога.

2.6.1. Небо газоподібне, а не тверде

Переконатися в помилковості біблійних даних зможе навіть школяр, відкривши вже першу сторінку Біблії. Там можна прочитати, що небо нібито є твердим — «твердь небесна» (Бут.1, 6-8), причому «небеса, тверді, як дзеркало лите» (Іов 37, 18). Слід зазначити, що в античності дзеркала відливалися з металу. Очевидно, що автори Біблії припускали, ніби небо не падає на Землю тому, що воно нібито тверде, як метал.

Однак, згідно з сучасними науковими даними, небо є не твердим, а газоподібним — повітря складається з газів — азоту, кисню та ін.

Коли великий український учений Сергій Павлович Корольов у 1957 році запустив перший штучний супутник Землі, цим він експериментально довів, що ніякої «тверді небесної» в природі немає! Потім, 12 квітня 1961 року перша людина в космосі — Ю.О. Гагарін — зміг уперше в світі на власні очі спостерігати Землю з космосу і вперше побачив блакитну повітряну оболонку навколо Землі на тлі чорного космосу — це і є небо. І інші люди багато разів вилітали в космос і запускали в космос супутники Землі та багато разів на досвіді переконувалися в тому, що небо є газоподібним, а не твердим. Ніякої «тверді небесної, твердої як дзеркало лите», в природі не існує.

Отже, Біблія містить помилкові дані і тому не є непогрішним одкровенням від біблійного бога. Отже, біблійний бог не існує, а є вигадкою.

2.6.2. Будова Сонячної системи і Всесвіту

За допомогою навіть найпростішого телескопа, купленого в фотокамериці, Ви самі зможете побачити кілька планет, що обертаються навколо Сонця і навіть 4 супутника Юпітера, відкритих ще Галілеєм. А Сонце — одна

з мільярдів зірок, що входять до складу нашої галактики Чумацький Шлях і обертаються навколо її центру, розташованого в сузір'ї Стрільця. У більш потужні телескопи можна спостерігати галактики. Наша галактика Чумацький Шлях разом з галактиками Туманність Андромеди, Магелланові Хмари і декількома іншими сусідніми галактиками входить у скупчення галактик Місцева Група, яка разом з найближчими подібними скупченнями галактик становить Надскупчення Діви, в яке входять близько 30 000 галактик. А у видимій частині Всесвіту є близько 100 мільярдів галактик. Вони входять у скупчення і надскупчення галактик. Ось де ми живемо. Ці наукові дані були отримані в результаті спостережень неба в потужні телескопи. У 1990 році американці запустили орбітальний космічний телескоп Габбл. Це — вже автоматична обсерваторія на орбіті, на яку не впливають атмосферні перешкоди. Американські космічні телескопи Габбл і Спітцер дозволяють фотографувати найдаліші з видимих нині галактик, отримувати красиві знімки туманностей у глибинах космосу.

Однак в першому розділі біблійної книги Буття сказано, що біблійний бог створив лише Землю, Сонце, Місяць і зірки. Там нічого не говориться про інші планети, галактики, скупчення і надскупчення галактик. Чому? Значить, біблійний бог не створював галактики і навіть планети Сонячної системи? Очевидно, що Біблія не є одкровенням від всезнаючого бога, а являє собою міфологію, створену людьми, вельми далекими навіть від стародавньої науки. Навіть антична наука в Стародавніх Греції, Римі, Єгипті та Вавилоні вже знала про існування планет, комет і видимому річному русі Сонця за сузір'ями поясу Зодіаку. Тому планети і названі за іменами давньоримських богів — Меркурій, Венера, Марс, Юпітер, Сатурн, Уран, Нептун, Плутон. Багато сузір'їв названі в пам'ять про героїв давньогрецької міфології — Оріон, Андромеда, Персей, Геркулес, Кассіопея, Пегас та ін. І слова «зодіак» і «галактика» теж грецького походження.

Єгипетські піраміди були побудовані за 1000 років до передбачуваного написання перших 5 книг Біблії Мойсеєм — близько 2500 р. до н.е. І сам факт наявності єгипетських пірамід і до сих пір не вирішене питання про технології їхньої побудови свідчить про високий розвиток науки задовго до виникнення Біблії.

Такі споруди, як Стоунхендж [1-2] в Англії і Аркаїм [3-6] у Росії, були побудовані задовго до написання Біблії, близько 3000 р. до н. е. [1-6]. Була висловлена гіпотеза про те, що Стоунхендж використовувався для спостереження за небесними тілами і формування календаря [1-2].

Найдавніші городища на території України належать до кінця бронзової доби (поч. 1-го тис. до н. е.).

З цих фактів можна зробити висновок про наявність цивілізації за тисячі років до написання Біблії!

Таким чином, біблійні міфи виникли серед украї неосвічених пастухів, яким не була відома навіть сучасна їм антична наука. Та й сьогодні релігія тримається, як правило, в умах людей, далеких від сучасної науки.

Помилкове біблійне вірування про те, що Сонце, Місяць і зірки знаходяться «на тверді небесній» (Бут. 1, 14-18), також суперечить науковим даним. У реальності і Місяць і Сонце і тим більше зірки і галактики знаходяться далеко за межами земної атмосфери. Вони знаходяться в глибокому космосі, в вакуумі. Навіть найближча до Землі зірка після Сонця — Проксима Центавра — перебуває на відстані 4,22 світлового року від Землі, що в 270 000 разів більше відстані від Землі до Сонця.

Інша помилка Біблії — то, що Місяць таке ж світило, як і Сонце (Бут. 1, 14-18). Але Місяць — не світило і він не як Сонце. Місяць твердий, а Сонце — плазмова куля, Сонце світить саме, а Місяць відбиває його світло, як дзеркало. Очевидно, що Біблія не є одкровенням від усезнаючого бога.

2.6.3. Сонце — причина денного світла

Згідно з науковими даними, причиною денного світла є Сонце. Але в першому розділі біблійної книги Буття говориться про те, що біблійний бог нібито спочатку створив світло і назвав його днем, потім 3 дні нібито відбувалася зміна пір доби без участі Сонця («був вечір і був ранок»), а потім тільки на четвертий день творіння він створив Сонце і Місяць. Виходить, що автори Біблії навіть не розуміли такої очевидної наукової істини про те, що джерелом денного світла є Сонце. Сучасній людині навіть важко зрозуміти, як можна заперечувати або не знати таких очевидних речей. Як можна не здогадатися логічно зв'язати Сонце і денне світло? Світло поширюється

зі швидкістю 300 мільйонів метрів на секунду, воно не може просто стояти на місці, як туман.

Зрозуміло, що така груба помилка не могла бути одкровенням від гіпотетичного всезнаючого творця світу, а являє собою міфотворчість у край далекої від науки людей. Отже, біблійний бог не існує.

2.6.4. Помилковий геоцентризм

Задовго до Галілея — в 3 столітті до н. е. — давньогрецький вчений Аристарх Самоський довів, що Земля обертається навколо своєї осі щодня і навколо Сонця щорічно, і розрахував правильні розміри Сонця, Землі і Місяця. І сьогодні вже більш ніж достатньо наукових доказів істинності геліоцентризму, наприклад:

- Супутниковий зв'язок. Супутник зв'язку хоч і обертається навколо Землі з колосальною лінійною швидкістю, але він запущений таким чином, що його кутова швидкість обертання дорівнює кутовій швидкості обертання Землі, в результаті чого він висить нерухомо стосовно конкретного міста. Хоча висіти нерухомо в гравітаційному полі щодо центру Землі (або іншого небесного тіла) жоден предмет не може — він буде падати з прискоренням вільного падіння.

- Це можна побачити на власні очі за допомогою телескопа, коли під час фотозйомки зоряного неба з тривалою експозицією всі зірки і галактики залишають кругові сліди. Не може весь небосхил разом з далекими галактиками рухатися навколо Землі кожні 24 години.

- Це було давно доведено за допомогою маятника Фуко.

Отже, давно науково доведено, що Земля обертається навколо своєї осі. Однак, як ми знаємо, «непогіршена» церква протягом багатьох століть дотримувалася антинаукової помилки про те, що нібито центром Сонячної системи є Земля (геоцентризм). І в Біблії міститься помилкове переконання про геоцентризм — про те, що нібито Сонце і Місяць рухаються навколо Землі — наприклад:

- в книзі Буття спочатку бог нібито створює Землю, а потім за 3 дні — Сонце,

- «Ти поставив землю на основах її, не захитається вона на віки віків!» (Пс. 103: 5)

- «Сходить сонце, і заходить сонце, і поспішає до місця свого, де сходить воно» (Екл. 1: 5)

- а в книзі Ісуса Навина 10, 12-13 говориться про те, що Сонце і Місяць були зупинені молитвою Ісуса Навина, щоб він міг займатися геноцидом навколишніх народів.

Не вдаючись поки в моральну оцінку геноциду (про це ми поговоримо в розділі 3.1.), зупинимось на природно-науковому аналізі даних біблійних текстів. Оскільки науково доведено, що Земля обертається навколо своєї осі, то «зупинити Сонце», щоб подовжити день, антинауково. Отже, даний текст не міг бути написаний усезнаючим богом.

Отже, біблійний бог не існує і Біблія є не «словом божим», а збіркою міфів.

Проте в 1633 році церква знущалася над великим італійським вченим Галілео Галілеєм, який створив перший телескоп, відкрив супутники Юпітера і навів додаткові докази геліоцентричної системи світу Аристарха Самоського і Коперника. А в 1600 році за підтримку геліоцентризму церква спалила на вогнищі інквізиції іншого італійського вченого Джордано Бруно.

2.6.5. Незнання біології

Центральна ідея християнства полягає в тому, що Христос нібито помер, щоб «урятувати» людей. І сам Христос обґрунтовує цю ідею так: «Істинно, істинно кажу вам: якщо пшеничне зерно, впавши в землю, не помре, то залишиться одне; а якщо помре, то принесе багато плоду» (Ін. 12, 24). Але в дійсності прорости може тільки живе зерно. Мертве зерно (наприклад, після термічної обробки) не може прорости в принципі. Воно може згнити, але не прорости. І при потраплянні в землю зерно не вмирає. Навпаки, отримуючи вологу з землі і тепло від сонця, зерно починає рости — з нього ростуть корінь і стебло. І в цьому можна переконатися на простому досвіді. Отже, Христос, кажучи це, або брехав свідомо, або помилявся. Але в будь-якому випадку він не може бути всезнаючим «сином божим». Отже, християнство — брехня.

2.6.6. Причина дощу

Ще одна наївна помилка Біблії пов'язана з причиною дощу — нібито «вікна небесні відчиняються» і звідти летиться дощ (Бут. 7:11; 8: 2). Насправді дощ конденсується в нижніх шарах атмосфери з пари води, яка піднімається з поверхні Землі під впливом сонячного тепла. Хмари — це і є водяна пара. Ще в школі на уроках природознавства ми вивчали коловорот води в природі. Літаючи на літаку над хмарами, можна бачити, що немає ніяких «вікон небесних»! Переконайтеся в цьому на власному досвіді. Іноді з вікна літака можна навіть спостерігати дощ зверху. Знову настільки хибне уявлення авторів Біблії про світобудову говорить про те, що біблійний бог не існує.

2.6.7. Причина вітру

Як ми знаємо, вітер виникає через перепад тисків. Тому вітрів може бути дуже багато і їхня сила і напрямок залежать від цілого ряду атмосферних, географічних, кліматичних і сонячних факторів. А тепер після зведення прогнозу погоди, де Вам скажуть про рух циклонів і антициклонів, прочитайте цей біблійний пасаж: «бачив я чотирьох ангелів, що стояли на чотирьох кутах землі та тримали чотири земні вітри, щоб не дув вітер ні на землю, ні на море, ні на яке дерево» (Одкр. 7, 1).

Зрозуміло, що Біблію писали неосвічені, вкрай далекі від науки люди, які не знали, як улаштований світ насправді. Вони і вигадали біблійного бога.

2.6.8. Земля кругла, а не пласка

Згідно з сучасними науковими даними, Земля має форму кулі, навіть точніше кажучи, форму еліпсоїда обертання — завдяки відцентровій силі відстань від центру Землі до екватора трохи більше відстані до полюса.

Але, як відомо, до розквіту науки церква вважала, що Земля пласка. Колумбу і Магеллану навіть довелося експериментально доводити, що Земля куляста. Колумб поплив на Захід, щоб опинитися на Сході.

Біблія вчить тому, що біблійний бог нібито «землю простяг над водою» (Пс. 135, 6) і на «стовпах» (Іов 9, 6). Очевидно, що автори Біблії вважали Землю пласкою і поняття гравітації їм було невідоме! Очевидно, що Біблія не є божественним одкровенням і біблійний бог не існує.

2.6.9. Світло від далеких галактик йде мільйони років

Діаметр нашої Галактики Чумацький Шлях становить близько 100 000 світлових років. Оскільки ми бачимо світло від всіх зірок нашої Галактики, отже, вік нашої Галактики більше 100 000 років. А Сонце робить один оборот навколо центру нашої Галактики за 200 мільйонів років.

Найближча до нас галактика Туманність Андромеди знаходиться від нас на відстані 2,5 мільйонів світлових років. Оскільки ми її бачимо, то її вік більше 2,5 мільйонів років.

А діаметр надскупчення Діви становить близько 200 мільйонів світлових років. Розміри видимої частини Всесвіту обчислюються мільярдами світлових років. У телескоп ми бачимо далеке минуле видимої частини Всесвіту — те світло, яке випромінювали далекі галактики мільйони і мільярди років тому.

А вік видимої частини всесвіту становить близько 13 мільярдів років.

Однак згідно з Біблією, вік світу близько 6000 років — у 2 мільйони разів менше! Це суперечить численним науковим фактам. Якби це було правдою, то зараз ми бачили б тільки найближчі зірки і не бачили б навіть нашої Галактики.

Справді, біблійний бог нібито створив світ за 6 днів (Бут. 1:31). Причому це не можна тлумачити в переносному сенсі — як ніби це були якісь епохи. Тут мова йде саме про реальні 24-годинну астрономічну добу з ранком і вечором:

- Фраза «і був вечір, і був ранок» (Бут. 1: 4,8,13,19,23,31) повторюється в першому розділі книги Буття після кожного дня творіння — рівно 6 разів.

- Четверта заповідь про семиденний тиждень навчає: «Шість день працею і роби всю працю свою... Бо шість днів творив Господь небо і землю, море і все, що в них, а дня сьомого спочив тому поблагословив Господь день суботній і освятив його» (Вих. 20: 9-11).

- Релігійна традиція євреїв не працювати суботу («шаббат» означає «спокій») йде саме від думки авторів Біблії про те, ніби світ був створений буквально за 6 звичайних робочих днів, тобто тоді це розумілося саме так.

- Літочислення «від створення світу» використовувалося в християнських країнах багато століть в давнину і до сих пір застосовується офіційно в сучасному Ізраїлі.

- Якщо, згідно з Біблією, флора (рослини і дерева) була створена на 3-й день творіння, а Сонце — на 4-й, то при тлумаченні дня як епохи ці рослини вимерли б без сонця за цю одну «епоху».

Навіть якщо прийняти всерйоз очевидно міфічні дані про тривалість життя допотопних людей з Буття 5 і 11, то легко зробити висновок, що, згідно з Біблією, вік світу нібито становить близько 6000 років. І до знайомства людей з науковими даними про вік Землі та інших небесних тіл релігійні люди розуміли створення за 6 днів саме буквально, а не образно. Це сьогодні апологети християнства намагаються підігнати віру під факти, вигадуючи «образне тлумачення» шести днів творіння, розуміючи під словом «день» все, що завгодно, але тільки не день. Знову — підгонка під результат.

Як бачимо, Біблія знову суперечить численним науковим даним. Це говорить про те, що Біблія не є одкровенням від бога і, отже, біблійний бог не існує.

Більш того, згідно з деякими даними археологічних розкопок, слов'яни мали розвинену цивілізацію вже 25 000 років тому [7-8] — носили одяг зі шкіри та хутра, обшити бісером, і вміли робити списи за допомогою випрямлення бивнів мамонта. Як їм вдавалося так випрямляти бивні? Згідно з однією з гіпотез [7], бивні відмочувалися в кислоті, розм'якшені бивні випрямлялися і потім їх знову просочують солями кальцію. А для цього треба було вже хоча б на найпростішому рівні знати хімію. В теорії еволюції такі знахідки можна пояснити.

Як бачимо, спростувати біблійну хронологію не складає труднощів.

2.6.10. Міф про всесвітній потоп: протиріччя

Давайте проаналізуємо біблійний міф про всесвітній потоп і Ноїв ковчег, в якому нібито було «всякої тварі по парі» (Буття 6-9 гл.), з наукової точки зору. Тут є багато протиріч, наприклад:

1. Існує більше МІЛЬЙОНА різних видів комах [9-12]. Як Ной вдалося відловити 2 мільйони комах з 5 континентів — по парі кожного виду?

2. Багато тварин живуть тільки на невеликій території, а не на всій Землі. Як Ной відловлював сумчастих в Австралії? Пінгвінів у Антарктиді? Білих ведмедів у Арктиці? Уссурійських тигрів на Далекому Сході? Слонів у Індії і в Африці? Кажанів глибоко в печерах? Як ганявся за страусами в Південній Америці? Як підіймався на Гімалаї і Анди за високогірними тваринами?

3. Який клімат був в Ноевому ковчезі — жаркий або холодний, вологий або сухий? Багато тварин мають несумісні кліматичні потреби. Наприклад, білому ведмедю потрібен холод, а тропічним і екваторіальним тваринам — спека. Якщо Ной жив у тропіках, то північних тварин у ковчезі не було. Як же вони пережили всесвітній потоп? Також і рослини — одні засихають у сухому спекотному кліматі, а інші гниють у надлишку вологи. Як же гниючі у волозі рослини вижили під час потопу? Це доводить, що була еволюція, але не було всесвітнього потопу.

4. Якою була вода потопу — солоною або прісною? Якщо вода була солоною, то, як вижила прісноводна флора і фауна? Якщо вода була прісною то, як вижила морська флора і фауна, частина з якої дуже чутлива до опріснення води?

5. Як в ковчезі хижак не з'їли травоядних? Усі жили в клітинах, як у зоопарку? Але багатьом тваринам необхідні великі вольєри, а не маленька клітина. Багато тварин гинуть, якщо не мають можливості для щоденного бігу, наприклад білки. Як такі тварини вижили в ковчезі розмірами 150×25×15 м (Бут. 6:15)?

6. Фауна і флора невіддільні. Коала харчується тільки свіжим листям евкالیпта. В ковчезі ріс евкالیпт? Але для росту рослин потрібне світло, а ковчег був закритий з усіх сторін, усередині нього було темно й електричного освітлення тоді не було.

7. Рептилії гріються сонячним світлом, якого не було в закритому з усіх боків ковчезі. Як у ковчезі вижили рептилії?

8. Хоча, звичайно, згідно з наукою, динозаври вимерли 65 мільйонів років тому, але, згідно з Біблією, потоп стався у 2-му тисячолітті від створення світу (Бут. 5-6), а Ной узяв з собою всі види тварин (Бут. 6: 19-22), а отже, Ной узяв в ковчег і всі види динозаврів. Як же він відловив динозаврів? Як запхав їх у ковчег? Як ковчег витримав хоча б одних тільки динозаврів «кожної тварі по парі»?

9. Потоп нібито тривав цілий рік і 10 днів (Бут. 7:11 А 8:14), а потім ще як мінімум кілька місяців треба було займатися землеробством і чекати, поки виросте якась їжа на Землі. В результаті у Ноя в ковчезі мало бути їжі мінімум на 2 роки, причому не тільки для 8 осіб (Бут. 7:13), а й для кількох мільйонів живих істот, включаючи динозаврів і інших великих тварин (слони, корови, крокодили і пр.) — «всякої тварі по парі». Всі ці тонни їжі зберігалися в ковчезі розмірами 150×25×15 м (Бут. 6:15)? І не псувалися в тропічному кліматі?

10. Яким чином сім'я Ноя з 8 чоловік очищала ковчег від екскрементів від усіх цих мільйонів живих істот?

11. Всесвітнього потопу не могло бути ще і з тієї причини, що його ніде (ні в воді потопу, ні в ковчезі) не змогли б перенести екстремофіли — бактерії та мікроорганізми, які живуть в екстремальних умовах [13-17]:

- термофіли живуть при високих температурах (+45...+113°C)
- ацидофіли живуть у кислому середовищі (рН 1-5)
- алкаліфіли живуть у лужному середовищі (рН 9-11)
- галофіли живуть у соляних розчинах з концентрацією хлориду натрію NaCl 25-30%

12. Якщо при потопі «покрилися всі високі гори» (Бут. 7:19), а висота найвищої гори — Еверест (Джомолунгма) — 8848 м, то рівень Світового океану мав піднятися як мінімум на 8850 м. Оскільки довжина екватора $L = 40\,000$ км, то радіус Землі $R = L/2\pi = 6366$ км, то площа поверхні Землі $S = 4\pi R^2 = 5 \times 10^{14}$ м². Отже, для покриття всіх гір необхідний обсяг води близько 4×10^{18} м³ = 4×10^9 км³. Однак обсяг Світового океану близько $1,3 \times 10^9$ км³. Звідки взялася вся ця вода потопу і куди вона поділася?

З цього наукового аналізу випливає, що ніякого всесвітнього потопу і Ноевого ковчега не було і не могло бути на Землі. Отже, біблійний міф про

потоп — це просто плід фантазії неписьменних пастухів-міфотворців, велими далеких навіть від античної науки, які були настільки неосвічені, що навіть найпростіші знання біології і географії їм були невідомі. Ці кочівники і пастухи всерйоз вважали, що якщо великі тварини з їхнього села можуть поміститися в ковчезі, то в такий міф повірять його сучасники і майбутні покоління людей. Біблійний бог був вигаданий.

Коли атеїст говорить віруючим про подібні суперечності, віруючі намагаються підняти факти під віру і вигадують різні тлумачення, засновані на бажанні видати уявне за дійсне. Мовляв, потоп не була всесвітнім, а локальним. Однак при цьому доведеться відмовитися від віри в Біблію, яка вчить, що при потопі «покрилися гори» і «вимерло всяке тіло» (Бут. 7:19-21) і ковчег зупиниться «на горах Араратських» (Бут. 8:4). Ну не знали автори Біблії про Гімалаї і Анди, які набагато вище Арарату.

2.6.11 Висновки

Якщо Біблія помилково описує ті явища, які можна перевірити науковим методом, отже, вона не є одкровенням від бога. Тому нам немає сенсу довіряти їй в інших речах.

Науково доведено, що біблійного бога немає.

Біблійні міфи виникли серед украй неосвічених пастухів, яким не була відома навіть антична наука.

2.7 Приклади логічних протиріч в Біблії

З точки зору математичної логіки необхідно і досить знайти всього хоча б 1 (ОДНЕ!) протиріччя якоїсь теорії чи ідеології з експериментом, або 1 (ОДНЕ!) внутрішнє протиріччя в ній, щоб довести, що вона є хибною. Тим більше, що сама Біблія претендує на абсолютну істину, непогрішність:

«Пророцтва ніколи не було з волі людської, а звіщали його святі Божі мужі, проваджені Духом Святим» (2 Пет. 1, 21),

«Усе Писання натхненне Богом» (2 Тим. 3, 16).

Тому наявність хоча б одного єдиного протиріччя в Біблії доводить, що вона не є непогрішним одкровенням від бога, а являє собою збірник міфів.

У Біблії виявлено колосальну кількість протиріч.

Зрозуміло, ця тема стара — вона обговорювалася ще за часів Римської імперії. Для тих, кому цікаво, більш повний перелік логічних протиріч в Біблії є на сайтах [1-4], їх дуже багато. Для даної книги нами вирішено відібрати і продемонструвати лише деякі, одні з найбільш яскравих суперечностей, причому ті, що більш істотні для віруючих, розглянуті докладно, а решта коротко.

При цьому слід зазначити, що багато віруючих під час демонстрування їм фактів, що спростовують Біблію або релігію взагалі, вигадують різні спритні тлумачення, підганяючи факти під віру. І у різних конфесій різні тлумачення одних і тих же місць Біблії. Однак вільномисляча людина, навпаки, робить висновки з фактів і на основі фактів будує гіпотези і теорії. Тому, якщо бути по-науковому неупередженим і чесним у вільному пошуку істини, то на основі цих даних можна зробити цілком однозначний висновок про хибність Біблії.

З цієї причини тут навмисно не розглядаються різні тлумачення суперечливих місць в Біблії.

Тварини були створені раніше людини

Так. (Бут. 1: 20-27)

Ні. (Бут. 2: 7, 18-20)

Біблія починається з протиріччя, яке багато хто не бачить, читаючи її не уважно — там описані два різних міфи про створення. Згідно Бут. 1:20-27, бог спочатку створив рослини, потім тварин і потім людей, а згідно Бут. 2: 4-25 — спочатку чоловіка, потім рослини і тварин, і тільки потім — жінку. Зрозуміло, що були два різних міфи про створення світу і автори Біблії навіть не спромоглися обрати один з міфів, а запхали в Біблію обидві взаємовиключні байки.

З точки зору теорії еволюції, спочатку виникли одноклітинні, з них — багатоклітинні, потім великі тварини і тільки потім людина.

Душа смертна чи ні?

Так. «Бо душа кожного тіла кров його.» (Левіт 17:14).

Ні. «Не бійтеся тих, що вбивають тіло, душі вбити не може; але бійтеся більше того, хто може й душу, і тіло погубити в геені.» (Мф. 10:28).

Якщо душа — це кров, то душа смертна. Якщо ж душа нематеріальна, то вона безсмертна.

Відповідно до сучасної нейрофізіології, обидва біблійних учення помилкові, бо нематеріальній душі немає і свідомість людини являє собою роботу головного мозку, а не кров. Смерть подібна вічному сну без сновидінь.

Чи були втеча Йосипа, Марії та Ісуса до Єгипту і побиття немовлят Іродом?

Так. (Матвія 2: 1-23)

Ні. (Луки 2: 1-41)

Незважаючи на досить докладний опис народження Христа, у Луки не описані ні втеча в Єгипет, ні побиття немовлят, які описані у Матвія, а у Матвія не описані обрізання Христа і щорічне відвідування ним Єрусалиму, які описані у Луки:

- Маршрут за Матвієм 2:1-23 такий: народження у Віфлеємі — кілька років у Єгипті ховалися в бігах до смерті царя Ірода, і потім — Назарет. В Єрусалимі Ісус не був жодного разу за життя Ірода.

- А в Євангелії від Луки 2:1-41 зовсім інша легенда: Назарет — народження у Віфлеємі — Єрусалим — Назарет — і «щороку батьки його ходили в Єрусалим на свято Пасхи» (Луки 2:41) без якого б то не було страху бути спійманими Іродом.

Причому, очевидно, що два маршрути несумісні — події в одному Євангелії виключають можливість подій в іншому — перебуваючи в бігах Єгипті після того, як «цар Ірод, занепокоївся, і з ним увесь Єрусалим... дуже розгнівався, і послав повбивати всіх немовлят» (Матв. 2:3, 16), неможливо спокійно ходити в Єрусалим щорічно, причому не потаємно, а відкрито, публічно і на свято (Луки 2:41).

З цього випливає, що в Євангеліях описуються міфи, а не історичні події. Тому цілком можливо, що ніякого Ісуса Христа не було — це міф, казка, вигадка.

Тут доречно згадати про те, що було і безліч апокрифічних євангелій, в яких описані зовсім інші міфи про Христа.

Тому цілком можливо, що не було навіть ніякої реальної особистості, про яку міфотворці склали свої євангельські байки.

Коли Савл ішов до Дамаску, він побачив світло і почув голос з неба. Чи почули голос люди, які йшли з ним?

Так. «Люди, що йшли з ним, стояли в заціпенінні, чуючи голос, та нікого не бачили» (Діяння 9:7).

Ні. «Ті, що зо мною світло бачили і прийшли в страх, але голосу Промовляючого мені не чули» (Діяння 22:9). Усе навпаки.

Коли Савл побачив світло, він упав на землю. Чи впали на землю люди, йшли з ним?

Так. «Всі ми впали на землю» (Діяння 26:14).

Ні. «Люди, що йшли з ним, стояли в заціпенінні» (Діяння 9:7).

Зазвичай людина дуже сильно запам'ятовує яскраві незвичайні враження і добре пам'ятає їх протягом усього життя, часто в дрібних деталях. Тим більше, коли мова йде про раптове явище бога на небі, який висловлює тобі прегензії! А коли людина бреше, то часто вона не пам'ятає, що саме збрехала і тому часто плутається в свідченнях. Тут якраз такий випадок — Савл брехав, тому і плувався в свідченнях. Але ж половина книг Нового Завіту є «Послання апостола Павла» — людини, спійманої на брехні.

В результаті євангелія, книга Діян апостолів і послання Павла не є історичними документами, а являють собою вигадку, міфи. Отже, християнство — міф.

Імовірно, що міф про Христа був придуманий рабином Савлом, який перейменував себе в апостола Павла і вигадав міф про власне чудесне навертання з рабина в імовірного засновника християнства.

Чи дозволені зображення (ікони)?

Ні.

«Не роби собі різьби і всякої подоби з того, що на небі вгорі, і що на землі долі, і що в воді під землею» (Вихід 20: 4).

«Щоб ви не зіпсувалися і не зробили собі ідола на подобу якогось боввана, зображення самця чи самиці, зображення всякої худобини, що на землі, зображення всякого крилатого птаха, що літає під небом, зображення якого-небудь (гада), що повзає по землі, зображення всякої риби, що в воді під землею» (Повторення Закону 4: 16-18).

Так.

«І сказав Господь до Мойсея: Зроби собі змія і вистав його на жердині» (Числа 21: 8).

«І зробиш два золоті херувими» (Вихід 25:18).

Скільки людей було вбито через одного цього протиріччя! Скільки розколів і ворожнечі між людьми виникло через нього! У 8 столітті був іконоборський розкол у «непогрішній» церкві — спочатку православна церква вбивала іконописців, а потім — іконоборців. Розкол є і понині — іудеї, мусульмани і протестанти категорично проти ікон, а православні та католики — категорично за.

Скільки богів, згідно з Біблією?

Один.

«Слухай, Ізраїлю: Господь, Бог наш, Господь єдиний є» (Повторення Закону 6:4).

Кілька.

«І сказав Бог: Створімо людину за образом Нашим, за подобою Нашою» (Буття 1:26).

«І сказав Господь Бог: Ось став чоловік немов один із Нас, щоб знати добро і зло» (Буття 3:22).

«Я і Отець — одне» (Івана 10:30).

"Хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа" (Матвія 28:19).

"Отець, Слово і Святий Дух, і ці Троє Одно." (Іоанна 5:7).

А доктрина трійці є абсурд з позицій логіки. Якщо бог — це нематеріальна свідомість, то це або одна свідомість, або декілька. Але що таке триєдина свідомість? Християни навіть не можуть чітко відповісти на це питання, а тільки говорять слова типу «вірую, бо абсурдно», але мислячі люди не вірять в абсурд. Порівняння з трилисником безглузде з тієї причини, що рослина має клітинну структуру, а свідомість у релігії, ідеалізмі, безструктурну.

Ісус за мир чи проти?

За. «Блаженні миротворці, бо вони наречені синами Божими» (Матвія 5: 9).

Проти. «Не думайте, що Я прийшов принести мир на землю не мир прийшов Я принести, але меч» (Матвія 10:34).

Хто налаштував Давида проти Ізраїлю?

Бог (2-я Царств 24:1).

Сатана (1-а Хронік 21:1).

Хто вбив Голіафа?

Давид (1Цар. 17)

Елханан (2Цар. 21:19)

Бог всюди, все бачить і все знає?

Так. «На кожне місце очі Господні позирають на злих і добрих» (Притч 15: 3), а також Псалом 139:7-10, Іов 34:22-21.

Ні. «...І сховався Адам і його жінка від Господа Бога серед дерев раю» (Буття 3:8) і ще Буття 18:20-21 і Буття 11:5.

Бог — автор зла?

Так. «...Так говорить Господь: Ось готую вам зло і затівати проти вас» (Єремія 18:11).

«Я, що світло формую та творю пітьму, чиню мир і лиха; Я, Господь, Який робить це все» (Ісаія 45: 7).

«Хто це говорить: і станеться це, як Господь того не наказав? Чи не виходить усе з уст Всевишнього, зле та добре?» (Плач Іеремії 3: 37-38).

Ні. «Діло Його досконале, всі бо дороги Його справедливі, Бог вірний, і кривди немає (в Ньому); справедливий і праведний Він» (Втор. 32: 4). «Бог не спокушається злом і Сам не спокушує нікого» (Як. 1: 13).

Чи потребує бог у відпочинку? Чи втомлюється бог?

Так. «Бо шість день творив Господь небо і землю, а дня сьомого спочив» (Вихід 31:17).

«І скінчив Бог дня сьомого працю Свою, яку Він чинив, і спочив у день сьомий від усіх справ Своїх, які робив» (Буття 2: 2).

Ні. «Чи ти не чув, що вічний Господь Бог, який створив кінці землі не стомлюється і не знемагає?» (Ісаія 40:28).

Судити чи ні?

Ні. «Не судить, і не судимі будете» (Мф. 7:1).

Так. «Судить судом праведним» (Ін. 7:24).

Мойсей — найлагідніший з усіх людей?

Так. «Мойсей, був найлагідніший за всяку людину на землі» (Числа 12:

Ні. «І розгнівався Мойсей на військових..., що прийшли з війни, і сказав їм Мойсей: (для чого) ви залишили в живих всіх жінок?.. Тепер позабивайте всіх дітей чоловічої статі, і всіх жінок, що пізнали чоловіка на чоловічому ложі, убийте» (Числа 31 : 15-17).

«Тільки з міст тих народів, яких Господь Бог твій, дає тобі на володіння, не залишай в живих жодної душі» (Повторення Закону 20:16).

Ісус всемогутній?

Так. «Дана Мені всяка влада на небі й на землі» (Матвія 28:18).

Ні. «Я нічого не можу робити сам від себе. Не шукаю моєї волі, але волі Отця, що послав мене» (Іоанна 5:30).

Чи істинне свідцтво Христа про самого себе?

Так. «Якщо я і сам про себе свідчу, то свідчення моє істинне» (Іоанна 8:14).

Ні. «Якщо я свідчу сам про себе, то свідчення моє не є істинне» (Іоанна 5:31).

Євангеліє говорить, що разом з Ісусом було також розп'ято двох розбійників. Чи обидва злодія паплюжили Ісуса?

Так. «Розп'яти з ним паплюжили його» (Марка 15:32).

Ні. «Інший же навпаки докоряв йому» (Луки 23: 40-43).

Скільки жінок прийшло до гробу Ісуса?

Одна: Марія Магдалина (Ін. 20: 1).

Дві: Марія Магдалина й інша Марія. (Мф. 28: 1).

Три: Марія Магдалина і Марія Яковова, і Саломія (Марка 16: 1).

Більше трьох: «Марія Магдалина, і Іванна, і Марія, (мати) Якова, і інші» (Лк. 24:10).

Казав Ісус таємно?

Ні. «Я світові явно казав; я постійно навчав у синагозі й у храмі... і таємно не говорив нічого» (Іоанна 18:20)

Так. «Без притчі ж не говорив їм, а учням наодинці пояснював усе» (Марка 4:34). Учні запитали його «Для чого притчами Ти промовляєш до них?» Він сказав у відповідь: Для того, що вам дано пізнати таємниці Царства Небесного, їм же не дано» (Матвія 13: 10-11).

Чи корисний Закон Мойсея?

Так. «Усе Писання... корисне» (2-е Тимофію 3:16)

Ні. «Скасування ж найперше колишньої заповіді (Мойсея) буває через її неміч і даремність» (До євреїв 7:18)

Чи прибув Ісус у рай в день свого розп'яття?

Так. Він сказав одному з розбійників: «Ти будеш сьогодні зі Мною в раю» (Луки 23:43).

Ні. Два дні потому, він сказав Марії Магдалині «Я ще не зійшов до Отця» (Іван 20:17).

Чи був Іоанн Хреститель Іллею, який повинен був прийти?

Так (Матвія 11:14; 17: 10-13)

Ні (Іоанна 1: 19-21)

Чи Дізнався чи Іоанн Хреститель Ісуса перед його хрещенням?

Так (Матвія 3: 13-14)

Ні (Іоанна 1: 32-33)

Чи хотів Ірод убити Івана?

Так, «тому що до нього Іван говорив: Не годиться тобі мати її (дружину брата). І хотів убити його, але боявся народу...» (Матвія 14:4-5).

Ні, Іродіада бажала його вбити, але не могла «бо Ірод боявся Івана, знаючи, що він муж праведний і святий, і беріг його дуже бентежився, але слухаючи його, і з задоволенням слухав його» (Марка 6:19-20).

У списку дванадцяти апостолів, хто був десятим Апостолом? «Тадей, прозваний Фаддеем» (Матвія 10: 1-3; Марка 3: 16-18), Симон, прозваний Зилолом. (Луки 6: 14-16).

Кількість апостолів при розп'ятті:

Всі апостоли втекли (Мт. 26: 56-58).

Іоанн залишився (Ін. 19: 25-26).

Що дали пити Ісусові при розп'ятті?

Оцет, змішаний з жовчю (Матвія 27:34)

Вино із миррою. (Марка 15:23)

Якими були останні слова Ісуса?

«Отче! В руки Твої віддаю дух Мій» (Луки 23:46).

«Звершилося!» (Івана 19:30).

Крім Ісуса, хтось ще сходив на небо?

Ні. «Ніхто не сходив на небо, тільки Той, хто з неба зійшов, Син Людський...» (Івана 3:13).

Так. «...і вознісся Ілля у вихорі на небо» (4-я Царств 2:11).

Скільки пар чистих тварин бог наказав Ною взяти в ковчег?

2 (Буття 6:19-20)

7 (Буття 7:2-3)

Коли ізраїльтяни жили в Шітгтімі, скільки синів Ізраїлевих винищив бог?

24 000 (Числа 25:1-9)

23 000 (1-е до коринтян 10:8)

З цих та багатьох інших [1-4] протиріч в Біблії напрошуються очевидні висновки:

- Біблія — брехня, збірник міфів.
- Ймовірно, що Ісуса Христа не було, тобто це — міф, вигадка.
- До винаходу друкарства в Біблію вносилося безліч правок.

2.8. Результати діяльності церкви — уроки історії: чума, інквізиція, знищення науки й культури

Давайте проаналізуємо християнство його ж методом — «за їхніми плодами ви пізнаєте їх» (Мф. 7:20). Хоча часто буває клопітно і довго судити про якусь концепцію за її плодами — адже, використовуючи науковий метод пізнання, швидше і простіше заглянути в причини явищ — у корені паростків, у яких немає ще поки небезпечних плодів, навіть квіточок. Проте, за 2000 років накопичилося настільки багато плодів, результатів діяльності християнської церкви, що можна легко судити не лише з причин, але і за результатами — за плодами.

Оскільки РПЦ (та її українське представництво — прим. перекл.) любить називати себе «державно-утворювальною релігією», то тут показано, що зробила церква з давніми Грецією, Римом і Руссю.

2.8.1. Християнство і крах Римської імперії і греко-римської цивілізації

До християнства давньогрецька наука бурхливо розвивалася. У 3 столітті до н. е. давньогрецький вчений Аристарх Самоський довів, що Земля обер-

тається навколо Сонця і розрахував правильні розміри Сонця, Землі і Місяця. Це було за 3 століття ДО Христа — майже за дві тисячі років до Коперника і Галілея! Нам відомі імена багатьох давньогрецьких вчених — Аристотель, Архімед, Піфагор, Гіппократ, Сократ, Демокрит і багато інших. Ці люди заклали фундамент сучасної науки. В античності знаменита Александрійська бібліотека в Єгипті налічувала близько 700000 папірусних рукописів з усього світу. Величезна кількість винаходів мають грецькі і латинські коріння. Коли римляни були мислячими, вони створили найпотужнішу в світі армію. Римляни винайшли бетон, вміли будувати дороги, водогони та арочні конструкції, очищати воду, будували теплі лазні — терми, поняття гігієни було зведене в культ — так звалася грецька богиня здоров'я Гігієя. До перемоги християнства тільки в одному Римі діяло понад тисячу лазень. Греки і римляни приділяли велику увагу красі та спорту — 1200 років проіснували Олімпійські ігри.

Але в 380 році християнство стало державною релігією Римської імперії, в результаті чого Рим упав, греко-римська цивілізація була знищена і Європа покрилася середньовічним мороком приблизно на півтори тисячі років:

- У 391 році християни спалили знамениту Александрійську бібліотеку [1-2]. Християни зруйнували тисячі античних статуй, фресок, і інших предметів культури. Християни спалили книги античних авторів [1-2] за прикладом апостолів (Діян. 19:19). Наука, історія, культура, мистецтво Стародавніх Риму і Греції були повністю знищені церквою [1-2]. До нас дійшли лише крихти, знайдені, в основному, при археологічних розкопках, наприклад, у Помпеях. Технологія будівництва єгипетських пірамід настільки складна, що поки ще до кінця не зрозуміла навіть сучасною наукою XXI століття [3]. Однак розумно припустити, що вона була детально описана в рукописах, що зберігалися в Олександрійській бібліотеці до того, як її спалили християни. Свідоме знищення бібліотеки — колосальний злочин проти людства, проти знань.

- У 394 році християни заборонили Олімпійські ігри, що проіснували майже 1200 років. Спортивні досягнення, красиве тіло і гордість за них це, бачте, гріх. А товсте пузо — не гріх!

- Усього через 30 років після встановлення «державно-утворювальної релігії» звалилася колись велика і потужна Римська імперія — в 410 р. — Рим був узятий вестготами і розграбований, в 455 р. вандали завоювали і розгромили Рим, звідки пішло поняття вандалізм, а в 476 р. Римська імперія втратила навіть номінальну назву і припинила своє існування. Слово «варвар» теж стало прозивним. Увірвавшись в Рим вандалам і варварам римляни-християни протиставили не велику римську військову стратегію, створену «грішними» язичниками, і підкорившу все Середземномор'я, а християнські молитви й ікони і тому, природно, програли їм. Християнський бог не врятував християн, тому що його немає — римляни довели цей факт фантастично високою ціною — ціною свого життя і життя своєї цивілізації.

- Що стосується Східної Римської імперії (Візантійської імперії), то вона була завойована арабами в VII столітті.

- Християни закрили давньоримські лазні (терми), знищили античні медичні знання разом з культом язичницької богині здоров'я і гігієни — гігієною (Hygieia). Згідно з деякими даними [4-8], європейці практично не милися з тих пір і аж до XX століття — митися голим в лазні, бачте, гріховно за християнською мораллю, а ходити брудним і смердючим — ні, і Христос сварив людей за те, що вони милися, мили руки перед їжею і мили посуд (Марка 7:1-9). У теократичній християнській Європі була колосальна антисанітарія, через яку європейські християни постійно хворіли моторошними хворобами і в Європі постійно вирували епідемії чуми, що забиравла десятки мільйонів життів. Перша епідемія чуми вибухнула незабаром після прийняття християнства як державної релігії і знищувала християн більше двох століть — в 541-750 рр. Потім було ще кілька епідемій чуми, які вразили християн, найпотужніша з яких в XIV столітті знищила третину населення християнської Європи. Але навіть це не навчило їх гігієні — в середньовічному Парижі були вулиця Лайняна, вулиця Смердюча Лайном і вулиця Лайна тощо. Туалет зі зливом — винахід Леонардо да Вінчі — довгий час не приживався в Європі. Помий і випорожнення виливалися прямо з вікон на вулицю, туди текла кров з боень, і все це потім виявлялося в найближчій річці, звідки брали воду для пиття і приготування їжі.

Королева Іспанії Ізабелла Кастильська (XV ст.) зізналася, що за все життя милася всього двічі — при народженні і в день весілля. Російські посли при дворі Людовика XIV писали, що їх величність «смердить аки дикий звір». Природно, біблійний бог нікого не врятував від чуми, тому що його немає. Більш того, для позбавлення від систематичних багатовікових епідемії чуми досить було просто повернути греко-римську гігієну, римські лазні (терми), відмовившись від вчення Христа в Марка 7:1-9. Але ж церква спалила бібліотеки, вчила сліпо вірити і відчувала думати, і до того ж гігієна — явище язичницьке, а інакомислення, особливо язичництво, каралося і знищувалося в християнській Європі найжорстокішим чином.

- Будь-кого, хто виступав проти церкви, тим більше що наважився проповідувати язичницький культ гігієни, катували і спалювали на вогнищах християнської інквізиції. Слово «еретик» означає «інша думка», а слово «відьма» — «відання, знання». В Італії, в Сан-Марино сьогодні є музей тортур, в якому представлені знаряддя тортур, що застосовувалися християнською інквізицією до інакомислячих. Численні злочини християнської інквізиції представлені в літературі [9-14].

Але в епоху Просвітництва Європа, нарешті, відійшла від релігії до розуму. Свавілья теократії логічно призвело до американської революції в 1776 році і французької революції в 1789 році. Короля Франції стратили. Підсумок сьогодні очевидний. Принципи епохи Просвітництва були покладені в основу Декларації Незалежності США (1776 р) [15], французької Декларації прав людини і громадянина (1789 р.) і Загальної Декларації прав людини ООН (1948 р.) [16], які багато в чому визначили демократичний вигляд сучасних країн заходу. Тепер у світських країнах Заходу немає корупції, антисанітарії, інквізиції та ін., а є найвищий рівень життя і люди там знають, що причина успіху — науковий підхід у всіх сферах життя. І тому вони стійко стоять за світський характер держави і правильно роблять.

Як бачите, за одне покоління можна зруйнувати величезну країну і велику цивілізацію, відмовившись від розуму на користь віри, і також за одне покоління можна відтворити величезну країну і велику цивілізацію, звернувшись до розуму.

2.8.2. Християнство і розпад Київської Русі

Усупереч міфу, створеному середньовічною православною церквою, в язичницькій Стародавній Русі була писемність, чому є археологічні і літописні свідчення [17-21]. «Вчені у своєму розпорядженні достатній фактичним матеріалом, який доводить, що у східних слов'ян писемність почала складатися задовго до хрещення киян. І в цьому немає нічого несподіваного. Писемність, як і інші прояви культури, виникла з потреб соціального розвитку — перш за все з необхідності розширення можливостей спілкування між людьми, а також для фіксування і передачі досвіду, накопиченого попередніми поколіннями» [18]. І є докази того, що глаголиця значно давніше кирилиці і являє собою стародавню абетку слов'ян-язичників [18-21], наприклад:

- Давньогрецький історик Геродот (484-425 до н. е.) за 1400 років до хрещення Русі писав, що Древня Русь була країною повної грамотності [20]. До прийняття християнства слов'яни мали вже високо розвинене мистецтво книговидання, а письмо повсюдно використовувалося в побуті [20].

- З датованих пам'яток слов'янського письма, що дійшли до нас, найдавніший написаний глаголицею [21]

- Мова глаголичних пам'яток більш давня, набагато архаїчніше мови кирилівських пам'яток [21]

- Знайдено палімпсести — рукописи на пергаменті або папірусі, в яких старий текст змито або зіскоблено, а зверху по ньому написано новий. На всіх збережених палімпсестах зіскоблена глаголиця і новий текст написаний на кирилиці. Немає жодного палімпсесту, в якому була б зіскоблена кирилиця і по ній написана глаголиця [19]. Сучасні технології дозволяють побачити зіскоблений глаголичний текст. Таким чином, доведено, що глаголична писемність свідомо знищувалася, причому знищувалася тими, хто впроваджував кирилицю. А кирилицю впроваджувала церква.

Академік Б. А. Рибаків зазначав: «Середньовічна церква, ревно винищувавши апокрифи і твори, в яких згадувалися язичницькі боги, ймовірно, доклала руку до знищення рукописів, подібних «Слову о полку Ігоревім», де про церкву сказано мимохідь, а вся поема сповнена язичницькими божествами» [22].

Принаймні факт відсутності античної літератури у народу, який першим у світі вирвався в космос, набагато легше пояснити саме її свідомим знищенням.

До прийняття християнства Давня Русь була високорозвиненою і могутньою державою [17-25] і перемагали ворогів на війні, наприклад, руські перемогли в війнах з православною Візантією 907 року (князь Олег) і з Хозарським каганатом в 965 році (князь Святослав) за те, що ті грабували наших предків. Ці факти свідчать про дуже високий розвиток військової справи (озброєння, тактики і стратегії), а також економіки, культури і суміжних наук і ремесел у Стародавній Русі, а отже, і писемності. Як без писемності вести торговий облік і поширювати військовий наказ?

На Русі не було епідемій чуми, тому що у наших предків були лазні, гігієна. До речі, українські лазні і любов до чистоти — небагато що з тієї культурної спадщини саме язичницької Стародавньої Русі, що церкви так і не вдалося знищити в нашій країні, на відміну від Європи, де все римські лазні були закриті церквою.

Так що, деякі православні агітатори, кажучи про варварство і дикість Стародавньої Русі, видають бажане за дійсне — так само, як і кажучи про варварство Стародавньої Європи. Хоча, треба визнати, що так чинять не всі православні — деякі православні історики визнають наявність високорозвиненої цивілізації в Стародавній Русі за тисячі років до впровадження християнства [25].

Результати введення християнства на Русі — знищення давньоруської культури, розпад і поневолення Русі:

- Хрещення Русі було насильницьким і кровопролитною подією — громадянською війною християн проти язичників [18, 23-24], геноцидом, християни нав'язували свою релігію вогнем і мечем, наприклад, християни спалили Новгород в 991 році [18, 23-24], після чого вижили новгородці казали «Путятя хрестив мечем, а Добриня вогнем» [18, 23-24]. Нав'язавши нам християнство, князь Володимир знищував культуру Стародавньої Русі, наслідуючи приклад апостолів (Діян. 19:19) і старозавітної заповіді: «Але вчиніть з ними так: жертovníки їхні зруйнують, а їхні стовпи поламаєте, святі їхні постинаєте, а бовванів їхніх спалить вогнем» (Повторення закону 7:5).

Тому практично повна відсутність сьогодні язичницької глаголичної літератури Київської Русі розумніше пояснити тим, що християни її знищили, як раніше вони спалили Александрійську бібліотеку [1-2]. Адже достеменно відомо, що християни регулярно палили безліч книг інакомислячих [1-2, 9-11, 18] і спалили Новгород в 991 році [8]. У спаленому Новгороді могла згоріти і бібліотека з літописами. А зараз уже кажуть, ніби нічого не було.

«На широких стогнах і нічних багаттях

Палили язичницьке «чорнокнижництво».

Все, що руський народ споконвіку

На бересті креслив глаголицею,

Полетіло мохом у гортань багать,

Осічених царгородською трійцею.

І згоріли в книгах берестяних

Дива дивні, таємниці таємні,

Заповіданий голубиний вірш,

Трави мудрі, зірки далекі.»

(І. Кобзев)

• Незабаром після впровадження християнства за допомогою громадянської війни [18] Русь розпалася на дрібні князівства — відразу після смерті першого християнського князя Володимира в 1015 році — всього через 24 роки після хрещення киян — почалася братовбивча різня між його синами за розпил країни на шматки, братовбивці Ярослав і Мстислав вбили інших своїх братів і розпиляли Русь між собою прямо як по заповіді Христа «хто не зненавидить... братів..., не може бути моїм учнем» (Лк. 14:26), а після смерті Ярослава в 1054 році його сини також розпиляли Русь на дрібні князівства. А оскільки у роздроблених руських князівств вже не було єдиної армії для опору зовнішньому ворогу, то, природно, незабаром вони одне за одним були завойовані Золотою Ордою і християнські раби божі терпіли татаро-монгольське іго, сплачуючи данину татаро-монголам. Тому що, згідно з «державно-утворювальною» християнською релігією, будь-яка влада від бога — «нехай кожна людина кориться вищій владі, бо немає влади не від Бога; існуючі ж власті від бога встановлені» (Рим. 13: 1-3).

• Церква систематично знищувала науковий і культурний прогрес на Русі [9-11, 18], наприклад першодрукар Іван Федоров, піддаючись гонінням

з боку попів, змушений був тікати за кордон. Церква спалювала книги з астрonomії та філософії [9-11, 18]. Детальніше про інквізицію в історії РПЦ див. список літератури [9-11, 18]. Православна церква не тільки систематично знищувала культуру Стародавньої Русі протягом століть [9-11, 18], але ще і багато православних проповідників, видаючи бажане за дійсне, фальсифікують історію сьогодні — замовчують про досягнення Давньої Русі, вдаючи, ніби до 989 року на Русі нічого доброго не було, і перебільшують справи християн.

Наприклад, недавно було багато шуму через те, що православні попи вирішили перевидати твір О.С. Пушкіна «Казка про попа і робітника його Балду», замінивши там слово «поп» на «купець». Спотворення історії, брехня і обман, мабуть, не суперечать церковній моралі. Їхнє мислення антинауково: «Якщо факти суперечать вірі — треба перекрутити факти».

- Навіть на початку ХХ століття більшість населення православної Російської імперії було безграмотним і більшовикам доводилося займатися лікнепом. Майже через тисячу років після знищення давньоруської глаголичної літератури церквою. І через понад 2300 років після того, як Геродот назвав Давню Русь країною повної грамотності!

Але після заворушень 1917 року — Лютневої революції та Жовтневого перевороту, коли православного царя скинули демократи і розстріляли комуністи, в Україні декретом Тимчасового Робітническо-Селянського уряду 22 січня 1919 було проголошено світський характер шкільного навчання і виховання. Завдяки цьому школа дістала широкі можливості для послідовного здійснення завдань виховання науково-матеріалістичного світогляду, почався швидкий науково-технічний прогрес — величезними темпами розвивалася промисловість у супереч Великій депресії в США, будувалися ГЕС і АЕС, уже за 32 роки після тих подій була створена радянська атомна бомба, а через 40 років радяни першими в світі вирвалися в космос (перший супутник). А через 44 роки після революції — в 1961 році — С.П. Корольов відправив першу людину в космос — Ю. Гагаріна, і в цьому ж році СРСР підірвав найпотужнішу в світі термоядерну Цар-бомбу потужністю 50 мегатонн, сейсмічна хвиля від якої три рази обігнула земну кулю через Нову Зеландію [26]. Ми пишалися собою і вороги нас боялися. Висновки очевидні!

І знову той же висновок — за одне покоління можна зруйнувати велику країну, відмовившись від розуму на користь віри, і також за одне покоління можна створити велику цивілізацію, звернувшись до розуму.

2.8.3. Язичницька Японія — колосальний прогрес без християнства

Японія — країна, що ніколи не жила при жодній «державно-утворювальній» авраамічній релігії. Після проникнення християнства в Японію і військового конфлікту, який почали там християни, японські сьогунати стратили всіх християн, заборонили християнство в Японії і закрили країну від впливу іноземних релігій. Японія була абсолютно закритою країною 2 століття. Природно, ніякої кари божої за це не було. Звичайно, я не закликаю до подібних дій, і часи сьогунів давно закінчилися і Японія вже давно відкрита для міжнародної торгівлі. Однак серця більшості японців закриті для християнства.

І зверніть увагу на наслідки — у японців немає жодних гігантських нерозв'язних проблем, як в Україні (корупція, бідність, демографічна катастрофа, алкоголізм, наркоманія та ін.). Зате є щасливий народ і високорозвинена цивілізація, навіть роботи. І 120 мільйонів чоловік населення на крихітних островах — приблизно втричі більше вимираючої України. Японці врятували себе від всіх тих жахів, які спіткали древніх римлян і греків і середньовічних європейців і русичів — геноцид, громадянські війни, епідемії чуми, знищення культури і науки.

Розумно припустити, що якби не результати християнства (геноцид, інквізиція, чума, громадянські війни), то й українців було б більше, і європейців близько 2-3 мільярдів чоловік.

Укотре ми бачимо хибність помилки Достоевського «якщо бога немає, то все можна». Без бога можна все розумне і інстинктивне, а значить гарне і приємне — наприклад, можна в Україні жити, як в Японії, без корупції і злиднів.

2.8.4. У СРСР віруючих не вирізали

Навіть в атеїстичному СРСР при всіх його порушеннях Декларації прав людини ООН атеїзм не накладався силою — віруючі в СРСР мали право сповідувати свою релігію і не розстрілювалися за причини їхньої віри. Віруючі в СРСР жили набагато спокійніше, ніж будь-які язичники при будь-якій християнській владі.

У СРСР були діючі храми, що обслуговувалися за рахунок пожертвувань парафіян, а не за рахунок держбюджету — як це було в Російській імперії. Звичайно, український народ активно відходив від релігії і звертався до науки, сотні храмів спорожніли, і ці спорожнілі будинки треба було використовувати за іншим призначенням. Тому деякі храми перетворювалися в музеї (наприклад храм Василя Блаженного в Москві на Червоній площі), інші — в склади, треті зносилися. Але ж також і сьогодні в атеїстичних Нідерландах спорожнілі храми перетворюють в музеї, книжкові магазини, кафе, ресторани, фітнес-клуби. А що робити, якщо попит на фітнес зростає, а на релігію — падає? Голландські атеїсти надходять прагматично — і для фітнес-клубу не треба будувати будинок, і від бізнесу є гроші на обслуговування і реставрацію пам'ятки середньовічної архітектури — храму, який інакше нікому не потрібен, і клієнтам зручно, коли в фітнес-клубі високі стелі — багато повітря, не душно. Це економічно доцільно.

2.8.5. Про причини насадження біблійних релігій силою

Насадження християнської релігії силою відбувається з Біблії — наприклад, Мойсей насаджував євреям іудаїзм силою, коли древні євреї хотіли свободи, демократії і язичництва (Вих. 32:21-28; Чис. 25:1-9). Християни знищували культуру Риму і Русі, палили книги за прикладом апостолів (Діян. 19:19) і за старозавітною заповіддю: «Але вчиніть з ними так: жертвовники їхні зруйнують, а їхні стовпи поламаєте, святі їхні постинаєте, а бовванів їхніх спаліть вогнем» (Повторення закону 7: 5).

Церква знищила греко-римську і давньоруську цивілізацію з мотивів ненависті до язичницької релігії. Сьогодні подібні дії підпали б під статті КК України 194 «Умисне знищення або пошкодження майна» і 298 ч.2 «Знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини».

2.8.6 Уроки історії та проблема клерикалізації України

Усього через 30 років після прийняття християнства в Римі впав Рим (380-410 рр.) і був завойований і зруйнований варварами.

Усього через 65 років після насильницького хрещення киян Русь розпалася на дрібні князівства (989-1054), які після міжусобиці одне за іншим потрапили під татаро-монгольське іго (1240-1480).

А всього через 40 років після повалення царату і православ'я під час Лютневої революції і потім Жовтневого перевороту 1917 року і встановлення наукового атеїзму радяни першими в світі вирвалися в космос (1917-1957 рр.)!

Таким чином, логічний аналіз історичних фактів показує, що науковий підхід призводить до прогресу країн, а відмова від нього — до їхньої загибелі. Отже, науковий атеїзм необхідний не тільки для виживання, але і для високого розвитку країни.

З цього напрошується висновок, що науковий атеїзм є державно-утворювальною ідеологією процвітаючих країн — саме на його основі були створені США, Французька Республіка, СРСР та інші світські держави Європи.

Уроки історії необхідні людям для того, щоб накопичувати позитивний досвід з минулого і не робити помилок минулого, не наступати на одні й ті ж граблі. Але чи пам'ятає наша країна світову історію?

У нашій країні посилюється клерикалізація і в 2011 році в школах Харківської області впровадили «Православну культуру Слобожанщини». І який же у церковників рівень культури? У статті «Проти церкви на Валах» [27] розповідається про те, як УГКЦ нищить архітектурно-історичний комплекс «Гетьманські вали». Навіть деякі святі отці визнають: «Необґрунтованою, з правового погляду, видається Постанова Кабінету Міністрів України «Про умови передачі культових будівель — визначних пам'яток архітектури релігійним організаціям» № 137 від 14 лютого 2002 року, яка дозволяє передавати релігійним організаціям у користування культові будівлі, що є визначними пам'ятками архітектури, які до цього не підлягали передачі в постійне користування релігійним інституціям.

Низка пам'яток архітектури має надзвичайну історичну та культурну цінність, а тому є національним надбанням. Тож за відсутності закону про

реституцію майна їх передача в односторонньому порядку релігійним організаціям відверто порушує принцип соціальної справедливості» [28].

Чи можна називати «культуро-утворювальною» ту релігію, яка знищила греко-римську культуру, давньоруську культуру і продовжує забирати нерухомість у музеїв?

І чи можна називати «державно-утворювальною» ту релігію, в результаті діяльності якої впали великі держави — Римська імперія і Давня Русь?

Що за цим послідує, якщо зараз не займатися активною пропагандою наукового атеїзму і не повернути Україні світський характер держави, закріплений у Конституції? Можете почитати історію загибелі Римської імперії в V столітті від вандалів і варварів з подальшою багатомісячною антисанітарією, чумою та інквізицією, й історію розпаду Київської Русі в XI столітті з подальшим татаро-монгольським ярмом XIII-XV століть.

2.9. Походження релігійної віри внаслідок невігластва і страху

Грунтуючись на вищевикладених фактах, можна зробити висновок про те, що релігії, включаючи біблійні, виникли не в результаті надприродного божественного одкровення, а в результаті людської міфотворчості, невігластва, страхів і залякування.

Тут йдеться саме про виникнення релігійної віри, а не про впровадження релігії, яка відбувалася часто силою.

2.9.1. Невігластво

Спочатку люди не могли пояснити явища природи, а відсутність у них наукового методу і наявність невігластва і страхів, дозволяли їм робити логічно помилкові висновки про релігію. Також існування релігії пояснюється наявністю людей, далеких від наукового мислення. Коли всі люди ознайомляться з науковим методом, релігія зникне.

Релігійна віра не базується на логіці і фактах. В результаті логічних міркувань, сумнівів і перевірки своїх гіпотез фактами людина в кінцевому підсумку стає саме атеїстом. Навіть якщо в результаті деяких роздумів (що містять логічні помилки) людина і може стати віруючою, то в результаті

більш ретельних досліджень вона, як правило, розчаровується в релігії. І чим більшою мірою людина застосовує науковий підхід, тим в меншу кількість релігійних та інших помилок він буде вірити.

2.9.2. Сни і незнання фізіології

Окремий випадок невігластва. Деякі люди «приходять до Бога», коли їм присниться що-небудь таке. Але якщо ми вивчимо хоча б в загальних рисах фізіологію вищої нервової діяльності [1-2], то ми виявимо, що сни не є чимось надприродним — мозок просто обробляє отриману інформацію, іноді програючи різні альтернативні варіанти життя людини, його вчинків, що стосуються його подій.

2.9.3. Відсутність прагнення до знань

Релігійна віра звичайних віруючих в більшості випадків навіть не базується на Біблії. Це справедливо принаймні для більшості сучасних православних в Україні. Це легко перевірити — достатньо задати кільком десяткам середньостатистичних православних такі питання:

- Скільки всього Євангелій?
- Хто їх автори?
- Повторення Закону — це з якого Завіту?
- Хто такий Захарія?
- Скільки послань було Коринтян?

Більшість середньостатистичних православних в Україні не можуть правильно відповісти на подібні елементарні питання. Хоча це можуть зробити навіть атеїсти, бо для цього досить просто відкрити зміст Біблії! Справді, ось відповіді:

- 4 канонічні Євангелія
- Матфей, Марк, Лука, Іоанн
- Повторення Закону — зі Старого Завіту
- Захарія — старозавітний пророк
- Було 2 послання до коринтян

З чого випливає, що більшість віруючих навіть не намагалися ознайомитися з тим, у що вірять, навіть не спромоглися ознайомитися зі змістом Біблії! Їм навіть не цікаво знати, у що вони вірять? Але з іншого боку — запитаєте будь-якого студента або випускника хімічного чи фізичного вузу про будову атома — він відповість правильно. Це є підтвердженням того, що релігійні омани часто виникають в результаті не тільки невігластва, але навіть і відсутності прагнення до яких би то не було знань узагалі.

2.9.4. Емоції

Емоції — інша причина схильності до релігії. Саме тому так звані «чудеса», «чудесні зцілення» націлені саме на емоції цільової аудиторії, а не на їхній розум. Але ці так звані «чудеса» не діють на мислячих людей. Візьmemo хоча б «чудо поблажливості благодатного вогню на Великдень в Єрусалимі». Людина, керована лише емоціями і незвикла думати, відразу дивується і вірить. Але ж тут навіть не потрібно їздити туди і перевіряти — чи не є це «чудо» оборудкою попів.

Все набагато простіше — мисляча людина розмірковує приблизно так. Навіть якби й був бог, то чому він ігнорує такі величезні потреби і проблеми людей, навіть геноцид народів і не відповідає на систематичні молитви мільйонів людей про їхні найбільш незадоволені потреби, але зате дає людям те, що їм абсолютно не потрібно — вогонь один раз на рік в одному місті?! Справді, потреба людини в вогні легко задовольняється купівлею запальнички або сірників практично в будь-якому магазині в будь-якому населеному пункті і часто цілодобово. Ось чому людям не потрібен благодатний вогонь. І ось чому мислячій людині не потрібен бог, який не дає людям те, що вони просять у нього, але нібито дає те, що їм зовсім не потрібно. Тому навіть якби це «чудо» і не було оборудкою попів, і якби і був християнський бог, то мисляча людина не став би підкорятися його заповідям. Ось чому такими «чудесами» мислячих людей не спокусити.

Аналогічно і мироточення ікон та ін. Кому це треба? Чий проблеми це вирішує? Нічий. А значить, це або махінація, або випадкове потрапляння краплі води або масла на ікону.

2.9.5. Невірно, що великі люди минулого були християнами

Іноді доводиться чути від апологетів християнства такий аргумент: «Багато великих людей минулого були християнами, релігія надихала найбільших геніїв — композиторів, художників, письменників, та ін. На створення чудових творів. Тому християнство — істина».

Це висловлювання настільки ж абсурдне, як і вислів: «Усі політики в СРСР були комуністами, тому комунізм — істина».

Уважний аналіз цього аргументу доводить його неспроможність.

Ці люди жили під час державної релігії, коли було заборонено думати інакше — інакомислячих спалювали на вогнищах інквізиції, наприклад:

- ранні християни спалили Александрійську бібліотеку в 391 році,
- православні спалили непокірний їм язичницький Новгород в 991 році

[3]. Прямо за старозавітним заповідям Ісуса Навина. А ще кажуть, що Старий Завіт не для них.

- протестанти спалили лікаря Мігеля Сервета в 1553 році,
- католики спалили астронома Джордано Бруно в 1600 році і багатьох багатьох інших (полювання на відьом).

Усі люди вбирали релігію з молоком матері і вона не була їх свідомим вибором — не було альтернативи. Деякі великі люди, чия творчість не спростовувало релігію безпосередньо, змушені були пристосовуватися — носити хрест, ходити до церкви.

Але ті з великих людей минулого, які робили відкриття, що суперечать релігії, були репресовані рабами божими.

О. С. Пушкін не був християнином — це логічно впливає з його творів, наприклад в казці Пушкіна «Про попа і наймита його Балду» продемонстровано досить невтішне ставлення Пушкіна до православ'я. Поп показаний ледачим, жадібним і брехливим, та ще й який веде справи з чортами! А покаравший попа Балда показаний розумним, працьовитим і сумлінним працівником, який освоїв кілька спеціальностей. А в поемі «Руслан і Людмила» є такі рядки:

Дива там: лісовик там бродить,

*В гіллі русалка спить бліда...
Там серед хмар перед народом
Через ліси, через моря
Чаклун несе богатиря...
З Ягою ступа там бреде,
Вперед сама собою йде;
Там цар Кощій над золотом чахне;
Там руський дух... Там Руссю пахне!*

З цих рядків слідує, що у Пушкіна Русь асоціюється з язичницькою міфологією руських народних казок, а аж ніяк не з православ'ям — лісовик, русалка, чаклун, Баба-Яга — язичницькі поняття, а не християнські. При цьому Пушкін дуже любив російські народні казки і переклав кілька з них у віршах.

З цих фактів вже можна зробити висновок про те, що Пушкін був швидше атеїстом або язичником, але ніяк не християнином.

Також Пушкін добре ставився до декабристам, писав їм вірші, наприклад, «У глибині сибірських руд терпіння горде зберігайте», але ж для християн гордість — гріх і всяка влада від бога (Рим. 13:3). У творчості Пушкіна багато вільнодумства і протесту, що говорить про те, що він був вільномислячою людиною, а не віруючим. А живучи в Одесі, Пушкін писав в листі: «беру уроки чистого атеїзму» [4]. Тому найімовірніше, що Пушкін був атеїстом, що також показано у книзі Вороніцина І.П. «Історія атеїзму» [5].

Мікеланджело створив великі полотна на біблійні теми, якими прикрашено Ватикан. Так, тому що замовником великого скульптора і художника був Ватикан. Однак саме образотворче мистецтво суперечить 2-й заповіді в Біблії: «Не роби собі ЖОДНОГО зображення» (Вихід 20), а також заповідь «Але вчиніть з ними так: жертвовники їхні зруйнують, а їхні стовпи поламаєте, святі їхні постинаєте, а бовванів їхніх спаліть вогнем» (Повторення закону 7:5). І цієї позиції церква дотримувалася в початковий період, коли знищувала всю греко-римську культуру — скульптуру, живопис, літературу, архітектуру, і в іконоборський період, коли спалювала ікони і іконописців на вогнищах. Також заборони на зображення дотримуються консервативні іудаїзм та іслам на підставі тієї ж самої 2-й заповіді про заборону на

зображення, тому в країнах ісламу відсутні скульптура і живопис — ці види мистецтва там вважаються гріхом. На щастя, римо-католицька церква чисто через розум відмовилася від другої заповіді і дозволила виробляти високохудожню скульптуру і живопис, в тому числі і вирішила прикрашати ними свої храми, в результаті чого великого Мікеланджело не спали на багатті інквізиції за виготовлення «ідолів», а в музеях Ватикану досі зберігається велика культурна спадщина геніального майстра. Однак це аж ніяк не возвеличує саму християнську релігію, бо в самій Біблії образотворче мистецтво категорично заборонено.

Галілео Галілей — відрікся від своїх поглядів під тиском церкви — його змусили відректися під страхом мученицької смерті. Це був чисто прагматичний вчинок. Тому просто безглуздо говорити, що Галілей прийняв католицизм.

Інші діячі мистецтва, як і Мікеланджело, змушені були задовольняти попит на релігійному ринку, щоб своєю творчістю добути собі джерело доходу, харчів та виживання.

Якщо розглянути уважно творчість інших великих людей 2-го тисячоліття, то і там можна зробити аналогічні висновки. Якщо вже й був хто християнином, то з примусу, з виховання, а не через свідомий вибір. А ті генії, які міркували на тему релігії, як правило, ставали або послідовними переконаними атеїстами, або, як мінімум, просто невіруючими.

Список літератури

- [1] И.М. Сеченов, Рефлексы головного мозга, 1863
- [2] И.П. Павлов, Лекции о работе больших полушарий головного мозга, 1927
- [3] Гордиенко Н.С., «Крещение Руси» — факты против легенд и мифов, Ленинград, Лениздат, 1986
- [4] Пушкин-атеист, «Календарь атеиста», М., Изд-во полит. лит-ры, 1967
- [5] Вороницын И.П. «История атеизма», изд. 2-е, испр., М., Атеист, 1929
- [27] <http://versii.if.ua/novunu/proti-tserkvi-na-valah-ryad-gromadskih-organizatsiy-ivano-frankivska-napravili-lista-uryadovtsyam-ukrayini-ta-polshhi/>
- [28] І. І. Оніщук // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, 2015. — №1. — с. 19-23.

2.10 У Сталінграді бога немає

Усякий, хто прикличе ім'я Господнє, врятується.

(Біблія, Римлянам 10:13)

Апологети релігії часто люблять казати атеїстам, особливо, якщо атеїст молодий і не був на війні, такі слова: «постарієш — повіриш» і «на війні в окопах немає атеїстів».

Для спростування цього вислову хочу процитувати лист німецького солдата [1], який він написав рідним зі Сталінграда в січні 1943 року, наприкінці Сталінградської битви. Сталінградська битва була найкривавішою битвою в історії людства — в ній загинуло близько мільйона осіб. У Сталінграді кожна ділянка землі залита кров'ю. З цього листа видно, що віруючий німець втратив віру в бога. Нижче наведено текст листа німецького солдата про бога:

«...Говорити в Сталінграді про Бога — означає заперечувати його існування. Я повинен сказати тобі про це, дорогий батьку, і тому мені вдвічі важче. Ти мене виховав, батьку, тому що матері не було, і завжди змушував звертати мої очі і душу до Бога.

І я подвійно шкодую про свої слова, батьку, тому що вони будуть останніми, після них я вже більше нічого не зможу сказати втішного і примирливого.

Ти, батьку, духовний мій пастир, і в останньому листі я можу сказати тільки правду або те, що мені здається правдою. Я шукав Бога в кожній воронці, в кожному зруйнованому будинку, в кожному кутку, у кожного товариша, коли я лежав у своєму окопі, шукав і на небі. Але Бог не показувався, хоча серце мое волато до нього. Будинки були зруйновані, товариші хоробрі або боягузливі, як я, на землі голод і смерть, а з неба бомби і вогонь, тільки Бога не було ніде. Ні, батьку, Бога не існує, або він є лише у вас, у ваших псалмах і молитвах, в проповідях священиків і пасторів, під калатання дзвонів, в запаху ладану, але в Сталінграді його немає» [1].

Таким чином, теза про те, що «на війні в окопах немає атеїстів», є хибною. Так, багато хто спочатку можуть молитися про допомогу, але на війні молитовний експеримент швидко протверезує людей і спростовує віру в

бога — ніякої бог не відповідає на молитви навіть в найжахливіших ситуаціях. Це — експериментально перевірений факт.

[1] Последние письма немцев из Сталинграда / «Знамя» №3, 1990, с.193

2.11 Доказ атеїзму методом від протилежного

Як ми з'ясували у главі 1.2, сумнів — важливий компонент наукового методу пізнання. У математиці є метод доказу від протилежного.

Давайте засумніваємося в наших поглядах і доведемо атеїзм методом від протилежного. Припустимо, що ми не маємо рації і що є якийсь бог — добрий, справедливий, всемогутній творець світу. Тоді він міг би знищити все зло в світі швидко і просто. Але він цього не робить. Протиріччя доводить неправдивість тези. Отже, такого бога немає.

Ще близько 2300 років тому давньогрецький філософ Епікур (342-271 рр. до н. е.) довів атеїзм методом від протилежного:

«Якщо бог всемогутній і всеблагий, тоді чому в світі існує зло? Він не може знищити зло — значить, він не всемогутній, не хоче — не всеблагий, а просто бавиться з людьми та їхніми стражданнями, не може і не хоче — тоді навіщо він узагалі такий потрібен кому-небудь?»

Величезна кількість проблем людства було вирішено саме розумними сміливими ініціативними і добрими людьми — вченими, винахідниками, підприємцями. І медики постійно створюють все нові і нові ліки від різних хвороб. Їм допомагають біологи, хіміки та фізики — наприклад, відкриття Рентгеном рентгенівських променів започаткувало нову епоху в медицині. І чому ж бог не зробив навіть десятку частку з того добра, що змогли зробити люди? Тому що його немає.

Величезна кількість винаходів значно полегшили наше життя. Брати Райт створили перший літак наперекір тим, хто казав їм, що спроба людини піднятися в небо — гріх. Фізики ЦЕРНу створили інтернет, без якого багато людей сьогодні не мислять своє життя і т. д.

2.12. Аналіз релігійної віри з позицій психології

Давайте відкладемо емоції в сторону і порівняємо поняття «віра» в релігії і «маячіння» в медицині, користуючись словниками та енциклопедіями.

ВІРА — властивість (особливість) людської ментальності, що виявляється в готовності прийняти (визнати) щось як істинне, минаючи судження і докази.

[Енциклопедия эпистемологии и философии науки. М.: «Канон+», РООИ «Реабилитация», И.Т. Касавин, 2009]

ВІРА — прийняття певного твердження за істинне, що ґрунтується не стільки на об'єктивному факті чи логічному доведенні, скільки на емоційно-вольовій сфері.

[Психологічний словник / за ред. В.І. Войтка, К.: Вища школа, 1982]

МАЯЧІННЯ — сукупність ідей, суджень, що не відповідають дійсності, але повністю заволоділи свідомістю хворого.

[Присяжнюк М. С. Російсько-український медичний словник професійної мови фахівців з внутрішніх хвороб (із тлумаченням термінів): 20000 слів. — К.: Вид. дім «КМ Academia», 1995]

МАЯЧІННЯ — переконання, яке підтримується, незважаючи на аргументи, дані і спростування, яких зазвичай буває досить, щоб зруйнувати його.

[Оксфордський тлумачний словник з психології / за ред. А. Ребера, 2002]

МАЯЧІННЯ — невідповідне дійсності переконання, яке неможливо змінити за допомогою раціональної аргументації. При психічних захворюваннях маячіння часто проявляється у вигляді помилкових переконань у тому, що: людину переслідують інші люди, вона володіє дуже великою могутністю, її дії постійно контролюються іншими або вона є жертвою фізичного захворювання (див. Параноя). Маячіння може бути одним із симптомів шизофренії, маніакально-депресивного психозу або будь-якого органічного психозу.

[Оксфордський тлумачний словник загальної медицини, 2002]

МАЯЧІННЯ ЗАГИБЕЛІ СВІТУ (МАЯЧІННЯ АПОКАЛІПТИЧНЕ, МАЯЧІННЯ ЕСХАТОЛОГІЧНЕ) — маячіння, що містить ідею загибелі всього живого, руйнування земної кулі, зіткнення планет, загибелі всесвіту і т. п.

[Великий медичний словник, 2000]

Уточнюючи терміни Великого медичного словника маячіння апокаліптичне і маячіння есхатологічне, слід зазначити, що Апокаліпсис — грецька

назва останньої книги Біблії «Одкровення». А есхатологія — область богослів'я, яка пропонує різні тлумачення Апокаліпсису. Відносно маячіння загибелі світу слід зазначити, що багато релігійних людей люблять обчислювати дату міфічного «кінця світу» і з жахом чекати її, але після кожної дати життя тривало в силу природних причин.

А що з цього приводу говорила велика давньогрецька наука, знищена християнами? Згідно навіть свідченням апостола Павла, стародавні греки сприймали християнську віру як безумство: «ми проповідуємо Христа розп'ятого, для юдеїв спокуса, а для еллінів безумство» (1 Кор. 1:23).

Які висновки ми можемо зробити з цих енциклопедичних визначень? Чи є різниця між вірою в релігії і маренням в медицині? А якщо є, то в чому вона полягає з точки зору фундаментальної медицини? І як назвати людину, яка вірить в Летючого Локшинного Монстра або в Невидимих Рожевих Однорогів, нібито створивших світ, і зневажає тих, хто в них не вірить?

2.13. Заробіть 1 мільйон доларів за доказ релігії

Якщо ви вважаєте, що бог наділив вас надзвичайними здібностями, то пред'явіть їх освітньому фонду Ренді й отримаєте МІЛЬЙОН доларів!

Ви можете зв'язатися з JREF по електронній пошті для безпосередньої перевірки (найкраще з незалежною третьою стороною і знімальною групою).

Опис: <http://web.randi.org/home/jref-status>

Електронна адреса фонду: jref@randi.org

Поки що нікому не вдалося довести щось паранормальне.

Частина 3

Основи наукової світської етики

3.1. Аморальність в Біблії: геноцид, садизм, мазохізм, людські жертвоприношення, непридатність християнської моралі для життя

3.1.1 Вступ

Люди, які говорять про те, що нібито релігія потрібна для моралі, явно не читали Біблію і не аналізували її розумом і совістю. Біблія схвалює:

- геноцид невинних народів (Діян. 13:19; Второзаконня 20:16-17, Числа 31:14-18; 25:16-17; Вих. 32:27-28; 1Цар. 15:3,7-35; 2Цар. 24:15; 12:31)
- пророк Єлисей віддав 42 дитини на розтерзання ведмедам (4Цар. 2:23-24)
- людські жертвоприношення — спалення невинних дітей на багатті (Бут. 22:2-10, Суд. 11: 30-40; Євр. 11:17),
- беззаперечне виконання злочинних наказів (1Цар. 15:7-35; Євр. 11:17)
- кастрацію (Мф. 19:12)
- викрадення і зґвалтування жінок (Суд. 21: 14-23)
- ненависть до ближніх (Мф. 10:34-36; Лк. 12:49-53; 14:26)
- рабство (Еф. 6:5; 1 Петра 2:18)
- расизм проти неєвреїв (Мф. 15: 21-26)
- антисанітарію (Марка 7:1-9)

Причому не тільки в Старому Завіті, але й у Новому.

Нижче увазі читача представлені ці цитати з Біблії, які розвінчують два міфи:

1. міф про моральність Біблії і

2. міф про те, ніби для моралі людей потрібна релігія. Тут продемонстровані тексти з Біблії, які багатьма людьми вважаються аморальними і відкидаються на основі внутрішнього джерела моралі — інстинктів і розуму.

До цього не можна ставитися просто як до стародавнього тексту, який описує грубість звичаїв стародавніх євреїв 3000 років тому. Тому що, по-перше, в давньогрецькій культурі мораль була протилежною (див. главу 3.2.1.) І по-друге, Біблія — книга, що описує таку жорстокість, — проголошується церковним «Святим Письмом», «Книгою книг», певним моральним кодексом, еталоном поведінки, мірилом добра і зла. І віру в цю книгу підтримують багато сучасних людей, що володіють владою, наприклад в Україні й у США. І в ній, з явним схваленням, розповідається про колосальні злочини проти людства.

Тема аморальності Біблії і незалежності моралі від релігії вже обговорювалася в радянському курсі Гордієнко «Основи наукового атеїзму» [4] і в

книзі Докінза «Бог як ілюзія» [1]. Було показано, що мораль виникла набагато раніше релігії [4]. Тут ми розвиваємо цю тему.

3.1.2 Геноцид і садизм у Біблії

- Уся біблійна книга Ісуса Навина — суцільна розповідь про геноцид кількох ні в чому не винних народів. Зазначу спеціально для християн — у Новому Завіті старозавітний геноцид анітрохи не засуджується, навпаки, апостол Павло захоплювався геноцидом неевреїв: «винищивши сім народів у землі ханаанській, поділив їм у спадок землю їхню» (Діян. 13:19). Навіть Гітлер і Сталін не винищили повністю жодного народу!

- Цитата з Біблії: «Тепер іди, і поб'єш Амаліка, і знищ усе, що в нього, і не давай пощади йому, але карай смертю від чоловіка до жінки, від отрока до немовляти, від вола до вівиці, від верблюда до осла» (1Цар. 15:3).

- Той самий Мойсей, якому бог нібито дав 10 заповідей, серед яких і «Не вбивай» (Вих. 20:13), наказував убивати ні в чому не винних жінок і дітей завойованого народу: «І розгнівався Мойсей на військових провідників, тисячників та сотників, які прийшли з війни, і сказав їм Мойсей: Для чого ви залишили в живих усіх жінок?.. отже позабивайте всіх дітей чоловічої статі, і всіх жінок, що пізнали чоловіка на чоловічому ложі, вбийте; а всіх дітей жіночої статі, які не пізнали чоловічого ложа, залиште в живих для себе» (Числа 31: 14-18). Ах, нібито не повний геноцид — дівчаток-сиріт змусили лягати під убивць, які щойно на їхніх очах зарізали їх батька, матір, братів і сестер. Ось якої «моралі» вчить так зване «Святе Письмо», яке наша держава почала втовкмачувати дітям у школах. І Мойсей, який віддавав такі накази — це «святий божий пророк»!

- І ще наказ Мойсея: «так говорить Господь Бог Ізраїлів: Нехай покладуть кожен меч свого на стегно своє, перейдіть по стану від брами до брами і назад, і вбивайте кожен брата свого, і кожен приятеля свого, і кожен ближнього свого. І зробили сини Левіїні за словом Мойсеевим і полягло в той день з народу близько трьох тисяч чоловік» (Вих. 32:27-28). Так Мойсей знищував світських євреїв, які не визнавали його релігію.

- За необачність царя Давида було знищено 70000 євреїв і списано на гнів божий (2Цар. 24:15). Чому за біблійною мораллю одні люди відповідають за інших?

- За секс єврея з нееврейкою було знищено 24 000 євреїв і списано на гнів божий (Чис. 25:9). Знову та ж сама біблійна мораль — одні грішать, інші за них помирають, як жертвні тварини. Причому, геноцид припинився тільки після вбивства коханців (Чис. 25:7-8).

- Жорстокість царя Саула: «народ увесь винищив мечем» (1Цар. 15: 8). ВЕСЬ НАРОД! Повторюся — ні Гітлер, ні Сталін, ні Чингізхан, ні Цезар не винищили жодного народу! Навіщо потрібні приклади такої злості в книзі, що нібито навчає добру?

- Причому цар Саул здався біблійному пророку Самуїлу недостатньо жорстоким (1Цар. 15:7-35) — він не всіх винищив, а пошкодував одну-єдину людину з повністю винищеного ним народу, і тому пророк Самуїл призначив царем ще більш жорстокого Давида. І в Біблії відкрито заявляється, що безмовна покірність наказу про геноцид цілого народу є найвищою чеснотою в Біблії (1Цар. 15:22).

- Жорстокість царя Давида: «А народ, що був у ньому, він вивів і поклав їх під пилку, і під залізні долота та під залізні сокири, і кинув їх у випалювальні печі. І так робив він аммонітським містам. І повернувся Давид та весь народ в Єрусалим» (2Цар. 12:31).

При цьому аммонітяни нічого поганого євреям не зробили — просто Мойсей наказав євреям відняти їхню землю. І Давид виявився «по серцю Божому» (1Цар. 13:14; 2Цар. 7:21).

- Заповідь: «І сказав Господь до Мойсея, говорячи: Ворогуйте з мадіанітянами, і вражайте їх» (Числа 25: 16-17).

- У книзі Суддів Ізраїлевих 19: 22-30 описаний такий випадок. Левіт (іудейський священик, рабин) зі своєю молодою коханкою переночував у гостях. До них прийшли маніяки. Але, замість того, щоб захистити кохану жінку, рабин віддав її маніякам, вони її жорстоко згвалтували, знущалися і насміхалися з неї всю ніч. Потім нещасна жінка померла в диких муках. Левіт розрізав її на шматки ножем (Суддів 19: 24-29). А значить, у нього був ніж! Але він не вийшов з цим ножем проти маняків — злякався. І це називається любов згідно з Біблією! Невже це — героїчний вчинок справжнього

чоловіка по відношенню до коханої жінки, гідний увічнення в так званій «Книзі книг»? Ви б змогли так зробити — віддати улюблену жінку на розтерзання маніякам і потім розрізати її на шматки? Чому вчить цей уривок так званого «священного писання»? Якій моралі? Фанатичному егоїзму, боягузтву і жорстокості? Просто порівняйте цей біблійний сюжет з шедевром Вільяма Шекспіра «Ромео і Джульєтта» або з фільмом «Титанік»! Просто автори Біблії і укладачі її канону, як видно, жодного разу в житті нікого не кохали, їм невідоме кохання до жінки!

- За допомогою електронної версії Біблії на комп'ютері можна дізнатися, що слово «винищувати» в різних формах (винищив, винищу та ін.) Згадується в Біблії 399 разів, «вбити» — 349 разів, «вразити» — 238 разів, «вигубити» — 40 разів і т. п., а слова «гумор» і «жарт» — жодного разу. Мабуть, сміх і радість — гріх.

Також можна згадати біблійні міфи, які віруючі сприймають як факти:

- Всесвітній потоп (Буття 6-8) — тотальне винищення людства, флори і фауни.

- Повне знищення Содому і Гоморри (Буття 19: 24-25) — двох міст.

- Обіцяний геноцид в Об'явл. 14:13-20, де масову загибель людей цинічно порівнюють з топтання винограду.

Звичайно, потоп — міф, що суперечить науковим фактам (див. главу 2.5.10). Так само як і міфічні обіцянки Апокаліпсису. Але справа не в цьому. Справа в тому що:

1. геноцид невинних народів схвалюється в Біблії, в тому числі і в Новому Завіті (Діян. 13:19)

2. Біблія схвалюється українськими церквами: РКЦ, УАПЦ, УГКЦ, УПЦ КП, УПЦ МП — і Старий, і Новий Завіти.

3. Церкви, до недавнього часу найчастіше УПЦ МП, підтримувалися і фінансувалися на державному рівні.

4. Саме цими та подібними цитатами з Біблії були натхненні всі «священні» релігійні війни, багаття середньовічної інквізиції, тортури еретиків, і т. д. і т. п. І ця дика «мораль» продовжує впливати на сучасне суспільство в XXI столітті.

Тому будь-яка критика фашизму і сталінізму, що претендує на об'єктивність, повинна згадувати інші приклади геноциду — наприклад, скоєного

Мойсеєм, Ісусом Навіном, Саулом, Давидом та іншими біблійними «святими». При цьому треба відзначити, що люди не вважають святими інших завойовників і тиранів і не створюють з них релігії.

Питається — навіщо потрібна така «мораль» Біблії, як заклики до геноциду невинних народів і схвалення геноциду невинних народів? І хіба можна називати «державно-утворювальною» ту релігію, яка містить пропаганду геноциду невинних народів?

Зазначу, що згідно зі статтею 442 КК України, геноцид карається аж до довічного позбавлення волі.

3.1.3 Кастрація і мазохізм у Біблії

Біблійні релігії намагаються всіляко відняти у людей сексуальне щастя, вводячи різні заборони — обрізання в іудаїзмі та ісламі, чернецтво в християнстві, численні ні чим не мотивовані сексуальні заборони (Лев. 20:10-21), але є щось ще більш страшне. Ось чому вчив Христос:

«А Я кажу вам, що всякий, хто дивиться на жінку з пожаданням, той уже вчинив перелюб з нею в своїм серці. Коли праве око твоє спокушає тебе, вирви його, і кинь від себе: бо краще тобі, щоб загинув один із твоїх членів, а не все тіло твоє вкинуте в пекло. і як правиця твоя спокушає тебе, відітни її і кинь від себе: бо краще тобі, щоб загинув один із твоїх членів, а не все тіло твоє вкинуте в пекло» (Мф. 5: 28-30).

«Бо бувають скопці, що з утроби ще матерньої народилися так; і є скопці, що їх люди оскопили; і є скопці, що самі оскопили себе заради Царства Небесного» (Мф. 19:12).

Чому ж християни не хочуть каструвати себе за заповіддю Христа, відрубувати собі руки і виривати собі очі, побачивши на пляжі жінок в купальниках? Значить, все-таки навіть християни краєм мозку розуміють, що вчення Христа неприйнятне. Вони відразу бентежаться від вчення Христа і починають його тлумачити, «це треба розуміти образно». А чому образно? Отже, у християн теж є незалежний внутрішній критерій моралі, що не ви-

пливає з Біблії — інстинкти і розум, який охороняє їх від виконання заповідей Христа. Ось ним і користуйтеся. А отже, релігія не потрібна для розумної моралі!

Але замість відмови від християнства християни вигадують різні тлумачення — мовляв, тут мається на увазі зовсім не те, що тут написано, а зовсім інше, про що тут не сказано. Однак такий підхід християн — тут вірю, тут не вірю — неприйнятний не тільки з позиції логіки, але навіть і з позиції християнства — адже Христос заявив:

«Хто не зі мною, той проти мене» (Мф. 12:30, Луки 11:23). Атеїсти принаймні чесні перед самими собою, відкидаючи вчення Христа повністю.

3.1.4 Людські жертвопринесення і беззаперечне виконання злочинних наказів

У біблійній книзі Суддів Ізраїлевих написано, що суддя Ізраїлю Їфтах (Суд. 12:7) спалив на багатті свою єдину дочку, принісши її в жертву біблійного богу (Суд. 11:30-40). При цьому його ні в чому не винна дочка абсолютно не пручалася тому, що її батько вирішив спалити її на вогнищі живцем ні за цапову душу! І ніхто за нещасну невинну дівчинку не заступився — біблійного богу було глибоко наплювати на страждання спаленої живцем дитини, так само як і навколишнім людям — вони не організували їй втечу, а просто були в жалобі (Суд. 11:40). Навіщо потрібно підкорятися такому богу, навіть якби він і був? Це — абсолютно кричущий і аморальний випадок.

Інший біблійний «святий» — Авраам — вирішив спалити на багатті свого єдиного сина Ісаака ні за цапову душу (Буття 22 гл.). Річ у тім, йому так повелів бог, а він, безправний раб божий «тільки виконував наказ», навіть не спробував заперечити наказ і відмовитися від його виконання (Бут. 22: 2), але беззаперечно, покійно і бездумно підкорився цьому наказу спалити сина. Так може поводитися старанний працівник концтабору, який дуже любить свою роботу і яким подобається знущатися над людьми.

«І прийшли на місце, про яке сказав йому Бог, і влаштував там Авраам жертовник, розклав дрова і, зв'язавши сина свого Ісаака, поклав його на жертовник поверх дров. І простяг Авраам руку свою і взяв ножа, щоб зарізати сина свого» (Буття 22: 9-10).

І це схвалюється в Новому Завіті:

«Вірою Авраам, випробовуваний, приніс в жертву Ісаака і, мавши обітницю, приніс єдинородного» (Євреїв 11:17).

Ці вчинки несумісні ні з біологічними інстинктами, ні зі світською мораллю — кожна жива істота інстинктивно піклується про своїх дітей. Розсудлива людина, навіть якщо і отримає наказ про жертвоприношення невинної людини, тим більше своєї дитини, то він не підкориться, бо виконання злочинних наказів також злочинне.

При цьому ці людські жертвоприношення в Біблії анітрохи не засуджуються! Навпаки, про них розповідається в Біблії з явним схваленням, Авраам і його послідовники ставляться в приклад для наслідування і хваляться саме за беззаперечну покору злочинному наказу (Буття 22:12; Євреїв 11:17)! І в іншому місці біблійний пророк Самуїл вчив, що безмовна покірність наказу про геноцид ні в чому не винного народу, виявляється, є найвищою чесною в Біблії (1Цар. 15: 7-29).

Ось яка «мораль» проповідується в Біблії!

А цікаво — для кого ж тоді написана заповідь «Не вбивай» (Вих. 20:13)? Для ЗМІ? Для показухи? Для заманювання новонавернених? Подвійні стандарти?

Шановний читачу, Ви розумієте, що у Вас особисто є внутрішнє джерело моралі, на підставі якого Ви вважаєте такі повчання аморальними? І тому релігія не потрібна Вам для моралі. У Вас уже є мораль — природна мораль. І навіть те, що під кінець цієї розповіді нібито ангел замінив Ісаака на ягня, не змінює його суті — адже все одно спочатку Авраам беззаперечно підкорився злочинному наказу вигаданого «бога» про вбивство невинної людини — своєї дитини, і Ісаак навіть анітрохи не спробував чинити опір тому, що його батько вирішив спалити його на вогнищі — в точності так само, як і дочка Їфтах. І все це схвалюється в Біблії (Бут. 22:12; Євр. 11:17).

Якби в будь-якої цивілізованої країні, наприклад, у сучасній Європі або США хтось спробував би зробити таке — принести «у всеспалення» іншу

людину, тим більш беззахисну зв'язану дитину (Буття 22: 9-10), і про це стало б відомо поліції, то його надовго б посадили в тюрму як особливо небезпечного злочинця або стратили б на електричному стільці (в США), а журналісти в ЗМІ довго ляли б його, називаючи жадливим маніяком. Але, читаючи Біблію, віруючі відключають розум і совість, як ніби загіпнотизовані, і сліпо вірять в «бога Авраама, Ісаака та Якова».

А Христос сам себе приніс в жертву (Ін. 10: 17-18). Також Христос називається «Агнец Божий» (Ін. 1:29, 36), тобто за Біблією він був принесений у жертву.

Яку мораль автори Біблії вселяють віруючим всім цим? Чого навчають ці розповіді в так званому «Святому Письмі»? Який приклад подає така релігія, нехай навіть якщо це і міфи? Беззаперечна рабське підпорядкування навіть найжорстокішим бузувірським наказам? Садизм і мазохізм? Ритуальні вбивства, людські жертвоприношення? Якщо люди будуть брати приклад з Авраама, то світ перетвориться в концтабір! Однак Авраам — центральна фігура іудаїзму, християнства та ісламу і ці релігії також іноді звуться авраамічними.

«Я тільки виконував наказ» — ці слова говорили багато злочинців на судах. Але їх усе одно засудили. Тому що кожен сам несе відповідальність за виконання наказів. Кожна людина вільна і може відмовитися від виконання злочинного наказу, звільнившись.

«Я тільки виконував наказ» — це улюблені слова боягузливих виконавців будь-якого тоталітарного тиранічного режиму, «гвинтиків» будь-якої диктатури, які, отримавши злочинний наказ від начальника, що перевищив свої посадові повноваження, по своїй волі не хочуть звільнитися і воліють за краще виконати злочинний наказ. Це — такі ж злочинці, які роблять будь-який завгодно страшний злочин, будь-які репресії невинних людей, прикриваючись начальством. Виконавці тиранії думають, ніби вони цією фразою знімають з себе відповідальність за той жах, який вони самі творять по своїй волі. Ні, не знімають — якби не такі любителі диктатури, то жодних тираній ніколи б не було. Тому що будь-яка тиранія тримається не тільки на тиранах, що перевищують свої службові повноваження, але і на боягузливих виконавцях, які виконують їхні злочинні накази, замість того, щоб звільнитися.

Тому наукова світська етика, всупереч Біблії, повинна вчити, що виконання злочинного наказу також злочинно і також має каратися. Саме тому треба виховувати в людях особисту відповідальність за життя в своїй країні, а ця відповідальність включає в себе невиконання злочинного наказу тирана і неприпустимість перевищення службових повноважень.

3.1.5 Ненависть до ближніх

В Євангеліях написано, що Христос навчав ненавидіти ближніх: «Коли хто приходить до Мене і не зненавидить свого батька та матері, і дружини й дітей, і братів і сестер, а до того й своєї душі, той не може бути Моїм учнем» (Луки 14:26).

«Не думайте, що Я прийшов принести мир на землю не мир прийшов Я принести, але меч, бо Я прийшов розділити людини з батьком його, дочку з її матір'ю, і невістку з свекрухою її. І вороги людині — домашні його» (Матвія 10: 34-36).

«Я прийшов огонь кинути на землю, і як Я прагну, щоб він уже запалав! Я маю хреститися хрещенням, і як Я мучуся, поки те сповниться! Чи думаете ви, що Я прийшов дати мир землі? Ні, кажу вам, але поділ; віднині бо п'ятеро в домі одному поділені будуть: троє супроти двох, і двоє супроти трьох: батько буде проти сина, а син проти батька, мати проти дочки, а дочка проти матері, свекруха проти невістки своєї, а невістка проти свекрухи своєї» (Луки 12:49-53).

І який же приклад подає Христос? Що сім'я і секс — гріховні? Нормальним людям, навпаки, треба постаратися налагодити хороші стосунки між невісткою та свекрухою, зятем і тещею, тим більше між батьками і дітьми. Християнська мораль неприйнятна.

3.1.6 Непридатність християнської моралі для життя

Вчення Христа непридатне для життя. Для щасливого і повноцінного життя і навіть для власного виживання не можна виконувати заповіді Христа.

У реальному житті не можна підставляти іншу щоку, не можна любити ворогів, не можна бути смиренним, а треба вміти захищатися — інакше Вас поб'ють або вб'ють, або сядуть на шию. Треба любити своїх рідних і близьких більше, ніж будь-якого було «вчителя», ким би він не був, інакше залишитеся зовсім самотні. Не можна продавати маєток і роздавати бідним, інакше самі станете жебраком — треба вчитися заробляти самому. І треба дивитися на жінок з пожадливістю і вчитися фліртувати і залицятися до протилежної статі, щоб створити щасливу сім'ю і завести дітей.

Заповіді Христа заперечують елементарні ази нормального життя. Христос називав інстинкти людини гріхами. Але ж інстинкти — це біологічні програми правильної поведінки, необхідної для виживання, сформовані за сотні мільйонів років еволюції. Тому жити проти своїх інстинктів — самогубство.

3.1.7 Безвідповідальність як наслідок догмату про покаяння і прощення гріхів

У багатьох віруючих звичка до прощення гріхів через сповідь і покаяння призводить до утворення безвідповідальності. Причому нарікають про це самі віруючі. Наприклад, протоіерей Олексій Уминський, розмірковуючи про те, як саме сповідь формує безвідповідальність багатьох православних парафіян, зазначає на сторінках журналу і сайту «Православ'я і світ»:

«Отець Гліб Каледа скаржився, що... православних християн брати на служіння не хочеться. До лікарні доглядати за хворими краще взяти невіруючу людини, невоцерковлену, тому що від віруючого часто неможливо нічого добитися» [2].

По суті справи, в тій статті два православних служителя визнають, що, згідно їх практики, атеїсти більш відповідальні в порівнянні з віруючими. Але тоді навіщо потрібна церква?!

А причини цього прості. У Старому Завіті для прощення гріха досить принести в жертву тварину за свій рахунок (Левит 4:13-35) «і так очистить його священник від гріха його, що згрішив, і прощено буде йому» (Левит 4:35). У Новому Завіті все ще простіше і дешевше. Христос — агнець божий, уже взяв на себе гріх світу (Пн. 1:29). Замість корови або барана в Старому

Завіті, в Новому Завіті пролита кров Христа (Мф. 26:28). Усі гріхи вже давно оплачені. Тому досить висповідатися у священника і він відпускає гріх.

А якщо немає гріха, то і не потрібно виправляти свої помилки. Ця біблійна ідея зняття відповідальності і провини за гріх через сповідь і покаяння повністю протилежна атеїстичному світському поняттю виправлення своїх помилок, яке якраз і формує відповідальність перед людьми. Розсудливий атеїст просить вибачення перед людьми, а не перед богом і намагається виправити свої помилки.

А Біблія ніде не вчить виправляти свої помилки. Там взагалі немає такої ідеї! Там не говориться про те, що у різних вчинків є різні логічні наслідки, які можуть безпосередньо впливати на життя того, хто зробив даний вчинок, а також на життя інших людей.

3.1.8 Антисанітарія Христа — причина епідемії чуми в Європі

Як уже казалося в главі 2.7, антисанітарія Христа — причина епідемії чуми в Європі.

У Марка 7:1-9 сказано, що Христос і його апостоли вели антисанітарний спосіб життя — «іли хліб немитими руками». Охайні опоненти Христа, які вели гігієнічний спосіб життя, зробили йому цілком справедливе зауваження. Але Христос, замість того, щоб піти і вмити руки перед їжею, у відповідь нахамив їм і почав лаяти їх за те, що вони ведуть гігієнічний спосіб життя! І ця людина ще оголосила себе богом у плоті!

Але Христос навіть цим не обмежився і створив своє загальне вчення про антисанітарію: «ніщо, що входить в людину ззовні, не може осквернити його» (Мр. 7:15). Це нахабна брехня або дурість, що суперечить фактам медичної науки, але ніяк не божественне одкровення.

Христос не знав про гігієну? Знав — адже йому про неї казали (Марка 7:1-9) і до того ж древні греки задовго до Христа створили поняття гігієни, бо знали, як поширюються багато хвороб. Тому греки-язичники і ввели культ богині чистоти і здоров'я — Гігієї. Сучасна наука знає, що бактерії входять у людину якраз зовні і створюють людині масу проблем зі здоров'ям.

Якщо Христос не дотримувався гігієни, значить він не був не тільки всезнаючим сином божим, але навіть і просто охайною людиною. А якщо він знав і вчив людей антисанітарії свідомо, то хто він після цього?

Крім того, Христос встановив для християн релігійний обряд причастя з вимогою, щоб з чаші пили всі:

«І, взявши чашу, і подяку вчинивши, Він подав їм і сказав: пийте з неї всі» (Мф. 26:27).

Це негігієнічно. Так можна підхопити найрізноманітніші інфекції.

Як яскраву ілюстрацію можна згадати статтю колишнього викладача Духовної Семінарії, колишнього священнослужителя Ігоря Полякова «Чим можна заразитися в церкві?» [3] — там автор розповідає, що під час причастя віруючі користуються однією ложкою і це негігієнічно — так люди можуть заразитися різними інфекціями, в тому числі і кишковими, наприклад ерсиніозом, від яких Поляков довго лікувався після відходу з церкви.

Цікаво, а чому санепідемстанція не проводить інспекцію церковних парафій під час причастя на наявність різних кишкових інфекцій в чаші для причастя? І чому церква не дбає про здоров'я парафіян, не запрошуючи санепідемстанцію на час причастя?

До речі, лікує від різних інфекцій не молитва, не релігія, а саме медична наука, створена атеїстами. Перевірте це фактами — див. главу 1.11.

3.1.9 Біблія заохочує рабство

Біблія не тільки не заперечує проти рабства, а навпаки, містить ряд законів про рабство (Вих. 21) і навіть заохочує рабство:

«Раби, слухайте панів... як Христа» (Еф. 6:5). «Слуги, з усяким страхом ко-ряться панам, не тільки добрим і лагідним, але й суворим» (1Петра 2:18) .

3.1.10 Біблія заохочує інквізицію

Біблія заохочує інквізицію — переслідування інакомислячих, наприклад:

«Але вчиніть з ними так: жертovníки їхні зруйнують, а їхні стовпи поламаєте, святі їхні постигаєте, а бовванів їхніх спаліть вогнем» (Повторення Закону 7:5).

«Кожен, хто приносить жертву богам, крім одного Господа, нехай буде знищений» (Вихід 22:20).

Інквізиція була не тільки у католицькій, але й у православної церкви [4-8].

3.1.11 Радянська влада теж від бога?

Протягом тисячоліть церква виправдовувала найжахливіші злочини державної влади в різних країнах світу — рабство, кріпосне право й ін. Тому що в Біблії стверджується, що будь-яка влада від бога: «Немає влади не від Бога; існуючі ж власті від бога встановлені» (Рим. 13:1).

Це не тільки безсовісно, але і нелогічно — адже з цього вчення Біблії випливає, що навіть атеїстична радянська влада теж була від бога. Але це ж очевидний абсурд!

І язичницька влада Римської імперії теж була від бога? І від якого ж бога? Від Зевса або від Яхве (це ім'я біблійного бога)? Якщо від Яхве, то виходить, що він сам знущався над християнами «руками римлян»! І ще християни кажуть: «бог любить вас»!

Далі, там же написано: «Володарі страшні не для добрих діл, а для злих» (Римлян 13:1-3).

Ні, дуже часто влада забороняла робити добрі справи, наприклад, церковні влади забороняли науку, а радянська влада — бізнес. Адже об'єктивно і наука і бізнес дають людям добро.

Будь-якій цивілізованій демократичній владі, наприклад, у сучасній Західній Європі, така її сакралізація абсолютно не потрібна. Більш того — вкрай небезпечна, бо не дає розвиватися, поліпшуватися за рахунок об'єктивної конструктивної критики, що доведено у главах 1.2 і 4.6.

3.1.12 Біблія заохочує расизм

У Біблії євреї називаються «богообраним» народом, і вся Біблія просякнута расизмом по відношенню до неєвреїв, наприклад:

«Тільки з міст тих народів, яких Господь Бог твій дає тобі у володіння, не залишай у живих жодної душі, бо конче вчиниш їх закляттям: хіттеянина і амореянина, і ханаанеянина, і періздеїв, і хіввеїв, і євусеянина, і гергесеїв, як повелів тобі Господь Бог твій» (Втор. 20:16-17) .

«Іноземцеві позичиш на відсоток, а братові своєму не позичиш на відсоток» (Втор. 23:20). «На чужинця будеш натискати, а що буде твое в брата твого, пробач» (Втор. 15: 3)

Спеціально для християн — Христос теж був расистом, бо називав неєвреїв «псами» (Мф. 15:21-26). Тоді навіщо взагалі людству (неєвреям) потрібен Христос?

3.1.13 Лицемірство Христа

В Лк. 16:1-9 в притчі про невірного управителя Христос хвалить шахрая, вчить брехні, корупції, розпилюванню бюджету.

Христос учив: «Хто вдарить тебе по щоці, підстав йому й іншу» (Лк. 6:29), але коли його самого вдарили по щоці, він, усупереч власному вченню, обурено закричав: «Що ти б'єш мене?» (Ін. 18:23). І не підставив іншу щоку. Навіщо вчити тому, у що сам не віриш?!

3.1.14 Аморальність деяких служителів сучасної церкви

Якщо Біблія вчить настільки аморальним речам, то що ж можна очікувати від служителів церкви?

Деякі священники їздять п'яними за кермом і збивають людей на дорозі [9-12], часто на смерть [13]. Чим вони відрізняються від звичайних п'яних водіїв і вбивць? Але ж, згідно з церковним ученням, на священників нібито знаходиться «святий дух» — третя особа трійці. Ви в це вірите?

Тому не треба говорити, що релігія потрібна для приборкання вад. Яких вад? Якщо бог не може приборкати пороки вбивства і пияцтва за кермом

навіть у священників, то що він узагалі може зробити? Такі факти дають підставу для сумнівів у необхідності релігії для суспільства і в бутті бога — якщо жодного бога така поведінка попів не дратує, то ніякого бога немає.

3.2. Наукова еволюційна світська етика: розум, інстинкти, виживання і розмноження роду

Наукова світська етика — наслідок законів теорії еволюції Дарвіна, де поведінка індивіда в суспільстві орієнтована на виживання і розмноження як індивіда, так і всього суспільства в цілому.

Перш ніж перейти до наукового фундаменту світської етики, в перших двох параграфах розглянемо її історію.

3.2.1. Протилежність: культ сміливості, розуму і волі в легендах Стародавніх Греції та Русі

Поняття етика було введено ще Аристотелем в IV столітті до н. е., тобто задовго до виникнення християнства. Це ще раз показує, що світська етика цілком може існувати без релігії, тільки на основі розуму.

Цікаво відзначити, що мораль давньогрецьких легенд діаметрально протилежна моралі Біблії. Якщо Біблія схвалює людські жертвоприношення (Бут. 22:2-10, Суд. 11:30-40; Євр. 11:17), то давньогрецькі міфи — навпаки. Наприклад, безстрашний герой Персей звільняє віддану в жертву на поталу звіру дівчину Андромеду. А розумна Аріадна дає сміливому Тезею клубок ниток для знаходження виходу з лабіринту, щоб убити злобного мінотавра, що пожирав людей, і звільнити приречених на жертвоприношення юнаків і дівчат. Безстрашний Тезей, заходячи в лабіринт, розмотує клубок ниток, вбиває мінотавра, звільняє принесених на жертвоприношення юнаків і дівчат і потім разом з ними знаходить вихід з лабіринту за допомогою нитки Аріадни.

Звідти пішло крилатий вислів — нитка Аріадни — просте рішення складного завдання, що вважалося до того нерозв'язним.

Та ж мораль і в давньоруських казках — безстрашні герої звільняють приречених людей — Ілля Муромець перемагає Солов'я Розбійника, а Добрина Микитич — Тугарина Змія та ін.

Це приємно читати! Тому що тут є сміливість, розум і свобода.

Зверніть увагу на діаметрально протилежне ставлення людей до тієї надприродної сили, яка вимагає собі жертву: в язичництві ця фігура — злий мінотавр, якого треба вбити, а в Біблії — бог! Авраам беззаперечно підкорився богу, який почав вимагати у нього спалити сина, принісши в жертву, а Тезей і Аріадна вирішили обдурити і вбити злобного мінотавра, щоб урятувати людей.

Таким чином, якщо в Біблії є культ жертвопринесення, то в давньогрецькій і давньоруській культурі — культ свободи, звільнення від жертвопринесення. Біблія і настільки ненавидиме в біблійі язичництво вчать діаметрально протилежній моралі.

І православні ще називають язичників «поганими» [1-3]!

ДОСЛІД. Проведіть опитування 100 людей на вулиці (випадкову вибірку перехожих далеко від церкви), з'ясувавши у них, яка легенда їм подобається більше:

- біблійна легенда про жертвопринесення дочки Ієффая з книги Суддів 11: 30-40 або
- язичницька давньогрецька легенда про нитку Аріадни, що демонструє інтелект Аріадни, сміливість Тезея та їхню благородну добру справу з порятунку людей.

Потім запитаєте — як вони хочуть, щоб учинили з їхніми дітьми — як Ієффай або як Тезей? Розрахуйте результати у відсотках, моду і медіану і запишіть в лабораторний зошит.

Які висновки про мораль людей у Вашому місті можна зробити з цих фактів?

3.2.2. Коротенько про епоху Просвітництва

Процвітання країн Заходу базується на розумі, до якого Європа звернулася в епоху Просвітництва, яка була реалізована, в основному, найбільшими розумами Франції.

В основі цього інтелектуального руху лежали раціоналізм, вільнодумство і антропоцентризм.

Основи раціоналізму в середньовічній Франції заклав фізик і математик Рене Декарт (1696-1650) у своїй книзі «Міркування про метод» (1637). Інший учений, Дені Дідро (1713-1784) був послідовним матеріалістом, він написав «Енциклопедію, або Тлумачний словник наук, мистецтв і ремесел» (1751). Вольтер (1694-1778) критикував релігію.

Джон Локк (1632-1704), Шарль-Луї Монтеск'є (1689-1755) і Жан-Жак Руссо (1712-1778) вважаються основоположниками сучасної демократії. Монтеск'є у своїй книзі «Про дух законів» (1748) сформулював теорію поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову, яка існує в багатьох сучасних демократичних державах. А Жан-Жак Руссо захищав ідею прямої демократії (будь-які закони може прийняти і скасувати всенародний референдум), яка впроваджена в сучасній Швейцарії і демонструє вражаючі успіхи.

Мислителі епохи Просвітництва справили великий вплив на формування світської етики та прав людини, похитнули авторитет церкви. Антропометричні принципи епохи Просвітництва були покладені в основу різних декларацій прав людини — Декларація незалежності США (1776), французька Декларація прав людини і громадянина (1789), Декларація прав людини ООН (1948).

3.2.3 Фундамент наукової етики — інстинкти й розум

Світська етика починалася як давньогрецькі легенди і українські народні казки й інші подібні твори. «Казка — вигадка, та в ній щось повчальне зрозумій». Потім вона сформулювалася у вигляді статей вищевказаних декларацій прав людини.

Звичайно, в цих творах є багато розумних думок. Однак якщо ми будемо будувати сучасну світську етику на казках, легендах, традиціях і деклараціях давно минулих століть, то ми отримаємо догматизм, різновид релігійної віри. А традиції і догматизм у принципі неприпустимі з позиції наукового методу пізнання — див. главу 1.2.

Наукова світська етика — це етика, заснована не на релігії і сліпій вірі, не на казках і міфах, не на традиціях і деклараціях, а науковому методі пізнання, викладеному в Частині 1. У даному випадку — на теорії еволюції, на інстинктах і здоровому глузді. Інстинкти й розум — науковий фундамент світської етики, без якого вона перетворюється просто в традицію, тобто по суті справи, в релігію, форму віри. А у будь-якої форми догматизму погані наслідки. Приклад догматичного сприйняття світської етики, згубної для народу помилкової антинаукової моралі, розглянуто у главі 3.2.6.

Легенда про нитку Аріадни демонструє наявність інстинкту виживання роду у Аріадни і Тезея — вони врятували своїх одноплемінників і Тезей убив ворога свого роду.

Американський президент Дональд Трамп у своїй цікавій книзі «Думай ширше і надирай дупи в бізнесі та житті» [4] рекомендує при прийнятті рішень ґрунтуватися на логічному аналізі фактів і інстинктах, з чим ми повністю згодні. Це — науковий підхід.

Перший фундамент наукової світської етики — інстинкти — це біологічні програми поведінки, які приводили до виживання і розмноження біологічних видів тварин протягом сотень мільйонів років. Інстинкти є у всіх тварин, але у різних біологічних видів вони трохи відрізняються.

Другий фундамент наукової світської етики — розум, здоровий глузд — це принципи моралі, поведінки, знайдені за допомогою наукового методу пізнання, відображеного в частині 1 цієї книги. Тому наукова світська етика виходить з наукових принципів — верховенство розуму, сумнів, свобода слова, заборона на догматизм і цензуру. Тому для наукової світської етики в принципі неприйнятний такий атрибут релігійної моралі, як догматизм. З двох причин — по-перше, сумнів — основа науки, а по-друге еволюція ніколи не зупиняється, а її вищий продукт — інтелект — тільки прискорює розвиток природи і людського суспільства.

При цьому треба мати на увазі, що іноді слідування інстинктам і розуму ведуть нас до різних цілей — наприклад, не завжди розумно йти за натовпом, підкоряючись стадному інстинкту. Людина розумна відрізняється від тварин тим, що у випадку суперечності розуму інстинкту, може вчинити розумно, ігноруючи інстинкт. Але при цьому тут треба бути дуже обережним — помилитися можуть і інстинкти, і розум, людина розумна сучасного виду

існує всього близько 200 000 років, а інстинкти тварин — сотні мільйонів років. Тому часто розумна наступна схема: якщо впевнені у висновку — дійте за розумом, не впевнені — за інстинктами.

Слід повторити, що наукова світська етика та біблійна етика не тільки несумісні, а й протилежні — наприклад, в попередній главі 3.1. показано, що християнство заперечує інстинкти людини і з цієї причини вже неприйнятне, а також, в Біблії є культ людських жертвоприношень (Авраам і його син, Ієфтах і його дочка та ін.), а в давньогрецьких міфах і давньоруських казках — культ звільнення від людських жертвоприношень (Персей і Андромеда, Тезей і Аріадна, Ілля Муромець і Соловей Розбійник, Добриня Микитич та Тугарин Змій).

3.2.4 Взаємовигідна користь для суспільства і для індивідуума

З точки зору теорії еволюції Дарвіна, все, що веде до виживання роду, розумне і моральне і тому більш виживаємий той вид, представники якого більш згуртовані.

Розумна людина міркує про доцільність вчинку з позицій користі чи шкоди для всього суспільства, а не з позицій заповіді або гріха по відношенню до вигаданого бога або до представників своєї конфесії. Розумна людина робить добро, бо прораховує і порівнює різні сценарії далеко вперед і розуміє, що добро, зроблене іншим людям, принесе благо і йому, а зло, зроблене іншим людям, принесе шкоду і йому. Вона не потребує залякування пеклом.

Третій закон Ньютона — дія дорівнює протидії — є непорушним і загальним законом природи. Як показують досліди, він цілком застосовний і до людського суспільства, хоча і не завжди так миттєво, як до механічних явищ. Як Ви ставитеся до людей — так і вони до Вас поставляться. Рано чи пізно, в тій чи іншій формі, але все одно все повернеться: робиш зло — отримаєш у відповідь зло, робиш добро — отримаєш у відповідь добро. І думаючі люди це розуміють, а недумаючі — ні. Тому зло зазвичай коїться саме недумаючими людьми.

Яка основна ідея створення успішного бізнесу? Взаємовигідна користь і для суспільства і для підприємця і для співробітників компанії. Якщо Ви

продаєте необхідний людям товар/послугу, то Вам це принесе прибуток. Найбільші бренди створювалися саме так — на найкращому задоволенні особливо незадоволених потреб людей. Але якщо Ви продаєте те, що людям не потрібно, то, швидше за все, Ви втратите вкладені гроші. Ті, хто ставлять долар на перше місце, не можуть створити конкурентоспроможний бізнес на висококонкурентному ринку, і навіть якщо у них це і виходить, то тільки з чистої випадковості. Але коли бізнесмен прагне допомогти людям, то його прибуток більш закономірний — так він захищає себе від ризику незатребуваності товару/послуги.

Чесність, порядність, відповідальність і розум є одними з найбільш затребуваних якостей людини і в житті і в бізнесі.

Коли держава піклується про народ і створює необхідні народу закони, ставлячись до людей з повагою, як до клієнтів, то в таку країну будуть прагнути приїхати мільйони талановитих людей, вчених, інвесторів та ін., Щоб ще більше покращувати і розвивати цю країну. Приклади — Західна Європа і США, куди мільйони людей прагнуть виїхати навіть незважаючи на дуже жорстке антиіміграційне законодавство цих країн. А коли держава ігнорує інтереси народу, і приймає закони, що суперечать інтересам народу, то витік мізків і капіталів з такої країни неминучий, незважаючи на всі розмови про патріотизм. Приклад — Україна. А що таке патріотизм, якщо це — не любов до свого народу? Підсумок багаторічного впливу мізків і капіталів у тому, що Україна вже практично стала сировинним додатком Заходу, майже колонією. Крім того, створення особливо тяжких умов життя народу завжди приводило до революцій — США 1776 рік, Франція 1789 Росія лютий і жовтень 1917 і ін. За Марксом, розвиток суспільства супроводжується періодичними конфліктами класів, які, загострюючись, ведуть до революційних змін. Чим антинародніша диктатура, тим більш імовірна революція. Третій закон Ньютона — дія дорівнює протидії. Однак комуністи самі не засвоїли навіть цей урок і догралися до революційної ситуації і краху комунізму в 1991 році. Влада, що знущаються над народом, приречена на крах — це історичний факт. І між іншим, цієї моралі немає в Біблії. Там навпаки — будь-яка влада від бога (Рим. 13: 1), навіть радянська!

Як бачите, робити людям добро розумно. Для створення успішного бізнесу і процвітаючої країни необхідно і достатньо етики, заснованої на розумі — взаємовигідна користь для суспільства і для індивідуума. Ніякий бог, страх божий для цього не потрібен. Жодна релігія не потрібна для «приборкання» людей. Але для цього потрібен розум, щоб прорахувати різні сценарії і свідомо вибрати добро через його вигоди і розумності. Вільномислячі люди керуються розумом, совістю і інстинктами, а не залякуванням пеклом. І в підсумку саме високоосвічені атеїсти змогли створити успішні компанії та процвітаючі країни.

І зверніть увагу — мова йде саме про думаючих людей, а не про егоїстів і «стихійних атеїстів». Тому що для того, щоб додуматися про невідворотність помсти, потрібен розум і до цього не можуть додуматися ті, хто думати не звик. Серед обманщиків, бандитів, хабарників і тиранів Ви не зустрінете людей з високорозвиненим інтелектом. І серед комуністів, які творили грабїж і геноцид у своїх країнах, теж не було розумних людей. Адже розкуркулення — це грабїж, бандитизм і займатися ним могли тільки божевільні люди, «шарікови». Ну не стане розумний вільномислячий освічений атеїст створювати в країні такі умови (розкуркулення), щоб такі генії, як Альохін і Шалапін виїжджали самі з СРСР до Франції. Так-так — саме до Франції, атеїзм якої заснований на природно-науковій освіті завдяки діячам епохи Просвітництва, а не на омані Достоевського «якщо бога немає, то все можна» і на слідстві цієї брехні: «а значить можна красти — розкуркулювати». І тих, хто розкуркулював, вирізали месники — була громадянська війна. Саме Достоевський і сформулював цей украй примітивний бандитський «атеїзм» раннях комуністів — мислення типу «якщо бога немає, то можна красти і вбивати, кари не буде». Кари Божої не буде — її і так ніколи не було — це очевидний факт, а помста людей буде, людське правосуддя буде. Коли американці освоювали «дикий захід» і бандити втікали від правосуддя на захід від основних Штатів на сході, то американці ввели право на зброю і народ часто влаштовував самосуд — суд Лінча над бандитами був швидким і справедливим. Лінчування — природний наслідок кричущого бандитизму — рано чи пізно у народу здадуть нерви. Ось чому не церква, а саме природно-наукова освіта, що тренує інтелект людини, здатна підняти мо-

раль суспільства. Отже, розумна людина з науково-атеїстичним світоглядом і розвиненим інтелектом може робити добрі справи для суспільства чисто на основі свого розуму, а не через страх божого! Адже багато хто погодиться, що робити якимсь благом для суспільства за своєю волею — це більш висока мораль, ніж робити те ж саме, але з-під палиці.

3.2.5 Приклад: нерозумність злочинства і обману в довгостроковій перспективі

Як приклад непотрібності релігійної моралі і достатності наукової моралі, давайте розглянемо злочинство.

Чому розсудливі люди не крадуть і не обманюють без будь-якої релігії, навіть будучи переконаними атеїстами? Давайте уважно проаналізуємо мислення високоосвічених розсудливих людей з атеїстичними поглядами, яке не дає їм красти і обманювати чисто на основі розуму.

Розумні люди не крадуть і не обманюють не тільки тому, що проявляють співчуття до жертви. А ще й тому, що вони обмірковують наслідки своїх дій і на багато кроків вперед і тому розуміють, що навіть з позицій абсолютного егоїзму будь-яке зло, включаючи крадіжку їм не вигідно в довгостроковій перспективі.

Ті, хто хочуть «швидко зірвати великий куш», втрачають великі можливості в майбутньому і наражають себе на ризик.

Бандитами будь-якого рівня — від дрібного злодюги до мафіозі й диктаторів — стають тільки ті, хто не обдумує наслідки своїх дій.

1. ЗЛОДІЙ ПСУЄ СОБІ РЕПУТАЦІЮ

Якщо ти обманюєш людей, то цим ти псуєш собі репутацію. А це знижує довіру до тебе. Навіть якщо ти обійдеш закони, підкупиш чиновників, і тебе поки не посадять до в'язниці, то в будь-якому випадку ти по-перше, упустиш великі можливості, що надаються репутацією, довірою, повагою з боку людей. Наприклад, твої послуги не будуть купувати (в разі наявності конкуренції). А по-друге, ти наживеш собі ворогів. І чим більше зла ти робиш людям, тим більше ворогів ти собі наживеш, а значить, тим більше людей захочуть тебе покарати, провчити або навіть вбити — якщо зроблене тобою

настільки небезпечно для суспільства. Помста — природній рефлекс. І ніякої заповіддю любові до ворогів християнство не змогло витравити цей рефлекс з розумів християн навіть за 2000 років. Отже, в будь-якому разі помста буде. Навіть якщо лиходія ще поки не посадили до в'язниці, поки не отруїли, поки не задушили, поки не штрикнули ножом у спину і поки не побили до смерті й ін., у будь-якому випадку, вчинивши зло суспільству, він уже нажив ворогів. І тому бандити живуть в постійному страху, вони вже позбавили себе щасливого життя.

Тому українське прислів'я каже: «Бережи плаття з нову, а честь з молоду». І в англійській мові є дуже ємне слово — credit — воно означає не тільки «кредит, кредитувати», але і «довіра, репутація, заслуга, честь, довіряти». Фактично, слово credit можна перекласти українською мовою виразом «довіра — гроші».

Таким чином, роблячи добро суспільству, людина знаходить великі можливості — успішний бізнес, репутація, довіра від людей, честь і слава та ін. А, роблячи зло суспільству, людина втрачає великі можливості, які дає хороша репутація та довіра з боку людей, і знаходить погрози, наживаючи ворогів.

Отже, робити зло суспільству об'єктивно шкідливо і не вигідно навіть позицій абсолютного егоїзму.

Всі ці «батоги і пряники» — відбуваються в силу природних причин ще до посадки у в'язницю.

2. ЗЛОДІЙ БУДЕ СИДІТИ У В'ЯЗНИЦІ

Але рано чи пізно зlodія зловлять і посадять до в'язниці. Чому це неминуче станеться? Не лише через неминучу помсту за зло. А ще й тому, що зlodій, звикнувши до безкарності в дрібницях, в майбутньому неминуче розслабиться. Якщо людина переступає моральну межу і обманює або краде, то потім він звикає і рано чи пізно розслабиться і навіть захоче похвалитися своїми «подвигами». Звикання — неминуча фізіологічна реакція головного мозку. Це легко продемонструвати на дослідах, описаних у великій книзі І. М. Сеченова «Рефлекси головного мозку». Отже, рано чи пізно зlodія/бандита/обманщика зловлять і посадять до в'язниці.

У в'язниці людина піддається великому ризику для життя, приниженню, побоям, ймовірності заразитися туберкульозом та іншими хворобами тощо.

3. КОМУ ПОТРИБЕН ЗЛОДІЙ, ЩО ВІДСИДІВ?

І навіть коли злодій/бандит вийде з в'язниці, то хто візьме його на роботу? Підприємець не стане так ризикувати своїми грошима, тому в багатьох компаніях є служба безпеки. Звичайно, може бути, йому і вдасться влаштуватися, скажімо, дворником, проте вкрай мало ймовірно, щоб йому довірили високооплачувану відповідальну посаду.

У результаті злодій спочатку пошикує на крадені гроші нехай навіть кілька років, але потім його ніхто не пустить в ті шановні кола, де можна заробити набагато більше. А життя триває не кілька років, а набагато більше. В результаті в розквіті сил злодія/бандита чекає або смерть, або злидні.

4. ЩО ЧЕКАЄ МАФІОЗІ І ДИКТАТОРІВ

Ні погана репутація, ні в'язниця, ні навіть смертна кара не лякають наркобаронів, мафіозі та диктаторів. Але давайте подумаємо.

У пострадянській Україні є приклади того, що якщо вкрати дуже багато, то можна підкупити чиновників, щоб бандита не тільки не посадили до в'язниці, але ще й довірили керувати бізнесом і мати вілли і палаци. Один злодій-шапкокрад навіть став президентом. Цей варіант дуже привабливий для тих, хто не обдумує наслідки своїх дій. Народ їх настільки розпестив, що вони свято вірять у те, ніби їм усе зійде з рук. І навіть багато жінок готові створювати сім'ї з бандитами. Але потім в розквіті сил і кар'єри таких «крутих» то віддають на харч піраньям, то в асфальт закочують, то спалюють живцем, то «просто прибирають». І дружина бандита «раптом ні з того ні з сього» залишається одна з дітьми і потім з нею не хочуть знайомитися багато нормальних чоловіків з огляду на її минуле. Але ж сама винна — не замислилася про майбутнє.

І ці люди щасливі, все життя живучи в страху і невизначеності?

А чи щасливі ті, що вижили в «розборках»? У США вже з'явився «закон Магнітського». І дехто заметушився. Але чи вистачає у хабарників розуму зрозуміти, що це — тільки початок, «квіточки»? Адже подібні закони теоретично можуть прийняти і інші цивілізовані країни світу за прикладом США. На Заході ж бандити і хабарники нікому не потрібні. Люблять там демократію та свободу дорожче золота. Тому там і прогрес.

А в Китаї за корупцію — розстріл з конфіскацією майна, там регулярно публічно розстрілюють тисячі хабарників і демонструють це по телебаченню.

А які перспективи є у тиранів, що знуцаються над народом? Їх убивали в розквіті кар'єри за зло по відношенню до народу. Юлія Цезаря зарізали, Людовику XVI публічно відрубали голову, Наполеона отруїли миш'яком [5], Павла I задушили, Миколу II розстріляли і т. п. Є й свіжі приклади для тих, у кого з історії були двійки — Саддам Хусейн, Муаммар Каддафі. Цей список можна і продовжити. До речі, в 2003 році американці увійшли в порожній Багдад — ніхто не вийшов захищати диктатора. Ось що таке репутація! Таким чином, і тиранів чекала розправа. Якщо правитель не хоче думати і приймати закони для блага народу, то для нього це смертельно небезпечно.

Звичайно, історія не знає умовного способу. Але уроки історії необхідні для прорахунку різних сценаріїв розвитку життя людини і свідомого вибору найбільш кращого варіанту. Адже саме так розумна людина міркує про майбутнє, порівнюючи різні сценарії майбутнього і вибираючи найбільш кращий і вигідний для нього.

Якби Цезар не став узурпувати владу в Римській республіці і проголошувати себе імператором, то він прожив би набагато довше. Якби уряд короля Людовика XVI не знуцатися над французьким народом, не порушував би вроджені права людини, то не було б Великої Французької революції в 1789 році і народ не відрубав би йому голову. Якби Наполеон не нападав на Росію, то ніхто його не труїв би миш'яком.

Якби Павло I і Микола II не знуцалися над російським народом, тримаючи народ у страху і невизначеності, то вони прожили б набагато довше. Микола II, людина з низьким інтелектом, думав не про благо для народу, а лише про те, як запобігти революції, тому він будував поліцейську державу,

приймав антинародні закони і розстрілював мітинги. Він не розумів, що цим він тільки наближав революцію, а не запобігав їй. Він не вирішував проблеми народу, а вони зростали і тим збільшували потреба народу в зміні влади. Якщо не вмієш керувати країною — чесно в цьому зізнайся і подай у відставку, дай шанс іншим, більш розумним людям — так він хоча б вижив. Але Микола II не розумів, що всім цим він тільки надав колосальну можливість будь-якому побажав захопити владу — наприклад, партії В.І. Леніна — і сам наблизив неминучу революцію, що і сталося — в 1917 році в Росії відбулися відразу 2 радикальні зміни — Лютнева демократична революція і Жовтневий переворот. Демократи скинули царя, а комуністи його розстріляли в Сибіру.

Мораль: у силу матеріальних природних причин зло повернеться до того, хто його зробив, кари божої немає, але є кара людська. Як бачите, до цього висновку будь-яка розсудлива людина може прийти на основі науково-атеїстичного підходу — з розумом і без бога.

Треба бути розумнішими, більше думати і прораховувати різні сценарії розвитку подій. І чим людина розумніша, тим рідше вона стає на «граблі».

Можна розбагатіти і без злодійства і корупції. Скажу для когось банальні речі, а для кого-то і відкриття Америки — треба не лінуватися думати, вчитися, здобувати освіту і самоосвіту, чесно трудитися на благо суспільства, думаючи про задоволення потреб людей, братися за вирішення завдань, що стоять перед людьми та ін.

І побудувати багату країну теж можна без жодного бандитизму. Більш того — саме так і можна побудувати багату щасливу процвітаючу країну. А бандитизм, рейдерство і рекет сприяють витоку і капіталів, і мізків з України. Саме через рейдерство багато далекоглядних люди не хочуть займатися інноваційною діяльністю в Україні. І жодним указом президента, ні податковими пільгами вона ніколи не почнеться.

Чому? Так ось чому — ти створив інноваційний бізнес, а його у тебе відняли рейдери. Тобі це треба? Ні! Чи не простіше створити інноваційний бізнес в нормальній цивілізованій країні — де є справедливі закони — де садять за рейдерство і бандитизм швидко і надовго?

Логічно, чи не так? Ось і їдуть розсудливі далекоглядні люди в міру можливості саме в ці країни Заходу. І жодні вмовляння, жоден патріотизм їх не

зупинить. Звичайно, вони люблять Батьківщину, але що робити, якщо Батьківщина їх не любить, а прагне обікрасти? Ось і тікають від Батьківщини. Тому мораль очевидна — якщо хочете зупинити витік мізків і капіталу — зупиніть спочатку бандитизм, рейдерство, корупцію тощо, створіть справедливі закони, необхідні для народу, введіть пряму демократію, як у Швейцарії. І Україна буде процвітати, як Швейцарія.

Зрозуміло, тільки розумна людина з розвиненим інтелектом може прорахувати різні варіанти далеко в майбутнє і тому розуміє ці аргументи. Недалекоглядній людині, яка не звикла думати, їх не зрозуміти. Дурень же не думає, не любить «напружувати мізки», не прораховує своє життя далеко в майбутнє і тому стає на злочинний шлях.

Ось чому свавілля зла в нашій країні є нерозумним. Ось чому будь-які види зла для суспільства, наприклад злодійство, бандитизм, рейдерство тощо виникають через неучтво, неосвіченість.

А отже, підвищити мораль суспільства можна розвитком інтелекту народу. А ця мета досягається насамперед за рахунок підвищення якості природничо-наукової освіти — інтенсивної та обов'язкової шкільної програми з математики, фізики, астрономії, хімії, біології. Також і історія повинна викладатися більш вдумливо — щоб школярі розуміли, чому сталося те чи інше подію, що помста неминуха, що зло повертається тому, хто його зробив.

Але в нашій країні знищується найкраща в світі система освіти, залишаючи від радянського спадку гонитву за оцінкою, принцип навчання й усвідомлення підмінюється визуджуванням для ЗНО. І це — колосальний злочин насамперед проти розуму й моралі суспільства, з яким треба боротися всіма доступними методами, перш за все — систематичної аргументацією на користь моралі, заснованої на розумі, і популяризацією природних наук. А то ж не розуміють, мабуть, навіщо потрібен розум людям.

Релігія ж, навпаки, тільки відучує думати. Тому релігія протидіє формуванню моралі, заснованої на розумі.

3.2.6 Неприпустимість ювенальної юстиції з позицій наукової етики

Як актуального прикладу наукової еволюційної світської етики, побудованої на розумі і інстинктах, можна привести неприпустимість так званої ювенальної юстиції — насильницького вилучення дітей у батьків [8-19]. З якого дива нам нав'язується ідеологія, що не перевірена в дослідках над тваринами? Нехай ювенальники проведуть експерименти з вилучення ведмежат у ведмедя з ведмедицею, вовчат у вовка з вовчицею, крокодилів у пари крокодилів. Нехай в експерименті візьмуть участь усі ювенальники. Не важливо, з якої причини вони вирішують проявити свою так звану «турботу» про чуже потомство, втручаючись в їхнє життя — в усіх випадках розлучені звірі загризуть ювенальників, підкоряючись інстинкту продовження роду. З цієї причини небезпеку ювенальної юстиції очевидна навіть тваринам. Оскільки ювенальна юстиція суперечить інстинкту продовження роду, то вона антинаукова.

Шкоду і непотрібність ювенальної юстиції можна пояснити з точки зору теорії еволюції. Якщо якісь батьки дійсно настільки неправильно виховують своїх дітей, настільки погано поведуться по відношенню до своїх дітей, то їх гени еволюція автоматично відсіє в наступному поколінні в результаті природного відбору — ці механізми виживання і очищення роду і без ювенальників працюють набагато точніше і на протязі сотень мільйонів років. Якщо якісь батьки дійсно систематично знущаються над своїми дітьми, то хто буде їх годувати в старості? Їхні діти, навіть якщо і не виростуть бандитами або діабетиками в умовах сильного стресу, то не захочуть піклуватися про своїх батьків в їхній старості. Таким чином, природа давно розробила механізм автоматичної і дуже точної відплати. Тому немає сенсу вирішувати те, що вже вирішено сотні мільйонів років тому і працює дуже точно.

А дитина в дитбудинку хіба живе краще, ніж нехай навіть і з поганими батьками?

Суспільство категорично проти ювенальної юстиції, яка нав'язується владою проти волі народу, і 14 червня у Києві відбулись акції протесту батьківської громадськості проти введення системи ювенальної юстиції, а також інших «антисімейних технологій» [8]. Люди скаржаться на те, що ювенальники забороняють батькам виховувати дітей, караючи за погані вчинки. Але якщо дитину не карати за погані вчинки, то з нього швидше за все

виросте бандит або розпещений егоїст. Не лізьте в чужі сім'ї — займіться своєю сім'єю і корисними справами для суспільства.

Згідно зі статтею 2 Конвенції ООН про попередження злочину геноциду і покарання за нього, геноцидом, серед іншого, є «насильницька передача дітей з однієї людської групи в іншу» [20], та ж формулювання міститься і в статті 442 КК України «Геноцид» — «насильницька передача дітей з однієї групи в іншу», яка встановлює за геноцид страту. Таким чином, ювенальна юстиція — форма геноциду згідно з визначенням ООН і ст. 442 КК України. Тому коректніше говорити «ювенальний геноцид». І саме за статтею 442 КК України і треба боротися з ювенальним геноцидом, якщо у Вас примусово забирають дітей. В умовах прямої демократії (глава 4.8) подібні порушення волі народу владою неможливі. Але сучасна представницька демократія вже наближається до тиранії. Сліду нагадати, що Христос «прийшов розділити людини з батьком його, дочку з її матір'ю її» (Мф. 10:34-36) — ювенальники теж приходять саме з цією метою. І Христос, і ювенальники проти інстинктів. Тому ні християнська, ні ювенальна мораль неприпустимі з точки зору науки. Цікаво відзначити, що серед православних є люди, що борються проти ювенального геноциду рука об руку разом з атеїстами, проте їхня поведінка засноване саме на інстинктах, а не на вченні Христа «розділити людини з батьком його, дочку з її матір'ю її» (Мф. 10:34-36)! Це ще раз показує, що у християн теж є внутрішнє джерело моралі, який не має відношення до Біблії — інстинкти. І якщо в даному питанні вони коряться інстинкту продовження роду, як атеїсти, а не протиприродного вчення Христа, то які ж вони християни? Нехай чесно зізнаються, що вони відкидають вчення Христа. І нехай продовжують боротися проти ювенальної юстиції, як атеїсти.

[8] Проблеми становлення ювенальної юстиції як напрямку ювенальної політики України / В. М. Тернавська // Європейські перспективи. — 2012. — № 2(2). — с. 60-65

3.2.7 У корені помилкове розуміння еволюції сьогодні — поводитися з іншими людьми як хижак з жертвою

Деякі люди, не вивчивши і не зрозумівши теорію еволюції як слід, роблять неправильні висновки з неї, наприклад: «значить, можна жити як тварини, як хижаків і вбивати і грабувати інших людей». Це — найгрубіша помилка.

По-перше, людина вже 3 мільйони років не живе як мавпа і він вже не може жити, як мавпа, а мавпа не може жити як людина — наприклад, мавпа не може створити бізнес і запустити ракету в космос. У тварин немає прагнення до знань.

По-друге, навіть хижаків не знищують своїх родичів — вони підкоряються інстинкту виживання роду. Навіть щури, вмираючи від голоду, не їдять інших щурів. Навіть у них вистачає мізків/моралі/інстинктів не їсти собі подібних. Тому що виживання роду — найголовніший інстинкт. Ті народи, у кого він не розвинений — вмирають. Потрібно правильно розуміти інстинкти розумом.

По-третє, якщо, орієнтуючись на еволюцію, Ви дивитесь у минуле, і намагаєтесь сліпо копіювати приклади поведінки тварин, то Ви будете деградувати. Якщо людське суспільство копіює закони джунглів і стає бандитським, звіриним, то це — регрес. На зміну такому суспільству за законами еволюції обов'язково прийде інтелект, який у звіроподібних не розвинений, і звіроподібні вимруть як вимерли шаблезубі тигри від руки людини розумної і стали її їжею. Тому країна, яка копіює звірині бандитські хижі інстинкти, дуже скоро стане здобиччю народу, що складається з виду Людина Розумна.

Тому інстинкти тварин не можна копіювати сліпо, хоча їх корисно аналізувати, розмірковуючи над їх сильними і слабкими сторонами. Адже вершина еволюції — розум.

Некоректно називати тварин «братами меншими» — після багатьох актів видоутворення вони вже ніякі не «брати менші», а наша їжа. Кожна тварина любить і розвиває тільки свій вид і їсть представників інших видів флори і/або фауни.

Отже, не можна сліпо копіювати поведінку нерозумних тварин, тому що люди вже давно еволюціонували і перейшли на більш високий рівень. Сліпе копіювання тваринної поведінки — в корені помилкові висновки з еволюції, бо це — деградація, а не еволюційний поступ. Потрібно бачити

різницю між інстинктами тварин і інстинктами людини розумної і потрібно правильно розуміти інстинкти.

3.2.8 Правильне розуміння еволюції — розвиток розуму

Ми повинні робити діаметрально протилежні висновки з еволюції. В результаті природного відбору виник вид Людина Розумна. Тому розум — наше головне надбання. І тому саме розум ми і повинні найсильніше розвивати.

Справді, саме завдяки розуму — технічним винаходам — людина літає вище птахів на літаку, пірнає глибше риб у батискафі, пересувається швидше гепарда на автомобілі і бачить зіркіше орла в телескоп.

Люди можуть розвинути в собі найрізноманітніші таланти в області науки, мистецтва, бізнесу та ін.

Наука, мистецтво, економіка складають людську культуру, на яку здатна лише людина розумна. При цьому треба прагнути до розвитку, а не до деградації.

Еволюція дає нам свободу — нам не потрібен жоден господь, ми самі собі пани. Ми самі досить розумні, щоб приймати набагато розумніші рішення, ніж ті, що пропонує нам релігія, створена первісними людьми з рівнем інтелекту і знань, значно меншим, ніж у нас — адже в результаті еволюції інтелект розвивається і знання накопичуються. Для атеїстів немає поняття гріха. І для оцінки будь-яких вчинків і дій ми повинні використовувати свій розум — вершину еволюції. Минуле треба знати, але не можна його бездумно копіювати — еволюція вивела інтелект, ми можемо і далі формувати і тренувати свій інтелект для подальшого прогресу людини. Ми не живемо і не повинні жити в кам'яному столітті або в середньовічній дикості — ми еволюціонуємо, прогресуємо.

Крім того, еволюція дозволяє нам пишатися собою. Ми повинні пишатися нашими розумними і сміливими предками. Своїм розумом вони зробили себе краще. Вони боролися і вижили, і зайняли домінуючу позицію в тваринному світі саме завдяки своєму розуму. Ми повинні далі тренувати мізки для подальшої еволюції людини. Ми можемо більше.

У результаті еволюції в тому чи іншому виді тварин стають розумними для виживання роду і особин деякі принципи поведінки.

Відносно людського суспільства такі розумні принципи поведінки можна назвати науковою або світською етикою. Зрозуміло, в живій природі в результаті еволюції не всі ці принципи є чимось фіксованим — деякі з них можуть змінюватися під впливом навколишнього середовища і еволюції роду. Це інстинкти і рефлекси. У людей і вищих тварин інстинкти піддаються модифікації під впливом індивідуального досвіду.

Кожній особині того чи іншого виду для розмноження, видобутку їжі і захисту необхідний його рід — суспільство його родичів. У людей і у багатьох тварин є такий інстинкт як колективна оборона. Наприклад, у деяких парнокопитних є такий цікавий прояв інстинкту колективної оборони — коли зграя вовків загрожує стаду, то вони, підкоряючись інстинкту, встають в два кола — зовнішнє коло формують самці, звернені рогами назовні — до вовків, — внутрішнє коло формують самки, також звернені рогами назовні, а всередині кола самок вже знаходяться дитинчата. В результаті вовки виявляються в безвихідній ситуації, навіть якщо оточать таке стадо. В результаті природного відбору еволюція зберігає особини з генами, які відповідають за колективну оборону.

Тому важливий принцип наукової етики — турбота про свій рід, народ, вид. З цього принципу витікає неприпустимість корупції, необхідність мати державу, що піклується про народ і керується ним. Корупція небезпечна для суспільства тем, що веде до розвалу країни і цим суперечить еволюційній доктрині виживання роду. А народ, який руйнує сам себе, скоро стане здобиччю інших народів, які не руйнують себе, не пиляють свою країну — це перевірений мільярдами років закон еволюції. Власне кажучи, вже один той факт, що Україна розпродает свої ресурси, з еволюційної точки зору говорить багато про що — тільки мертвий організм в є його/ресурсом для інших живих істот, живий же організм, навпаки, накопичує ресурси, розвивається і розмножується. Але, щоб змінити вектор руху нашої країни з деградації на прогрес, необхідно впроваджувати в суспільство розум, а для цього треба пропагувати «Основи наукового атеїзму».

Взагалі кажучи, все, що спрямоване на виживання, розмноження та розвиток свого народу, що розумне, корисне і приємне — те й етичне, і моральне з позицій наукової світської етики. А все, що заважає розмноженню і розвитку народу, те погане й аморальне за визначенням.

Як актуальний приклад можна навести аналіз поширеного серед людей егоїзму і проповідованого церквою альтруїзму. Золота середина, продиктована науковою етикою, заснована на розумі — те, що для створення успішного бізнесу підприємець змушений дуже добре подумати як про свої потреби, сильні та слабкі сторони, так і про потреби багатьох інших людей-споживачів. Чим краще підприємець зможе задовольнити потреби покупців його товару/послуги, тим більше він розбагатіє, а для цього треба подумати про потреби інших людей! Це вимагає від підприємця і розуму, і альтруїзму, і егоїзму, а аж ніяк не тільки одного егоїзму. На одному егоїзмі успішний бізнес створити неможливо. Також і альтруїзм не допоможе — роздавши хліб безкоштовно, альтруїст не зможе закупити його більше, а підприємець, продаючи хліб за ринковою ціною, зможе реінвестувати прибуток у нові закупівлі і так зможе нагодувати більше число людей, ніж альтруїст. Приклад застосування світської етики до суспільства, як до цілого організму, розглянуто в главі 4.6.2.

3.2.9 Про декларації та перерахування принципів світської моралі

З точки зору поняття про виживання роду можна було б написати список принципів світської етики, причому не тільки прості банальні «чорно-білі» принципи заперечення християнства на кшталт «розум, сексуальність, гігієна і багатство — добре, а боягузтво і корупція — погано», а й більш високорозвинені принципи, наприклад, «ініціативність і винахідливість — хороші, бо ведуть до науково-технічного прогресу, який необхідний для виживання суспільства». І на Заході багато людей люблять складати такі декларації, які потім як би канонізуються і навіть потрапляють у кримінальний кодекс країни.

Однак ми вважаємо, що робити це зараз і туг передчасно з наступних причин.

По-перше, як говорили римляни, *sapienti sat* — розумному досить. Розумна людина може до багато чого дійти сама і вирішити найрізноманітніші проблеми. З огляду на те, скільки проблем створюється в нашій країні з банальної дурості, тренування інтелекту народу є першочерговим завданням (див. главу 1.11.). Розум — це найголовніше. Решта — наслідок. Розумні люди вирішують будь-які проблеми країни — приклади в Частині 4.

Неосвічені люди відвикли думати і звикли, що за них усе вирішують церква, держава, начальство, батьки, подружжя, правозахисники та ін. — хто завгодно, але тільки не вони самі. Цим людям треба розвивати ініціативу і розум.

По-друге — тут є велика небезпека — догматизм, про який уже говорили у главі 1.2. Ми не хочемо, щоб світська етика перетворилася в нову релігію під назвою «Світський гуманізм». Світські гуманісти, хоч і сповідують атеїзм, люблять перераховувати свої заповіді. Тим більше, що сьогодні саме це вже відбувається — демократичний рух, не маючи наукового фундаменту, а як би канонізуючи правозахисні традиції і декларації, рухається в дуже небезпечному напрямку — протилежному інстинктам, наприклад, як вже було сказано вище у главі 3.2.6, ювенальна юстиція — форма геноциду, вона суперечить інстинкту продовження роду. Догматизація світської етики, яка відбувається на Заході — в принципі некоректна, бо основа наукової етики — теорія еволюції, розум та інстинкти.

По-третє, детальний перелік «нових заповідей» багатьма буде зрозумілий по-релігійному, тобто невірно — будуть питання типу «А чому автор упустив це і те?», Ніби заперечується все те, чого немає в списку «заповідей». Або ніби «можна все те, що тут не заборонено». А вже які вивернуті наживоріт тлумачення можуть прийти в голови неуків!

Тому на даному етапі еволюційного розвитку світської етики набагато важливіше звільнити її від догматизму і поставити на природничо-науковий фундамент теорії еволюції: розум, інстинкти, виживання роду, науковий метод, науковий атеїзм. А значить — треба як слід навчитися мислити вільно самостійно по-науковому в усіх сферах життя, в тому числі і в області моралі, етики і навчитися мислити навіть не «за» і не «проти», а перпендикулярно і вільно.

Тому замість докладного переліку принципів світської моралі ми навми-сно вирішили обмежити читача основами і закликати до самостійного роз-витку інтелекту.

3.2.10 Висновки

У людей є внутрішнє джерело моралі, що не має ніякого відношення до релігії — інстинкти і розум, який часто називають совістю.

Біблія вчить низькій моралі (гл. 3.1) і багато людей відкидають її на ос-нові внутрішнього джерела моралі — інстинктів і розуму.

Релігія не може досягти високої моралі в суспільстві — це досвід тисячо-літь. Більш того, до християнства мораль у язичників у Стародавній Греції, відображена в легендах (див главу 3.2.1).

Релігія перешкоджає науковому прогресу (глави 1.2 і 2.8) і природничо-науковій освіті, за рахунок яких і досягається справді висока мораль у су-спільстві.

Для досягнення високої моралі в суспільстві необхідно і достатньо звер-нутися до розуму та інстинктів. Для розвитку інтелекту людей необхідно підвищення якості природничо-наукової освіти в школах і вузах.

3.3 Перегляд потреб людей у релігії — знеболювальне, бізнес, мані-пуляція свідомістю

Як ми вже з'ясували у главах 3.1 і 3.2, у людини є внутрішнє природне джерело моралі, на підставі якого навіть віруючі люди не хочуть викону-вати всі заповіді Біблії, наприклад, більшість християн не «зробили самі себе скопцями заради Царства Небесного» (Мф. 19: 12), тому що навіть для християн розум і інстинкти в даному випадку сильніше віри. Тому релігія не потрібна для моралі.

Але тоді для чого ж потрібна людям релігія? Чому так багато людей ви-бирають релігію всупереч даним науки і голосу розуму, і совісті? Адже біб-лійні ідеї про створення, душі, рай і пекло були науково спростовані ще в позаминулому XIX столітті Дарвіном і Сеченовим.

На це питання відповідають два важливі аргументи, які цікаві тим, що вони використовуються як за релігію, так і проти неї. Ці аргументи пов'язані не з переконаннями, ні з логікою, і навіть не з мораллю, а з потребою людей в релігії.

Науковий підхід універсальний — з його допомогою можна проаналізувати і ці аргументи — про потреби людини. Наука про вивчення і взаємовигідне задоволення людських потреб носить назву маркетинг. При проведенні маркетингових досліджень, які вивчають потреби людей, використовується та ж сама теорія ймовірностей і математична статистика, що і при проведенні природничо-наукових досліджень.

З метою виявлення причин релігійної віри, поведінку віруючих по відношенню до релігії можна проаналізувати з позицій маркетингу — як поведінка споживача по відношенню до товару — адже віруючі платять релігійній організації гроші за релігію у вигляді пожертвувань, десятин, покупки свічок тощо. З точки зору маркетингу, причина покупки товару — задоволення товаром потреби споживача, заради якої споживач готовий заплатити гроші постачальнику товару.

3.3.1 Перегляд емоційної потреби в релігії

Стикаючись з будь-якою труднощами, людина розумна вже 3 мільйони років напружує свій мозок, намагаючись її вирішити, і часто знаходить вирішення завдання. Так виникла людина в результаті еволюції, так з'явилася наука. Наука пропонує раціональний спосіб вирішення проблеми, заснований на розумі, наприклад, від хвороб — медицина.

Релігія ж, на відміну від науки, замість об'єктивного вирішення проблем дає віруючим суб'єктивну емоційну розраду в труднощах. Коли у людини важке життя, наука прагне вирішити його проблеми і поліпшити його матеріальне життя, а релігія натомість вчить його: «не хвилюйся, після смерті твоя вічна душа покине тлінне тіло і її прийме боженька і ти будеш жити в раю щасливо» або «твоя вічна душа переселиться в інше тіло і ти отримаєш нове життя» або зовсім відмова від бажань у буддизмі.

Віруючим подобається в це вірити і вони вже не замислюються над тим, що це спростовано науково в позаминулому столітті, в 1863 році засновник

фізіології І.М. Сеченов в своїй книзі «Рефлекси головного мозку» експериментально довів матеріальну природу свідомості і, як наслідок, відсутність пекла, раю і реінкарнації. Віруючі навіть не замислюються, куди ж пропадає «вічна» душа уві сні щонаочі і чому ми нічого не пам'ятаємо до нашого народження і навіть у дитинстві. Вони вірять в обхід розуму — «вірую, бо абсурдно». Саме через цей чисто емоційний вибір на багатьох віруючих не завжди діють природничо-наукова критика релігії і тому на основі вже зробленого емоційного вибору вони вигадують найспритніші відмовки і тлумачення, коли стикаються з критикою своєї релігії. Адже будь-яка критика позбавляє їх ілюзорної розради.

Граючи на цій емоції, Христос обіцяв утішити і заспокоїти, і послати Духа Святого як розрадника (Мф. 11:28; Ів. 14:26). Однак ці слова також були порожніми — за ними не стояли рішення жодних нагальних життєвих проблем, що викликають потребу в розраді. Більш того, релігія сама ж створює стрес для людини, коли вимагає від нього дотримання заповідей, які суперечать інстинктам — наприклад, людина, будучи всеїдною — має фізіологічну потребу в м'ясі, перебуває у стресовому стані від православного вегетаріанського поста.

Віруючі навіть чесно розглядають подібні міркування як аргумент за релігію — їм потрібна релігія як якась знеболювальне у важких життєвих ситуаціях, для відходу від суворої правди життя. Щось на кшталт «рожевих окулярів» або анестезії. Але навіщо потрібні рожеві окуляри розсудливій людині, реалісту? А анестезія — здоровій? Тим більше — навіщо це пропагувати в школах і ЗМІ?

Віруючий міркує на основі емоцій: «ця втіха приємна, а тому вона істинна», а мислячий атеїст — навпаки — на основі розуму: «ця втіха ілюзорна, а тому погана». Як бачите, віруючий керується емоціями, а атеїст — розумом.

Ось що про це пишуть самі віруючі:

«Людям протягом життя потрібні утішливі ритуали й урочистості» [1].

«Ми використовуємо Біблію просто як довідник констебля або як дозу опіуму, що заспокоює переобтяжену в'ючну тварину — щоб підтримувати порядок серед бідних» [2].

Друга цитата належить священику англiканської церкви Чарльзу Кiнгслі (XIX столiття). З Кiнгслі спілкувався Карл Маркс, який запозичив у нього це порiвняння релiгії з наркотиком. Порiвняння релiгії з опiумом, однак, вiдоме ще до Маркса. Вважається, що першим його використав нiмецький поет Новалис у збiрнику афоризмiв «Квiтковий пилок» (1798). При цьому цiкаво вiдзначити, що одне i те ж порiвняння релiгії з наркотиком (опiумом) англiканський священик Кiнгслі використовував як аргумент за релiгiю, а переконаний атеїст Маркс — проти.

Але, вибачте, шановні вiруючі, а якщо така емоцiйна залежнiсть вiд iлюзорної розради, що дається релiгiєю, вiдрiзняється вiд залежностi вiд прийому галюциногенiв i наркотикiв, алкогольної та тютюнової залежностi? А коли ще врахувати шкоду для здоров'я [3]?

Алкоголiкам, курцям i наркоманам можна багато раз говорити про науковi данi про шкоду алкоголю, тютюну i наркотикiв, однак якщо вони самi не захочуть вiдмовитися вiд емоцiйної залежностi вiд даних наркотичних отрут, то будь-якi науковi аргументи будуть марнi для них.

Чи не думаєте Ви, шановні читачi, що вiруючі iнодi поводяться дещо схоже, коли на основi емоцiйної залежностi вiд релiгії iгнорують науковi факти про помилковiсть iхньої релiгії, численнi протирiччя в Бiблiї i безсовiснi моральнi повчання Бiблiї?

Як Ви думаєте, з якої причини в цивiлізованих країнах свiту забороненi наркотики?

Тому що це нерозумно. Атеїсти наполягають на тому, що проблеми треба вiрiшувати своїм розумом, а не йти вiд рiшення проблем за допомогою рiзних знеболюючих, наркотикiв, галюциногенiв або релiгійних iлюзiй про загробне життя, що суперечать фiзiологiчнiй науцi. Науковий атеїзм учить знаходити рiшення проблем науковим методом пiзнання iстини, а не задовольнятися iлюзiями як розрадою. I тим бiльше це не дає пiдстав викладати в школах релiгійнi iлюзiї для молодих i здорових.

Атеїзм не втiшає — вiн протверджує, ставлячи людину перед науковими фактами. Якщо людина, маючи послiдовну атеїстичну освiту, буде зi школи знати наукову правду про те, що пiсля смертi її свiдомiсть зникає, замість «солодкої» релiгійної брехнi про рай або реiнкарнацiю, то вона зможе вище цiнувати i краще планувати своє життя, не витрачаючи часу i сил на iлюзiї

після смерті. Після смерті від людини залишаються тільки її діти і те добро чи зло, яке вона дала світові. І в результаті цього атеїст стає щасливішим віруючого у своєму єдиному матеріальному житті. Щастя атеїста об'єктивне — воно засноване на задоволенні інстинктів, а не на ілюзіях. Взаємовигідно служачи суспільству і собі, роблячи життя кращим, атеїст може стати щасливим — потрібним суспільству. Віруючі часто дорікають атеїстам, що нібито релігія дає сенс життя, а атеїзм позбавляє його. Атеїзм дійсно звільняє людину від того сенсу життя, який йому нав'язаний релігією і дає людині повну свободу вибрати свій власний сенс життя, заснований на розумі і інстинктах, щоб своїми талантами взаємовигідно служити суспільству і собі. Клерикали кажуть нам, що нібито викладання «Основ православної культури» в школі потрібно для того, щоб діти не стали наркоманами. А привчати дітей зі школи до використання антинаукових релігійних ілюзій для втіхи — це не подібність з наркоманією? Ми ж відповідаємо, що для того, щоб діти не стали наркоманами, необхідний якраз науково-атеїстичний світогляд, що дає раціональне матеріалістичне рішення будь-яких життєвих проблем — за допомогою розуму. Уберегти школярів від алкоголізму і наркоманії може тільки переконаність у тому, що науковий метод вирішує проблеми людей, сильна зацікавленість наукою, інтенсивна природничо-наукова атеїстична шкільна програма, а також регулярні спортивні навантаження. А коли людина знає, як шукати рішення проблем — наукою — вона не зіп'ється, а буде думати, аналізувати, досліджувати навіть складну задачу.

3.3.2 Релігія — бізнес?

На основі низької моралі принаймні деяких священиків (глава 3.1.14) виникає питання: «А що такі люди роблять у церкві?», Після якого розумно припустити, що деякі священики, навіть втративши віру в бога, нерідко залишаються працювати в системі церкви, сприймаючи її як своєрідний вид бізнесу. Вони, звичайно, не люблять це афішувати публічно.

З економічної точки зору, в церкві є грошовий потік, що впливає з задоволення вигаданої потреби: релігія створює ілюзорну потребу в богіві — оголошує невід'ємні інстинкти людини гріхами, лякає за них вигаданим

пеклом і, умовно кажучи, торгує пропусками в міфічний рай в обмін на покірність і пожертвування на адресу церкви. Люди купують свічки й інше церковне начиння, платять попам за вінчання і відспівування та ін.

Але хіба це чесно і етично — робити гроші на вигаданій, помилковій потребі, яка не має матеріальних причин? Давно науково доведено, що релігія — омана. А ті попи, які усвідомлюють це і не йдуть з церкви, фактично свідомо займаються отриманням прибутку на основі обману. І їх не бентежить, що це неетично, аморально.

Однак нормальний шанований бізнес заснований на задоволенні реальних потреб людини, а не навіяних, не ілюзорних. Не можна порівняти роботу попа з роботою психотерапевта, тому що нормальний чесний лікар повинен лікувати людину, щоб вона більше не потребувала послуг лікаря. А до попів люди приходять знову і знову. І не можна порівнювати релігію з шоу-бізнесом, тому що стосовно кіно люди знають, що це — кіно, а не реальність.

Більш того — чим гостріше потреба людей і чим краще бізнес її задовольняє, тим знаменитіше стає така торгова марка. Так створюються найбільші бренди.

А бізнес, заснований на навіюванні брехні — це вже не чесний, хороший і тому шанований бізнес, а швидше за шахрайство, обман, вимагання. Ось що говорить КК України про шахрайство:

«Стаття 190. Шахрайство

1. Заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою (шахрайство)...
4. Шахрайство, вчинене в особливо великих розмірах або організованою групою, — карається позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з конфіскацією майна.»

Приблизно аналогічним чином діють і ворожки та інші екстрасенси, шамани і т. д. Їхні клієнти — люди, які думають, ніби майбутнє зумовлене богом і не залежить від волі людей, і ніби його може вгадати ворожка.

Однак освіченому атеїстові, який знає, що немає нічого надприродного і паранормального, не потрібні ворожки, бо він знає, що майбутнє залежить від вчинків людей — що ми зробимо, то і буде, а якщо ми нічого не будемо робити, то буде так, як зроблять інші. Тому ворожка в принципі не може

вгадати майбутнє. Але більш того — майбутнє можна прорахувати тільки науковим методом, виходячи з причин деякого явища — наприклад:

- вчені можуть посадити місяцехід на Місяць і точно спланувати м'яку посадку на основі законів фізики
- метеорологи можуть досить точно спрогнозувати погоди також на основі законів фізики
- в бізнесі маркетологи можуть досить точно передбачити обсяг продажів товару на основі проведеного маркетингового дослідження.

3.3.3 Маніпуляція свідомістю

Як вже говорилося вище, англіканський священик Чарльз Кінгслі в ХІХ столітті чесно зізнався, що релігія використовується в якості інструменту для маніпуляції свідомістю, для «підтримки порядку», тобто для пригнічення бідних [2]. Але ж Біблія заохочує рабство (Еф. 6:5).

Можливо, що й інші священики і політики мають подібні погляди, але не люблять їх афішувати. Адже при афішуванні вже зникає маніпуляція свідомістю.

Питається, навіщо все це треба? Чому не можна чесно без релігії пояснити людям, що бідність не визначена, що багато що в руках людини, а не бога, що люди можуть підвищувати свою кваліфікацію, отримувати профільну освіту й самоосвіту, створювати бізнес, думати і створювати інтелектуальну власність, торгувати, не лінуватися, не пиячити та ін.? Адже на основі наукового методу пізнання можна вирішити будь-які проблеми суспільства, в тому числі і економічні і політичні — приклади наведені в Частині 4 цієї книги.

Навіщо такі люди лізуть в політику і підтримують релігію? Вважаєш народ стадом — їдь у село і паси череду корів — Людині Розумній пастух не потрібен.

Природно, людська совість протестує проти шахрайства та отримання прибутку на основі маніпуляції свідомістю, тим більше скоюваного організованою групою осіб. Тому людська мораль і створила Статтю 190 КК України «Шахрайство». Третій закон Ньютона — дія дорівнює протидії — є непоршним і загальним законом природи. Тому, як ми пам'ятаємо з історії,

таке знуцання над людсьми в силу природних причин — третього закону Ньютона — завжди систематично призводило до революцій — повалення маніпуляторської влади, наприклад:

1. Американська революція 1776 року. Народ визволився від тиранії короля Англії, від надмірного оподаткування, від державної релігії. Народ побудував світську державу, прийняв Декларацію Незалежності США 1776 р, яка проголошувала права людини на щастя і справедливу владу. Колишня англійська колонія перетворилася на велику ядерну і космічну наддержаву, причина успіху якої — науковий підхід до вирішення будь-яких завдань.

2. Велика Французька революція 1789 року. Народ визволився від тиранії короля Франції, від державної релігії і побудував світську державу. Короля стратили. Прийняли Декларацію прав людини і громадянина 1789 року, яка до сих пір визначає вигляд Європи.

3. Люгнева демократична революція 1917 року в Росії. Демократи скинули православного царя.

4. Жовтневий переворот 1917 року в Російській Імперії. Стався її розвал на окремі національні держави. Не отримавши владу законним шляхом, більшовики видають декрет про розпуск установчих зборів та роздмухують громадянські війни на теренах новостворених держав з метою поширення там свого впливу. Створюється нова імперія під назвою СРСР, до складу якої входили номінально рівноправні республіки: РСФРР, УСРР, БСРР і ЗРСФР. Проте насправді всі найважливіші рішення приймаються лише в Москві. Так, радяни побудували велику ядерну і космічну наддержаву, причина успіху якої — наука, проте причини розпаду були вже закладені при її заснуванні.

5. Економічний крах СРСР у 1991 році, викликаний в корені помилковою заборонаю на критику в ідеології комунізму. Комунізм, заперечувавши конкуренцію, не витримав конкуренції з капіталізмом і зруйнувався СРСР, збанкрутували заводи і фабрики. Колосальна інфляція, демографічна катастрофа тощо. Велика наддержава звалилася через законодавчу заборону на свободу слова і заборони на науковий підхід до вирішення завдань в політиці і економіці — помилок, описаних в Частині 4.

6. Зовсім свіжий приклад, відомий всім, навіть тим, у кого з історії в школі були суцільні двійки — арабська весна в ряді арабських країн 2010-2012 рр.

А скільки було інших бунтів і повстань в історії людства, які не привели до революції — зміни влади! Кілька прикладів по пам'яті — повстання Спартака проти рабства в Стародавньому Римі, повстання декабристів в 1825 році, бунт 1905 року.

З цих фактів випливає очевидний висновок: будь-яка антинародна влада приречена. Якщо держава не може або не хоче задовольнити потреби народу, то вона не може вижити і процвітати довго.

Чи не простіше задовольняти потреби народу, а не займатися промиванням мізків? Наука про задоволення потреб народу — маркетинг, а промивання мізків антинауково, помилково і підриває авторитет промивальника в очах народу.

Але і комуністи, так і не зробивши розумних висновків з уроків історії та відмовившись від наукового підходу в економіці і політиці, наступили на ті ж граблі — вони теж маніпулювали свідомістю народу і в результаті комунізм упав у 1991 році.

А що стосується церкви, то підтримка церквою тиранії, рабства і гніту не тільки не допомогла тиранії зміцнити свою владу в Англії, Франції та Україні, а й привела до закономірного відходу європейських народів від релігії. Слід особливо відзначити, що будь-яка підтримка тиранії є порушенням Декларації прав людини ООН [4]:

«Преамбула... беручи до уваги, що необхідно, щоб права людини охоронялися силою закону з метою забезпечення того, щоб людина не була змушена вдаватися як до останнього засобу до повстання проти тиранії і гноблення;..

Стаття 4. Ніхто не повинен бути в рабстві або у підневільному стані; рабство і работоргівля забороняються в усіх їх видах.

Стаття 5. Ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Стаття 23.

1. Кожна людина має право на працю, на вільний вибір роботи, на справедливі і сприятливі умови праці та на захист від безробіття.

2. Кожна людина, без будь-якої дискримінації, має право на рівну оплату за рівну працю.

3. Кожний працюючий має право на справедливу і задовільну винагороду, яка забезпечує гідне людині існування, її самої та її сім'ї, і яка в разі необхідності доповнюється іншими засобами соціального забезпечення.

Стаття 25. 1. Кожна людина має право на такий життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, житло, медичний догляд та необхідне соціальне обслуговування, який є необхідним для підтримання здоров'я і добробуту її самої та її сім'ї, і право на забезпечення в разі безробіття, хвороби, інвалідності, вдовства, старості чи іншого випадку втрати засобів до існування через незалежні від неї обставини.».

Але в нашій країні Декларація прав людини ООН ховалася владою від народу ще зі Сталіна. Наслідок цього — крах СРСР. У Частині 4 запропонований варіант того, як реалізувати вищеназвані права людини на практиці.

[9] http://www.tenews.org.ua/post/view/p-yaniy_svyaschenik_za_kermom_dopituvavsya_u_l_vivs_kih_patrul_nih__chi_viryat__voni_u_boga

[10] <http://podrobnosti.ua/2144764-v-uzhgorod-pjanij-svjaschenik-proklinav-poltsju.html>

[11] <http://ukr.obozrevatel.com/crime/16084-pyanij-svyaschenik-vlashtuvav-masshtabne-dtp-na-zhitomirschini-foto.htm>

[12] http://antikor.com.ua/articles/140933-u_zaporihhi_zlovoli_rosijsjkogo_svjashchennika-pedofila

[13] <http://tsn.ua/ukrayina/na-zakarpatti-p-yaniy-svyaschenik-zbiv-na-smert-troh-zhinok-790393.html>

[14] https://uk.wikipedia.org/wiki/Сексуальна_наруга_священників#.D0.A1.D0.BA.D0.B0.D0.BD.D0.B4.D0.B0.D0.BB_.D0.B2_.D0.A3.D0.BA.D1.80.D0.B0.D1.97.D0.BD.D1.96

Частина 4

Науковий підхід у політиці й економіці: вихід з кризи

Наша книга про науковий атеїзм була б неповною з точки зору сучасного пострадянського читача, якби ми не представили в ній аналіз комунізму і капіталізму, проведений науковим методом.

По-перше, атеїзм і комунізм входили в державну ідеологію СРСР і в 1991 року влада відмовилася від обох ідеологій. Тому очевидні недоліки комунізму (залізна завіса, порожні прилавки, низькі зарплати, заборона на бізнес, відсутність свободи слова і критики влади й інші порушення Декларації прав людини ООН) часто сприймаються людьми як аргумент проти атеїзму. Тому аналіз сильних і слабких сторін комунізму необхідний в сучасній книзі з наукового атеїзму.

По-друге, науковий аналіз ідеології комунізму з її неминучою критикою, викликаної критерієм Поппера для будь-якої наукової теорії (глава 1.2) був заборонений у СРСР і тому не проводився в принципі. Тут заповнена ця прогалина.

По-третє, і у сучасного капіталізму в Україні після 1991 року також є багато очевидних проблем, які потребують невідкладного вирішення — корупція, рекет, рейдерство, інфляція, безробіття, злидні, невідновлені досі сільське господарство і промисловість та ін. І тут представлено наукове рішення цих задач.

Тому аналіз сильних і слабких сторін і комунізму, і капіталізму необхідні в сучасній книзі з наукового атеїзму, призначеної для читача пострадянської України.

І хоча ці питання і не мають прямого відношення до теми атеїзму/матеріалізму, проте, історично так склалося, що вони стосуються атеїзму непрямо. А значить, їх треба тут розглянути.

4.1 Історичне введення

Після перемоги СРСР у Другій світовій війні і захоплення комуністами ряду країн Європи, включаючи частину Німеччини, країни Заходу, щоб уникнути у себе комуністичних революцій, під тиском СРСР змушені були

визнати робітників за людей і права робітників за права людини і закріпити їх у Загальній декларації прав людини ООН в 1948 р — див. статті 23 та 25 цієї декларації в розділі 3.3.3. СРСР був прийнятий в ООН капіталістичними країнами Заходу в 1945 році.

Після цього доленінський експлуататорський тип капіталізму зруйнувався в країнах Заходу, включаючи оплот капіталізму — США, і капіталізм на Заході став цивілізованим і демократичним. Після підписання Загальної декларації прав людини ООН 10 грудня 1948 року причин для Холодної війни вже не було. Можна було святкувати велику колосальну всесвітню перемогу трудящих над експлуататорами. Можливості СРСР тоді були колосальні, а всі загрози ліквідовані.

Однак на своєму піку перемоги в СРСР про це мовчали і навіть Декларація прав людини ООН не публікувалася в радянських газетах, не вивчалась у школах, і навіть не критикувалася, а тупо ховалася владою від народу.

Замість святкування найбільшої перемоги прав робітників на Заході, радянська влада вже нахабно брехала про «загниваючий Захід». Якщо до цієї Декларації становище трудящих в США дійсно було жалюгідним, то після неї Захід побудував якраз ту свободу, про яку тільки мріяли жителі СРСР, але якої ніколи не мали.

Ця брехня радянської влади, маніпуляція свідомістю народу, перешкоджала розвитку СРСР і неминуче призвела до його краху в 1991 році. СРСР впав з абсолютно природних причин, описаних далі, і без ліквідації яких відродження нашої країни в принципі неможливе.

4.2 Метод аналізу сильних і слабких сторін

У стратегічному маркетингу для формування стратегії розвитку є різні аналітичні інструменти, серед них — SWOT-аналіз, тобто аналіз сильних і слабких сторін внутрішнього середовища [1] і аналіз можливостей і загроз зовнішнього середовища. Він названий за першими літерами англійських слів Strengths (сили), Weaknesses (слабкості), Opportunities (можливості), Threats (загрози). Для розумного аналізу складного багатокomпонентного явища слід застосовувати до нього SWOT-аналіз. Він досить загальний і

тому підходить для аналізу найрізноманітніших явищ — продукції, компанії, людини, країни тощо. Він дозволяє знаходити і виправляти свої слабкі сторони, захищатися від погроз і виробляти стратегію успішного розвитку, тобто прогресувати.

Ми пропонуємо розширення стандартного SWOT-аналізу — гіпер-SWOT-аналіз, який представлений у Додатку 3 цієї книги. Гіпер-SWOT-аналіз — це порівняльний SWOT-аналіз декількох конкурентів, він дозволяє точніше виробляти маркетингову стратегію компанії в умовах конкуренції, ніж звичайний SWOT-аналіз і знаходити ті можливості розвитку в умовах конкуренції, що не дає звичайний SWOT-аналіз, наприклад:

- порівняльний аналіз своїх сильних сторін, слабких сторін конкурентів і можливостей зовнішнього середовища дозволяє точніше виділяти стратегічний пріоритет розвитку,
- а порівняльний аналіз сильних сторін конкурентів, своїх слабких сторін і загроз зовнішнього середовища дає додаткову можливість для виправлення своїх слабких сторін.

Тому тут представлений конструктивний порівняльний аналіз сильних і слабких сторін і комунізму і капіталізму, а аж ніяк не однобока пропагандистська критика однієї з концепцій. Це — підхід ученого, який шукає істину, а не політика, який прагне комусь догодити. Деякі зі слабких сторін комунізму розглянуті в [1-2], капіталізму — в [3-4].

Сильні сторони СРСР визначалися тим, наскільки глибоко в різні сфери життя проникав науковий підхід. Завдяки науковому підходу наші предки позбулися релігії, створили кращу в світі систему освіти, першими в світі вирвалися в космос, створили ядерну зброю, побудували багато заводів і фабрик, опанували природу, перемогли у війні з набагато більш могутнім противником — фашистською Німеччиною.

Однак слабкі сторони СРСР, які і погубили його, також визначалися тим, наскільки далеко виганявся науковий підхід з політики і економіки, наскільки далеко від розуму тікала радянська влада, буквально доходючи до маразму (Брежнев). Ці слабкі сторони комунізму і розглянуті докладно в цій частині. Це не тільки багатомільйонні репресії інакодумців, описані в «Чорній книзі комунізму» [2-3], але і відсутність конкуренції і свободи слова, заборона приватної торгівлі, залізна завіса, ліквідація приватної власності

на засоби виробництва, знущання над народом, системні порушення Декларації прав людини ООН та ін.

Фактично, те, що було в СРСР, було більш схоже на рабовласницький лад, ніж на свободу, за яку боролися революціонери часів УНР. Справді, наявність тільки одного роботодавця — держави, державна монополія в усіх сферах економіки, вкрай низька оплата праці, відсутність права працювати на себе і репресії критиків цього тоталітарного режиму — це і є справжнє рабство, нічим по суті не відмінне від рабства в Стародавньому Єгипті. Радянські люди були, по суті справи, рабами радянської влади, як раби фараона в Стародавньому Єгипті. Це був стрибок в минуле на кілька тисяч років. Саме тому радянська влада і приховувала від народу Декларацію прав людини ООН — експлуататори не хотіли давати рабам свободу. Але саме це і згубило СРСР. Рабовласницька держава не витримала конкуренції з вільними країнами Заходу і неминуче перетворилася на їхній сировинний додаток. Історія СРСР наочно довела, що саме розум — головний фактор конкурентної переваги. Не гроші, не влада, не зброя, а саме розум. Усі колосальні успіхи СРСР — наслідки застосування розуму — наприклад, космонавтика і атеїзм, а крах СРСР — наслідок ідіотської заборони на розумний підхід у політиці і економіці — наприклад, вічно порожні прилавки і залізна завіса. І саме розум був виведений еволюцією 3 мільйони років тому.

Список літератури

[1] Дженстер П., Хасси Д. Анализ сильных и слабых сторон компании: определение стратегических возможностей. Пер с англ. - Москва, Вильямс, 2003

4.3 Вільна конкуренція і самоорганізація — невід’ємні видоутворювальні чинники еволюції і прогресу

В еволюції є два важливих видоутворювальних фактори — самоорганізація та конкуренція. Самоорганізація активно використовувалася в СРСР і це було правильно, але конкуренція — ні, і це в кінцевому підсумку привело до краху Радянського Союзу.

Самоорганізація — важливий фактор еволюційного прогресу. З появи перших багатоклітинних організмів еволюційний поступ багаторазово прискорився.

Завдяки самоорганізації виникає поділ праці і так підвищується її ефективність.

І саме цей фактор активно використовувався в СРСР і саме завдяки йому і виникло радянське економічне диво — коли за лічені роки злиденна аграрна країна перетворилася в індустріальну наддержаву з ядерною зброєю і космонавтикою.

Бідні селяни раннього СРСР поодиноко були приречені на вимирання в результаті конкуренції. Але їхнє об'єднання в комуні, артіль, товариства спільної обробки землі не тільки врятувало їм життя в ту епоху, а й дало поділ праці, який настільки підвищив ефективність праці, що вивільнив частину селян для перекваліфікації в робітників та індустріалізації СРСР. Для об'єктивності зазначимо, що цьому сприяв і перегин з колективізацією, коли селян насильно заганяли в колгоспи, усуспільнюючи їхнє майно, і ті, хто не бажав цього, шукали щастя в містах. Будувалися заводи, на них — трактори і комбайни, які вже впроваджувалися в сільське господарство і значно підвищували його ефективність — коло замикалося і стрімкий розвиток виходив на новий виток.

В СРСР не було ні політичної конкуренції, ні економічної конкуренції. Була монополія КПРС на владу з заборонаю на критику влади і монополія державної власності на економіку.

Однак конкуренція — невід'ємний видоутворювальний фактор еволюції і життя взагалі. При відсутності конкуренції не працює інший видоутворювальний фактор еволюції — природний добір. А отже, немає розвитку, є застій. А застоїв в системі, де сусідні системи розвиваються, означає відносну деградацію.

Завдяки вільній конкуренції еволюція і вивела всі види рослин і тварин, включаючи і Людину Розумну. Кожен стрибок еволюції відбувався тоді, коли у будь-якої особини з'являлася конкурентна перевага. Коли мавпа ввімкнула мізки, взяла камінь і вбила ним шаблезубого тигра, який намагався її з'їсти, вона почала шлях перетворення на людину розумну.

Завдяки вільній конкуренції в капіталістичній економіці підтримуються низькі ціни та висока якість продукції на висококонкурентних ринках.

Завдяки вільній конкуренції в політиці в демократичній країні підтримуються більш затребувані суспільством політичні ідеї і партії та більш потрібні народу закони.

Коротше, необхідна вільна конкуренція, нічим і ніким не обмежена, і в економіці, і в політиці. Крім того, конкуренцію корисно розвивати, збільшувати й охороняти.

Саме через відсутність вільної конкуренції при комунізмі якість продукції почала падати і пропав стимул до інновацій. Навіть державний контроль цін не рятував ситуацію.

Залишки комунізму — наприклад система жеків — це низька якість зі зростаючими цінами без якого б то не було контролю з боку народу — повне чиновницьке свавілля. Але її можна змінити за допомогою вільної капіталістичної конкуренції. Якщо видати кредити на створення приватних котелень і по всій країні виникнуть тисячі незалежних приватних котелень з низькими цінами і високою якістю послуг, які будуть мати ті ж права, що і державна система ЖКГ, то кожен житель України матиме вибір з багатьох постачальників послуг ЖКГ — так само, як зараз у багатьох є вибір з кількох інтернет-провайдерів, — то почне працювати інший фундаментальний видоутворювальний фактор еволюції — природний відбір і тому будь-яка неконкурентоспроможна фірма з низькою якістю і високими цінами, навіть державна, швидко вимре — збанкрутує. В умовах вільної конкуренції виживуть тільки ті, чийі послуги краще і дешевше. Вільна конкуренція і є ринковий механізм підвищення якості. Але, щоб створити конкуренцію, потрібні кредити на створення нового бізнесу.

Крім того, саме вільна конкуренція вирішує проблему гніту людини людиною — чим більше конкурентів буде на цьому (і будь-якому) ринку, тим більше буде незалежних підприємців і робочих місць. У найманих працівників буде значно більший вибір — якщо в одній компанії погані умови роботи, то він може перейти в іншу аналогічну компанію з кращими умовами роботи.

Отже, конкуренція корисна і споживачам, і підприємцям, і працівникам. Тому її треба розвивати. Метод підвищення конкуренції розглянуто в главі 4.4.

4.4 Капіталістичний шлях до свободи від гніту — кредити на створення бізнесу

4.1.1 Багатство для всіх

Тут показано, як практично кожен зможе розбагатіти, отримавши стартовий капітал для створення свого бізнесу.

І при цьому цей метод не тільки не збільшить інфляцію, але навіть і знизить ціни через зростання конкуренції. Споживчі кредити підвищують попит і так збільшують інфляцію, а кредити на створення бізнесу підвищують пропозицію і конкуренцію і так знижують ціни і інфляцію. Отже, переконання про те, що всякий надлишок грошової маси є причина інфляції, помилкове. Нові методи зниження інфляції запропоновані в наступній главі 4.5.

Тут у параграфі 4.4.4 представлені методи зниження банківських ризиків неповернення капіталу.

Як відомо, злидні і пригнічення людини людиною є одним з вирішальних факторів формування релігійної свідомості [1]. Тому ліквідація цього гніту дозволить звільнитися людству від релігії.

Державна власність на засоби виробництва в СРСР, хоч і дозволяла будувати тисячі заводів і фабрик, ГЕС і АЕС але тим не менш не змогла створити високу якість, бо, як було доведено в главі 4.3, висока якість може виникати тільки при вільній конкуренції між різними власниками приватної власності на засоби виробництва.

Комуністи не змогли вирішити проблему гніту за допомогою розкуркулення, відібрання приватної власності на засоби виробництва, а тільки посилили цей гніт, відібравши у людини можливість працювати на себе. Саме від розкуркулення втекла на Захід частина української інтелігенції, яка працювала на себе і нікого не пригнічувала — наприклад, авіаконструктор Ігор Сікорський і підприємець, меценат Михайло Терещенко.

Приватизація 1990-х років також не змогла вирішити цю проблему. Тому що справа навіть не стільки в тому, в чийх руках монополія — в державних або приватних, — а в тому, що необхідна конкуренція замість монополії. Комуністи, мабуть, не могли або не хотіли цього зрозуміти. Якби замість Газпрому в Росії були б сотні дрібних газових компаній, і кожен споживач газу мав би вибір із сотні конкурентних пропозицій, то ціна на газ була б ринковою і не могла б рости по волі монополістів або влади. А так фактично залишилося радянське державне-монопольне регулювання цін.

Нами пропонується рішення проблеми гніту, яке враховує всі 3 фактори — свобода отримання стартового капіталу приватною особою, приватна власність на засоби виробництва і вільна конкуренція.

Шлях звільнення від гноблення аж ніяк не в ліквідації приватної власності на засоби виробництва, а навпаки, в тому, щоб можливість набуття приватної власності на засоби виробництва була якомога у більшій кількості людей, тобто в максимальному розширенні можливості для кожного підприємця-початківця отримати стартовий капітал — кредит на створення бізнесу — і купити приватну власність на засоби виробництва.

Тут представлений SWOT-аналіз запропонованої нами програми «кредити на створення бізнесу». Методи зниження банківських ризиків розглянуті в параграфі 4.4.4.

Роздуті слабкі сторони банків перешкоджають реалізації незліченних можливостей. Тут показано, як зміцнити слабкі сторони банків і як управляти ризиками.

Взагалі, стартовий капітал потрібен кожному підприємцю, і кредити на створення бізнесу вельми затребувані сьогодні в Україні, а отже, необхідно розробити цей продукт. Переконалися в цьому можна, провівши елементарні маркетингові дослідження з опитуванням споживачів. Більш того, це очевидно, коли сьогодні з'являються різні тіньові варіанти кредитування з дуже високою процентною ставкою (до 50% річних), яка є недоцільною для кредитування бізнесу.

4.4.2 Колосальні можливості кредитів на створення бізнесу

Кредити на створення бізнесу, якщо навчитися знижувати ризики неповернення капіталу, є колосальним інструментом для економічного розвитку країни.

Можливості цієї програми колосальні, безмежні — можна буквально за кілька років побудувати тисячі заводів і фабрик, реалізувати будь-які нові технології, відновити вітчизняну промисловість, сільське господарство, побудувати замкнуту незалежну економіку країни. Більше в Україні не буде безкрайніх кинутих полів, зарослих бур'яном — там будуть рости пшениця, жито й інші культури.

Кредити на створення бізнесу створять мільйони робочих місць, різко знизять безробіття і як наслідок — знизять злочинність і смертність, ліквідуєть демографічну катастрофу в Україні.

Кредити на створення бізнесу значно підвищать конкуренцію у всіх сферах економіки, включаючи монопольні й олігопольні ринки. А конкуренція, як відомо, корисна тим, що підвищує якість продукції і перешкоджає зростанню цін, тобто бореться з інфляцією. Зниження інфляції можливе [2-13] і більш докладно розглянуте у главі 4.5. Низька інфляція дозволить знизити ставку рефінансування НБУ, що знизить ставки за кредитами комерційних банків, а це зробить їх більш привабливими для споживачів.

Будь-який розумний бізнес-план буде негайно ж реалізовуватися. Економіка стане значно наукомісткішою і науково-технічний прогрес стане більше затребуваний економікою. Розпочнеться роботизація багатьох сфер економіки.

Простота отримання стартового капіталу також знизить економічні злочини — такі як корупцію, рейдерство і рекет. З політики миттю вийдуть ті, кого цікавлять тільки гроші (хабарники, пілярі бюджету), і на їх місця зможуть прийти нові грамотні люди, охочі служити народу, а не піляти бюджет. Україна зможе вийти не лише з економічної кризи, а й з політичної.

Бачачи настільки безкраї можливості кредитів на створення бізнесу в справі розвитку країни, просто безглуздо шукати відмовки, як страус, боягузливо ховати голову в пісок, і казати «це ризиковано», а навпаки, треба подолати будь-які перешкоди — навчитися знижувати ризики неповернення капіталу.

До речі, інвестор Р. Кійосакі вчить керувати ризиками: «Ризик є завжди, так учіться справлятися з ризиком, а не уникати його» [14].

Крім того, бачачи сьогоднішню ситуацію в Україні, можна заявити, що нестача грошей — корінь усіх зол. Справді, з-за неможливості легального отримання стартового капіталу для створення бізнесу, з 1991 року в нашій країні процвітають нелегальні способи його набуття — рекет, рейдерство, корупція, розпили бюджету, грабіж, шахрайство тощо.

Інші люди, які не мають можливості знайти роботу або отримати стартовий капітал злочинним шляхом, не можуть створити сім'ю, кінчають життя самогубством, божеволіють.

Усі ці види злочинності і соціальні проблеми можна легко вирішити впровадженням банківської програми «кредити на створення бізнесу» — легальної можливості отримання стартового капіталу для створення бізнесу.

4.4.3 Слабкі сторони банків

Однак скористатися настільки колосальними можливостями, незважаючи на свої сильні сторони (наявність капіталу) банки не можуть через слабкі сторони — мало компетентних у створенні бізнесу персоналу з менталітетом найманих працівників.

Справа в тому, що, як справедливо і детально розглядає це питання інвестор Роберт Кіосакі в своїх чудових книгах серії «Багатий тато» [14-16], менталітет підприємця і менталітет найманого працівника не просто різні, а діаметрально протилежні. Для одних надійне те, що для інших ризиковане.

Найманий працівник шукає гарантії, а підприємець — великі можливості. Тому найманий працівник панічно боїться ризику і тікає від нього, а підприємець спокійно і сміливо керує ризиками і домагається своєї мети. Тому найманий працівник готовий працювати за копійки, а підприємець — за мільйони. Найманий працівник звик виконувати накази, підкорятися і практично нездатний генерувати ідеї та проявляти ініціативу. Ось чому для найманого працівника будь-який бізнес у принципі ризикований. Але для підприємця ризикована саме наймана робота — його можуть звільнити з неї, якщо начальник не любить виявлення ініціативи.

Ось чому природжений найманий працівник не може реалізувати таку програму, як «кредити на створення бізнесу» і так втрачає колосальні можливості.

Він може купити іпотеку, від якої точно немає ніякого прибутку, але панично боїться навіть купити франшизу — абсолютно безризиковий бізнес. Не те, що створити з нуля бізнес у новій області. Справа в тому, що для амбітного проекту треба бути розумним і сміливим і вміти приймати можливості, а боягузи бачать тільки негатив і шукають загрози і відмовки.

Інвестор Р.Кійосакі пише: «Істинний капіталіст входить у той час, про який більшість людей каже: «Тримайтеся від цього подалі. У цій країні (або бізнесі) така метушня! Це занадто ризиковано». <...> Циніки... побоюються, як би їх не обдурили. Часто вони здаються розумними., але насправді це боягузи, що ховаються за своєю інтелектуальною зовнішністю. Вони можуть точно сказати Вам, як і чому Вас «ошукають» у кожній інвестиції, відомої людству... Психіатри вважають, що цинізм — комбінація страху і невігластва, що, в свою чергу, викликає самовпевненість. Цинічна обережність змушує їх вичікувати, поки не стане занадто пізно... страх вони маскують під розсудливість. <...> насправді циніків набагато більше, ніж капіталістів. Циніків, які створюють більше шуму і тримають мільйони людей в страху, змушуючи шукати захищеність замість свободи» [15], с. 121-132.

І слабка сторона банку в тому, що, звертаючись до такого «спеціаліста», він стикається зі страхами «маленького чоловічка», що ніколи навіть не намагався створити бізнес і ніколи не замислювався на цю тему через пошук фінансової захищеності замість фінансової свободи.

4.4.4 Методи зниження банківських ризиків

Для зниження банківських ризиків неповернення капіталу я пропоную наступні умови отримання кредитів на створення бізнесу. Умови 1-8 знижують ризик фізичної неможливості віддати кредит, а умови 9-12 — небажання його віддати.

1. Кредит на створення бізнесу видається людині з економічною освітою. При її відсутності банк може видати кредит на отримання економічної освіти і мати свої курси та іспити з маркетингу.

2. Оскільки природничо-наукова освіта формує логічне мислення, підвищує інтелект, то людям, які мають дві освіти — природничо-наукову і економічну — такий кредит може бути виданий під менший відсоток і на більшу суму. Адже людина з хімічною і економічною освітою може відразу з нуля побудувати хімічний завод і налагодити виробництво і збут конкурентоспроможної продукції. Для цього йому не потрібно нічого, крім кредиту на будівництво заводу і ліквідації бюрократичних перепон.

3. Перша маленька порція кредиту на створення бізнесу видається на проведення маркетингового дослідження, а за його результатами вирішується — якщо результат позитивний, то видається основна сума кредиту, якщо результат негативний, то основний кредит не видається і на підприємці висить тільки маленький кредит за організоване ним маркетингове дослідження.

4. Можливі кредити на покупку франшизи — це свідомо безризиковий варіант кредиту на створення бізнесу. Клієнту банку досить просто виконувати інструкції франчайзера. Тут навіть не потрібно економічної освіти.

5. Рішення проблеми ЖКГ. Сьогодні послуги ЖКГ — це вкрай низька якість за сильно завищеними цінами від монопольного постачальника, який щорічно піднімає ціни. Сьогодні просто колосальний попит на дешеві і якісні ЖКП — народ навіть масово не платить за ЖКП і протестує проти зростання цін на ЖКП [17-23]. Тим більше, що вже давно всюди на Заході реалізовані нові технології, що дозволяють це зробити — труби в пінополіуретановій ізоляції замість труб у мінераловатній ізоляції значно знижують тепловтрати, які не потребують щорічного ремонту через розкопування траси, а тому не мають потреби в щорічному відключенні гарячої води і як наслідок — не іржавіють. Можна видати десятки тисяч таких кредитів на будівництво приватних котелень по всій країні. Нехай в кожному районі буде багато приватних постачальників послуг ЖКГ — висока конкуренція підвищить якість і знизить ціни ринковим механізмом.

6. Аналогічним чином можна вирішити і проблему жахливих доріг, видавши тисячі кредитів на прокладку якісних доріг за німецькими технологіями. На Заході є якісні приватні платні дороги.

7. З огляду на те, що в реальному бізнесі бувають ризики, пов'язані з сезонними відмінностями, непередбаченими витратами, то видача кредиту

на більш велику суму, на більшу кількість років і під меншу відсоткову ставку знижує ризик неповернення капіталу.

- Більше сума кредиту — більше маневру в управлінні бізнесом — можна набрати якісніший персонал, закупити більш якісне обладнання, провести додаткові маркетингові дослідження (наприклад, фокус-групи), отримати додаткові консалтингові послуги та ін. Отже, більша ймовірність створення успішного бізнесу і можливості повернення кредиту банку.

- Більше термін кредиту (скажімо, від 3 до 10 років) і можливість продовження терміну кредиту при виникненні труднощів у бізнесі, викликаних, наприклад, сезонними ризиками. Наприклад, спекотним літом може тимчасово падати попит на парасолі і тури, в теплу зиму — на зимовий одяг, а в дощове літо — на кондиціонери. Зрозуміло, що не потрібно банкрутувати, скажімо, новоспечений завод з виробництва українських кондиціонерів при настанні холодного дощового літа — наступного сезону такий завод зможе віддати кредит банку.

- Менше відсоток — легше віддати і більше попит. Кредит під великий відсоток зможе віддати тільки вкрай високоприбутковий бізнес, а таких за статистикою вкрай мало, а значить, і малий попит на такий дорогий банківський продукт. Звичайний бізнес зможе віддати тільки кредит під низький відсоток — таких більшість, а значить, і великий попит на такі кредити і більше загальний прибуток банку. Тому і ставку рефінансування НБУ і процентну ставку комерційних банків треба знизити до мінімуму. Падаюча інфляція в нашій країні [2-10] дозволяє це зробити, див. докладніше главу 4.5. Дешеві кредити за низькими ставками стануть легко повертаються, а отже, вельми привабливими, низькоризиковими, масовими, і швидко піднімуть економіку нашої країни.

8. Страхування життя підприємця в страховій компанії.

9. Після того, як підприємець повертає кредит на створення бізнесу, банк може видати йому набагато більший кредит — на створення великого бізнесу — заводу, фабрики й ін. на набагато більш вільних умовах — наприклад, створення бізнесу в будь-якому регіоні країни, а не тільки в місці проживання.

10. З метою прив'язки клієнта до місця, кредит спочатку видається людині, яка проживає в своєму рідному місті/регіоні від народження (і якщо в цьому місті/регіоні працює банк).

11. Людина, який отримала кредит на створення бізнесу, за договором з банком визнається невідною до моменту повернення кредиту.

12. Банк видає кредит на рахунок підприємця в тому ж банку і підприємець щомісяця звітує про рухи сум. Не можна підходити до кредитів на створення бізнесу мірками споживчих кредитів для найманих працівників. Тому що тут зовсім інша структура доходу. Враховуючи той факт, що кредит бере підприємець, а не найманий працівник з щомісячною зарплатою, то вимога про щомісячне погашення просто безглуздо. Підприємець бере кредит, створює бізнес, а після проходження точки окупності вже можливе поступове повернення кредиту.

Що стосується застави, то тут сам створюваний бізнес — уже запорука побільше будь-якої квартири. Тому для видачі цих кредитів на створення бізнесу абсолютно не потрібні застава і поручительство. Ці вимоги підходять тільки до споживчих кредитів і тут абсолютно безглузді, бо вони ігнорують той факт, що сам бізнес — це вже актив, а актив цінніше будь-якої застави, що є пасивом. Видача кредиту на створення заводу або фабрики під заставу машини або квартири просто смішна. Так неможливо побудувати тисячі заводів і фабрик. І кредит під заставу — це навіть не робота банку, а робота банального ломбарду.

Також крім видачі таких кредитів комерційними банками, цим може займатися і державний Нацбанк. У даному випадку, оскільки собівартість паперових грошей дуже мала, то банківські ризики неповернення капіталу різко скорочуються до знехтувано малої величини. Навіть якщо хтось і не зможе віддати кредит через форс-мажорні обставини, то цим можна буде знехтувати на тлі того, що інші кредити настільки сильно розвинули економіку країни, що зроблять її незалежною.

Крім того, держава може зробити рівень інфляції зовсім нульовим [2-10] — для цього достатньо законодавчо припинити зростання цін на послуги державних монополій, знизити їх ціни і видати кредити на створення їх конкурентів — конкуренція знизить ціни ринковим шляхом (глава 4.3).

І після цього зниження рівня інфляції до нуля державний банк може встановити ставку рефінансування на рівні 0,1% річних, а ставку по кредитах на створення бізнесу на рівні 1% річних. Такі кредити швидко і сильно розвинуть економіку і бізнесмени зможуть набагато легше віддати їх. Крім того, український бізнес стане більш конкурентоспроможним, ніж іноземний, який сьогодні отримує кредити на Заході за набагато нижчими відсотковими ставками.

Таким чином, рішення проблеми гніту діаметрально протилежно комунізму — треба не обікрати багатих, а зробити багатими якомога більше людей, максимально розширивши можливості здобуття приватної власності на засоби виробництва.

Кредити на створення бізнесу — цілком доступний варіант виходу з економічної кризи, який доступний будь-якій країні, включаючи Україну. Не потрібно брати жодні кредити на Заході або в МВФ. Не потрібно зберігати гроші в державних облігаціях США, їх треба інвестувати в українську економіку.

4.5 Методи зниження інфляції для економічного зростання

1. Введення

Державний контроль цін у СРСР при комунізмі себе не виправдав — ринковий контроль цін набагато ефективніше. А висока інфляція при капіталізмі ще більш руйнівна для країни — вона призводить до обкрадання народу, до зростання бідності. Тому ліквідація інфляції в капіталістичних умовах — найважливіше завдання в справі побудови процвітаючої країни. Вирішення цього завдання і представлено тут.

Споживчі кредити підвищують попит і так збільшують інфляцію, а кредити на створення бізнесу підвищують пропозицію і конкуренцію і так знижують ціни і інфляцію. Отже, переконання про те, що всякий надлишок грошової маси є причиною інфляції, помилкове.

2. Нульова інфляція досяжна в Україні сьогодні

Курс гривні в 2017 році має бути 27 грн. 50 коп за 1 долар [1]. Це означає, що багато цін в Україні дуже сильно завищені і в Україні сьогодні можна не тільки зупинити інфляцію, але і істотно знизити ціни.

І це — перевірений експериментальний факт — в Україні в 2002, 2012 і 2013 рр. була зафіксована нульова інфляція [27] і навіть дефляція — тобто негативна інфляція [8-10].

Наявність періодів з нульовою інфляцією або близькою до нуля в сучасній Україні [2-7] доводить, що сьогодні в Україні можна зробити щорічну інфляцію рівною нулю.

Нульова інфляція і дефляція легко пояснити природним зростанням конкуренції, який завжди знижує ціни. Нульова інфляція корисна тим, що можна припинити зростання цін на послуги держмонополій (ЖКГ, електрику, газ), ставку рефінансування Нацбанку можна знизити майже до нуля, а ставки за кредитами комерційних банків — до 1-2% річних.

3. Помилковість кривої Філіпса

Факти про періоди нульової інфляції спростовують зворотнопропорційну (гіперболічну) залежність між інфляцією і безробіттям, описувану кривою Філіпса. Раніше криву Філіпса спростувала стагфляція — одночасне зростання і інфляції, і безробіття, що вразила в 1970-х роках економіки розвинених країн.

І сьогодні більшість економістів вже відкидають криву Філіпса [11].

Справді — якби крива Філіпса була правильною, то згідно з нею при нульовій інфляції безробіття було б нескінченної (що абсурдно) або 100% -ої, тобто безробітними були б усі. Однак це суперечить фактам. У Україні вже в котрий рік — 2002, 2012, 2013 — зафіксована нульова інфляція [2-7] і навіть дефляція [8-10], а безробіття при цьому аж ніяк не дорівнює 100%, як це повинно бути згідно кривої Філіпса. Більш того, від нульової інфляції і дефляції ще нікого не звільнили. Отже, крива Філіпса помилкова.

Також і колосальна інфляція, як ми пам'ятаємо з історії, аж ніяк не сприяла повній зайнятості населення — відсутності безробіття (приклад — Україна, 1990-ті роки). В таких умовах майже жоден бізнес не рентабельний, а отже, буде колосальне безробіття — це і спостерігалось в умовах економічного краху в багатьох країнах. Це також спростовує криву Філіпса, згідно з якою при нескінченній інфляції повинно бути нульове безробіття.

Крім того, будь-які заходи щодо полегшення створення бізнесу (наприклад, нові технології, полегшення кредитування бізнесу і т. п.), підвищують

рівень конкуренції, який, в свою чергу, стримує зростання цін, тобто знижує інфляцію, що і спостерігається на досвіді [2-10]. Але при цьому зростання конкуренції призводить і до збільшення найму персоналу, тобто знижують безробіття. Отже, заходи щодо полегшення створення бізнесу, наприклад, кредитування бізнесу, знижують і інфляцію, і безробіття, що також спростовує криву Філіпса.

Крива Філіпса є прикладом такої логічної помилки, як неповна індукція. У ній відсутнє пояснення причини закономірності. Немає переконливих пояснень однозначного причинно-впливу ні безробіття на інфляцію, ні інфляції на безробіття.

Помилка про позитивний вплив високої інфляції на економічне зростання, що існувало в 1960-і роки в США, було спростоване в результаті детальних досліджень [12].

4. В Україні немає надлишку грошової маси

Є думка, що причина інфляції в Україні — надлишок грошової маси.

Спростувати цю думку не складає труднощів.

Якби тарифи ЖКГ росли через міфічний «надлишок грошової маси» у населення, то нікому б і в голову не приходило масово не платити за ЖКГ [13-17] і тим більше масово протестувати проти зростання тарифів на ЖКГ [18-19]. Однак факти [13-19] доводять, що в Україні сьогодні не тільки немає надлишку грошової маси, але є і найгостріший брак грошової маси.

Колосальна затребуваність тіньових кредитів, оголошеннями про які обклеєні багато автобусних зупинок, доводить, що ніякого «надлишку грошової маси» в Україні немає, а навпаки є величезний дефіцит ліквідності, заповнити який і можуть кредити на створення бізнесу, потреба в яких колосальна.

Тому треба особливо відзначити, що причиною інфляції сьогодні в Україні не є міфічний «надлишок грошової маси», як в цьому помиляються недалекоглядні і малоосвічені люди, які нічого самостійно не вивчали за темою інфляції і найголовніше — не думали над прочитаним критично, не сумнівалися, не намагалися перевірити прочитане. Це ж підтверджується і в роботі [20].

5. Причини інфляції в сучасній Україні — зростання цін на послуги держмонополій і низька конкуренція.

Єдині суттєві причини інфляції в Україні — зростання цін на послуги державних монополій (газ, електрику, житлово-комунального господарства та ін.). Воно призводить до підвищення орендної плати для бізнесу, що змушує компанії збільшувати ціни на свою продукцію — так розганяється інфляція. Тому саме це щорічне зростання цін на послуги держмонополій і є ключовим фактором інфляції в Україні.

Інший фактор зростання цін — низька конкуренція на багатьох ринках в сучасній Україні. Тут відразу ясно видно — на висококонкурентних ринках ціни не ростуть протягом уже багатьох років після кризи 2008 року — 2009-2017, а на низькоконкурентних, олігопольних і монопольних ринках ціни зростають щороку.

6. Кредити на створення бізнесу — метод зниження інфляції

Як уже говорилося у главі 4.4, кредити на створення бізнесу значно підвищать конкуренцію у всіх сферах економіки, включаючи монопольні й олігопольні ринки. А конкуренція, як відомо, корисна тим, що підвищує якість продукції і перешкоджає зростанню цін. А перешкода зростанню цін у всіх секторах економіки — це зниження інфляції фактично до нуля.

Отже, кредити на створення бізнесу знизять інфляцію.

Зниження грошової маси знекровлює економіку, різко знижує не тільки економічне зростання, робить банкрутами компанії і знищує робочі місця. Тому зменшення грошової маси вкрай небезпечно для економіки.

А кредити на створення бізнесу, що полегшують отримання стартового капіталу, навпаки, насичують і розвивають економіку, створюють робочі місця. Також вони збільшують конкуренцію, що знижує ціни.

7. Висновки

Отже, сьогодні в Україні є тільки дві причини інфляції — щорічне зростання цін на послуги держмонополій і низька конкуренція у багатьох сферах економіки, а аж ніяк не міфічний «надлишок грошової маси» (його немає).

Перше елементарно просто і миттєво вирішується президентським указом про зниження цін на послуги державних монополій (газ, електрику, житлово-комунального господарства та ін.) З подальшою заборонаю на їх зростання. А друге вирішується поступово в міру реалізації пропонованої нами програми «кредити на створення бізнесу», яка призведе до зростання

конкуренції у всіх сферах економіки, а висока конкуренція — ринковий механізм зниження цін.

У підсумку після реалізації цих двох заходів можна буде різко знизити інфляцію відразу, а протягом 2-5 років домогтися практично нульової інфляції в Україні.

4.6 Як заборона на свободу слова губить країну

4.6.1 Вступ

У главі 1.2. детально доведено, що необхідність сумнівів, свободи слова та заборону на цензуру впливають з наукового методу пізнання і є частиною наукової світської етики, а догматизм і цензура антинауковим за визначенням.

В СРСР існувала кримінальна заборона на критику радянської влади і комуністичної ідеології — комуністи не полемізували з опонентами, а обмовляли, засиляли, розстрілювали, саджали до в'язниць і психушок. Це фактично означає законодавчу неможливість спростування комунізму, тобто законодавчу заборону на застосування критерію Поппера до комунізму (гл. 1.2)! Отже, комунізм свідомо антинауковий. Якщо якусь ідеологію або теорію (комунізм) заборонено спростовувати, то вона в принципі антинаукова за визначенням — як і релігія. Тому комунізм можна розглядати, як різновид релігії.

Комуністи навіть не намагалися перевірити комунізм — припустимо побудувати «чистий марксівський» комунізм без грошей в окремо взятому містечку. Але ж такий експеримент вони могли б провести і його навіть можна провести зараз. Можна набрати добровольців, які хочуть жити при комунізмі, побудувати для них населений пункт і віддати владу над цим містечком в руки народу — його жителів, і нехай вони там поживуть за заповідями Ілліча — від кожного за здібностями, кожному за потребами. А ми подивимося, як там будуть жити люди. Але такий експеримент не був проведений за все 74 роки комунізму в СРСР (1917-1991). Хоча можливості для проведення такого досвіду були колосальні.

Що це за теорія така, яку без експериментальної перевірки впроваджують по всій країні, та ще й під пістолетом — з законодавчою забороною на критику радянської влади? Псевдонаука і обман. Антинауковий комунізм.

4.6.2 Заборони на свободу слова і критику влади — механізм загибелі країни. Приклад краху СРСР

Давайте проаналізуємо причину краху СРСР з позицій теорії еволюції Дарвіна. Брежнев говорив про стабільність, а на ділі жодної стабільності не було — саме все рухнуло. Адже стабільна система не може впасти сама — наприклад, Конституція США зі свободою слова існує понад 200 років!

Чому радянська система без свободи слова приводила до влади догматиків і маразматиків і не могла позбавити їх повноважень навіть тоді, коли вся країна складала анекдоти про Брежнева? Нижче доведено, що причина систематичного виникнення брежневського застою — саме відсутність свободи слова, свободи критики влади. А це — антинауково, див. главу 1.2.

Унаслідок біологічної мінливості рівень інтелекту у людей різний. Крім того, більш розумні люблять науку, прагнуть до знань, до природно-наукової освіти, яке розвиває інтелект. Тому подумки сегментуємо людей, які прагнуть до кар'єри, влади, за рівнем інтелекту на два типи:

1. Розумні люди, вільномисляча наукова інтелігенція. Як правило, мають вищу природничо-наукову освіту, яка розвиває інтелект. Уміють знаходити істину науковим методом пізнання. Тому вміють вирішувати складні завдання і знаходити правильні рішення. Внаслідок свого високорозвиненого інтелекту готові взятися за вирішення складних завдань і тому розширюють масштаб свого мислення і беруться за рішення ще більш складних і складних і масштабних завдань і з цієї причини прагнуть керувати на благо суспільства. Природжені керівники, начальники — від старослов'янського слова «начало», тобто можуть почати нову корисну справу. Як наслідок високого інтелекту — постійно аналізують інформацію, виявляють ініціативу, вносять раціональні пропозиції, займаються конструктивною критикою негативних сторін системи з метою її поліпшення. Тому вони абсолютно не бачать мети в вихвалянні системи і не підлизуються.

Просунути їх по кар'єрних сходах можна тільки в рамках демократії, в умовах свободи слова, свободи критики влади і зробити це можуть тільки такі ж розумні люди і тільки за їх ідеї, що дають суспільне благо. І саме внаслідок розуму і гордості за свій розум у них не розвинені навички підлизуватися, підлабузнюватися.

2. Підлабузники-егоїсти. Другий вид кар'єристів. Як правило, у них немає вищої природничо-наукової освіти, яка розвиває інтелект, тому найчастіше у них інтелект розвинений слабо, значно слабкіше, ніж у людей з першої групи. Внаслідок цього вони не вміють знаходити правильні рішення, не можуть вирішувати складні завдання, тим більше — державні й інші масштабні завдання. З цього є кілька наслідків — 1) вони думають, ніби інші дурніші за них, хоча це не так, 2) вони говорять свою класичну фразу: «ніхто не може вирішити це завдання», хоча це завдання вже вирішене іншими, але їм це невідомо. 3) І тому звужують масштаб свого мислення і стають егоїстами, 4) не виявляють ініціативи, не можуть почати нову добру справу, 5) і тому не здатні на конструктивну критику, 6) і тому можуть тільки хвалити систему, підлизуватися, підкорятися, 7) а керувати не вміють у принципі, бо для цього потрібен розум (див. пункт 1). Якщо їх і просувають по кар'єрних сходах, то роблять це тільки такі ж необтяжені розумом егоїсти і тільки за догоджання, особисті егоїстичні послуги, часом інтимні.

А тепер застосуємо інший фактор еволюції — природний відбір найбільш пристосованих до тих чи інших умов навколишнього середовища — системи. Під системою можна розуміти країну або фірму. Розглянемо дві системи — вільну і рабську — і як до них можуть пристосовуватися ці два типи людей, що в підсумку виходить, і чому вільна система неминуче розвивається, а рабська система також неминуче приречена на деградацію і крах.

1. Свобода. Влада наукової свободи, де істина понад усе. Науковий підхід. Вищі цінності — науковий метод пізнання і суспільне благо. І як наслідок - ідеї, його дають. І як наслідок — люди, які висувають такі ідеї для користі суспільства. Оскільки є свобода слова, то, коли хто-то висуває конструктивну критику системи, його слухають, перевіряючи його ідеї на дослідах за критерієм Поппера.

У результаті справжньої свободи — де хто завгодно може висунути будь-яку ідею — виживають кращі ідеї і вимирають гірші. Кар'єра доступна тільки для розумних, які висувують ідеї для суспільного блага за своєю ініціативою, а не для підлабузників. І це веде до розвитку суспільства. Розумні високоосвічені люди люблять вирішувати складні завдання і можуть вирішувати державні завдання. Природно, розумна людина, який рухається рішенням завдань і як наслідок — суспільним благом, наймає до себе в підлеглі таких же розумних людей або навіть ще більш розумних в чомусь, ніж він сам — саме цим і пишався великий американський бізнесмен Генрі Форд, вперше впровадивши конвеєр і створивши доступний автомобіль «Форд». Система розвивається на повній швидкості.

Конкурентоспроможність такої системи зростає семимильними кроками і визначається науковою свободою творчості для розумних людей.

2. Рабство. Авторитарна тоталітарна влада з забороною на критику системи. Догматичний антинауковий підхід. Вищі цінності — догмати і/або авторитарна особистість, критикувати які заборонено. В результаті заборони на критику влада придушує ініціативу розумних людей і проганяє їх тим чи іншим способом і найголовніше — не дає розумним кар'єрного росту. В результаті система не може розвиватися і тому неминуче деградує. Накопичуються невирішені проблеми суспільства. А тих, кого це не влаштовує (тобто розумних ініціативних людей, які думають про суспільне благо і тому конструктивно критикують систему), система постійно видавляє з себе.

Починається замкнуте коло — чим менше розумних людей в системі, тим більше дурниць вона робить, тим більше критики накликає на себе з боку розумних і тим більше видавляє критикуючих розумних і знову тим менше розумних людей у системі. Система прагне до абсолютного маразму і неминуче породжує таких людей, як Микола II і Брежнев.

Оскільки в такій рабській системі з забороною на критику влади суспільне благо вже не є найвищою цінністю (його місце зайняли догмати), то на зміну йому приходять особисте благо і люди, що його дають — підлабузники. Тому підлабузників-догідників просувають кар'єрними сходами, піарять, люблять. Коли не обтяжені високим інтелектом підлабузники-егоїсти приходять до влади, вони не вміють мислити масштабно і логічно, не

вміють приймати правильні рішення, не здатні до розвитку системи — адже вони можуть тільки підкорятися, а не вирішувати завдання, не формувати управлінські рішення. Ні розуму — ні ініціативи — не можуть почати нову добру справу — застій, деградація. Крім того, вони наймають до себе в підлеглі тільки таких же «лояльних» підлабузників-егоїстів. А «критиканів і розумників» репресують, женуть, звільняють, ненавидять.

Тому що авторитарний керівник, хто ненавидить критику, помилково вважає, ніби розумна людина з конструктивною критикою нелояльна, а хвалячий улесливий підлабузник-егоїст «лояльний». Насправді все навпаки — саме розумні виявляються лояльними суспільному благу, а улесливі підлабузники-егоїсти — ні.

Система ще більше деградує, тупіє, стає все менш і менш конкурентоспроможною. В результаті при зіткненні з сусідньою більш розвиненою системою вона неминуче руйнується. Фірма банкрутує, країну завойовують або в ній відбувається чергова революція. Ресурси закономірно полеглої дурної рабської системи поглинає розумніша вільніша система. Це і є природний відбір, за рахунок якого в макроскопічних масштабах часу еволюція поступово підвищує інтелект Людини Розумної: у вільних системах виживають розумні, і вимирають рабські системи, які відсівають розумних. Це — неминучий процес еволюції, непорушний закон природи, зупинити який також неможливо, як неможливо загасити Сонце.

Як бачите, в різних системах при різних умовах природного відбору виживають і піднімаються наверх різні люди — у вільній системі більш конкурентоспроможні розумні люди, здатні на конструктивну критику, а в рабській системі більш конкурентоспроможні улесливі рабські угодники-підлабузники-егоїсти, здатні на лестощі і раболіпство. Але в підсумку рабська система сама неконкурентоспроможна і нестабільна, а приречена на деградацію, крах і революцію.

Ось чому при винайманні персоналу і кар'єрному просуванні треба керуватися не лестощами кандидата, а його рівнем освіти, інтелектом і здатністю на конструктивну критику. Робити це елементарно просто — треба приймати конструктивну критику і просувати тільки тих, хто її виявляє.

Саме завдяки антинауковій забороні на критику радянської влади, авторитарності тоталітарності режиму, у вищі ешелони влади в СРСР могли

проходити переважно улесливі підлабузники-егоїсти, що вихваляють тиранічну систему антинародної радянської влади, а не розумна вільномисляча наукова інтелігенція, яка геть позбавлена навички підлизуватися і яка критикувала систему. У підсумку радянська система абсолютно неминуче і з природних причин і породила маразматика Брежнєва, який називав застій стабільністю. Знайоме слово, чи не так? Адже в науці немає стабільності — в науці є розвиток! Також і в технологіях, і в бізнесі є розвиток. Ось чому «стабільність» — погано. Коли в США і Китаї розвиток, а у нас стабільність — це означає, що у нас деградація.

Природно, улесливі догідники-підлабузники-егоїсти з низьким інтелектом в принципі не здатні вирішувати жодних державних завдань. У принципі. Адже для цього потрібен високорозвинений інтелект, а його у них немає. Це можуть робити тільки розумні високоосвічені люди. Але розумні люди виживають і піднімаються кар'єрними сходами тільки в умовах свободи слова, свободи критики влади, свободи мітингів, вільнодумства і поваги всього суспільства до наукового методу пізнання.

Тому СРСР неминуче впав, і неминуче впала радянська промисловість. СРСР розпався, як роздрібилася колись єдина Київська Русь після смерті другого і останнього князя єдиної християнської Київської Русі Ярослава в 1054 році. Саме тому заборона на свободу слова і тиранія антинаукові та шкідливі в принципі. Ось чому процвітаючу країну можна побудувати тільки в умовах повної абсолютної наукової свободи для розумних людей.

4.6.3 Цензура і заборони на свободу слова в політиці антинаукові

При наявності цензури або догматичності квантова механіка не виникла б. Ось чому науковий підхід логічно призводить до фундаментальної демократичної свободи — свободи слова, яка вкоренилася саме в тих самих країнах, які в епоху Просвітництва звернулися від релігії до науки, від віри до розуму, від страху божого до сміливості розуму — в Європі та інших країнах європейської цивілізації (США, Канада, Австралія, Нова Зеландія).

Ось чому демократія і науковий прогрес йдуть рука об руку — в країнах Заходу.

Безпосередня причина економічного краху комунізму — відсутність вільної конкуренції в економіці, викликана комуністичною ідеологією і заборонаю на критику радянської влади. Саме догматизм — відсутність свободи слова — і зруйнував економіку СРСР, призвівши до порожніх прилавків у результаті заборони на приватну торгівлю.

Наука не може розвиватися ні за якої тиранії — будь то тиранія релігії або тиранія політики. Для польоту фантазії потрібна свобода. Відсутність свободи слова гальмує науковий прогрес, що неминуче призводить до застою в усіх сферах життя — що і сталося з СРСР. Релігійна цензура півтори тисячі років душила прогрес. А державну заборону на критику радянської влади і комуністичної ідеології приводив до все більшого і більшого економічного відставання СРСР від країн Заходу, особливо помітного в кінці ХХ століття і в підсумку економічна хибність комуністичної ідеології стала очевидною навіть настільки завзято ігноруваним істину комуністам. Через сталінізм виникла лисенківщина — 30 років антинаукового мракобісся, яке принесло шкоди сільському господарству СРСР. Від неї постраждали видатні вчені — великого вченого академіка М. І. Вавилова катували в НКВС, його заарештували, посадили до в'язниці за сфабрикованим звинуваченням, де він помер у важких муках. Документально доведено, що лисенківщина з її запереченням генетики стала можлива тільки в результаті сталінської сваволі [1]. Радянський псевдовчений Лисенко заперечував генетику, ігнорував факти і аргументовану критику на свою адресу, але при цьому користувався підтримкою радянської влади, яка почала душити його опонентів. Ця помилка Лисенко так би і канула в лету, якби не сталінізм з його заборонаю на свободу слова, переслідуваннями, репресіями інакомислячих. Це — наочна демонстрація того, як саме заборона на свободу слова призводить до вкорінення брехні. Тільки після смерті Сталіна триста вчених спільним листом покінчили з лисенківщиною.

Взагалі, з точки зору психології, репресії інакодумців, нетерпимість свободи слова — якості, притаманні психічно хворим людям. Також ці якості часто притаманні алкоголікам, що допилися до повної деградації особистості. Психічно здорова людина з науковою освітою не відчуває агресивної нетерпимості до інакомислення. Навпаки, вчені розуміють, що погляд з іншого боку, вільнодумство, дуже часто приносить науці велику користь і

призводить до найбільших відкриттів. Наприклад, за допомогою інакомислення Колумб відкрив Америку, Коперник і Галілей повторно відкрили геліоцентризм, Дарвін відкрив еволюцію, Сеченов — рефлекси головного мозку, Планк — квантову механіку, і ін. Геліоцентризм довелося відкривати заново через церковну цензуру. Спочатку геліоцентризм відкрив задовго до Коперника і Галілея — в 3 столітті до н. е. — давньогрецький вчений Аристарх Самоський, який довів, що Земля обертається навколо своєї осі щодня і навколо Сонця щорічно. Але після нього церква вчила геоцентризму. Так, саме інакомислення призводить до найбільших відкриттів!

У Західній Європі є свобода слова. При її наявності істина виживає, а брехня вмирає. Тому наукові істини могли і можуть поширюватися вільно в Європі. Тому економічна істина про необхідність приватної власності і конкуренції в силу природних причин була поширена і прийнята в Європі, там все давно і швидко зрозуміли антинауковість комуністичної ідеології. А коли виникає якась дурість, нехай навіть і дуже небезпечна — боятися нічого — адже будь-яку дурість можна спростувати за допомогою наукового методу пізнання. Ось чому свобода слова корисна для істини і руйнує брехню. Однак цензура приховує істину і захищає брехню. Ось чому ніяка цензура ні в якій області, взагалі ніякі обмеження на свободу слова в принципі неприпустимі з позицій наукового методу. Але багатьом політикам без природно-наукової освіти важко зрозуміти істину про принципову неприпустимість будь-яких обмежень свободи слова, будь-якої цензури.

Ось чому європейці розуміють, що підтримувати істину в суспільстві можна лише за допомогою освіти, природно-наукової освіти, а аж ніяк не за допомогою репресій інакодумців. Тому Європа і розвивається.

Догматизм, цензура, тупе насильство режиму, страх і раболіпство перед владою і погубили СРСР. Як вже говорилося у вступі, СРСР погубили успадковані радянською ідеологією від релігії догмати — сліпа віра в непогрішність влади і догматичність радянської ідеології. Ці догмати притаманні саме релігії, але в принципі неприпустимі в науці. Саме релігія забороняє сумніватися і вчить догматизму і рабської покорі перед владою (Рим. 13:1-3). Комуністи мали ці релігійні догмати (заборона на критику влади) в своїй свідомості за інерцією — з тієї причини, що вони не були добре обізнані з науковим методом пізнання і вирости в країні з державною релігією.

Іншими словами, крах СРСР викликаний не доліком справді наукового підходу, особливо в політиці і економіці. Тому в кінцевому підсумку Захід і обігнав СРСР у всіх сферах життя — навіть потім і в космосі. Якби тоді була повна свобода слова і наукової думки, науковий підхід в політиці і економіці з науковими цінностями — зі свободою слова і з вільною конкуренцією між фірмами в економіці і між партіями в політиці, то наша країна набагато раніше і спокійніше перейшла б до нормального небандитського капіталізму і справжньої демократії — як це свого часу зробила Європа. Цей урок ми і повинні засвоїти сьогодні, щоб досягти прогресу.

Канонізування, сакралізація, догматизація будь-яких тверджень вже антинаукове в принципі (див. главу 1.2.). Як тільки якість висловлювання канонізоване — все, прогрес у даній області припиняється і починається деградація. Як тільки радянська влада канонізувала комуністичну ідеологію, заборонила свободу слова, почався регрес, в результаті якого комуністична економіка СРСР розвалилася.

На тлі мільярдів років еволюції, крах комунізму всього через 74 роки і високий розвиток капіталістичних країн — досить швидке відсікання помилкової комуністичної ідеології природним добром. Країна, що йде по шляху дурості і забороняє свободу слова, свободу мітингів, свободу критики влади і своїх догматів, неминуче приречена на вимирання в результаті природного відбору.

Істині не потрібна цензура — сумнівайся в істині скільки завгодно — ти тільки переконаєшся в істині чи уточниш її. Будь-яка цензура шкідлива для істини, цензура може захистити тільки брехню. Тому наявність цензури де-небудь, наявність будь-яких обмежень на свободу слова і свободу мітингів — вже дає дуже сильний натяк на наявність охоронюваної державою явної брехні. Щиро помиляючийся дурень навряд чи стане вводити цензуру, бо йому невідоме існування альтернативної думки, а брехун стане вводити цензуру, бо він знає, що бреше.

Стаття 19 Загальної Декларації прав людини ООН 1948 року [2] говорить: «Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, одержувати і поширювати

інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів.».

Ось чому причиною свободи є істина, просвіта.

Для прогресу необхідно більше вільномислячих людей з аналітичним складом розуму, які вміють думати і аналізувати, ставити під сумнів і перевіряти те, що їм говорять, а не вірити сліпо адже для будь-якої брехні сумнів і аналіз небезпечні викриттям.

4.7 Відповідальність політиків за невиконання передвиборних обіцянок

Нашим предкам набридли багатовікові порожні обіцянки про «царство Боже», а потім — як ніби списані з релігії порожні обіцянки комуністів про «світле майбутнє комунізму». Однак багато сучасних політиків поведуться так само. Це просто жажливо — експлуатувати надію людини і так обманювати людей десятиліттями і навіть століттями. Багато країн давно втомилися від безвідповідальності і порожніх обіцянок політиків. Подібна кричуща профанація управління державою посилювалася в СРСР відсутністю реальної вільної політичної конкуренції.

Мета повинна бути конкретною (недвозначною), прив'язаною до точної дати і здійсненою (з планом її виконання). Інакше це — не мета, а порожнє базікання, популізм.

Для ліквідації такої безвідповідальності, крім створення можливості для реальної політичної конкуренції, ми пропонуємо законопроект про кримінальну відповідальність політиків за невиконання їхніх передвиборчих обіцянок.

І не потрібні ніякі відмовки — це твої проблеми, чому ти не зміг виконати те, що обіцяв. Адже в бізнесі не приймаються відмовки: не виконав завдання — звільнений. Якщо не вмєш формулювати недвозначні конкретні і здійсненні мети, не можеш або не хочеш виконати обіцяне — не лїзь у політику. І якщо вважаєш народ стадом — їдь в село і паси череду корів, а не лїзь у політику — людям пастухи не потрібні.

Як покарання за невиконання передвиборних обіцянок необхідні не умовні терміни, а реальні, треба вважати це особливо тяжким злочином

(довічне ув'язнення або від 20 років в'язниці або на уранові рудники), з конфіскацією майна, нажитого під час політичної кар'єри (включаючи записаного на родичів і коханок) і з довічною заборонаю займати будь-яку державну посаду. Це буде свого роду дамоклів меч.

Треба розділити цілі на короткострокові (1 місяць), середньострокові (1 рік) і довгострокові (4 роки) і застосовувати цей закон після закінчення кожного терміну — якщо політик не виконав за перший місяць роботи свої короткострокові обіцянки — його відразу позбавляють повноважень і карають за цим законом.

Причому, якщо політик розсипає широкі обіцянки в ЗМІ і не вказує конкретну дату виконання мети, то за замовчуванням терміном виконання мети вважається 1 місяць з моменту публікації.

Також треба ввести договір найму між народом і обраними політиками, в якому були б прописані обов'язки президента і його кримінальна відповідальність за невиконання передвиборчих обіцянок, прописаних у договорі найму.

Також треба ввести прямі вибори міністрів, голів обласних державних адміністрацій і мерів і кожен з них повинен підписувати такий договір найму з народом з кримінальною відповідальністю за невиконання опублікованих передвиборчих обіцянок і з можливістю своєї миттєвої відставки через референдум. Наприклад, якщо міністр охорони здоров'я не вводить необхідні людям ліки, вимагаючи хабар мільйон доларів з фірми-виробника ліків, то пацієнти повинні мати право миттєво звільнити цього міністра охорони здоров'я з посадкою його в тюрму за корупцію і призначити новим міністром хорошого лікаря. А якщо міністр освіти знижує якість освіти, народ також повинен мати право звільнити його. Також зниження якості освіти міністром можна оголосити кримінальною статтею.

За аналогією з методом батога і пряника, в рамках даного законопроекту можна внести і пропорційне преміювання за гарне виконання передвиборчих обіцянок — так само, як в бізнесі менеджер отримує пропорційні бонуси за хорошу роботу. Це треба для того, щоб державні чиновники могли збільшувати свої доходи не корупцією, а виконанням передвиборчих обіця-

нок перед народом, робити те, що вимагає народ. І чим корисніше, потрібніше справа, зроблена політиком для народу — тим більше бонуси він отримує за цим законопроектом.

А зараз виходить так: навіть якщо чиновник працює на благо народу, його працю не цінують — немає бонусів. Якщо він працює погано — не виконує передвиборні обіцянки, приймає антинародні закони, бере хабарі, пиляє бюджет, то його, як правило, не карають. Пропонований мною законопроект дозволить припинити цю анархію і встановити справедливий порядок у країні.

Після реалізації цього законопроекту буде створена принципово нова політична система. Вижити в таких умовах зможуть тільки розумні люди з здійсненими і необхідними народу завданнями, а брехуни і бандити-казнокради вимруть серед політиків. Тоді політики не будуть десятиліттями обіцяти народу «світле майбутнє комунізму» і століттями — «царство Боже». Бо наобіцяв подібне і нездійснений за 4 роки, сядуть швидко і надовго з конфіскацією майна і довічною заборонаю займати будь-яку державну посаду.

Тоді до влади йтимуть тільки розумні і відповідальні люди, у яких є любов до Батьківщини і бажання поліпшувати країну.

Всі інші проблеми країни вирішаться після впровадження цієї нової системи.

Чесні, розумні і відповідальні політики підтримають цей законопроект. А брехливі, безвідповідальні і не вмючі ставити собі здійснимі і потрібні народу мети — будуть проти і будуть шукати відмовки, чому ні в кого нічого не виходить. Але якщо не можеш узяти на себе відповідальність за країну — йди з політики, дай місце іншим, більш розумним. Цей законопроект — як лакмус.

4.8 Пряма демократія й інтелектократія

4.8.1 Причина благополуччя Швейцарії — пряма демократія

Великі діячі епохи Просвітництва — Шарль-Луї Монтеск'є (1689-1755), Жан Жак Руссо (1712-1778) і Джон Локк (1632-1704) вважаються основоположниками сучасної європейської демократії — представницька демократія (партії, депутати) і поділ влади на законодавчу, виконавчу і судову. Це було створено в якості механізму запобігання тиранії.

Однак депутатів можна підкупити, щоб вони висловлювали інтереси окремих капіталістів, а не всього народу. Це називається лобіювання. Тому в умовах корупції навіть представницька демократія може погано висловлювати інтереси народу і навіть може докотитися до тиранії. А коли корупція стає системною, то представницька демократія перетворюється на тиранію. Ймовірно, передбачаючи недоліки представницької демократії, один з діячів епохи Просвітництва Жан-Жак Руссо виступав за пряму демократію, яка використовувалася принаймні в Стародавній Греції в V-IV століттях до н. е. й у Великому Новгороді в XII-XV століттях і яка досі використовується в Швейцарії. Всі закони, прийняті парламентом Швейцарії, можуть бути затверджені або відкинуті на всенародному референдумі — це і є пряма демократія. Зміни Конституції Швейцарії або вступу в міжнародні організації вимагають підтвердження на обов'язковому всенародному референдумі.

Очевидно, що при прямій демократії жодна тиранія неможлива.

Підсумок прямої демократії очевидний: Швейцарія — одна з найбільш благополучних країн світу з мінімумом злочинності. Швейцарія дуже цікава тим, що в ній відсутні багато проблем України та США. Тому якщо ми хочемо жити, як в Швейцарії, то в Україні необхідно впровадити систему прямої демократії. Більш того, в Швейцарії майже немає ніяких ресурсів, корисних копалин, навіть немає виходу до моря. Тому в умовах прямої демократії в Україні набагато більше можливостей, ніж у Швейцарії. Тому Україна при прямій демократії стане навіть значно багатшою і процвітаючою країною, ніж Швейцарія. Справді, при розумних законах, сформованих прямою демократією, всі ресурси України будуть використовуватися на благо народу, а не продаватися за кордон.

Тим більше, що сучасні комп'ютерні технології дозволяють сьогодні застосовувати пряму демократію — коли кожен житель країни може висунути будь-який законопроект і проголосувати за або проти будь-якого зако-

нопроекту. Це вже електронна демократія. При прямій демократії і тим більше при електронній демократії ніякі депутати і сенатори не потрібні взагалі. Їхні функції можуть замінити комп'ютери, які набагато краще можуть висловити погляди всього народу — почути десятки мільйонів людей і не беруть хабарів принципово. Причому це можуть бути різні сайти. Сьогодні на багатьох сайтах можна робити опитування, голосування. Можна зробити подібні опитування на найбільш відвідуваних сайтах — пошукових системах і соціальних мережах (вхід на опитування інтернет-референдуму з головної сторінки сайту). Це — технологічно більш досконала і дешева модель, ніж ручний підрахунок виборчих бюлетенів в державних виборчих комісіях. Більш того, електронний референдум на сайті можна проводити коли завгодно — кожен день, а не 1 раз в 4-6 років. І так легше знизити або виключити фактори силового, корупційного та адміністративного впливу на фальсифікацію результатів виборів. Наприклад, система голосування зчитує IP-адресу користувачів і не дозволяє проголосувати з одного комп'ютера двічі.

При прямій демократії народ зможе скасувати будь-який антинародний закон, ніяка форма тиранії не приживеться. Корупційне лобіювання антинародних законів через підкуп депутатів буде в принципі неможливим — адже при прямій електронній демократії закони приймає народ, а не Рада, не парламент. Немає депутатів — нікого підкуповувати, а народ не підкупиш!

При прямій електронній демократії тендери на держзамовлення також будуть вирішуватися народом в інтересах народу (електронні голосування на сайтах), а не корумпованим чиновником у своїх егоїстичних інтересах. Тому системна корупція відразу зникне.

4.8.2 Інтелектократія

Часто опоненти прямої демократії використовують проти неї такий аргумент, що, неосвічені люди, мовляв, не можуть вирішити правильно складні питання.

Однак, на наш погляд, рішення складних питань в рамках саме прямої демократії можна довірити не депутати, а людям з вищою природничо-науковою освітою — у яких більш-менш сформоване логічне мислення.

Вирішуючи якийсь складне питання, користувачі сайту прямої демократії можуть бачити обидва результати виборів — вибір людей з вищою природничих освітою і вибір всього народу в цілому. Природно, там же люди можуть обговорити законопроекти, висловити свої аргументи, щоб освічені могли переконати неосвічених.

Таку форму правління можна назвати інтелектократією. Влада виявиться в руках розумних людей — інтелігенції. А обдурити розумних набагато важче, ніж недумаючих людей. І серед мислячих людей більшість має етику, засновану на розумі (глава 3.2). А ці дві причини сприятимуть тому, що з закону зникнуть «дірки», через які просочуються злочинці. При інтелектократії держава буде здійснювати значно менше помилок і набагато краще задовольняти інтереси народу, стане значно справедливішою.

У таких питаннях як посилення шкільної програми, насичення її природничими науками — природно, двієчники будуть проти. Тому в подібних питаннях пряма інтелектократія набагато краще навіть прямої демократії.

4.9 Методи зниження корупції

У Північній Європі і в Японії взагалі немає корупції [1]. Отже, методи зниження і навіть ліквідації корупції існують і працюють.

Отже, їх можна і потрібно впровадити і в Україні.

При цьому слід зазначити, що в Китаї за корупцію постійно розстрілюють тисячі чиновників, причому з конфіскацією майна і демонструють ці розстріли по телебаченню [2]. Результати цього такі: Китай став другою економікою світу і в Китаї рівень корупції значно нижче, ніж в Україні [1], але все ж вище, ніж у Західній Європі [1], де немає смертної кари.

Отже, китайський метод публічного розстрілу хабарників з конфіскацією майна частково ефективний, але все-таки в Європі впроваджені ще ефективніші методи в досягненні цільових результатів.

У Західній Європі в результаті епохи Просвітництва зникло раболіпне холоське ставлення до влади і релігійне поклоніння «всякій владі від бога»

(див. Рим. 13: 1). Більшість європейців — освічені розсудливі атеїсти. Тому в Європі краще розвинена демократія, там дотримується принцип рівності перед законом, там чиновники не є «вищою кастою», а просто менеджерами, найнятими народом.

Там захищаються права людини, а в Україні порушуються, тому там висока оплата праці для всіх людей, а в Україні вкрай низька, недостатня для виживання (див. Статті 23-25 Декларації прав людини ООН). Тому в Україні чесній людині не вигідно працювати чиновником — чиновники змушені шукати альтернативні джерела доходу, а у чиновників Західної Європи такої гострої потреби немає. Гіпотетичний чесний поліцейський в Україні тільки на свою зарплату просто не виживе. А в Європі — цілком добре живе.

У Західній Європі набагато легше отримати стартовий капітал для створення бізнесу, ніж в Україні. Там через високу оплати праці легко заробити стартовий капітал для малого бізнесу. Також там можна легше отримати кредит для бізнесу. І в Європі набагато нижчі відсоткові ставки по кредитах, ніж в Україні. Такі кредити легше віддати. Однак в Україні, не маючи легального способу набуття стартового капіталу, деякі люди вдаються до нелегальних — корупції, рекету, рейдерства.

Також в Європі є і справжня політична конкуренція. Отже, для зниження корупції необхідно впровадити комплекс наступних заходів:

1. Полегшення отримання стартового капіталу на створення бізнесу через реалізацію програми «Кредити на створення бізнесу» (глава 4.4) знизить потребу в нелегальних способах отримання стартового капіталу — корупції, рейдерстві, рекеті, а також ліквідує рабопіпне холопське ставлення бідних людей до влади.

2. Ухвалення закону про кримінальну відповідальність чиновників за невиконання передвиборних обіцянок (глава 4.7) припинить практику порожніх обіцянок — основний недолік представницької демократії і знизить підкуп політиків.

3. Впровадження прямої електронної демократії, ліквідація представницької демократії — розпуск Верховної Ради і місцевих рад (глава 4.8) — ліквідує підкуп депутатів.

4. Прийняття рішень по тендерам у держзамовлення через пряму електронну демократію знизить розпил бюджету чиновниками (глава 4.8). Тоді

не чиновники, а народ буде приймати рішення про тендери в своїх інтересах.

5. Скасування «Основ православної культури» і введення курсу «Основи наукового атеїзму» в школах і вузах України навчить людей не вірити, а думати, і знати, що влада не від бога (Рим. 13:1), а від людини. Тоді менше людей буде благоговіти перед чиновниками і догоджати їм хабарами і більше людей зрозуміє, що хабарник — це злочинець, місце якого в тюрмі, А не в Раді, і що покарати злочинця можуть тільки люди, а не бог — бога немає.

6. Публікація Загальної Декларації прав людини ООН в газетах дозволить людям, нарешті, дізнатися свої права.

7. Скасування всіх законів, що порушують свободу слова (глави 1.2 і 4.6) дозволить впроваджувати конструктивну критику державної системи з метою змін.

8. Розвиток політичної конкуренції (глава 4.3) не дозволить партії влади бути монополією і знижувати якість сервісу перед народом.

9. Набагато більш жорсткий закон за корупцію — або довічне ув'язнення без умовних термінів з конфіскацією майна або розстріли хабарників з конфіскацією майна — як у Китаї.

10. Перегляд підсумків приватизації з поділом кожної держмонополії на кілька конкуруючих фірм після впровадження програми «кредити на створення бізнесу» і встановлення прямої електронної демократії більш справедливо розподілить природні багатства України в інтересах народу, збільшить конкуренцію і знизить зрощення влади і бізнесу.

В результаті без бога, без будь-якої релігії, тільки з розумом буде побудоване високоморальну і процвітаюче суспільство без корупції, рекету та рейдерства.

4.10 Мінуси глобалізації — продовження гніту трудящих після краху комунізму

Нагадаю, що ми застосовуємо тут порівняльний науковий аналіз сильних і слабких сторін і комунізму і капіталізму (див. Додаток 3) з конструктивною критикою, а аж ніяк не однобоку пропагандистську критику будь-

якої з концепцій. Це — підхід вченого, який шукає істину, а не політика, який прагне комусь догодити. Деякі слабкі сторони комунізму розглянуті в [1-2], капіталізму — в [3-4]. Після краху СРСР справа Леніна розвалилася і створилися умови безкарності доленінського експлуататорського виду капіталізму. Тому природно, він і відродився, але з іншою назвою — глобалізація. Це глобальне переміщення робочих місць в країни з низькою оплатою праці. Захисники глобалізації бачать тільки сильні сторони глобалізації — низькі ціни для споживачів. Але ж у неї є і численні слабкі сторони — низька якість продукції, що логічно впливає з низьких цін, руйнування вітчизняної економіки, зростання безробіття і демографічної катастрофи та ін. Крім того, за рахунок чого виникають низькі ціни? За рахунок скорочення витрат корпорацій-виробників на оплату праці. Деякі капіталісти не хочуть платити американським, європейським і японським робочим по 3000\$ в місяць за високоякісну роботу, а вважають за краще платити китайським робітникам 100\$ в місяць за низькоякісну роботу (числа наближені за порядком величини). Але, зрозуміло, вводити оплату праці в розмірі 100\$ в місяць і ненормований робочий день на Заході компанія не має права — їй відразу ж пред'являть звинувачення в порушенні статей 23, 24 і 25 Загальної Декларації прав людини ООН [5], бо там права людини захищаються. Тому компанія, яка не бажає дотримуватися прав людини, буде свій завод у тій країні, яка ігнорує Декларацію прав людини ООН або де права людини не захищені так добре, як на Заході і де тому є вкрай низька оплата праці — наприклад, у Китаї та ін. Як тільки чергова подібна американська або японська компанія буде новий завод у Китаї і закриває свої заводи в капіталістичній країні, вона виганяє на вулицю тисячі американських або японських робітників. Так глобалізм збільшує безробіття і злидні в країнах Заходу, руйнує західну промисловість, і сприяє порушенню прав людини в тих країнах, які ігнорують демократію. Раніше західні робочі мали цілком влаштовуючу їх роботу і жили на рівні, гідному своєї праці, а тепер вони стали безробітними, а китайські робітники стали практично рабами західних капіталів. На цю тему є книга «Темна сторона глобалізації» [6]. По суті справи, глобалізація — повернення до доленінського виду капіталізму, що ігнорує права робітників, що стався логічно після краху СРСР. Тому в силу тих же природних причин, які привели до комунізму, виник і антиглобалізм. Для

вирішення проблеми глобалізму можна прийняти сукупність законодавчих та ринкових заходів. Ринковий механізм боротьби з глобалізацією: виробництво високоякісної продукції вітчизняного виробництва, розвиток конкуренції і будівництво заводів, фабрик, ферм за допомогою масової видачі кредитів на створення бізнесу (глава 4.4.). Законодавчий механізм боротьби з глобалізацією: введення мит на ввезення продукції з країн третього світу.

Висновки

У даній книзі представлені наукові докази того, що:

1. Істину можна пізнати науковим методом. Світ пізнаваний, агностицизм помилковий.

2. Світ виник в результаті еволюції, а не був створений богом. Теорія еволюції — не гіпотеза, а науково доведений факт, відповідний другому закону термодинаміки. Креаціонізм помилковий.

3. Ніякого бога немає. Релігія — антинаукова брехня. Ідея бога не вписується в наукову картину світу. Це — не припущення, не віра, а науково встановлений факт.

4. Одні релігії, прикмети і забобони виникали в донаукові часи через неутро людей, відсутність у людей наукового методу пізнання, а також через страх, який також відбувається з невігластва. Інші релігії — іудаїзм і християнство — створювалися і використовувалися рабовласниками для утримання рабів у покорі, і тому їм не місце у вільній країні. Багато релігії виникали і виникають сьогодні як вид шахрайства — зі свідомою метою вимагання грошей з довірливих віруючих людей.

5. Віра в богів без конкретних властивостей не відповідає принципам Оккама і Поппера і тому не може називатися навіть науковою гіпотезою. Для пояснення будь-яких явищ природи сучасна наука не потребує гіпотези про бога, духів, демонів або ангелів.

6. Віра в богів з конкретними властивостями легко спростовувана — наприклад, тут науково доведено відсутність бога Біблії. Біблія — антинаукова брехня, що суперечить численним науковим фактам і логіці.

7. Суперечливість Євангелій один одному і суперечливість Біблії самій собі і науці свідчить про те, що, найімовірніше, не було Ісуса Христа і багатьох інших біблійних персонажів і подій.

8. Поведінка людини повністю описується рефlekсами головного мозку, тому у людини немає нематеріальної душі і після смерті людина перестає себе відчувати. Немає ні раю, ні пекла, ні реінкарнації.

9. Людина несе всю повноту відповідальності за своє життя і життя навколишнього світу тут і зараз. Немає долі, життя людини не визначене, воно залежить від неї самої, від її можливостей пристосування до навколишнього середовища і впливу на нього. Оскільки бога немає, то і страшного суду не буде. Є тільки людський суд. І злочинець, який оминув його, залишиться безкарним. Тому саме люди відповідальні за покращення законодавства та судової системи в країні. Не треба перекидати свою відповідальність на вигаданого бога.

10. Кінця світу не буде — розумні люди, підкоряючись інстинктам і розуму, зможуть пристосуватися до навколишнього середовища так, щоб вижити. Навіть коли через 5 мільярдів років згасне Сонце, набагато розумніші нащадки людей зможуть перебраться на земноподібну планету близько іншої, більш молодшої зірки, навчившись розганяти космічні кораблі до близькосвітлових швидкостей.

11. Наукова мораль (світська етика) являє собою розум та інстинкти людини. Вона створена сотнями мільйонів років еволюції і тому була значно раніше релігії.

12. Мораль релігії взагалі і Біблії зокрема діаметрально протилежна науковій світській етиці — вона суперечить розуму та інстинктам.

13. Висловлювання Ф. М. Достоєвського «Якщо бога немає, то все можна» помилкове й аморальне. Без бога, але з розумом, можна побудувати вільне щасливе життя.

14. Науковий метод дозволяє людям вирішувати більшість проблем, що стоять перед людським суспільством, включаючи ті, які не може вирішити релігія. Тому науковій етиці досить. Людське суспільство для побудови щасливішого і справедливішого життя не потребує будь-якої б то не було релігійної моралі.

15. Використання розуму і як наслідок — звільнення від релігії — веде до прогресу як особистості, так і всієї країни в цілому. Відмова від розуму через прийняття релігійної віри зруйнувала багато цивілізацій.

16. Релігійні вірування виникають у результаті нестачі природничо-наукової освіти і страху.

17. Тому для формування інтелекту і наукового мислення в народі необхідно збільшувати природничо-наукові дисципліни в школах — астрономію, фізику, хімію, біологію, математику — і ввести науковий атеїзм, маркетинг, медицину і фізіологію, а також назавжди припинити викладання будь-яких релігій у державних світських школах і вузах.

18. Необхідно боротися за проголошений в Конституції України світський характер держави, за повне і остаточне відділення церкви від держави, від школи і від ЗМІ, за припинення державної підтримки та фінансування релігії (зокрема скасувати релігійні свята, визнані державними — *зауваження перекладача*).

19. Вільнодумство, свобода слова, свобода критики і сумніви — наріжний камінь наукового методу пізнання, фундаментальна цінність наукової світської етики та прогресивної політики, які виходять із критерію Поппера. Вони життєво необхідні для розумного розвитку суспільства і проголошені в статті 19 Загальної Декларації прав людини ООН [1]. Необхідно боротися за повну свободу слова, за скасування всіх законів, що вводять цензуру чи інші обмеження свободи слова.

20. Необхідно боротися за пряму електронну демократію і інтелектократію. В книзі містяться також і практичні завдання. Якщо Ви їх виконали, то опублікуйте результати лабораторного зошита в інтернеті. Розкажіть про них іншим людям. Нехай народ дізнається про здобуті Вами наукові факти на користь наукового атеїзму — фундаменту розуму і свободи. З науковим підходом до вирішення будь-яких економічних, політичних та інших завдань суспільства (Частина 1), з розумною етикою (глава 3.2) і в умовах вільної конкуренції (глава 4.3), фінансової свободи (глава 4.4), повної свободи слова (глава 4.6), відповідальної влади (глава 4.7) і прямої електронної демократії та інтелектократії (глава 4.8) народ зможе звільнитися від усіх бюрократичних перепон та інших проблем, що заважають щасливому життю людей. Так люди побудують собі «рай» на Землі, і зроблять це самі

— без бога. Тому саме наука, науковий метод пізнання, науковий атеїзм — єдиний шлях до побудови щастя, «раю» на Землі.

Додатки

Додатки 1 і 2 не стосуються прямо наукового атеїзму. Однак ці питання хвилюють багатьох віруючих людей. Тому вони винесені в додатки.

Додаток 3 має відношення до Частини 4. У Додатку 3 представлено розроблений автором гіпер-SWOT-аналіз — новий інструмент підвищення конкурентоспроможності та формування стратегії в умовах конкуренції.

Додаток 1

Великий Адронний Коллайдер нездатний на кінець світу

Європейський Центр Ядерних Досліджень (ЦЕРН) побудував прискорювач елементарних частинок — Великий Адронний Коллайдер (ВАК). Це — прилад для вивчення елементарних частинок. У 2008 році почалася релігійна істерія на тему «Адронний коллайдер здатний на кінець світу» (Известия за 26.01.2010). Нібито на прискорювачі виникне чорна діра, яка поглине Землю.

Проте загальновідомо, що для того, щоб зірка могла колапсувати в чорну діру, вона повинна бути більш, ніж в 3 рази важча за Сонце. В межах сонячної системи таких мас немає, тому і чорній дірі тут виникнути нізвідки. Якщо ж припустити, що на ВАК можуть виникнути маленькі планківські чорні діри, то і це суперечить і спостереженнями і простому розрахунку, доступному навіть студенту або старшокласнику, хто цікавиться теорією відносності і квантовою механікою.

Спостереження. Космічні промені набагато більш високих енергій, ніж на ВАК, регулярно бомбардують атмосферу Землі і все в порядку. А вибухи наднових, наприклад як у 1987 році, створюють частки ще більш високих енергій.

Розрахунок. Для освіти гіпотетичної планківської чорної діри необхідно, щоб довжина хвилі X утвореної частки дорівнювала її радіусу Шварцшильда K , тобто Горизонту подій чорної діри:

$\lambda = R = 2Gm/c$, де G — гравітаційна стала, m — маса частки і c — швидкість світла. Підставивши сюди формулу з квантової механіки:

$$m = h/\lambda c,$$

де h — постійна Планка, отримаємо:

$$\lambda = 2Gh/\lambda c \quad \lambda = 2Gh/c \quad \lambda = (2Gh/c) \quad \lambda = 10 \text{ м}$$

Ця довжина хвилі відповідає енергії порядку ~ 10 ГеВ, тобто ~ 10 ТеВ. А максимальна енергія Великого адронного колайдера складає всього 14 ТеВ, тобто на 16 порядків менше. Тому для формування гіпотетичних планківських чорних дір в умовах колайдера необхідна енергія, що в десять мільйонів мільярдів разів перевищує енергію ВАКу. Отже, жодних чорних дір у ньому не буде в принципі.

Крім того, всі адрони, які важче протона, нестабільні і швидко розпадаються. Тому навіть якщо і можна було б передати частці настільки гігантську енергію в умовах колайдера або при попаданні космічних променів, що така частка розпалася б перш, ніж змогла б поглинути ще що-небудь під горизонт подій. До того ж, відповідно до ефекту Хокінга, чим менше маса чорної діри, тим швидше вона випаровується.

Коротше, ВАК не може створити ні чорні діри, ні кінець світу. Грубо кажучи, ВАК — найзіркіший у світі мікроскоп. Також це — аналог досвіду Резерфорда, яким він відкрив атомне ядро. Звичайний мікроскоп досліджує об'єкт фотонами — квантами світла — і в нього неможливо побачити атоми. Електронний мікроскоп досліджує об'єкт не фотонами, а електронами — в нього вже можна побачити окремі атоми. А у ВАК стикаються протони і антипротони. Чим вище енергія частинки, за допомогою якої досліджують об'єкт, тим менше її довжина хвилі і тим вище роздільна здатність мікроскопа. Якої шкоди може бути від надзірного мікроскопа? Просто багато віруючих бояться нового.

Нещодавно на місці Великого адронного колайдера (LHC) був Великий Електрон-Позитронний Колайдер (LEP), в ньому стикалися електрони з позитронами. Однак LEP не заслужив стати об'єктом істерики.

Додаток 2

Бозон Хіггса — не частка бога

У 2012 році в Європейському Центрі Ядерних Досліджень (ЦЕРН) заявили про те, що за рівнем статистичної значимості наблизилися до ймовірного відкриття нової частинки з масою близько 126 GeV і припустили, що знайшли бозон Хіггса [1]. Згідно з однією з теорій, це — нестабільна частинка, час життя якої — частки наносекунди, і яка повинна розпадатися на 2 фотони.

Журналісти називають цей бозон «часткою Бога» і віруючі думають, ніби «фізики знайшли частку бога і довели існування бога».

Однак в цьому випадку доведеться визнати також і те, що «фізики СТВОРИЛИ Бога, але через частку наносекунди бог ПОМЕР і ТРУП бога розклався на два фотони. І тепер уже точно немає бога!» Але згідно будь-якої релігії, її бог вважається вічним і нематеріальним. Абсурдність виведення доводить неправдивість тези про те, що «бозон Хіггса — частка бога».

Звідки виникло це непорозуміння? Один фізик написав книгу про багаторічні пошуки бозона Хіггса і вирішив назвати її «Goddamn particle» – «Проклята частка». Хоча для вченого неприпустимо лягтися на факти треба приймати факти і на їхній підставі міняти теорію. А редактор вирішив виправити назву книги на містичне «The God particle» — «Частка бога». Природно, в тій книзі не було наукових доказів цієї брехні. Але ЗМІ підхопили цю антинаукову назву, мабуть, вважаючи її привабливою. Хоча, природно, жоден розсудливий вчений не використовує цей абсурдний термін.

Так що бозон Хіггса — не частка бога і його перебування не є доказом буття бога.

Додаток 3

Гіпер-SWOT-аналіз — новий інструмент підвищення конкурентоспроможності та формування стратегії

Анотація:

У статті пропонується новий інструмент аналізу в стратегічному маркетингу — розвиток SWOT-аналізу з урахуванням сильних і слабких сторін кількох конкурентів. Пропонований гіпер-SWOT-аналіз з урахуванням од-

ного конкурента будується не на пласкій двомірній матриці, а в кубі. Вищим стратегічним пріоритетом розвитку є осередок куба на перетині слабких сторін аналізованого конкурента, сильних сторін компанії та можливостей зовнішнього середовища. Кожен конкурент аналізується окремо. Пропонований автором гіпер-SWOT-аналіз — це новий інструмент аналізу конкуренції, він дозволяє точніше виробляти маркетингову стратегію компанії в умовах конкуренції, ніж звичайний SWOT-аналіз.

1. Постановка завдання

Як відомо, SWOT-аналіз — це аналіз сильних і слабких сторін внутрішнього середовища і аналіз можливостей і загроз зовнішнього середовища. Він може бути якісним і кількісним, будується на двомірній матриці і при цьому перетин найсильніших сторін компанії з найкращими можливостями визначає кращий стратегічний пріоритет розвитку, а перетин загроз і слабких сторін — центральну проблему, яку треба вирішувати зміцненням слабких сторін.

Однак цей класичний SWOT-аналіз не враховує фактору конкуренції. На ринку можуть бути інші аналогічні фірми-конкуренти, які, теж можуть проводити SWOT-аналіз. Як виробити конкурентну стратегію в даному випадку?

2. Розширення SWOT-аналізу з урахуванням конкуренції

Тому, крім класичного SWOT-аналізу, ми пропонуємо також проводити SWOT-аналіз конкурента і потім порівнювати сильні сторони компанії і слабкі сторони конкурента перед обличчям спільних можливостей зовнішнього середовища. Це можна назвати терміном гіпер-SWOT-аналіз.

Для наочної демонстрації розглянемо гіпер-SWOT-аналіз з урахуванням одного конкурента.

При аналізі одного конкурента доведеться збудувати не двомірну квадратну матрицю, а тривимірний куб, в якому на осі x — можливості і загрози зовнішнього середовища, на осі y — сильні і слабкі сторони компанії, а на осі z — сильні і слабкі сторони одного конкурента.

Можна ввести такі позначення осередків:

S — сильні сторони компанії, W — слабкі сторони компанії,

O — можливості зовнішньої шкоди,

T — загрози зовнішнього середовища,

S_1 — сильні сторони 1-го конкурента,
 W_1 — слабкі сторони 1-го конкурента,
 S — сильні сторони n-го конкурента,
 W — Слабкі сторони n-го конкурента.

При цьому стратегічний пріоритет розвитку вже знаходиться не в квадраті перетину сильних сторін компанії та можливостей зовнішнього середовища SO, а в кубі перетину слабких сторін аналізованого конкурента, сильних сторін компанії та можливостей зовнішнього середовища SOW, тобто в даному випадку стратегічний пріоритет є вже результатом не двох, а трьох змінних.

Аналогічно і з центральних проблем WT найбільш небезпечною буде проблема в сегменті WTS_1 .

Звичайний SWOT-аналіз, застосований е двох конкуруючих компаніях, не враховуючи сильні та слабкі сторони конкурентів, виділяє сегмент SO в якості стратегічного пріоритету для обох фірм. Однак, з точки зору гіпер-SWOT-аналізу, сегмент SO включає в себе два сегменти — SOW і SOS. При цьому очевидно, що фірмі буде значно легше працювати в сегменті SOW — взявши до уваги слабкі сторони конкурента, ніж е SOS_1 , тобто на тому полі бою, де обидві компанії сильні.

При лобовій бійні SOS_1 великі витрати на рекламу в обох компаній.

Крім того, гіпер-SWOT-аналіз прямо вказує на варіант виправлення своїх слабких сторін за допомогою проведення порівняльного аналізу сильних сторін конкурентів і своїх слабких сторін.

Таким чином, запропонований нами гіпер-SWOT-аналіз дозволяє точніше виробляти маркетингову стратегію фірми, робити її більш ефективною і вигідною, направляючи інвестиції переважно в сектор SOW, що дозволяє легше завойовувати цільовий сегмент ринку.

Якісний гіпер-SWOT-аналіз з урахуванням одного конкурента будується на 3-вимірній матриці в кубі. Гіпер-SWOT-аналіз з урахуванням двох або більше конкурентів будується вже в 4-вимірному або і-вимірному просторі, але це незручно і ненаочно. Тому простіше розглядати кожного конкурента окремо в кубічної осередку на перетині слабких сторін конкурента, сильних сторін компанії та можливостей зовнішнього середовища SOW.

Для пошуку сильних і слабких сторін з метою включення їх у гіпер-SWOT-аналіз рекомендуємо використовувати книгу Дженстера і Хассі [1].

3. Висновки

У статті вироблений новий інструмент аналізу конкуренції та підвищення конкурентоспроможності в стратегічному маркетингу — гіпер-SWOT-аналіз, який будується на кубічній матриці, а не на квадратовій.

Стратегічний пріоритет розвитку знаходиться в кубічному осередку перетину слабких сторін аналізованого конкурента, сильних сторін компанії та можливостей зовнішнього середовища SOW. Пропонований автором гіпер-SWOT-аналіз дозволяє точніше виробляти маркетингову стратегію компанії в умовах конкуренції, ніж звичайний SWOT-аналіз, робити її більш ефективною і вигідною тим, що інвестиції часу і грошей в більшому ступені направляються в сектор SOW, що дозволяє легше завойовувати цільовий сегмент ринку і підвищує коефіцієнт повернення капіталу компанії ROI.

Список літератури

[1] Дженстер П., Хассі Д., Аналіз сильних и слабых сторон компании: определение стратегических возможностей. Пер с англ. -Москва, Вильямс, 2003